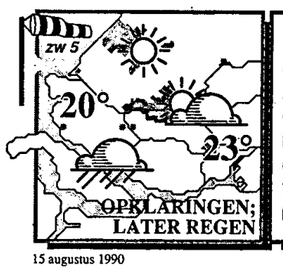
METROPOOL

Het Vrije Volk

DINSDAG, 14 AUGUSTUS 1990 46E JAARGANG NO. 13252 LOS NR: MA. T/M ZAT. ƒ 1,25 WITTE DE WITHSTRAAT 25, 3012 BL ROTTERDAM, 010-4004400

Meer bewolking, maar eerst nog opklaringen. Aan het eind van de dag valt er wat regen. Middagtemp. 23 graden. Matige tot krachtige wind draaiend naar zuidwest tot zuid.

15 augustus 1990

Onenigheid over embargo Iraq: met of zonder geweld?

VS en Engeland willen alle schepen stoppen

NEW YORK — Er heerst onenigheid in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties of de economische sancties tegen Iraq desnoods met militaire middelen moeten worden afgedwongen. De Sovjetunie, Frankrijk en Canada verwerpen het Amerikaanse besluit om het vuur te openen op elk schip dat tracht zich aan het embargo tegen Iraq te onttrekken. Groot-Brittannië en Australië hebben zich wel bereid verklaard desnoods schepen te zullen stoppen en enteren. De Sovjetunie wil alleen meedoen aan een blokkade in VN-verband.

De meningsverschillen kwamen vannacht, tijdens een zitting achter gesloten deuren, naar buiten. Volgens het Witte Huis zijn gisteren al „twee of drie schepen" weggestuurd. Eerder werd bekend dat Saudiarabië zondag weigerde een Iraakse tanker toe te laten. De VS bestrijden dat er met de VN een verschil van inzicht bestaat over de goederen die onder het embargo vallen. President Bush heeft verklaard dat ook koopvaardijschepen die met voedsel op weg zijn naar Iraq zullen worden tegengehouden.

De VN echter lijkt niet veel te voelen voor een systematische uithongeringspolitiek, waarvan vooral de civiele bevolking in Iraq het slachtoffer zal worden. Om tegemoet te komen aan de bedenkingen van de VN zouden de VS zich nu bereid hebben verklaard om voedselzendingen naar Iraq door te laten als daar een hongersnood ontstaat.

De VS zouden van plan zijn schepen die Iraq proberen te bereiken eerst met een schot voor de boeg te waarschuwen. Mocht dat niet helpen dan zal worden geprobeerd de scheepsschroef onklaar te maken, verluidt in Washington.

De havenautoriteiten in Dubayy aan de Golf hebben vanmorgen een Iraaks vrachtschip, de *Al-Abid*, de toegang tot de haven geweigerd. Een tweede Iraakse vrachtvaarder, de *Al-Baya*, ligt al twee dagen op de rede van Dubayy te wachten. De Britse marine nam vanmorgen contact op met het onder de vlag van Cyprus varende tankschip *Glory* en ondervroeg het schip over lading en bestemming.

Het embargo begint al danig voelbaar te worden. Baghdad heeft vanmorgen Brazilië om voedselleveranties verzocht. Brazilië is in de laatste jaren één van de grootste handelspartners van Iraq geworden. Mogelijk zal Brazilië op 'humanitaire gronden' aan het verzoek voldoen. Iraq heeft ook op andere terreinen problemen. Volgens diplomatieke kringen zijn ten minste twaalf Iraakse soldaten overgelopen naar Saudiarabië. Ze staken zondagnacht met hun tanks de grens tussen Kuwayt en Saudiarabië over. „Het moreel is lager dan ooit," zei een diplomaat. „Zij zijn niet in staat recht en orde in Kuwayt te handhaven en zij zijn ongelukkig over de invasie." Volgens hem zijn in totaal 25 Iraakse soldaten overgelopen. Inmiddels wil Pakistan 5000 man leveren aan de Arabische vredesmacht in Saudiarabië. Egypte heeft al 3000 man gestuurd, Syrië bereidt zich voor op het zenden van een „symbolische militaire macht".

Zie ook pag 5, 7, 11 en 13 en Commentaar op pag 3

VANDAAG

Slepers
Sleepbootkapiteins hebben hun vakkennis altijd in de praktijk opgedaan en aan boord overgedragen aan ondergeschikten. Aan studiemateriaal bestaat daardoor vrijwel niets. Zo'n boek is er nu wel. Ex-havenloods kapitein H. Hensen heeft zijn ervaringen en gesprekken met sleepbootkapiteins op papier gezet.
Metropool 3

Van Kooten
Kees van Kooten stort zich op de film. Hij speelt de hoofdrol in de komedie 'Oh Boy' van Orlow Seunke, een film over het maken van een film. Een interview met de televisiemaker, die de oudere steracteur Gert Schouwen speelt, die de tankstation-eigenaar Bozz speelt.
Cultuur 16

CHIO van start
Morgen begint in het Kralingse Bos het CHIO, voor de 43ste keer in de Maasstad. Eén van de bekende gezichten is Piet Raymakers (33), wiens jongensdroom het ooit was een boerderij met melkkoeien te bezitten, maar die nu alweer zo'n vijftien jaar de (inter)nationale paardeconcoursen afstruint.
Sport 17

Pagina 2 ..... Economie
Pagina 3 ..... Metropool
Pagina 4 ..... Stad
Pagina 5 ..... Binnenland
Pagina 7,9 ..... Buitenland
Pagina 11 ..... Opinie
Pagina 13 ..... HVV 2
Pagina 15 ..... Goed leven
Pagina 16 ..... Cultuur
Pagina 17 ..... Sport
Pagina 18 ..... RTV
Pagina 19 ..... Service

Vleermuis valt jongen aan

LOSSER — Een dertienjarige jongen in het Twentse Losser is aangevallen door een agressieve vleermuis, toen hij buiten aan het spelen was. De jongen werd niet gebeten door het dier, maar wel gekrabd.

De vader van de jongen slaagde erin de vleermuis met een klap van de klomp te doden. Het beestje is, omdat er sprake was van een 'contactgeval', opgestuurd naar het Centraal Diergeneeskundig Instituut in Lelystad om te kijken of het met hondsdolheid besmet was.

Hondsdolheid kan overigens alleen maar door beten worden overgebracht. De jongen is daarom niet door een dokter behandeld.

Dollar en beurzen trekken weer aan

AMSTERDAM — De koers van de Amerikaanse dollar heeft zich vanmorgen enigszins hersteld van het verlies van 2,5 cent gisteren. Op de wisselmarkt van Amsterdam werd om 10.00 uur een koers genoteerd van ƒ 1,7755 na een slotkoers van ƒ 1,7720 maandag. Zolang zich geen ontwikkelingen van groot belang voordoen in het Midden-Oosten is de kans dat de koers daalt nog altijd groter dan dat de koers stijgt, zo werd gezegd.

Het pond sterling was ruim een halve cent hoger. Het pond geniet nog steeds belangstelling vanwege de gedachte dat de stijging van de olieprijzen goed is voor de Britse economie. De prijs van ruwe olie, een vat (159 liter) uit het Brentveld in de Noordzee, was vanmorgen weer iets opgelopen, tot 26,63 dollar.

De goudprijs, die gisteren na een stijging van bijna veertien dollar, voor het eerst in bijna vijf maanden boven de 400 dollar per ounce (31,1 gram) uitkwam, liep vanmorgen verder op.

De effectenbeurzen trokken vanmorgen weer iets aan. Amsterdam begon met lichte koersstijgingen nadat Tokyo vannacht zich al iets had hersteld van de klap van gisteren.

djamtoo heeft vakantie!

Ook Nederlandse artsen uit Liberia geëvacueerd

MONROVIA — Amerikaanse mariniers hebben vanmorgen ruim honderd buitenlanders, onder wie drie Nederlandse artsen, uit het door burgeroorlog geteisterde Liberia geëvacueerd. Dat gebeurde in Buchanan, een havenstadje 120 kilometer bezuiden de hoofdstad Monrovia. De vluchtelingen zijn met Stallion-helikopters naar het buurland Sierra Leone overgevlogen.

De geëvacueerde buitenlanders — onder wie ook 50 Westduitsers, 20 Libanezen, 16 Spanjaarden, 9 Belgen, 4 Amerikanen en 2 Britten — maakten deel uit van een konvooi met personeel en vluchtelingen uit de Westduitse, Spaanse en Zwitserse ambassades in Monrovia. Dat was dwars door gebied dat in handen van Taylors rebellen is naar Buchanan getrokken. De evacuatiezone bij de Amerikaanse ambassade in Monrovia, aan de andere kant van de hoofdstad, was door de hevige gevechten onbereikbaar geworden.

Het konvooi zou gisteren al — met toestemming van de rebellen — uit Buchanan worden geëvacueerd, maar hevige tropenregens verhinderden dat. Zo'n 400 Nigerianen, die door rebellen uit de Nigeriaanse ambassade in Monrovia waren verdreven en die met het konvooi mee vluchtten, zouden mogelijk later op de dag uit Buchanan worden geëvacueerd.

De drie Nederlandse artsen werkten in Monrovia met negen Belgische collega's voor de organisatie Artsen zonder Grenzen. Zondag moesten ze, door de rebellen gedwongen, het St. Joseph-ziekenhuis evacueren, dat middenin de vuurlinies lag. De kolonne, waarmee ze 80 zwaargewonden en weeskinderen achter de linies brachten, werd zwaar door regeringssoldaten belaagd. De artsen lieten de patiënten en de kinderen achter in een ziekenhuisje op zo'n 100 kilometer van de hoofdstad.

Zie verder pag 9

LANGE, DROGE, STOFFIGE ZOMER

FOTO:ROB MERTENS

Echt prettig lijken ze het niet te vinden, deze viervoeters op de Schiekade. Het gaat dan ook niet om een lekker bad om de zomerhitte te verdrijven, maar om een operatie die tot doel heeft vlooien te bestrijden. Vlooien en ander klein gespuis floreren goed tijdens deze lange, droge en stoffige zomer. De eigenaren van deze honden pakten het daarom maar drastisch aan: de straat op, de vacht van de slachtoffers flink bewerken met het anti-vlooien spul en de tuinslang er op.

Bouterse pleit voor een zakenkabinet in Suriname

PARAMARIBO — De Surinaamse legerleider Desi Bouterse heeft gisteren in een toespraak tot de troepen gezegd dat er in Suriname, „waar de algemene situatie steeds grimmiger wordt", maar een zakenkabinet moet komen van „toegewijde jonge kerels", die zich moeten bezighouden met „het probleem Suriname". Zo'n kabinet zou volgens Bouterse gedurende vijf jaar een economische herstelplan moeten uitvoeren.

Bouterse wil ook een einde aan de „onsmakelijke" verhoudingen tussen de militaire en de burgerpolitie. Hij zei dat de regering maar een militaire commandant moet aanwijzen om leiding te geven aan de burgerpolitie. Een officier van de burgerpolitie zou permanent op het hoofdkwartier van de militaire politie in Fort Zeelandia moeten worden gestationeerd en beide korpsen zouden gezamenlijk moeten gaan patrouilleren.

„Het gaat niet goed met Suriname," zei Bouterse in zijn toespraak tot de militairen in de Memre Boekoe-kazerne. De oudere politici, met name de leiders van de regeringspartijen, zouden maar moeten gaan rusten, „omdat ze de boel ophouden en zitten te slapen". Parlementsvoorzitter Jaggernath Lachmon kreeg het advies postzegels te gaan verzamelen of anders maar tomaten te gaan kweken.

De bijeenkomst in de kazerne hield verband met de gespannen verhoudingen tussen de militairen en de burgerpolitie, die een week geleden in staking is gegaan na de moord op hoofdinspecteur Herman Gooding en beschietingen van politiebureaus. Volgens de burgerpolitie had de militaire politie de hand in beide zaken. De militairen ontkennen dat. Een onderzoeksteam, waarin beide partijen zijn vertegenwoordigd en dat wordt geleid door Wilfred Texeira van het Nationaal Instituut Mensenrechten, moet de zaak nu onderzoeken.

BEZORGING
010-4004.444
Voor nabezorging bellen maandag t/m vrijdag 18.00-19.00 uur
Zaterdag tot 16.00 uur.

ETA: 'Bommen langs spoorbanen'

MADRID — De Baskische afscheidingsbeweging ETA heeft bommen geplaatst langs een aantal belangrijke Spaanse spoorlijnen, zo staat in twee communiqué's, die het Baskische dagblad *Egin* gisteren ontving. Deze krant wordt als de spreekbuis van de ETA beschouwd.

In het eerste communiqué zegt de ETA dat de bommen zijn afgesteld voor de periode tussen komende nacht en maandag 27 augustus. Maar in het tweede communiqué staat dat de terreurcampagne reeds vanmiddag zou ingaan. Het gaat om de spoorlijnen tussen Madrid-Valladolid-Leon-Oviedo, Madrid-Cordova-Sevilla en Madrid-Barcelona.

Vorig jaar april en mei plaatste de ETA ook een viertal bommen langs spoorlijnen in Noord-Spanje, die wel ontploften, maar geen slachtoffers eisten. Ook tijdens de wielerronde van Spanje, dit voorjaar, plaatste de ETA op de etappe van Baskenland naar Navarra een aantal bommen langs het traject. Die werden tijdig gevonden.

De Guardia Civil is inmiddels begonnen met de controle van de vele honderden kilometers spoorlijn. Er zijn ook bussen ingezet.

Halfjaarwinst DSM ingezakt

HEERLEN — In de eerste helft van het jaar is de nettowinst van het chemieconcern DSM bijna een kwart gedaald, vooral onder invloed van de daling der resultaten voor kunststoffen en elastomeren.

Alhoewel de gang van zaken tot dusverre geen afwijkingen van betekenis laat zien van het gebruikelijk patroon voor het derde kwartaal, spreekt DSM ondere de huidige omstandigheden geen verwachting uit voor de winst over het gehele jaar. De onderneming keert een interimdividend van ƒ 2,65 per aandeel uit, zijnde een derde van het dividend van ƒ 8 over 1989.

De nettowinst over de eerste zes maanden daalde met 24 percent tot ƒ 488 miljoen dit jaar, zo blijkt uit de vanmorgen gepresenteerde cijfers. In het tweede kwartaal zakte het resultaat met bijna 29 percent tot ƒ 246 miljoen.

De personeelssterkte verminderde van 29.500 eind 1989 tot 24.500 eind juni, waarvan in Nederland van 17.850 tot 15.300. Die daling ontstond doordat het textielconcern Macintosh niet meer werd meegeteld.

PTT bezorgt dagvaardingen 's avonds

DEN HAAG — De PTT gaat vanaf 1 september in de avonduren dagvaardingen bezorgen. Voorlopig gebeurt dat bij wijze van proef in Den Haag, Haarlem en Zuidoost Drenthe. Het ministerie van Justitie heeft met de PTT overeenstemming bereikt over de proef. Justitie hoopt dat met inschakeling van het postbedrijf minder dagvaardingen als onbestelbaar terugkomen. Nu nog moet het parket honderden dagvaardingen opnieuw behandelen, omdat veel mensen overdag niet thuis zijn.

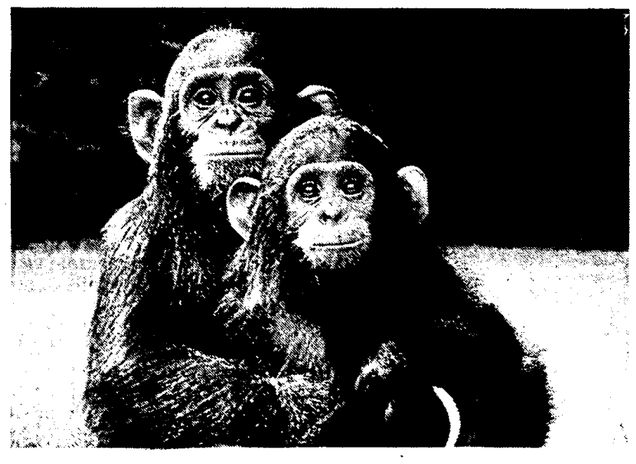
De plannen voor dit voor ons land unieke experiment zijn ontwikkeld door het Openbaar Ministerie in Assen. Officier van Justitie mr. A. L. Poerink noemt het nieuwe plan een goede aanzet om te komen tot verdere verlaging van onkosten bij Justitie. Voorts kan hiermee volgens hem een betere rechtsgang worden bevorderd. „Het is een goede zaak dat betrokken mensen zelf hun dagvaarding in ontvangst nemen en niet bij verstek worden veroordeeld."

Mensen die bij verstek worden veroordeeld moet persoonlijk worden meegedeeld wat het vonnis was. „Kortom een grote administratieve rompslomp die verschrikkelijk veel geld kost." Poerink verwacht dat de extra kosten van het experiment niet zullen opwegen tegen de grote uitgaven die nu gemaakt worden.

Medewerkers van de betrokken postdistricten zijn inmiddels in Den Haag geweest voor een 'vertrouwelijke' scholing. Tijdens de proef worden verschillende varianten uitgeprobeerd. Naast het handhaven van de bestaande situatie, gedurende de hele dag, komt er een besteldienst na vijf uur en in het weekeinde.

Volgens de Asser officier zijn er op het ministerie vergevorderde plannen voor een wetswijziging waardoor het eenvoudiger wordt mensen bij verstek te veroordelen en familieleden te laten tekenen voor ontvangst van dagvaardingen in geval betrokkenen niet thuis zijn.

BROODNODIG

Het Vrije Volk zorgt ook voor uw broodnodige ontspanning; puzzels, gezellige foto's en hobbyrubrieken fleuren het dagelijkse nieuws op.

Ja, ik wil een proefabonnement op Het Vrije Volk; ik hoef slechts 2 van de 4 weken te betalen: ƒ 10.90 ST
Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ Plaats: _____
Telefoon: _____
Stuur de bon naar: Het Vrije Volk, abonnementenadm. Antwoordnr. 1579, 3000 VB Rotterdam.

HET VRIJE VOLK IS VERRASSEND VEELZIJDIG.

'Sommigen hebben gewoon een schop onder de kont nodig'

Steeds meer werkloze HBO'ers en academici

UTRECHT — Hoewel de werkloosheid een dalende tendens vertoont, is er één categorie werklozen die langzaam maar zeker groter wordt: academici en HBO'ers. Volgens het ministerie van Sociale Zaken zijn er 85.000 hoogopgeleide werklozen. Over een jaar of tien zijn het er naar verwachting zo'n honderdduizend.

Tegelijkertijd heeft het bedrijfsleven steeds meer moeite om hoog gekwalificeerd personeel te vinden. De in Utrecht gevestigde, maar landelijk werkende stichting Entrelan doet sinds eind '87 tamelijk succesvolle pogingen om deze kloof op de arbeidsmarkt te overbruggen. De stichting biedt aan werkloze HBO'ers en academici de mogelijkheid zich gedurende zes maanden intensief op zichzelf en de arbeidsmarkt te oriënteren. Entrelan is een initiatief van een aantal arbeidsbureaus, het VNO en het opleidingscentrum van het VNO, De Baak in Noordwijk.

De aanpak via deze zogeheten OM-projecten blijkt succesvol. In minder dan drie jaar tijd namen circa 4500 hoogopgeleiden aan Entrelan deel. Tachtig percent van deze mensen kwam onder de pannen. Of ze verwierven zich een baan, of ze lieten zich bijscholen of vonden een werkervaringsplaats of stage. „Het leeuwedeel van de deelnemers heeft een studie in de sociale, culturele en pedagogische hoek achter de rug," vertelt D. de Jager, één van de tien medewerkers van de stichting. „Bijna de helft van deze mensen komt er in die vijf maanden achter dat hij of zij zich moet laten bijscholen."

In de eerste fase van een OM-project doen de deelnemers intensief aan 'zelfverkenning' met de bedoeling meer zicht te krijgen op de eigen mogelijkheden en onmogelijkheden. Hier komt onder anderen een psycholoog aan te pas. In de tweede fase wordt de arbeidsmarkt grondig verkend, met als resultaat dat de deelnemer erachter komt 'wat-ie later wil worden'. En als de deelnemer weet wie hij is en wat hij wil, volgt de derde fase: het zoeken van een baan. „Dan gaan we full-time jagen op een baan. Job-hunten noemen we dat."

Nu vergt het vinden van een baan méér dan alleen het doorpluizen van advertenties en kaartenbakken, meent De Jager: „Tachtig percent van de vacatures wordt niet gepubliceerd. Deze banen worden vervuld door interne kandidaten, via-via of door uitzendkrachten of stagiaires die blijven hangen."

Van deelnemers aan OM-projecten wordt een erg actieve opstelling gevraagd. In de laatste fase van een project moeten ze 'de markt op' voor het leggen van contacten. „Netwerken opbouwen is belangrijk om op een vroegtijdig moment achter vacatures te komen," meent De Jager. In de praktijk gaat dit ongeveer als volgt: eerst wordt er rondgekeken in de familie- en kennissenkring of er iemand werkt in de 'begeerde' functie. Met die persoon wordt een afspraak gemaakt voor een oriënterend gesprek. „Kandidaten moeten zo veel mogelijk informatie verzamelen over hun interessegebied. En de laatste vraag na dit soort gesprekken is dan ook altijd: kent u nog meer mensen die mij verder kunnen helpen? Op deze manier kunnen deelnemers op een gegeven moment full-time bezig zijn. Maar over de hele zes maanden genomen kost deelname gemiddeld twintig uur per week."

Hoe het nu precies komt dat er steeds meer werkloze academici en HBO'ers komen, is voor De Jager ook niet helemaal duidelijk. Enerzijds is het een klare zaak dat er te veel mensen een studierichting kiezen waarin later weinig emplooi is te vinden. Anderzijds vermoedt De Jager dat de overgang van de universiteiten van de oude naar de nieuwe stijl een rol speelt. Vroeger konden studenten bij wijze van spreken zolang studeren als zij maar wilden. Sinds enkele jaren is het regime op universiteiten onder druk van de bezuinigingen strakker geworden, waardoor er veel minder tijd meer is voor activiteiten buiten de studie om. „Door bij voorbeeld zitting te nemen in het bestuur van een studentenvereniging ontwikkelen studenten zich tot een veel bredere persoonlijkheid. Niet alleen een hoge opleiding en vaardigheden tellen bij het vinden een baan. Ook een goede presentatie is van groot belang."

Vooral arbeidsbureaus zijn opdrachtgever voor Entrelan. Werklozen kunnen op kosten en op voordracht van de GAB's het 'intensieve keuzebegeleidingsproces' meemaken. De laatste tijd zijn ook de universiteiten en HBO's in toenemende mate opdrachtgever.

„Maar we moeten vooral niet uit het oog verliezen dat tachtig percent van de afgestudeerden na de studie zijn eigen weg vindt," vertelt De Jager aan het einde van het gesprek geruststellend. „Wij zijn er voor die mensen die daar op de één of andere manier moeite mee hebben. Die een stok achter de deur nodig hebben. En je moet niet vergeten dat sommige mensen gewoon een schop onder de kont nodig hebben."

'PLAT' SCHIP MOET VEERBOOT WORDEN

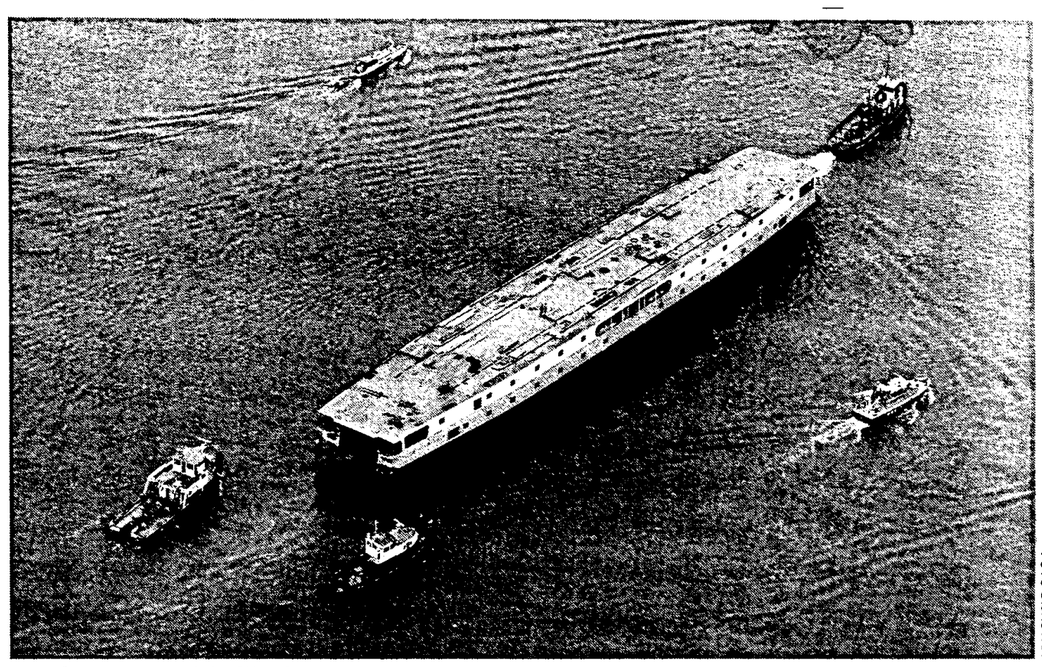

FOTO DIJKSTRA

Op het eerste gezicht lijkt het een nieuw vliegdekschip dat de Nederlandse marine 'snel' laat bouwen voor inzet in de Perzische Golf. Maar het 'platte' vaartuig is het onderstuk van de nieuwe veerboot die op de werf Verolme Heusden is gebouwd voor de dienst Texel-Den Helder. Het schip is naar Dordrecht versleept voor de verdere afbouw omdat het met opbouw in Heusden niet onder de bruggen door kan. De veerboot komt volgend jaar in de vaart en zal plaats bieden aan maximaal 1320 passagiers en 242 auto's.

Beleggingsfondsen lopen deuken op

AMSTERDAM — Op de effectenbeurzen in de wereld is het begin van de week op een ravage uitgelopen. De aandelenkoersen leverden procenten in en als gevolg van de stijgende rente gingen ook de obligaties naar beneden. Onroerend goed lag er evenmin gunstig bij. De edelmetalen zetten hun opmars echter voort en mensen die hun centen op de geldmarkt hebben gestald, hoeven ook niet onrustig te slapen.

De wrange grap dat je nu moet beleggen als je op een elegante manier je geld wilt kwijtraken, wordt al enige tijd bewaarheid. Tenminste voor de korte termijn. Op de langere duur, zo verzekert iedere deskundige, blijft beleggen aan te raden boven geld op de bank zetten. En inderdaad, wie de grafieken goed bestudeert, kan er niet omheen 'bewezen' te achten dat met name aandelen het over een fors aantal jaren beter doen dan welke belegging ook. Maar: wie aan het begin van dit jaar aandelen kocht en nu aankijkt tegen fors lagere koersen, heeft aan die wetenschap niets.

Dat geldt in het algemeen ook voor beleggingsfondsen. Zelfs voor obligatiefondsen en de zogenaamde gemengde fondsen, die beleggen in verschillende vermogenscategorieën als aandelen, obligaties, onroerend goed, edelmetalen en liquiditeiten. Allemaal moesten ze inleveren. Een enkel fonds, als bij voorbeeld het Intereffekt Futures Fonds, dat actief is op de termijnmarkt, vormt hierop een uitzondering.

De theorie is eigenlijk eenvoudig. In een tijd van stijgende rente en dalende koersen moet je gewoon sparen: je geld met andere woorden liquide houden door het op kortlopende deposito's te zetten. Beheerders van beleggingsfondsen geven dat ook graag toe, maar plaatsen er wel de kanttekening bij dat het buitengewoon moeilijk is te bepalen wanneer een dergelijk moment is aangebroken. Toen de Oost-Europa euforie nog opging wilde menigeen er bij wijze van spreken vergif op innemen dat vooral de aandelenmarkten het neerwaartse kanaal definitief hadden verlaten en weer in de haussefase zaten.

De gebeurtenissen in het Midden-Oosten alsmede de onder meer veel hoger dan verwachte kosten van de Duitse eenwording, de afvlakkende bedrijfsresultaten en de recessievrees in de Verenigde Staten en Groot-Brittanië hebben dat positieve scenario wreed aan scherven gegooid. Directeur Molenaar van het Delta Lloyd Investment Fund (aandelen) ziet vooralsnog weinig positieve punten. Wel koopt zijn fonds tegenwoordig heel voorzichtig in op de Japanse markt. Tokio heeft immers sinds eind december een duikeling van zo'n 30 percent (inclusief de waardedaling van de yen nog meer) gemaakt en zou in Molenaars visie wel eens relatief aantrekkelijker kunnen zijn geworden.

Al 2000 stakers op booreilanden ontslagen

LONDEN — Op zeventig olieboreilanden in de Noordzee zijn gisteren 7000 werknemers voor 24 uur in staking gegaan. Het stakingscomite (OILC) riep de staking uit om erkend te worden als vakbond en om betere veiligheidsmaatregelen af te dwingen. Op het Brentolieveld van Shell staakten bijna vierhonderd werknemers voor de elfde achtereenvolgende dag. Volgens de OILC zijn 2000 werknemers sinds het uitroepen van de staking op 2 augustus ontslagen vanwege deelname aan werkonderbrekingen. Omdat de stakers werken in het onderhoud, is de olieproduktie nog niet getroffen. Dat zou op de langere termijn wel kunnen gebeuren.

Weer geldgebrek voor Kanaaltunnel

LONDEN — Eurotunnel, het Frans-Britse consortium voor de aanleg van de Kanaaltunnel, heeft problemen met de financiering van een bedrag van 6,7 miljard gulden dat nodig is om het project af te ronden. Om deze extra lening had Eurotunnel bij het bankconsortium dat bij de financiering van het project is betrokken, al in april gevraagd in het kader van een overeenkomst uit januari. Van de 210 betrokken banken hebben tot nu toe 93 laten weten niet in het extra financieringsplan te willen deelnemen terwijl 26 banken niet op het financieringsverzoek van Eurotunnel hebben gereageerd.

Nationale Nederlanden neemt Borgmij over

DEN HAAG — Het verzekeringsconcern Nationale Nederlanden (NN) wil Nationale Borg-Maatschappij (fraude- en beroepsverzekering) overnemen. NN overweegt een biedprijs van *f* 270 per gewoon aandeel. De slotkoers van Nationale Borg (44 werknemers) was vrijdag *f* 178,50 per aandeel. De overnameprijs komt op ruim 95 miljoen gulden. Als gevolg van de overneming en herschikking is geen vermindering van het aantal arbeidsplaatsen voorzien.

In Grouw is alles op het water gericht

VAKANTIE '90

In de zomer is het in het Friese dorp Grouw een gekkenhuis. Het plaatsje telt dank zij de forensen 7000 inwoners, maar in juli en augustus groeit het tot een veelvoud daarvan. En dat allemaal dank zij het onvolprezen Pikmeer met zijn uitlopers in de Wijde Ee en de Princenhof. Een paradijs voor de watersportliefhebber.

Een strand is in Grouw niet te vinden. Even verderop in Terhorne, daar waar het Prinses Margrietkanaal en het Sneeker Meer elkaar vinden, daar hebben ze een kunstmatig strand aangelegd. Maar in Grouw, nee hoor. „Het is hier allemaal zo venig, hè. Veen, klei."

Het Pikmeer en Grouw zijn er vooral voor de zeilliefhebbers, de botenmaniakken en de windsurfers. „Maar dat windsurfen is iets van de laatste jaren."

Het Pikmeer grenst aan Grouw. Het is een langwerpig meer van circa 70 ha. In een adem moeten echter ook de Wijde Ee, de Princenhof en de Oude Venen worden genoemd. Het Pikmeer loopt namelijk door en bestrijkt dit hele watergebied tussen Grouw en Eernewoude. Daardoor ontstaat een uitgestrekt geheel van 770 hectare.

Het plassengebied is in de 17 en 18e eeuw ontstaan door vervening. Er is op grote schaal moerasflora, terwijl er ook een rijk vogelleven is. Door de westelijke helft van het Pikmeer loopt de betonde vaargeul van het Prinses Margrietkanaal (van zuidwest naar noordoost). Het recreatieve gedeelte op het Pikmeer (zeilboten, surfers, motorbootjes) heeft dan ook vooral aan de oostelijke kant van het meer plaats.

Aan de noordkant van het Pikmeer (nabij het bungalowcampingpark Yn'e Lijte), staat bij de ingang van het Prinses Margrietkanaal een gerestaureerde watermolen van het spinnekopmodel, de Haensmole uit de 18e eeuw.

Grouw vaart vooral wel bij de Duitsers. Jaarlijks presenteert de gemeente zich dan ook op de grote watersportentoonstelling in Düsseldorf. Dat werpt in de zomer vruchten af: de stroom komt op gang met Pinksteren en is in de zomermaanden niet meer te stoppen.

Grouw bereidt ook het nageslacht voor op een grootse carrière op het water. De zeilscholen Anja en Oer 't Hout in Grouw en het iets verderop gelegen Pean krijgen jaarlijks vele aanmeldingen van jeugdigen die onder deskundige leiding de fijne kneepjes van het zeilen onder de knie proberen te krijgen. Alles in Grouw is bijna op het water geënt.

Vanuit Grouw vinden ook rondvaarten plaats. Fietstochten raken ook steeds meer in. Af en toe moet de fiets op de pont als je van Grouw bijvoorbeeld naar Eernewoude wilt (wel even van te voren informeren bij de VVV of de pont vaart), maar als dat geen bezwaar is en een zuchtje wind je niet klein kan krijgen, dan is het goed trappen rond de Friese meren.

Doet Grouw nog aan een stukje kunst en cultuur? De Sint Piterkerk is de blikvanger van het dorp: vanaf het Pikmeer een baken in het waterland. De kerk is genoemd naar St. Pieter, de beschermheilige van de vissers, en bezit een Van Dam-orgel uit 1883.

Tussen Grouw en Wartena bevindt zich bovendien een mineralogisch museum. Hein Sleiffer, van oorsprong mijnbouwkundig ingenieur en tientallen jaren stenenzoeker van professie, heeft in een boerderij een museum ingericht met duizenden ertsen, mineralen, diamanten, robijnen, smaragden, etc. Alle objecten heeft hij zelf gevonden. Er liggen prachtige voorwerpen uit het Atlasgebergte: 120 miljoen jaar oud. Aan de muur hangen oude wijsheden, zoals „smaragd sterkt het geheugen en is goed tegen epilepsie." Zelf heeft Sleiffer een ketting met een malachietsteen om zijn hals. „Ik weet niet of het waar is. Laat het maar suggestie zijn, maar ik ben van mijn reuma af."

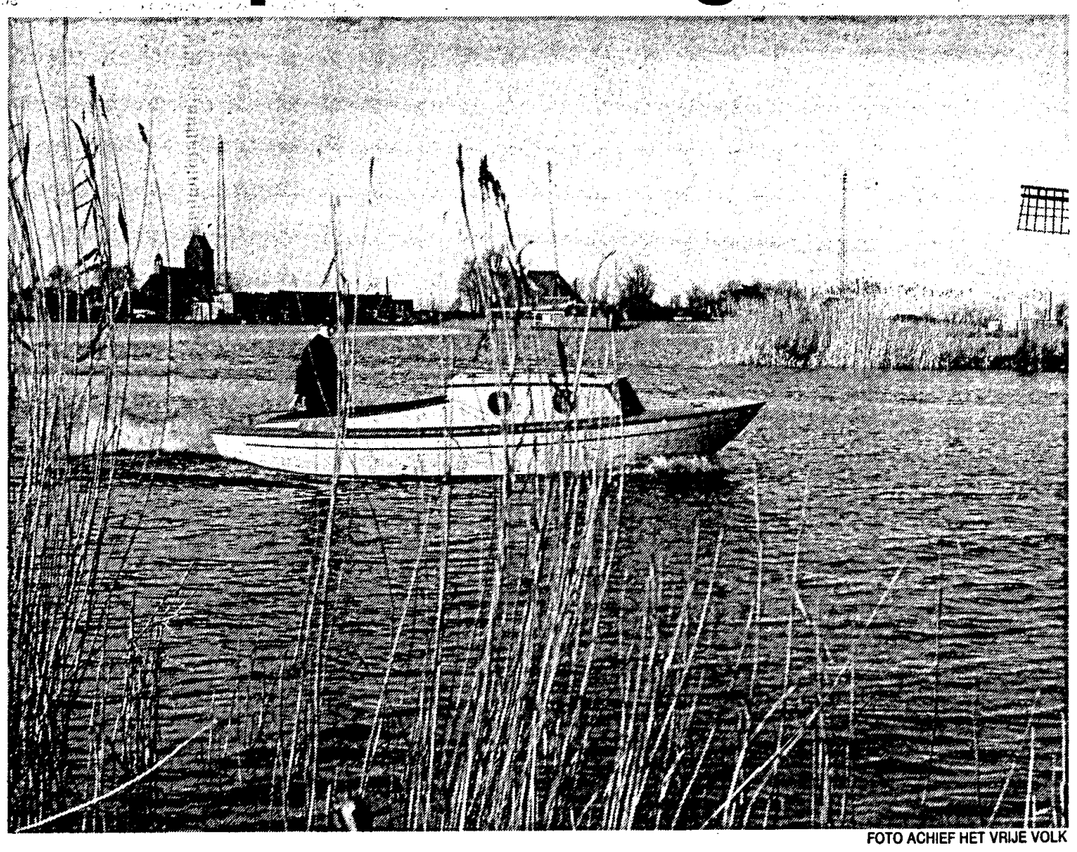
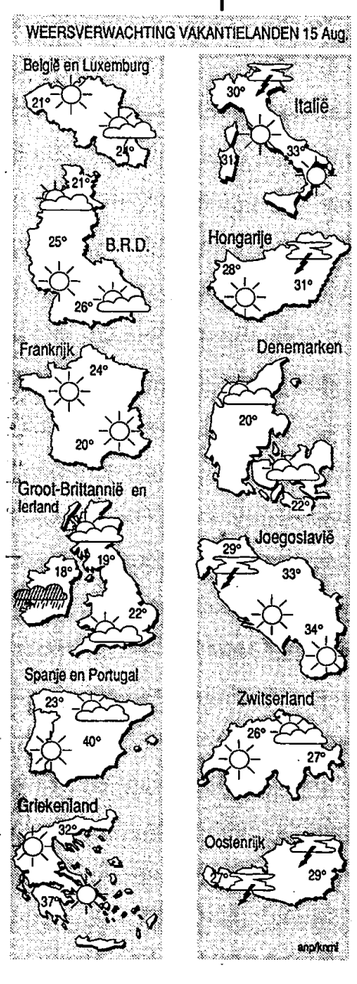

FOTO ACHIEF HET VRIJE VOLK

Het Pikmeer en Grouw zijn er vooral voor de zeilliefhebbers, de botenmaniakken en de windsurfers. „Maar dat windsurfen is iets van de laatste jaren."

Amsterdam-Venetië

AMSTERDAM — Onder de noemer 'Amsterdam-Venetië' wordt van 14 december 1990 tot eind augustus 1991 in Amsterdam een grootscheepse culturele manifestatie gehouden over de relatie tussen beide steden. Exposities in een tiental musea vormen de ruggegraat van de manifestatie. Daarnaast zijn er activiteiten op het gebied van literatuur, film en theater. De organiserende stichting heeft een begroting van 1,5 miljoen gulden.

De officiële opening van de manifestatie vindt plaats op 14 december. Dan begint in het Rijksmuseum de expositie 'Schilders van Venetië', met werk van onder anderen Canaletto, Bellotto en Guardi. Directeur Henk van Os zei 'verbluft te zijn over de bruiklenen die we los hebben gekregen.

Daardoor kunnen we schilderijen tonen van de allerhoogste kwaliteit.' Op dezelfde dag opent in het Joods Historisch Museum een expositie over het getto van Venetië en zijn betekenis voor de organisatie van de joodse gemeenschap van Amsterdam. In het Scheepvaartmuseum zullen antieke gondels te zien zijn en het Filmmuseum toont films waarin Venetië centraal staat. Andere deelnemende musea zijn onder meer het Rembrandthuis en het Amsterdams Historisch Museum. Bedoeling is dat er in 1992 in Venetië een vergelijkbare manifestatie plaatsvindt met Amsterdam in de hoofdrol.

EN ROUTE

Bleekgezichten teruggepakt

Door Henk Dam

Wat eens de trotse, oorspronkelijke bevolking van Amerika was, woont nu grotendeels in reservaten. Het is zelden een genoegen deze indianenreservaten te bezoeken. Vooral in het midden van de VS zijn er veel. Als je er in de buurt rijdt en je ziet dat het landschap nog armoediger wordt, de koeien nog scharminkeliger, dan weet je eigenlijk al zeker: we zijn weer bij een reservaat aangekomen. Want de blanke kolonisten wisten destijds ook wel wat ze deden: ze gaven de onbruikbare stukken grond weg aan de indianen en hielden zelf het beste land.

Op slechte grond gedijt weinig, en ook mensen niet. In veel reservaten woont een totaal gedemoraliseerde bevolking met een slechte gezondheid. Alcohol is er koning. Er zijn uitzonderingen. Sommige reservaten doen het prima. Daar zijn coöperaties opgericht die jaarlijks miljoenenwinsten maken. Maar het beeld over het algemeen is intreurig. Daarom heeft het wel wat als de van alle kanten gepakte indianen nu eens de kans krijgen de bleekgezichten terug te pakken. Die situatie doet zich momenteel voor in het plaatsje Salamanca, in de westpunt van de staat New York.

In het midden van de vorige eeuw vestigden de eerste blanken zich in de streek rond Salamanca, van oudsher het leefgebied van de Seneca-indianen. Wettelijk was al vastgelegd dat de streek van de indianen zou blijven, maar daar hadden de pioniers niet zo veel mee te maken. De vallei in de streek was als het ware gemaakt voor een spoorweg. Die spoorweg kwam er ook, plus het daarbij horende werk.

De spoorwerkers moesten ergens wonen en zo ontstond het plaatsje Salamanca. Dat was illegaal, maar voor een handjevol dollars werden de indianen afgekocht. Ze tekenden voor dat geld overeenkomsten waarbij grond aan de blanken werd 'geleased' — langdurig verhuurd dus. Salamanca groeide uit tot een belangrijk knooppunt voor Amerika's spoorwegnet en toen het Congres zich in 1892 over de vestiging boog, kregen de illegale leaseovereenkomsten kracht van wet.

Afgesproken werd dat de 800 hectare waarop Salamanca plus directe omgeving staat, voor een vast bedragje van 17.000 dollar per jaar van de indianen zou worden geleased. De lease zou een looptijd van 99 jaar hebben. Tegen die tijd zouden de indianen toch al lang uitgestorven of weggetrokken zijn. Dacht men.

Maar de Seneca indianen bleven. En de 99 jaar zijn over zeven maanden afgelopen. De indianen hadden nu wat vragen. Ze willen wel eens weten of de bleekgezichten het zelf ook niet een schande vinden, dat hun voorouders de indianen zo enorm hebben belazerd.

Want 17.000 dollar voor 800 hectare was in 1892 al niet veel meer dan wat spiegeltjes en kraaltjes. Nu, na bijna 99 jaar inflatie, is het helemaal niets meer. De lease kan na februari 1991 wel verlengd worden, maar dan gaat het 800.000 dollar per jaar kosten, een bedrag dat met de landprijzen in de buurt zal meestijgen. En er moet over al die jaren dat te weinig is betaald een vergoeding komen. We hadden 60 miljoen dollar gedacht.

En zo zitten de inwoners van Salamanca nu met de handen in het haar. Nancy O'Brien bijvoorbeeld betaalt voor het stukje grond waarop haar wasserette staat nu maar 24 dollar per jaar. Dat gaat 2000 dollar worden. Makelaar Shirley Weast betaalt nu 7 dollar, en moet straks 4700 dollar opbrengen.

Er is niets aan te doen. Allerlei overheidsinstanties hebben gezegd dat de indianen in hun recht staan. Als ze geen compromis willen — en vooralsnog willen ze dat niet — kunnen de inwoners van Salamanca eigenlijk maar één ding doen: verhuizen.

AAN DEZE AFLEVERING VAN VAKANTIE'90 WERKTEN MEE: ANDRÉ VIS, HENK DAM, GERLOF LEISTRA, VIC DE KRUIF, ANL, GPD, KNMI; SAMENSTELLING: FRITS VAN SOMEREN EN ALY KNOL

Donderdag buigt Vakantie'90 zich over oorzaken van overboekingen in Spanje.

Ook Erasmus slachtoffer Rivoli

Sluiting Festival Hall bedreigt doorgaan slotfeest kennismaking

Door Harmen Bockma jr

ROTTERDAM — De Rotterdamse Erasmus Universiteit is ernstig gedupeerd door de definitieve sluiting van de Rivoli Festival Hall op de Müllerpier. De universiteit heeft gistermiddag te horen gekregen dat de Hall niet beschikbaar is, anderhalve week voordat het slotfeest van de Eureka-week, de introductieweek voor nieuwe studenten, in de feesthal zou worden gehouden. De universiteit is koortsachtig op zoek naar een andere zaal.

Volgens coördinator Marjoleine van Doorn van de Eureka-week, waarin drieduizend nieuwe studenten kennis maken met Rotterdam, is haar tot het laatst toe verzekerd dat het slotfeest van de week in ieder geval in de Hall gehouden zou kunnen worden. Gistermiddag echter kreeg zij een telefoontje van het hoofd juridische zaken van de gemeente Rotterdam mr. Vissers, die haar vertelde dat 'één van de belangrijke partijen' in het steekspel rond de Hall had afgehaakt.

Een ingewijde weet te vertellen dat de firma Leisure Tec, die de exploitatie van de Hall op zich had genomen, al sinds zondag bezig is met het leeghalen van de Hall. De verhuurder zou een zeer hoog bedrag vragen om de Hall open te houden. Er zouden tienduizenden guldens nodig zijn om de tent gereed te maken voor een feest, zonder de zekerheid dat alles in orde zou zijn. Het spoedberaad over het alsnog openhouden van de Hall mislukte gistermiddag door al deze omstandigheden. Behalve de Erasmus Universiteit hadden nog meer dan tien andere bedrijven en instanties de Hall in principe gehuurd.

De Erasmus .Universiteit heeft door het wegvallen van de Hall als feestzaal een schadepost van vijftigduizend gulden. Aan optredens van verschillende muziekgroepen is een bedrag uitgegeven van vijftienduizend gulden. Op de 5200 al gedrukte programmaboekjes staat de naam Rivoli prominent vermeld, net als op de twintigduizend consumptiebonnen en de vierduizend stadsroute-boekjes. Al dit drukwerk kan de prullenbak in, verwacht coördinator Marjoleine van Doorn.

De contacten met de organisatie van Rivoli '90 waren al vanaf het begin een lijdensweg, vertelt Van Doorn: „We zijn in het eerste stadium door mevrouw Matthijsen van de stichting Rotterdam 1990 naar mevrouw Mullink van de stichting Bestemming Rotterdam gestuurd. Door haar werden we verwezen naar één van de bestuurders van de stichting, meneer 's Jacob. Die zei dat we een contract moesten tekenen met het bestuur van de stichting Rotterdam 1990. Daar kregen we te horen dat we maar met sponsor Oranjeboom moesten gaan praten. Vervolgens kregen we te maken met het bedrijf Leisure Tec, dat de exploitatie op zich nam. Maar ondertussen was dat contract nog steeds niet getekend."

Half juli, toen Rivoli al in grote problemen verkeerde, kregen de organisatoren van de Eureka-week de verzekering van de stichting Bestemming Rotterdam dat het feest in ieder geval door zou kunnen gaan. Op 6 augustus, de dag nadat bekend werd dat de Festival Hall per 12 augustus zou worden gesloten, kwam Leisure Tec met de geruststellende mededeling dat het feest niet in gevaar was. Toen een afvaardiging van de organiserende Eureka-commissie vorige week vrijdag zelf maar eens een kijkje ging nemen op Rivoli, was er volgens de exploitanten van de Hall nog steeds niets aan de hand.

Marjoleine van Doorn: „Gistermiddag kwam het telefoontje van mr. Vissers dat het niet gelukt was de betrokkenen op één lijn te krijgen. Hij raadde ons aan een andere plek voor het feest te zoeken. Minder dan twee weken van tevoren! Ik vind het schande met een grote s. Ik weet dat de Hall door nog zestien andere instanties en bedrijven is gehuurd, die nog van niets weten. Die mensen daar krijgen een rolberoerte als ze dit horen."

Vorige week al zond het college van bestuur van de Erasmus Universiteit een brief aan het Rotterdamse college van B en W waarin het zijn verontrusting uitsprak. Het hoogste orgaan van de Universiteit heeft vandaag vergaderd over de vraag hoe de tegenvaller kan worden opgevangen. Van Doorn zegt dat een kort geding niets zal uithalen. „Van een kale kikker, de organisatie van Rivoli '90, kun je geen veren plukken," vreest ze. „Ik wil wel dat burgemeester Peper, de voorzitter van de stichting Rotterdam 1990, wakker wordt en beseft dat dit niet kan. Zo ga je niet om met één van de grootste werkgevers van de stad."

Het Vrije Volk COMMENTAAR

Machtsvertoon

Het moet gezegd: Nederland heeft het besluit om twee fregatten naar de Golf te sturen met grote traagheid genomen. De beschuldiging van de VVD dat we weinig alert reageren lijkt een schot in open doel, te meer omdat er ook nog eens een volle week nodig is om in Den Helder proviand aan boord te hijsen. Het kan niet anders of het conflict in het Midden-Oosten heeft al weer een heel ander gezicht als de fregatten over drie tot vier weken ter plekke arriveren.

Toch mag ook de vraag worden gesteld of het werkelijk zo erg is dat Nederland zo traag reageert. In de officiële verklaring van de regering is er sprake van een defensieve missie, nodig om agressie van Iraq in te tomen. Iets anders konden Van den Broek en Ter Beek moeilijk zeggen, maar zoveel is zeker, in een groot deel van de Arabische wereld wordt het opstomen van een enorme westerse vloot heel anders uitgelegd. Het militaire machtsvertoon van Amerika en Europa is in de ogen van anti-westerse moslimkrachten eerder offensief dan defensief.

In die zin is de maritieme overkill van het Westen koren op de molen van Saddam Hussein. In eigen wereld dreigde de van machtsuitbreiding dromende dictator na de brute annexatie van Kuwayt al snel geïsoleerd te raken, maar hoe meer tanden 'het boze Westen' laat zien, hoe meer steun hij verwerft bij de enorme mensenmassa's die toevallig geen sjeik in de familie hebben. Een oorlog winnen van het verzamelde Westen kan Iraq niet. Maar Saddam Hussein kan in een groot deel van de Arabische wereld wel propagandistische munt slaan uit het grommen van Bush en zijn Europese volgelingen. Daarom is het niet zo erg dat wij niet zo alert reageren en zou het niet zo erg zijn als onze fregatten niet te veel haast maakten. Dit conflict vindt eerder een oplossing als de Arabische Liga het voortouw mag houden, met druk vanuit de Verenigde Naties en met diplomatieke initiatieven, dan wanneer het Westen zou beginnen met kanongebulder.

Tranen bij afscheid van Poolse logés

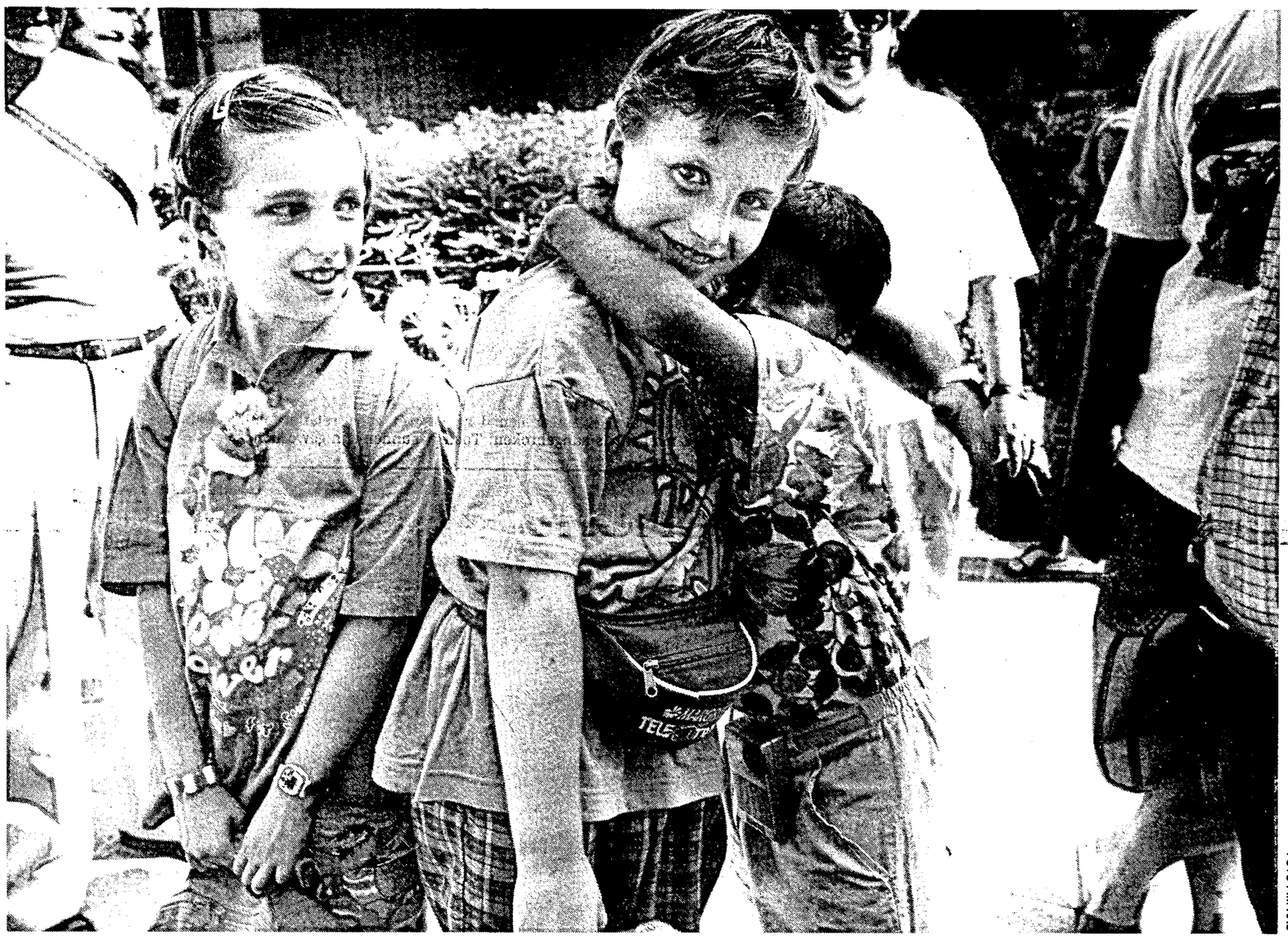

FOTO PIM RAS

Een moeilijk afscheid: na drie weken in IJsselwoude te hebben gelogeerd moeten de Poolse kinderen weer naar huis. Dat maakt aan twee kanten emoties los. Het lijkt alsof de kinders iedereen in IJsselwoude nog even willen omhelzen. Ze hebben een prachtvakantie gehad. Het afscheid van de pasgemaakte vrienden duurde lang.

Stankcode 2 ingetrokken

ROTTERDAM — De Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR) heeft gistermiddag stankcode 2 voor het gehele Rijnmondgebied ingetrokken. De zaterdag ingestelde maatregelen om de stankoverlast te beperken zijn volgens een woordvoerster niet langer nodig, omdat er een redelijk wind waait. Stank slaat daardoor niet langer direct terug.

Sinds zaterdag zijn bij de dienst ongeveer vierhonderd klachten over stank binnengekomen. De klachten kwamen uit het gehele werkgebied. Zij konden in de meeste gevallen niet tot één bepaalde bron worden herleid. Alleen een aantal klachten zondagmorgen uit Hoek van Holland wijt de dienst aan het schoonmaken van een tanker in Europoort.

Bij stankcode 2 wordt van de industrie in het algemeen verwacht dat zij activiteiten die stank veroorzaken tot een minimum beperkt. Een aantal bedrijven moet overeenkomstig voorwaarden in zijn Hinderwetvergunning het verladen en overpompen van stankhoudende stoffen staken. Dat geldt ook voor het schoonmaken van installaties.

De dienst wil met landbouworganisaties gaan praten over een mogelijke regeling om het uitrijden van mest in bepaalde situaties tijdelijk te stoppen. Er zijn de afgelopen tijd nogal wat klachten binnengekomen over gier- en mestlucht.

Eerste uitvaller dansmarathon

PUTTERSHOEK — De 104 uur nonstop dansmarathon in discotheek Alcazar in Puttershoek heeft zijn eerste uitvaller. De uit Zwijndrecht afkomstige Erwin Moerland moest na bijna tien uur dansen van de vloer worden gehaald, omdat hij flauwviel. Volgens assistent-bedrijfsleider F. van Roon gaat het met de rest van de zeventien dansers goed. De nu overgebleven jongeren zijn bezig met het verbeteren van het Europees record nonstop discodansen. Het vorige record stond op 103 uur.

Wegafsluiting

ROTTERDAM — In verband met werkzaamheden aan kabels en buizen zal met ingang van maandag 20 augustus de Merseyweg, tussen de Theemsweg en de Oliphantweg (ter hoogte van Air Products), voor het verkeer worden afgesloten. De werkzaamheden zullen twee weken duren.

Vrouw overlijdt na val van motor

ROTTERDAM/RIDDERKERK — Een 21-jarige vrouw uit Ridderkerk is gisteravond om het leven gekomen toen zij in de buurt van het Groeninks van Zoelenviaduct van een motor afviel. Volgens de politie heeft de 23-jarige bestuurder van de motor vermoedelijk te snel gereden. Het ongeluk gebeurde op de toerit van Ridderkerk naar de Van Brienenoordbrug omstreeks 20.45 uur. De man raakte de macht over het stuur kwijt waarop de vrouw tegen een vangrail aanviel. Zij was op slag dood. De bestuurder, eveneens uit Ridderkerk, liep schaafwonden op.

Dordt: 'Tornen aan grondrechten was nodig om orde te handhaven'

DORDRECHT — De vrees voor verstoring van de openbare orde was de voornaamste reden op grond waarvan de Dordtse loco-burgemeester P. C. Janse vorige week een persconferentie van de extreem rechtse groeperingen Centrum Partij en Vlaams Blok te verbieden. Janse ontkende niet dat er bij zijn besluit grondrechten, zoals de vrijheid van vergadering en de persvrijheid in het geding waren. Hij bleef er echter bij dat daar op dat moment aan getornd moest worden om de openbare orde te handhaven.

In een extra vergadering van de Dordtse raadscommissie Openbare Orde en Veiligheid kreeg hij alle ruimte om zijn standpunt te verdedigen en er kwam maar weinig weerwerk van de raadsfracties. Janse legde uit dat na het bekend worden van de persconferentie een aantal telefoontjes was binnengekomen bij de politie, het Stadskantoor en bij hemzelf. Diverse groeperingen hadden aangekondigd de bijeenkomst te zullen verhinderen. In overleg met de korpschef van de gemeentepolitie, commissaris P. Tieleman, is toen besloten de persconferentie te verbieden. Dit vanwege de vrees dat ingrijpende maatregelen zouden moeten worden genomen om de openbare orde te handhaven.

Volgens commissaris Tieleman zou er gezien de toenemende agressiviteit in de kraakbeweging, die zich voornamelijk als 'anti' had gemeld, een aantal pelotons mobiele eenheid nodig zijn geweest om de buurt af te kunnen sluiten.

PvdA-fractievoorzitter drs. C. Sas noemde het 'een vervelende zaak' dat Dordt op een manier in het nieuws was gekomen. Hij vond dat men zuinig moest zijn op de grondrechten en vroeg zich af welke indicaties er waren dat de zaak werkelijk uit de hand zou lopen. Sas: „Was het niet mogelijk geweest om op andere wijze de ordeverstoring te voorkomen?"

VVD'er J. Valster vond dat er 'gezwicht was voor de terreur van de straat'. Hij vond dat met name de kraakbeweging 'duidelijk fascistoïde trekken vertoont' en vond dat er in dit geval sprake was van 'de duivel met Beëlzebub uitdrijven'.

Vak havenslepen eindelijk uit boek te leren

FOTO ARCHIEF HVV

Over de nautische techniek van havensleepboten was tot nu toe nog niet veel op schrift gesteld.

ROTTERDAM — Sleepbootkapiteins over de hele wereld hebben hun vakkennis altijd in de praktijk opgedaan en aan boord overgedragen aan hun ondergeschikten. Aan studiemateriaal bestaat daardoor vrijwel niets. Dat kan door de steeds verdergaande ontwikkelingen in de scheepvaart niet langer. Om die reden heeft de ex-havenloods kapitein H. Hensen in Rotterdam zijn ervaringen en zijn gesprekken met sleepbootkapiteins te boek gesteld. Het nautisch-technische boek heet 'Harbour Tugs, types en assisting methods' en beschrijft zowel de theoretische en praktische kennis van het assisteren van zeeschepen.

Het eerste exemplaar van zijn boek reikte hij gisteren uit aan directeur M.A. Busker van Smit Internationale. Busker noemde het opvallend dat verbijsterend weinig is geschreven over de techniek van het havensleepwerk en dat er in het nautische onderwijs geen aandacht aan wordt besteed. Hij noemde het werk van Hensen een „belangrijk standaardwerk". „Ik hoop dat het boek breed wordt verspreid," zo zei hij gisteren.

Hensen had zijn kennis eerder al in een aantal afleveringen voor de loodsen geschreven in het vakblad De Nederlandse Loods. Nu zijn die afleveringen gebundeld en in het Engels vertaald.

Hensen: „Het bleek een gat in de kennismarkt te zijn. Vrijwel nergens staat de theorie van het vak en van de diverse soorten sleepboten beschreven. Je kunt een sleepboot bijvoorbeeld overtrekken, waardoor hij kan zinken. Daar kunnen levens mee gemoeid zijn. Diverse manoeuvres die in theorie haalbaar zijn, zijn echter in de praktijk weer niet mogelijk. Ziedaar het nut van dit boek."

Het boek is te bestellen bij uitgever All Marine, Veerhaven 7 in Rotterdam en kost *f* 49,50.

Geschminkte inklimmer verkracht verzorgster

ROTTERDAM — Een 24-jarige ziekenverzorgster is in het afgelopen weekeinde verkracht in een verzorgingstehuis aan de Strevelsweg in Rotterdam-Zuid. Volgens de politie gaat het om een dader van omstreeks 24 jaar, die in nacht van zaterdag op zondag omstreeks twee uur via een balkon aan de zijde van de Motorstraat het tehuis binnendrong. Hij vergreep zich aan de ziekenverzorgster in de wachtruimte.

De man, een Zuideuropees type, is zo'n 1.85 meter lang, heeft een slank postuur, kort zwart gerold haar, geen baard of snor en was gekleed in een grijze ruitjesbroek en een helblauw t-shirt. Volgens de politie was opvallend dat de dader zijn gezicht had rood geverfd of geschminkt.

De Rotterdamse Jeugd- en Zedenpolitie verzoekt getuigen die omstreeks die tijd in de buurt van het Zuidplein-Strevelsweg mogelijk de dader hebben gezien met haar contact op te nemen via telefoonnummer (010) 4242684.

Steekpartij in metrostation

ROTTERDAM — Op de roltrap van het metrostation Churchillplein in Rotterdam is gistermiddag een veertigjarige man zonder enige aanleiding met een scherp voorwerp gestoken. Het slachtoffer werd met verwondingen in de linkerzij overgebracht naar het ziekenhuis Dijkzigt. De dader is nog onbekend.

(INGEZONDEN MEDEDELING)

CURSUS CAFÉBEDRIJF *f* 295.-

Binnenkort start in o.a. **Spijkenisse, Rotterdam, Capelle a.d. IJssel, Schiedam en Vlaardingen** de cursus **Cafébedrijf.**
Deze opleiding bestaat uit 10 wekelijkse lesavonden en kost in totaal *f* 295,-. Men kan zich nog aanmelden. Er is geen vooropleiding nodig. Het examen vindt plaats op 3 januari. De zeer afwisselende cursus wordt zowel door vrouwen als mannen uit pure hobby gevolgd. Sommigen hebben in hun achterhoofd ooit nog eens een eigen bedrijf(je) te beginnen. Er is een groot tekort aan gediplomeerd Horecapersoneel. De lessen worden levendig gebracht met dia's, vrijblijvend wijnproeven en men gaat gezamenlijk naar een Brouwerij. Met het Diploma kan men zelfstandig een Café, Petit-Restaurant, Disco, Kantine etc. beheren. De cursus is zowel mondeling als schriftelijk te volgen. SUBSIDIE TOT 100% IS MOGELIJK!!!

Voor een gratis Brochure of aanmelden, bel Stichting Horeca Onderwijs, postbus 1161 te Breda, telefoon 076-710078.

Erkend door de Minister van Onderwijs & Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Conferentie over milieu, monumenten en toerisme

Vijf historische steden tekenen intentieverklaring over internationale samenwerking

Door Joke Vente

DORDRECHT — 'Future of the past' is het motto van de Europese werkconferentie over monumenten, toerisme en milieu die komend weekeinde in Dordrecht wordt gehouden. De vraag die tijdens die conferentie het meest dringend aan de orde gesteld wordt, is: hoe moeten de Europese steden omgaan met hun indrukwekkende bezit aan monumenten?

Hoe kunnen zij dat bezit benutten als toeristische trekker en het tegelijkertijd beschermen tegen verkeer en milieubederf.

Dordrecht heeft als oudste stad van Holland in het Europese jaar voor het Toerisme het voortouw genomen om te komen tot een netwerk van steden die in hun historische kern de geschiedenis van Europa illustreren. En daarbij gaat het om steden die niet zo bekend zijn. „We mikken daarbij op mensen die Londen, Amsterdam en Parijs hebben gezien en dieper willen gaan. Die het echte oude Europa willen zien," zegt Ton Delemarre, het brein achter de stedenconferentie.

„Want het gekke is," gaat hij verder, „dat in de grote steden zoals Londen en Parijs in de achttiende en negentiende eeuw veel van het echte, authentieke verdwenen is door de aanleg van de grote boulevards. Het voordeel van steden die wat achter geraakt zijn bij hun concurrenten, zoals Gent bij Antwerpen en Dordt bij Rotterdam, is dat daar niet zo ontzettend veel is afgebroken als in de wereldsteden. Je vindt er in de historische kern de authentieke bebouwing nog terug. Je kunt een reis maken door de geschiedenis van Europa."

Zo had Dordrecht zijn synode en in 1572 de eerste Vrije Statenvergadering, Hastings in 1066 zijn slag op zee en Gent in 1302 zijn Gulden Sporenslag. In de historie van Granada kan men nog vroeger terug. Het punt is dat de steden hun monumentenbezit graag willen laten zien aan de toeristen, maar aan de andere kant de daaraan verbonden nadelen in de hand willen houden. „Hoe kun je oude gebouwen toegankelijk maken voor het toerisme zonder ze op te vreten," drukt Ton Delemarre het uit.

Er zijn diverse steden die worstelen met dat feit. In Dordrecht valt dat nog wel mee, omdat de schitterende binnenstad nog steeds niet algemeen bekend is, iets wat de organisator eigenlijk een doorn in het oog is. Maar daardoor kampt de stad ook nog niet met de problemen die het massatoerisme met zich meebrengt. „Wij hebben nu nog de luxe van de armoede," meent Delemarre.

Om zich ook internationaal te profileren, heeft men gekozen voor het stedenverband. Als hoogtepunt van de conferentie zullen vijf historische steden een intentieverklaring tekenen om te komen tot een Europees stedennetwerk. In de Statenzaal van het Hof, waar de eerste Statenvergadering werd gehouden, zullen vertegenwoordigers van de gemeentebesturen van Dordrecht, Gent, Granada, Hastings en Limerick hun handtekening zetten. In de verklaring wordt onder meer het voornemen geuit om een gezamenlijk actieprogramma te ontwikkelen om de activiteiten te ondersteunen die door de Europese Gemeenschap worden ondernomen om een Europees bewustzijn onder de burgers en een gezamenlijk optreden van de betrokken steden te bevorderen. In een bijbehorend protocol wordt een jaarlijkse bijeenkomst in één van de steden van het netwerk voorgesteld om te overleggen over gemeenschappelijke belangen en acties.

Tijdens de conferentie worden niet alleen de vijf betrokken steden verwacht, maar ook andere belangstellenden. Er worden vertegenwoordigers verwacht uit dertien landen. Steden als Aarhus, Warschau, Weimar, Heidelberg en Perugia komen in ieder geval. Vooral Weimar in de DDR is een bijzonder geval. Deze stad deed onlangs een beroep op alle Europese ministers om het volstrekt verkommerde monumentenbezit van de stad te redden. Geldgebrek en milieu-invloeden hebben het grote bezit aangetast. Met een diapresentatie op zaterdag 18 augustus in het Dordrechts Museum zullen vertegenwoordigers van Weimar hun oproep toelichten.

„Er is daar geen cent om aan zulke dingen uit te geven. Ik hoop dat de Bondsrepubliek het haar eer te na vindt komen zodat één of andere Duitse instantie zich er over ontfermt," zegt Delemarre.

Overigens zullen ook andere steden hun monumenten in een diapresentatie tonen: Gent, Warschau, Limerick en Dordrecht zelf. Op donderdagavond aan de vooravond van de conferentie toont de gaststad in het Hof een diashow van de renovatie van het historische Groenmarktgebied. De diapresentaties zijn niet alleen toegankelijk voor de congresgangers maar ook voor de 'gewone' burgers.

Monumenten en massatoerisme, het lijkt een tegengesteld belang. „Maar," vindt Ton Delemarre, „we moeten niet al te minachtend doen over die mensen met hun patatzakjes. Die mensen *willen* in ieder geval iets. Het is een kwestie van opvoeding en maatregelen nemen. Gewoon zorgen dat bepaalde dingen niet kunnen. Dat doen we toch in de Biesbosch ook. Hier mag je nog wel met de auto en daar niet meer. Je moet het zo inrichten dat het vanzelf zo werkt."

KAMPPOST

Speurtocht

Zaterdag: Om halt twee zijn we vanuit Pernis vertrokken. Anderhalf uur later kwamen we in ons kamphuis aan. Nadat we ons terrein verkend hadden, kregen we honger en hebben we dus lekker veel gegeten. 's Avonds nam André ons mee voor een boswandeling en daarna was het bedtijd. Van slapen is de eerste nacht niet veel terecht gekomen.

Zondag: Vandaag was het mooi weer en gelukkig was het zwembad dichtbij. Ons diner bestond uit kipschnitzel met doperwten. Na dat het donker was geworden hebben we nog een spel in het bos gedaan.

Maandag: Zoals ieder jaar doen we op maandag een speurtocht. De groep van Tante Marie en Jolanda zijn natuurlijk verkeerd gelopen. Na terugkomst in het kamphuis heeft Arie iedereen onder de brandslang afgespoeld. 's Avonds hadden we andijvie met gehakt op het menu staan.

Iedereen de groeten. Daaag!!

Speeltuinvereniging Pernis vanuit de Vosselse Molen in Bladel

Bijgekomen

Gisteren hebben we een rustige dag gehouden om bij te komen van het feest-weekeinde. Je kunt op zo'n dag echt merken dat je aan een tweede week kamp bent begonnen. Iederen is wat rustiger. 's Middags was er de traditionele voetbalwedstrijd tussen de kinderen van de oudste groepen en de leiding. Zowel bij de leiding als bij de kinderen, waren de dames vrij sterk vertegenwoordigd. De leiding won in een sportieve wedstrijd met 8—5. Tussen het voetballen door werd voor de niet-voetballers geslagbald. Ook erg leuk. Twee teams van zo'n 25 kinderen deden hieraan mee.

Ook 's avonds was het rustig. Zeker toen de groepen 5, 6, 7 en 8 vertrokken om in de vrije natuur te gaan slapen. Vandaag gaan we allemaal naar het strand. Onderweg worden spelletjes gespeeld. Op strand wordt gevliegerd en gebarbecued. Daarna gaan we weer terug naar het kamp.

Mooi weer en de groeten.

Speeltuinvereniging Tarwewijk in Burgh Haamstede

Pitbull takelt kat toe

DORDRECHT — Een loslopende pitbull heeft aan de Vredenburg in Dordrecht een kat dusdanig toegetakeld dat het dier moest worden afgemaakt. De hond zag de kat lopen en ging er op af. Bij het daaropvolgende gevecht liep de kat een verbrijzelde onderkaak en een verbrijzelde rechterpoot op, terwijl de rechter voorpoot verlamd was. De eigenares van de kat, een 37-jarige Dordtse, haalde het gewonde dier uit de bek van de pitbull en werd daarbij gewond aan haar linkerhand. Een gealarmeerde dierenarts verloste de kat uit zijn lijden. Tegen de eigenaar van de pitbull is proces-verbaal opgemaakt. Hij heeft toegezegd alle kosten te vergoeden.

Bomen rooien

ROTTERDAM — In verband met de herprofilering van de Kralingse Zoom en de aanpassing aan de kruispunten moeten 34 bomen en houtopstond ter hoogte van de Erasmus Universiteit Rotterdam worden gerooid. Voor 23 bomen, die onder de kapverordening vallen, heeft de deelgemeente Kralingen een rooivergunning verleend. Het gaat hierbij om zeventien sierkersen en zes wilgen. Voor iedere gekapte boom zal een nieuwe worden teruggeplant. Tijdens de werkzaamheden zal worden beoordeeld of er nog sierkersen te handhaven zijn. De kwaliteit van de overige bomen, de soort en het tijdstip maken herplant onmogelijk.

Zeekadetkorps: opstapje naar de échte maritieme wereld

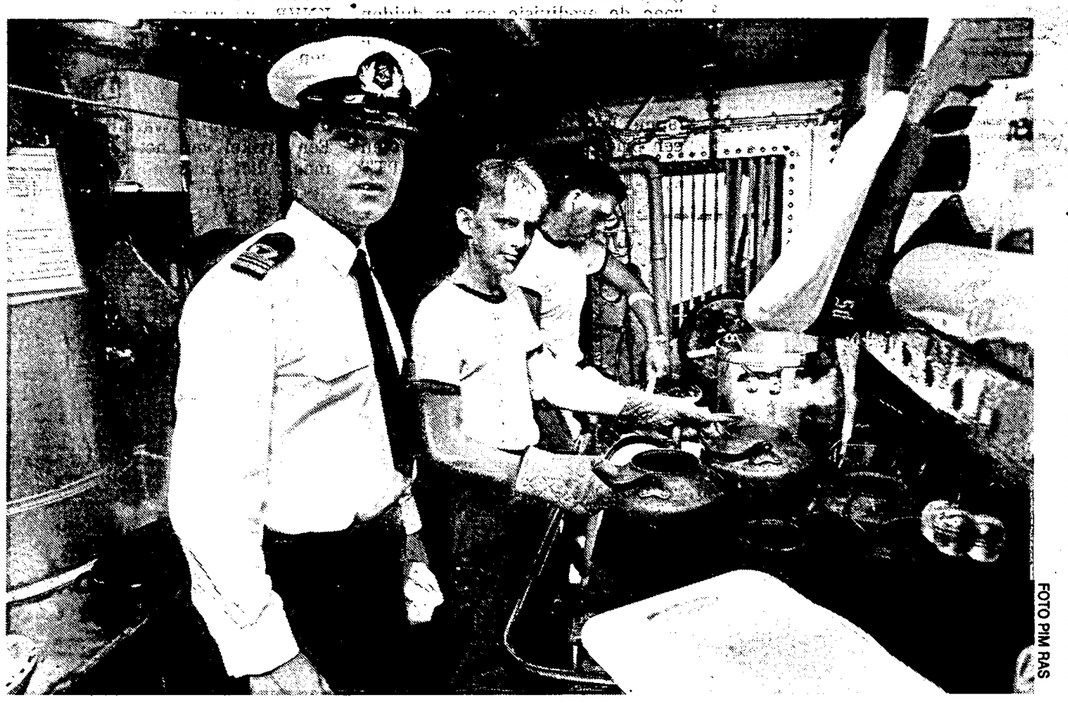

FOTO PIM RAS

Bootcommandant R. Hagman in de combuis van de *Abraham Crijnssen*.

ROTTERDAM — Ondanks haar jeugdige leeftijd, weet de dertienjarige Linda Penneweert uit Rotterdam al precies wie later haar broodheer moet worden: de marine. En om zich daarom nu alvast een beeld te vormen van deze maritieme wereld, heeft zij zich acht maanden geleden opgegeven als lid van het Zeekadetkorps Rotterdam. Linda: „Als ik dan bij de marine kom, dan heb ik alvast iets geleerd."

Linda is één van de 45 kadetten die het korps telt. Samen met nog dertien andere kaderleden vormt zij de bemanning van het opleidingsschip *Abraham Crijnssen*, dat in de tweede wereldoorlog nog actief was als mijnenveger. Op de *Abraham Crijnssen*, die is afgemeerd in de Waalhaven, zetten jongeren vanaf twaalf jaar met affiniteit voor zee en scheepvaart hun prille schreden op naar wat heet 'de echte scheepvaartwereld' of zien het gewoon als de 'ideale vrijetijdsbesteding'.

Zo leren ze er onder meer roeien, zeilen, wrikken, seinen, navigeren en kaart lezen. Bootcommandant R. Hagman: „De echte maritieme wereld wordt hier nagebootst. We laten zien hoe het er in de scheepvaart aan toe gaat en laten daarbij de dingen niet anders zien dan ze in werkelijkheid zijn. Ze kunnen er dan later rekening mee houden." Alle lessen worden overigens gegeven door vrijwilligers. Zo is Hagman in het dagelijkse leven stuurman op de groothandelsvaart.

Om het één en ander extra cachet ('zoals bij de marine') te geven, is er een rangen- en standensysteem en lopen de bemanningsleden er in uniform bij. Zo kan een opvarende in de loop der tijden van aspirant-zeekadet opklimmen tot kaderlid. Verder is discipline heel erg belangrijk.

Deze ingrediënten in combinatie met onder meer de opmerking 'het is geen botenbouwclub' maken het Zeekadetkorps niet bij uitstek een 'gezelligheidsvereniging'. Hagman: „Ook hier wordt hard gewerkt. Op de echte zeevaart is het niet anders." Desondanks blijven er nog genoeg ontspanningsmogelijkheden voor de opvarenden over. De bootcommandant meent dat zijn korps vaak wordt vergeleken met scouting of zeeverkenners. Een misvatting volgens hem. De bootcommandant. „Het grote verschil is, dat wij wat meer professioneler te werk gaan en daardoor niet geschikt zijn voor de hele kleintjes. Bovendien heb je hier een grotere verantwoordelijkheid en wordt er wat meer zelfstandigheid van je verlangt. Pappies en mammies zijn er niet."

De grote verantwoordelijkheid, blijkt wel uit het gegeven dat ieder bemanningslid onderdeel uitmaakt van het schip. „Elk lid is niet te missen. Je vormt een hechte ploeg. Je moet degene die bijvoorbeeld wacht loopt, kunnen vertrouwen. En als dat je niet bevalt, dan ga je maar weg."

Hagman weet dat een verblijf bij het zeekadetkorps van pas komt in je verdere maatschappelijke leven. Hagman: „Wanneer ik met met ex-leden spreek, zeggen ze me vaak dat ze er niet slechter van zijn geworden, ook al zijn ze niet in de maritieme wereld terecht gekomen."

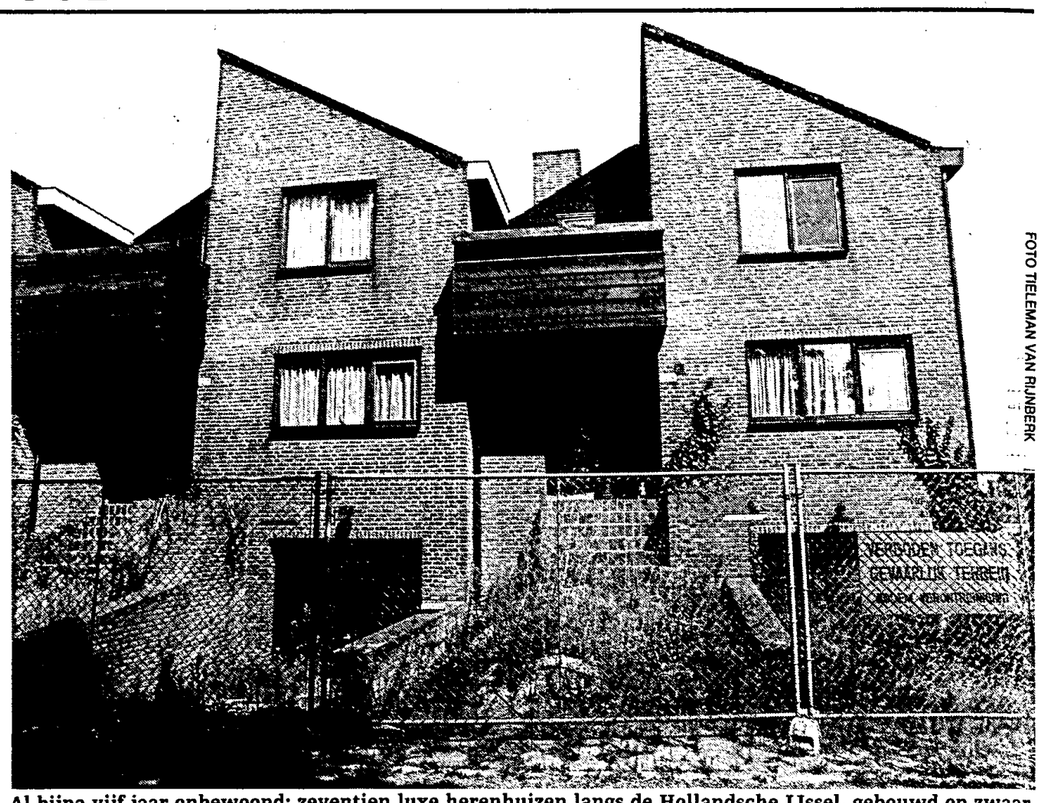

FOTO TIELEMAN VAN RIJNBERK

Al bijna vijf jaar onbewoond: zeventien luxe herenhuizen langs de Hollandsche IJssel, gebouwd op zwaar verontreinigde grond.

Na 7 jaar eindelijk afgraving gif onder Riverside-huizen

Sanering start volgende maand, 32.000 ton gifgrond gaat naar Maasvlakte

KRIMPEN AAN DEN IJSSEL — Eindelijk wordt de ernstige bodemverontreiniging onder de zeventien luxe, zogeheten Riversidehuizen in Krimpen aan en IJssel aangepakt. Ruim zeven jaar geleden werd bekend dat de bewoners van herenhuizen aan de IJsseldijk woonden op met zware metalen, gechloreerde koolwaterstoffen en olie vervuilde grond. De bedoeling is dat begin september met de afgraving wordt begonnen. 32.000 ton grond moet naar een terrein op de Maasvlakte worden gebracht.

Daar wordt het ingepakt in folie, de zogenaamde 'loempia-constructie', in afwachting van mogelijkheden de grond te verbranden. Met de afvoer van de grond is een bedrag van tien miljoen gulden gemoeid. De rekening gaat naar het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Inclusief de verwerking van de grond, kost deze fase van de saneringsoperatie twaalf miljoen gulden. De aankoop van de woningen kostte de overheid reeds acht miljoen gulden. Na de sanering hoopt het ministerie de woningen te verkopen. De helft van de 32.000 ton grond is licht vervuild en de andere helft zwaar. Alle grond verdwijnt naar het Verwerkings Bedrijf Afvalstoffen Maasvlakte (VBAM).

De grootste vervuiling werd in het buitendijkse terrein gevonden op een diepte van twee tot vier meter. De grond waarop de huizen in 1979 zijn gebouwd, is gebruikt door scheepssloperij Heuvelman. De vervuiling kwam half oktober 1983 aan het licht. Toen de huizen werden gebouwd is geen bodemonderzoek verricht.

Op 17 oktober 1983 kregen de bewoners van de huizen aan de IJsseldijk van de gemeente een brief, waarin zij op de hoogte werden gesteld van het voornemen een onderzoek te doen naar de vervuilde bodem. Toen dit bekend werd, resulteerde dit in grote ongerustheid bij de bewoners. Hoewel van de zijde van de gemeente meegedeeld werd dat ter plaatse sprake was van een zelling die in de jaren vijftig was opgehoogd met huisvuil en afgedekt met grond, bleven de bewoners ongerust. Voor de bewoners kwam daar in februari 1984 het advies van de gemeente nog bij om vooral met kleine kinderen op te passen met spelen in de tuin.

De bewoners besloten in juli '84 naar de rechter te stappen, om op deze manier van de Goudse Waterleidingmaatschappij een noodvoorziening van het drinkwater te eisen. Zij vermoedden dat het leidingwater verontreinigd was. De uitkomst was dat de regionale inspecteur voor Milieuhygiëne geen gevaar voor de volksgezondheid zag.

In september 1984 komen de bewoners tot de conclusie dat de verontreiniging nog erger is dan in Lekkerkerk en Gouderak. Toen ook stelde de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR) vast dat onder de, toen vijf jaar oude, woningen ook Shell-gif ligt. Illegale stortingen hebben plaatsgevonden van onder andere grote hoeveelheden drins. Dat zijn insektenverdelgers van Shell-fabrikaat, die de multinational in de loop van de jaren vijftig steeds giftiger maakte.

Eind '84 stapten de bewoners uit de projectgroep, die hen zou moeten adviseren over de saneringsmethoden. Volgens hen werden ze door het toenmalige openbaar lichaam Rijnmond aan het lijntje gehouden.

Pas midden december gaf Rijnmond-gecommiteerde mevrouw L. van Rijn-Vellekoop toe dat de verontreiniging wel degelijk een gevaar kan betekenen voor de bewoners, omdat er genoeg 'contact-mogelijkheden' zijn. Bijna een half jaar later, medio '85, eisten de bewoners dat het rijk voor de duurste methode van saneren kiest: het rijk diende de woningen aan te kopen, voordat met saneren zou worden begonnen. Bewoners wilden dat de vervuilde grond wordt afgegraven. Isolatie van het gif vonden de bewoners onacceptabel. Na sanering wilden de bewoners eventueel hun huizen wel terug kopen.

Een half jaar later (mei '86) bleek de vervuiling erger te zijn dan verwacht. Hoge concentraties minerale oliën en drins werden in grondmonsters aangetroffen. De concentraties zijn hoger dan de C-waarde, die het ministerie van VROM hanteert. Volgens deze C-norm moet de grond direct worden gesaneerd. In gedempte sloten worden hoge concentraties lood, kwik, arseen, minerale oliën en drins aangetroffen. Op borden om de sloten werd gewaarschuwd voor de bodemverontreiniging.

In oktober van hetzelfde jaar gaf de toenmalige minister Nijpels (Milieubeheer) toestemming aan de provincie Zuid-Holland de vervuilde grond naar het buitenland af te voeren. Een maand later vorderde Nijpels twaalf huizen op de IJseldijk, omdat de twaalf bewoners weigerden akkoord te gaan met de hun aangeboden schadevergoeding. De bewoners vonden het aangeboden bedrag te laag, ondanks het advies van hun eigen taxateurs om met het aanbod van de overheid in te stemmen.

Op 1 juni 1987 wilde Nijpels met de sanering starten, maar in januari 1989 was nog steeds niet begonnen met het de afgraving van de gifgrond. De schoonmaakoperatie moest worden uitgesteld omdat de benodigde vergunningen voor het opslaan van de grond in eigen land of export nog steeds niet waren verleend.

In juni vorig jaar besloot de provincie Zuid-Holland te wachten op het beschikbaar komen van een nieuwe stortplaats, die het najaar zou worden aangelegd op de Maasvlakte bij Rotterdam.

Hellevoetsluis weer in ban van Vestingdagen

ROTTERDAM — Hellevoetsluis staat dezer dagen weer helemaal in het teken van de traditionele Vestingdagen. Ook dit jaar vormt het 'stoomweekeinde' weer een belangrijk onderdeel van de Vestingdagen. De stoomtreinen, stoomboten, stoomwalsen en stoomtraktoren komen morgenmiddag (vijf uur) al aan in Hellevoetsluis. Een historische stoomkermis, die donderdagmiddag om twee uur opent, brengt iedereen in de gelegenheid kermis te vieren zoals zijn grootouders dat deden. Het reuzenrad en de draaimolen worden aangedreven door stoommachines.

Vrijdag opent loco-burgemeester Klitsie om twaalf uur de Vestingdagen officieel. Dan zullen de vijftig stoommachines, de kermis, de stoomsleepboten, antieke auto's, de modelbeurs en de oude tractoren op volle toeren draaien. 's Avonds om tien uur wordt de dag afgesloten met een Vestingdagen-concert van pianist Laurens van Rooyen in de Nederlands Hervormde kerk aan de Oostzanddijk. Ook zaterdag zijn alle bijzondere stoommachines te bewonderen. Die dag is er tevens een grote braderie en een mineralen- en fossielenshow; men kan een rondrit maken met een antieke brandweerauto en om 13.15 geeft de Koninklijke Marine met helicopters een reddingsdemonstratie.

Zondag 19 augustus moeten een straatpoppenkast, een mijnenjager en stuntvliegers het publiek massaal naar Hellevoetsluis lokken. Maar de grootste publiekstrekker is ongetwijfeld Hans Kazan, de RTL-Véronique-presentator van het programma Prijzenslag. Vanaf één uur 's middags kunnen kandidaten uit het publiek tussen de antieke stoommachines meedingen naar de prijzen.

Man dood bij overpompen chemicaliën

ROTTERDAM — Een 46-jarige man uit Dalfsen is gisteren in de 1e Petroleumhaven in Rotterdam om het leven gekomen tijdens het overladen van chemicaliën. Volgens de politie was de man bezig in de pompkamer van een zogenaamde duwtank toen hij het bewustzijn verloor. Uit een langszij gelegen zeeschip werd cydohexaan overgepompt in de duwtank. Het slachtoffer had een zuurstofmasker op, maar vermoedelijk is er iets fout gegaan met de zuurstofapparatuur. De Inspectie Havenarbeid zal een onderzoek naar het ongeval instellen.

(INGEZONDEN MEDEDELING)

Voor de laagste goudprijzen van Nederland gaat u naar JUWELIER SATIVAR

14 karaats Rijksgekeurd alle lengtes en gewichten de grootste collectie tegen de laagste prijs.

Rotterdam 1990

Gouden armbanden en Colliers.

één prijs. 35.- per gram

Officieel lid Amsterdamse diamantbeurs

Al meer dan 20 jaar een begrip in Rotterdam-Zuid

JUWELIER SATIVAR

v. Haeftenstraat 4-6, Rotterdam-Zuid (zijstraat Groene Hilledijk t.o. Radio Modern). Tel. 010-432 94 93

Opdracht fregatten nog onduidelijk

Kamer aanvaardt marinemissie naar de Golf; VVD wil ook luchtmacht inzetten

DEN HAAG De Tweede Kamer steunt het besluit van het kabinet twee fregatten naar de Perzische Golf te sturen. Minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken verklaarde gisteren in de Kamer dat de Nederlandse schepen in beginsel een defensieve rol hebben. Minister Ter Beek (Defensie) hield de mogelijkheid open dat ook een bevoorradingsschip naar de Golf wordt gestuurd. Ook de inzet van de luchtmacht werd door Ter Beek niet helemaal uitgesloten.

Hoewel vrijwel de hele Tweede Kamer, de fractie van Groen Links uitgezonderd, het zenden van de *Witte de With* en de *Pieter Florisz* steunde, bleven er tal van vragen open tijdens het overleg met de regering. Of de schepen onder de vlag van de Verenigde Naties of de Westeuropese Unie zullen varen, moet uit internationale consultaties blijken.

Onduidelijk blijft voorlopig ook nog wanneer de fregatten zich in de strijd mogen mengen. Als de schepen in de gevechtshandelingen méér doen dan voor zelfverdediging en bescherming van bondgenoten noodzakelijk is, moet daarvoor een apart kabinetsbesluit worden genomen, verklaarde Van den Broek.

De VVD pleitte gisteren voor een eventuele inzet van de luchtmacht. Voor de Nederlandse F-16-gevechtsvliegtuigen ligt binnenkort wellicht een taak in de Golf weggelegd, meende VVD'er Weisglas. CDA-woordvoerder De Hoop Scheffer wilde die mogelijkheid op voorhand ook niet uitsluiten.

Alle fracties in de Kamer delen de voorkeur van de regering onder VN-vlag te varen. Maar Van den Broek zei „geen hooggespannen verwachtingen daarvan te hebben". China ligt dwars en ook de Sovjetunie zou bedenkingen hebben tegen de vorming van een VN-strijdmacht.

Van den Broek verwacht meer van de gesprekken tussen de WEU-partners, die komende vrijdag in Parijs plaatsvinden. Volgens de bewindsman wordt er door vele landen gezocht naar een Europees kader waarin de schepen van verschillende nationaliteit kunnen worden opgenomen. De WEU biedt dan de enige mogelijkheid.

Kritiek op de vermeende trage handelwijze van het kabinet wees Van den Broek van de hand. Vooral de VVD meende dat minister Andriessen, die tijdens de afwezigheid van de andere ministers het land bestuurde, nogal laconiek met de crisis was omgesprongen. Zo liet Andriessen bij voorbeeld weten weinig te zien in een olieboycot van Irak, terwijl Nederland zich amper twee dagen later een groot voorstander van zo'n boycot toonde.

Bij Weisglas en, in mindere mate, De Hoop Scheffer was de indruk ontstaan dat de Nederlandse regering alerter en sneller had kunnen reageren. Nu werd er alleen vanuit vakantie-adressen telefonisch overlegd. Van den Broek meende daarentegen dat Nederland „grote voortvarendheid heeft getoond bij een ingrijpend besluit als nu". Nadat de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk al oorlogsbodems hadden ingezet, was Nederland de eerste om een dergelijke toezegging te doen, aldus de bewindsman.

Minister Ter Beek (Defensie) voelt er niets voor de op de fregatten meevarende vrouwelijke personeelsleden een uitzonderingspositie te geven. De 22 vrouwen zijn net als de overige bemanningsleden verplicht om mee te gaan. Het hoort bij hun normale taak, zo meent de minister. Wel maakte de bewindsman een uitzondering voor de tien dienstplichtige militairen die op de beide fregatten zijn gestationeerd. Zij mogen om overplaatsing vragen. Overigens verwachtte Ter Beek niet dat daarvan gebruik zal worden gemaakt.

De hele militaire operatie gaat de schatkist overigens een aardig bedrag kosten. Eenmalig is per fregat een half miljoen gulden nodig om ze gereed te maken voor de tocht naar de Perzische Golf. Daar bovenop komt nog eens 1,7 miljoen gulden per maand per schip voor de dagelijkse kosten.

Eén grapje kon er toen nog wel af bij de minister van Defensie. In die kosten is een bedrag van 300.000 gulden aan tolgeld voor de doorvaart van het Suez-kanaal begrepen. „Retour, wel te verstaan", aldus Ter Beek.

De bewindsman is verder van plan om de opvarenden een maandelijkse toelage van ongeveer 2000 gulden te verstrekken. Eenzelfde regeling werd in 1987 toegepast, toen Nederlandse mijnenjagers actief waren in de Perzische Golf om de veilige doorvaart van de internationale scheepvaart te garanderen tijdens de oorlog tussen Iraq en Iran.

FOTO ANP

Minister Ter Beek van Defensie (op de foto links, met naast hem minister Van den Broek en het VVD-Kamerlid Voorhoeve) hield gisteren bij het overleg met de Kamercommissies de mogelijkheid open dat ook een bevoorradingsschip naar de Golf wordt gestuurd. Ook de inzet van de luchtmacht werd door Ter Beek niet helemaal uitgesloten.

Olietanker

Van den Broek verklaarde dat het hem volstrekt onduidelijk is waarom het een olietanker met Iraakse olie onlangs in de Franse havenstad Le Havre is verboden te lossen. De tanker ligt nu in Rotterdam en kan daar zonder problemen olie afleveren. De VN-resolutie verzet zich er niet tegen, omdat de tanker al op weg was toen tot de olieboycot werd besloten. Bovendien is de lading al betaald en Van den Broek veronderstelde dat het weinig zin heeft om reeds betaalde olie terug te sturen naar Iraq.

De activiteiten van de Nederlandse baggeraars in Irak vallen tot nader order ook niet onder de VN-resolutie. Het gaat hier immers om diensten, waarover de resolutie niet rept. Een zo uniform mogelijke interpretatie van de resolutie is van belang, reden waarom Nederland de speciale commissie van de VN heeft gevraagd te bekijken of het verlenen van diensten ook onder de boycot valt. Intussen moet het Nederlands bedrijfsleven geen enkel verwijt worden gemaakt.

'Graag betere gasmaskers'

DEN HELDER — Met de keuze voor de fregatten *Witte de With* en *Pieter Florisz* stuurt de marine haar modernste materieel naar de Perzische Golf. De schepen zijn goed uitgerust, en de bemanningen volledig op elkaar ingespeeld, een enkele nieuwkomer uitgezonderd. Toch is er nog het nodige voor verbetering vatbaar, meent de Vereniging Belangenbehartiging Militairen (VBM). Zij zal dat vandaag kenbaar maken in het overleg met minister Ter Beek van Defensie. Naast onder meer een vaartoelage wil de VBM ook uitgebreide veiligheidsvoorzieningen, zegt voorzitter Geert Klinkhamer van de sector zeemacht.

De VBM eist optimale veiligheid. Wat moet er dan gebeuren?

„Waar het ons onder meer om gaat zijn de gasmaskers. We willen goede spullen aan boord. Niet die oude dingen waar de marine er nu nog veel van heeft. Als ik zo naar mijn eigen gasmasker kijk: dat is 21 jaar oud... Nieuwe maskers zijn er al wel, maar niet op alle schepen."

„Verder vinden we de zogeheten ontsnappingsmaskers heel belangrijk. De noodzaak daarvan is tijdens de Falklandoorlog aangetoond. Het zijn kleine pakjes. Je kunt ze overal in het schip ophangen. Er zit voor zo'n tien minuten zuurstof in, waardoor mensen bij hele sterke rookontwikkeling zonder verstikkingsverschijnselen buiten kunnen komen. De *Witte de With* en *Pieter Florisz* zijn er niet mee uitgerust. Of ze die alsnog krijgen weet ik niet. We hebben er in elk geval wel om gevraagd."

Is de bewapening voldoende?

„Dat hangt af van de opgedragen taken. Als het gaat om een blokkade lijkt het me raadzaam, dat er ook 20 millimeter Oerlikon-wapens aan boord komen. Die zijn voor de korte afstand. Je zit natuurlijk in een gebied waar de Jihad, de Heilige Oorlog, is uitgeroepen en je weet niet wat individuen daar kunnen doen. Dan is het beter als je ter verdediging over een mitrailleur of zo beschikt."

Zijn jullie tijdens de operatie nog in beeld?

„We zullen in elk geval constant contact houden met de opvarenden. We hebben onze correspondenten aan boord. En als iemand van het thuisfront problemen heeft, kunnen ze ons altijd bellen. Dan zullen we ze helpen of indien nodig doorverwijzen."

Is de VBM het eens met de beslissing, Nederlandse fregatten naar de Perzische Golf te sturen?

„Ja. Nederland dient daarmee een internationaal belang. Het besluit heeft ons niet verbaasd. De marine is bij uitstek geschikt om een dergelijke opdracht uit te voeren."

Ook als die voor de VBM-leden niet zonder gevaar is?

„Deze vraag is niet terecht. Onze leden zijn beroepsmilitairen. Zoals een timmerman een hamer heeft, zo hebben zij wapens. Ze worden ingezet op het moment dat de politiek het nodig vindt. Daar zijn deze mensen voor opgeleid. Natuurlijk staan we niet te juichen. En we hopen allemaal dat er niets gebeurt."

Is de situatie in dat gebied nu gevaarlijker dan enkele jaren geleden, ten tijde van de Nederlandse aanwezigheid met mijnenjagers?

„Natuurlijk. Dat lijkt me ook logisch. Destijds waren we neutraal, nu heeft de regering een keuze gemaakt. Dan ben je dus partij en loop je een ander risico."

Waar waren die miljoenen Sailbezoekers? Niet in de trein!

AMSTERDAM — Sail is afgelopen. Politiewoordvoerder K. Wilting schat dat het totale aantal bezoekers de zes miljoen zal naderen. Een cijfer dat bij de Nederlandse Spoorwegen en bij streekvervoersmaatschappij Centraal Nederland met de nodige scepsis wordt aangehoord.

Want veel bezoekers mogen de auto dan hebben thuisgelaten, zo stelt een NS-woordvoerder desgevraagd, in de treinen zaten ze zeker niet. De verwachting was dat tussen de 4,2 en 4,6 miljoen mensen tijdens het zeilfeest de hoofdstad zouden bezoeken. Ongeveer een kwart daarvan, 1,17 miljoen mensen, zou per trein reizen zo was de verwachting van de stichting Sail.

De NS vervoerde tot en met maandag niet meer dan 510.000 passagiers. Een getal dat de spoorwegen doet vermoeden dat het werkelijke aantal bezoekers aan Sail veel lager moet zijn dan de organisatie het doet voorkomen.

Uit een in januari gehouden enquête maakte de afdeling evenementenvervoer van Centraal Nederland op dat 170.000 mensen van plan waren om met de auto te komen. In werkelijkheid, zo geeft ook Wilting toe, is zelfs een schatting van 5000 auto's al aan de royale kant. Dat komt neer op een financiële strop van misschien enkele miljoenen voor Centraal Nederland.

Wilting moet toegeven dat het ook voor hem een raadsel is waar al die mensen vandaan zijn gekomen en belangrijker nog; hoe? Te meer daar de speciaal ingerichte 35.000 extra parkeerplaatsen voor een groot deel leeg bleven.

Zo waren er meer onverklaarbare dingen tijdens Sail: hoe verklaart een jonge Sovjet-matroos aan zijn meerdere, dat hij tijdens Sail '90 praktisch zijn gehele uniform heeft verkocht? Drie jonge Russische matrozen moeten zich dit hebben afgevraagd toen zij op de Oude Waal, in de Amsterdamse binnenstad, bijna al hun uniformstukken te koop aanboden. Een matrozenkiel, een pet, of een onderscheiding; alles was te krijgen. Ze leken zich geen zorgen te maken over het feit dat hun meerdere het misschien niet zou waarderen dat ze terug zouden komen in onderbroek.

FOTO ANP

Kijkers naar Sail in een Amsterdams pakhuis hadden een duidelijke suggestie voor onze marine.

Sail 90 was voor de Keuringsdienst van Waren een drukke tijd. Acht keurmeesters trokken via het water of te voet langs het station en de kades. Overal stonden de verkopers van broodjes, oliebollen of patat. De hygiëne liet vaak te wensen over. Er werden maar liefst 14.000 belegde broodjes afgekeurd.

De eigenaar van een oliebollenkraam kon inpakken. Een keurmeester: „Het ding leek wel van de sloop te komen. Het personeel heeft de hele nacht staan boenen en zelfs staan schilderen, om toch de volgende dag te kunnen verkopen."

Inpakken en wegwezen was het ook voor de *Witte de With*. De belangstelling voor dit schip was enorm sinds bekend is dat het fregat bij de Golf-oorlog wordt ingezet. De moeder van een meisje dat niet boven de menigte uitkwam, gaf haar fototoestel aan een politieman te paard. Oom agent wilde best een plaatje schieten van het vertrek van het schip. „Mam, wat gaan die matrozen doen?" „Ze gaan naar een oorlog. Een echte."

Naam PTT-Telecompetitie in Studio Sport 'ontoelaatbaar'

Door Bert Mol

HILVERSUM — Het voornemen van Studio Sport om met ingang van het nieuwe voetbalseizoen de eredivisie aan te duiden met 'PTT-Telecompetitie' stuit op grote bezwaren. Het Commissariaat voor de Media, belast met onder meer het weren van sluikreclame van de beeldbuis, heeft in een brief aan de NOS laten weten dat het gebruik van de naam PTT Telecompetitie op televisie ontoelaatbaar is.

De naamsverandering vloeit voort uit een contract dat de KNVB heeft afgesloten met de PTT, om voortaan de naam PTT Telecompetitie te verbinden aan de strijd in de eredivisie van het betaalde voetbal. In ruil daarvoor krijgt de KNVB van de PTT zes miljoen gulden voor drie jaar. Leo Kool, adjunct-directeur televisie van de NOS, benadrukt dat zijn werkgever buiten dit contract staat. „Met de KNVB hebben wij slechts gekeken naar een opzet van verslaggeving, waarin de nieuwe naam past."

Kool geeft toe dat de NOS er in ieder niet slechter op wordt door de omstreden naam te gebruiken in die verslaggeving. „Het laat zich niet in geldbedragen uitdrukken wat de NOS in ruil voor het gebruik van die naam krijgt. Het is in ieder geval zo dat bij het afsluiten van het contract met de KNVB, waarvoor de voetbalbond in drie jaar achttien miljoen gulden van ons krijgt, het gebruik van de naam verdisconteerd is."

Het Commissariaat voor de Media heeft zijn bezwaren daartegen. Een artikel van het Mediabesluit maakt het inderdaad mogelijk de naam van een bedrijf of instelling te vermelden, mits die naam betrekking heeft op de benaming van een sportvereniging of een sportwedstrijd. Volgens het Commissariaat is sprake van noch het één, noch het ander. Want de eredivisie is nu eenmaal niet een 'wedstrijd', maar een competitie.

De KNVB stelt dat, als de NOS zou besluiten de omstreden naam niet te gebruiken in de verslaggeving, er een probleem met de PTT zou kunnen rijzen. ‚We zullen in ieder geval weer rond de tafel moeten met de PTT," laat KNVB-voorlichter Fred Racké desgevraagd weten. „Het zou kunnen dat de PTT er genoegen mee neemt, en zegt: oké, dan maar wanneer de wettelijke ruimte er wel is. We moeten maar afwachten."

Rijnwater zakt onrustbarend

ARNHEM — Voor het eerst sinds de uiterst droge zomer van 1976 overweegt Rijkswaterstaat om voor de rivieren een laagwaterprogramma in te stellen. Als de verwachte onweersbuien te weinig regen brengen, moet dit programma donderdag ingaan. Dat houdt dan in dat waterschappen nog maar een gelimiteerde hoeveelheid water uit de rivieren mogen pompen. Op deze manier wil men voorkomen dat er benedenstrooms te weinig water overblijft. Utrecht heeft bij voorbeeld geen mogelijkheid meer om de grachten door te spoelen.

Het laagwaterprogramma treedt in werking omdat de aanvoer van het Rijnwater bij Lobith onder de grens van 1100 kubieke meter water per seconde is gezakt. Dat betekent ook dat de vervuilingsgraad van het water flink is gestegen. Per kubieke meter water zit er nu bij voorbeeld 2,5 keer zoveel kalizout in het water dan normaal. Zodra het vier keer zo hoog wordt, moeten er noodmaatregelen getroffen worden, aldus Rijkswaterstaat. Probleem is ook dat de temperatuur van het Waalwater tot 27 graden Celsius is gestegen. Daardoor schommelt het zuurstofgehalte sterk.

Kermisattractie terug naar fabriek

HOORN — De Tornado, de kermisattractie die in Hoorn door een technisch mankement is stopgezet, moet terug naar de fabriek. Zondagavond moesten twaalf kermisgangers door de brandweer met een ladder uit de gondel worden gehaald, nadat deze twintig meter boven de begane grond kwam stil te staan.

Ziekenhuis sluit weer afdelingen

UTRECHT — Alle zevenhonderd personeelsleden van ziekenhuis De Lichtenberg in Amersfoort zullen in de loop van de week worden onderzocht op de aanwezigheid van stafylokokken-aureus. Het ziekenhuis heeft drie afdelingen met patiënten bij wie de resistente bacterie (MRSA) is geconstateerd afgesloten tot quarantaineruimten.

Britse crimineel in Naarden gevonden

NAARDEN — Het arrestatieteam van de rijkspolitie Amsterdam heeft maandag in Naarden een in Groot-Brittannië ontsnapte gevangene gearresteerd. De man was in Engeland tot een gevangenisstraf van 13 jaar veroordeeld wegens het plegen van een aantal gewapende overvallen in dat land. Bij de arrestatie werd een vuurwapen gevonden.

Normaal niet op tv uit angst voor ruzie

DOETINCHEM De Achterhoekse popgroep Normaal heeft een radio- en televisieoptreden voor het Veronica-programma 'Hollandse Hits' afgezegd, uit vrees voor ruzie met haar exmanager, die ook bij de uitzending betrokken zou zijn.

'Fiscale aftrek voor fietsende forens'

WOERDEN — De fietsersbond ENFB vindt dat werkgevers naast reizigers met het openbaar vervoer ook een belastingvrije vergoeding moeten kunnen geven aan forensen die gebruik maken van de fiets. De ENFB schrijft dit in een brief aan minister Kok van Financiën naar aanleiding van de aftopping van het reiskostenforfait.

Hardnekkige pyromaan loopt tegen de lamp

AMSTERDAM — De Amsterdamse politie heeft een 34-jarige man aangehouden die ervan wordt verdacht vorig jaar negen branden te hebben gesticht op het terrein van de Centrale Markthallen in de hoofdstad. De man heeft inmiddels toegegeven verantwoordelijk te zijn voor acht van de negen gevallen.

Russen geloven ikonen smokkelende chauffeur van OAD niet

HOLTEN — Het is nog altijd niet bekend wanneer in Leningrad het proces plaatsheeft tegen de van ikonensmokkel verdachte touringcar-chauffeur M. (40) uit Nijverdal. Het vooronderzoek is inmiddels afgerond, maar zowel zijn werkgever, OAD in Holten, als de Russische ambassade in Den Haag zegt nog van niets te weten. Ook het ministerie van Buitenlandse Zaken meldt geen informatie te hebben en verwijst naar het Nederlandse consulaat in Moskou.

Daar weet een medewerker te vertellen dat het „heel wel mogelijk" is dat het proces volgende week begint, maar dat het ook nog „wel enkele maanden" op zich kan laten wachten. Wel staat vast, dat het proces enkele dagen gaat duren.

Berichten als zou M. direct na afloop op vrije voeten komen en de Sovjetunie worden uitgezet, worden betwist. De feiten waarvan hij wordt beschuldigd, zouden daarvoor te ernstig zijn. Wel heeft de aanklager in Leninrad de aanklacht laten vallen dat M. deel zou uitmaken van een criminele organisatie.

M. werd 11 juni opgepakt toen hij met de touringcar de Russische grens richting Finland wilde oversteken. In een geheime bergplaats had een Russische douanebeambte achttien ikonen, waarvan vier ingelijst, ontdekt, die M. had geprobeerd het land uit te smokkelen. De bus, die aanvankelijk in beslag was genomen, werd later teruggegeven aan de OAD.

Twee assistenten van de procureur in Leningrad, Armen Arakelyan en Mikhail Ivanov, hebben tegen het Russische persagentschap Novost verteld, dat M. heel goed wist dat het uit het land brengen van ikonen in Rusland strafbaar is. Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat M. een schakel is in crimineel netwerk.

M. beweert hardnekkig dat hij door twee jonge vreemdelingen is benaderd met het verzoek om ikonen te kopen. Hij kan ze echter niet beschrijven, reden waarom er weinig geloof aan zijn verhaal wordt gehecht. Ook bij M.'s verhaal, dat hij overstag was gegaan omdat hij geld nodig had om zijn zieke vrouw te kunnen helpen, worden vraagtekens geplaatst.

Volgens Arakelyan en Ivanov hebben de ikonen, die M. heeft geprobeerd te smokkelen een „grote artistieke en historische waarde". Experts in Leningrad hebben de waarde van de in beslag genomen spullen becijferd op 23.000 roebel, volgens de officiële Russische koers bijna 70.000 gulden.

In het westen zou men er grif het twee-, misschien wel het drievoudige voor betalen, menen de twee medewerkers. Op smokkel van kostbare objecten staan in Rusland straffen van drie tot tien jaar.

Plastische chirurgie uit ziekenfonds

UTRECHT — De Vereniging van Nederlandse Zorgverzekeraars (voorheen ziekenfondsen) vindt dat esthetische of correctieve chirurgie niet langer moet worden vergoed. De Ziekenfondsraad bekijkt op het ogenblik een voorstel van de VNZ om deze ingrepen uit te sluiten van de verstrekking plastische chirurgie.

Correctieve esthetische chirurgie dient ter verfraaiing van het uiterlijk. De meest voorkomende ingrepen zijn borst- en buikwandcorrecties en correcties van neus en oogleden.

Sins 1980 zijn ziekenfondsverzekerden een eigen bijdrage verschuldigd van 50 percent van de kosten met een maximum van op het ogenblik bijna 3800 gulden. In enkele gevallen hoeft de patiënt niets zelf te betalen. De uitzondering die de meeste problemen oplevert is het corrigeren van „een buiten de normale variatiebreedte van het uiterlijk gelegen lichamelijke onvolkomenheid".

Een landelijke beoordelingscommissie brengt advies uit als ziekenfonds en verzekerde het niet eens kunnen worden over de vraag of bijvoorbeeld grote of kleine borsten dan wel neuzen buiten de „normale variatiebreedte" vallen.

De esthetische chirurgie is de afgelopen jaren sterk gegroeid. De commissie heeft sinds 1981 in totaal 1.115 zaken behandeld. Daarbij werd 541 keer de volledige vergoeding toegekend.

Burgerlijke stand

Aangifte van overlijden te Rotterdam op 8 augustus 1990:
M J van Dalsum, vr gehgew m W Paas 1906; A B van Leeuwen, vr gehgew m C Grootegoed 1934; A Boere, man van J H Dubbelt 1938; M van der Poel, man gehgew m A van Adrichem 1910; J Breve, man van A C Rouss 1910; C Snoeks, vr gehgew m T A H van de Laer 1905; A D M Fassaert, man gehgew m M J J Houba 1912; J B Roos, man gehgew m J M P Cardinaals 1918; A C Arnold, vr ongeh 1932; L van Maaren, vr van W Slappendel 1923; L W van Buren, man van P A Wageveld 1918; W E Reisig, man van J H Brunnekreeft 1915; T C Berendsen, vr gehgew m H P van Wijk 1894; H E A Meijerink, vr van C van Waaijenborg 1906; J C Potappel, vr gehgew m P D van den Bergh 1901; S Bakker, vr van C M Limburg 1908; J S C de Jong, vr gehgew m C Ketting 1912; D van Well, man gehgew m J W van Nieuwenhuizen 1918; G Bezemer, man gehgew m A C Tijssen 1916; A Schelling, vr gehgew m P Groenenboom 1895; S G M Krutwagen, vr van J F Schooff 1918; D J van der Vorm, vr ongeh 1899; L van der Meyden, man van A M Plug 1912; I J van Rijnsoever, vr ongeh 1903; M A Mosayeb Nia, man ongeh 1948.

Geboorten te Rotterdam van 8 augustus 1990:
S Kalak-Kalak d; L Ibn Touhami-Amrabou d; O El Yaakoubi-Alves d; S Erdogan-Erdogan z; M Telgen-Brandsma z; C J M van der Schalk-Osterholt z; C M Buckley-Weijer d; T Koçak-Koçak z; A de Andrade Freire-Batista d; G Zwinkels-Dijkstra d; L Hordijk-van der Plaat d; D Lindeman-Lockitch z; A M P de Knegt-de Wit z; J J Burger-de Grauw d; C van der Knaap-Mostert z; P Verhage-van de Velde z; M R F van Liempd-Oudekerk d; B J Verheul-Visser d; A M Schouten-Bischoff d; H W den Hertog-Preuter z; M T M Zwinkels-Vogel d; J Gelderblom-Noppers z; C van Dijk-den Hoedt z; M van den Bosch-Snijders z; M M de Munnik-Kempers z; F El-Morabit-Taouanza z; A El Barkani-Ballachi z; A F H van Dijk-Naber d; A van Ommen-de Waard z; M van Ommen-van Dam z; S Kalak-Kalak z; Price-Angela Marie d; S P H de Mulder-Lau d.

Aangifte van overlijden te Rotterdam-Hoogvliet op 9 augustus 1990:
A B P Sluijker, man van J C Jansen 1932; J P van der Peerle, vr gehgew m G C Quakkelaar 1898; H C Kuil, vr gehgew m H Bosman 1900.

Aangifte van overlijden te Rotterdam-Pr. Alexanderpolder op 9 aug. 1990:
P Heijkoop, vr gehgew m W Vogelenzang de Jong 1901; K de Jong, man van C Heuvelman 1907.

Aangifte van overlijden te Rotterdam op 9 augustus 1990:
H S Burghgraef, vr van J van Zunderen 1925; C J Scheel, man van M H van Kooten 1919; S van den Bos, vr ongeh 1965; H Blanken, man gehgew m J Mul 1900; J M de Hoog, man ongeh 1913; M Lindenberg, vr gehgew m C A Prins 1917; P C Vriezenburg, vr gehgew m E van der Vliet 1907; M Brand, vr gehgew m A van Hillo 1904; F van Luijk, man van J Klingenberg 1923; G Buisman, vr gehgew m L A Peters 1898; S A Drost, man gehgew m J Kok 1904; M A Boekhout, man van C E Cramer 1905; W J Bik, man van J Bakker 1907; A H Derksen, vr van J P Nieuwdorp 1911; G C van der Meide, vr gehgew m M van Geel 1900; P E Warnders, man gehgew m M van Langelaar 1919; I S Leskinen, vr van C Ooms 1914; C A Ouwens, vr gehgew m H W Schop 1907; J Snaterse, vr ongh 1910; J E A G Maas, vr gehgew m C Haas 1901; J J Goedhart, vr van S de Korne 1920; W H Buitendijk, man van D Deelen 1914; I M van Lier, vr van W L Augustus 1918.

Geboorteaangiften te Rotterdam op 9 augustus 1990:
W E G Gallant-Pinas d; Y P Chu-Chan d; M C Unal-Unal z; E van Wageningen-Overdijk z; Z Mensingh-Hazelaar d; H Koukouh-Adahchour z; E M A Guichard-de Ruiter z; A C Rodrigues Borges-van der Wulp z; A P M Jansen-Witkowski z; K Rietbroek-Wirtz d; A Bulut-Bulut d; M van den Berg-Handstede d; N El Mousstachi-Benhammou z; S C Blitterling-Wareman z; J E van der Sluijs-Boura z; B Oedetram-Mahabier z; N van den Berg-Zonnuiter d; C J van Amsterdam-Dullemond d; J E Voorwinden-Assink z; P van Wort-de Knecht z; N Hagendijk-Zwart z; A W Rosier-van der Poel d; J van Es-Kats d; M E den Exter-van den Boogaard z; W P Verwijs-Koning d; J H Heijboer-Raaphorst d; P T van der Linden-van Wingerden d; A van Hamburg-Verkerk d+d; A J Mijnders-Kik d; J C A van Bedaf-van Gorsel d; M Kik-Cabaret z; C van der Burg-Twigt z; J C van der Steen-van Loon z; M J van der Sande d.

Geboorteaangiften te Rotterdam op 10 augustus 1990:
W van der Walle-van Buuren z; J M Jongsma-van der Ende d+d; M Abraham-Reynolds-van Strien d; Ghulam Zohra-Asghar d; K Berkhout-Rehorst d; C B Bijl-Nauta z; M Dalm-Sinon z; A C Dekker-van der Hee z; T Dihal-Sitaram d; A J J Heemskerk-van Berk z; L I van Hoeven-Bukman z; M van den Iersel-Lantinga z; N G Katz-van Ieperen z; J T M van der Kooij-Wennekker d; T J van der Kroon-Tukker d; A L J M Kruithof-de Krom d; A D Louwerens-Klappe z; A Mellink-Glansdorp d; E W A Moerman-Pothof z; A Sahin-Sahin d; A Saritas-Saritas z; T P de Vries-Voskamp d; L Zoughagh-Yachaoui z.

SCHEEPVAART

Ned. Schepen

Almy 13 150 z Stockholm nr Uusikaupunki
Anita Smits 13 140 zw Melbourne nr Brisbane
Artisgracht 13 130 w Colombo nr Taiwan
Baltic Sun 13 500 w Flores nr Santander
Barentzgracht 13 80 zo Abidjan nr Lagos
Bastiaan broere 13 170 zo Alicante nr Huelva
Beursgracht 13 te Soyo
Bickersgracht 13 40 z Monrovia nr Abidjan
Bloemgracht 13 15 zw Trelleborg nr Rauma
Bontegracht 13 120 o Madeira nr Salvador
Calluna 13 40 wzw Port Elizabeth nr Mombasa
Carina Smits 13 60 w Casablanca nr Triest
Contship France 13 215 w Colombo nr Singapore
Explorer 13 380 no Barbados nr Rotterdam
Fairmast 13 700 z Colombo nr Masan
Faith 13 1270 no Guadeloupe nr Pointe a Pitre
Heemskerck 13 150 z Canaria nr Kaapstad
Heerengracht 13 60 no Tunis nr Catania
Honolulu 13 300 nww Kaapstad nr Antwerpen
Humbergracht 13 175 ono Madeira nr Brazil
Iglo Express 13 210 z Tenerife nr Italjai
Jacobus Broere 13 80 no Algiers nr Southend
Koggegracht 13 1200 o Newfoundland nr Sidney/Canada
Koningsgracht 13 vn Napoli nr Savona
Maasslot 13 37 ono Malta nr Port Arthur
Magic 13 90 z Freetown nr Marseille
Maya 13 450 zzw Panama
Medsky 13 165 zo Salvador nr Paranagaua
Mighty Servant-2 13 58 z San Juan nr Kaap de Goede Hoop
Nedll Bangkok 13 300 nnw Tristan da Cunha nr Buenos Aires
Nedll Dejima 13 200 ozo Colombo nr Singapore
Nedll van Diemen 13 80 nno Taiwan nr Pusan
Nedll Hoorn 13 345 w Minicoy nr Jeddah
Nedll Houtman 13 210 nw Jeddah nr Port Klang
Nedll Linge 13 210 w Malediven nr Colombo
Nedll Loire 13 vn Acapulco nr Acajutla
Nedll Madras pass 13 Kaap de Goede Hoop nr Apapa
Nedll Napier 13 320 zzw Cabo Verde eil. nr Rotterdam
Nedll van Noort 14 te Iquique verw.
Nedll Rochester 13 75 n CApe Wessel nr Jakarta
Nedll Seoul 13 1650 o Porto Alegre nr Montevideo
Nedll Zeelandia 13 480 zo Dakar nr Le Havre
Pacific Peeres 13 330 zzo Jeddah nr Bangaldesh
Pacific Rose 13 70 o rio de janeiro nr Tenerife
Pietergracht 13 vn Xingang nr Korea
Prins Frederik Willem 13 390 zw Flores nr Santa Lucia
Prins Johan Willem Friso 13 8 nw Ostende nr Port Jerome
Prins Willem van Orange 11 60 w Barbados nr Barry
Prinsengracht 14 te Runskar verw.
Pijlgracht 13 70 zw Skagen nr Osaka
Spring Bear 13 240 w Casablanca nr Lissabon
Spring Bob 13 460 zzw Kp Verd. eil nr Santos
Stelle Pollux 13 25 zw Faroes eil. nr Reydharfjorden
Ville de Vega 13 395 z Rhodos nr Alexandrie
Vrouwe Johanna 13 nr Mobile
Waterdrager 13 30 zzo Ibiza nr Felixstowe
IJsselland 13 15 n Visby nr Hartlepool
Zomerhof 13 vn Oostzee nr Kokkola

Aangekomen Waterweg

Ocean Sel Pan Brith ECT auto's Ommeren
Coburg Gfr Seinh Deka cont Deka Stue
Trobo Nor Zwijndr Develh stg J.Smith
Elisabeth Cyp Waalj B-1 alumminia Gans
Atlantic Senator Lib Alexh ECT cont Slav Huyzer
Konigssee Cyp Vldgn Hooym ballast Schoning
Ladoga 13 Usr Dordr Wilhh talc Transworld
Nordsee Gfr Margh ECT cont B+I
Karola-S Gfr Vldgn Vos Idg Ess+Schill
Ursa Minor Svc Vldgn KWH kiel Gans
Concord Gfr Margh ECT cont Tor Line
Lauenburg Gfr Pet3 Pakt9 chem Spedico
Bilbao Abb Waalh NTB cont Eurovracht
Cheyenne Gfr Vldgn NM Idg Arned
Sunny Girl Lib Moerd Shell ethyl Ant Veder
Norro Mta Rijnh Fenix stg J.Smith
Sabine D Gfr Alex Seal cont Voigt
Taurus Erre Itl Pet6 NRC4 olie Ommeren
Ever Goods Cht Alex ECT cont R F A
Chippewa Lib Pet2 Shell Idg Rewico
Moray Foirth Bah Elbeh Gem1 Idg Libra
Vibro Star Nor Waalh P1 SPH stg Lehn/Mont
Kilkenny Irp Margh ECT cont B+I Line
Dubai Uae Alex ECT Idg Bg Freight!
Maersk Tempo Cyp Euroh ECT stg Maersk
Rhein Carrier Gfr Alex Seal cont Bg Freight!
Jo Rogn Nor Cank Boliden Idg Jo Agencies
Gitta Nor Euroh ECT cont Bg Freight!
Wec Canarias Spn Merweh Up stg Docra
Jork Abb Euroh ECT cont Eurovracht
Jacqueline Broere Nth Pet3 NM chem Broere
Jacques Duclos Usr Pet7 Europak ballast Transworld
Pan Star Pan Parkk Idg Forcom
Arrow Nth Bott Germ gerst Carebeka
Truro Nor Waalh P1 STW stg J.Smith
Gitta Nor Chemh HRT cont Bg Freightline
Tom Lima Ptg Pet3 Dow Imo Broere
Bure Pan Madroelkade Ilmestone Ep Shipping
Stolt Maplewood Pet3 Pakt benzine Stolt Mielsen
Herm Klepe Gfr Rijnh Oosterom hout Sanara
Conto Mta Rijnh Fenix stg J.Smith
Robert Gfr Alexh Seal cont Volgt
Ise Abb Merweh DSC stg Steinweg
Philip Broere Nth Wezeh Exxon chem Broere
Wezer Den Alexh Seal cont H.Pieters

Tankvaart

Cardissa 14 Bajo Grande
Caurica 19 Valparaiso
Erinna 13 Singapore
Etrema 15 Singapore
Fossarina 14 Keelung
Fossarus 15 Yokkaici
Fulgur 20 Oita
Naticina 15 Bahrain
Niso 14 Sriracha
Sericata 14 Osaka
Sidelia 13 Teesside
Solaris 14 Priolo
Sponsalis 16 Jebel Ali
Stellata 13 Al Juball
Sunetta 14 Tranmere
Zafra 16 t.h.v. Fujairah
Zaria 11 Kawasaki

Gerechtelijke advertenties

GERECHTELIJKE AANKONDIGING

Vereffening ingevolge art. 740a e.v. Wetboek van Koophandel, jo 320 a e.v. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
Mr A. Ph. van Gelder, advocaat en procureur te Rotterdam, deelt het navolgende mede:

1. De Arrondissementsrechtbank te Rotterdam heeft bij beschikking van 15 januari 1990, requestnummer 2013/90, ten verzoeke van
   a. de vennootschap naar het recht van de plaats harer vestiging **West European Container Lines N.V.**, gevestigd te Willemstad, Curaçao, en
   b. de vennootschap naar het recht van de plaats harer vestiging **Naviera Telde S.A.**, gevestigd te Madrid, Spanje
   als bevrachtster, resp. eigenares/reedster van het zeeschip m.s. **"Julia del Mar"**, het bedrag, waartoe de aansprakelijkheid van de verzoeksters voorshands zal zijn beperkt terzake van verlies van lading op 15/16 december 1989, bepaald op de tegenwaarde in Nederlands geld van 3.508.710 goud-franken, gesteld op 65,5 mg goud van een gehalte van 900/1000ste fijn, deze frank gelijk te stellen met 1/15 SDR, zoals omschreven door het Internationaal Monetair Fonds, een en ander als nader in deze beschikking aangegeven, met bevel aan verzoeksters voor dat bedrag zomede voor de kosten van deze beperkings-procedure zekerheid te stellen;
2. Dezelfde rechtbank heeft, nadat de aldus bevolen zekerheid was gesteld, bij beschikking van 5 juni 1990 de Edelachtbare heer Mr A. N. van Zelm van Eldik benoemd tot rechter-commissaris en ondergetekende tot vereffenaar;
3. Mr A. N. van Zelm van Eldik voornoemd heeft bij beschikking van 2 juli 1990 bepaald:
   a. dat de in artikel 740a van het Wetboek van Koophandel genoemde vorderingen op verzoeksters, van de nodige bescheiden voorzien, uiterlijk op 27 november 1990 bij de vereffenaar moeten worden ingediend en dat uiterlijk tot op diezelfde dag verweerschriften kunnen worden ingediend, waarin de beperking der aansprakelijkheid of het bedrag, waartoe die aansprakelijkheid voorshands is beperkt, worden bestreden;
   b. dat op dinsdag 22 januari 1991 te 09.30 uur zal worden overgegaan tot de verificatie van de ingediende vorderingen in één der zalen van het gerechtsgebouw aan de Noordsingel 117 te Rotterdam.

De vereffenaar
Mr A. Ph. van Gelder
Postbus 23070
3001 KB Rotterdam
Telefax: 010-4360582

Bij exploit van 10 augustus 1990 is ten verzoeke van Maria Veronica Salim te Rotterdam opgeroepen **Saut Nainggolan**, zonder bekende woon- of verblijfplaats om op donderdag 30 augustus 1990 te 10 uur te verschijnen ter terechtzitting van de president van de arr. rechtbank Rotterdam, Noordsingel 117, teneinde alsdan te worden gehoord als in het ten deze betekende verzoekschrift nader omschreven.
R. Krebbers,
gerechtsdeurwaarder,
Bergsingel 224 B
Rotterdam
TV 10065888

De rechtercommissaris in het faillissement van **Koeltransport Rotterdam N.V.**, gevestigd te Rotterdam heeft bepaald dat:
1. De schuldvorderingen uiterlijk 13 september 1990 bij de curator moeten worden ingediend;
2. De verificatievergadering op 28 september 1990 te 11.00 uur te Rotterdam in het gerechtsgebouw aan de Noordsingel 117 gehouden zal worden.

Mr. M. H. Claringbould
Weena 750
3014 DA Rotterdam

De direktie van de te Rotterdam gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Davendra International B.V.** deelt bij dezen mede, dat bij het Handelsregister te Rotterdam een besluit als bedoeld in artikel 208 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor een ieder ter kennisneming is neergelegd.

Bij exploit van 10 augustus 1990 is ten verzoeke van Ruth Eveline Hennep te Rotterdam bij de officier van justitie te Rotterdam, Schiekade 14, een gerechtelijk stuk gedeponeerd bestemd voor **Sewpersad Doebar**, zonder bekende woon- of verblijfplaats.
R. Krebbers,
gerechtsdeurwaarder,
Bergsingel 224 B
Rotterdam
TV 10040239

Deurwaarderskantoor Krebbers/De Jong
Bij de Officier van Justitie te Rotterdam zijn bij exploot van mij, deurwaarder, van 13 augustus 1990 gerechtelijke stukken gedeponeerd bestemd voor **B.V. v/h M. Vliegenthart**, statutair gevestigd te Rotterdam, haar betekend ten verzoeke van Rosmacon B.V. te Ridderkerk. (advocaat mr C. H. J. van Lynden, Westerkade 22 Rotterdam.
P. Krebbers,
Gerechtsdeurwaarder
Lombardkade 45A
3011 ZB Rotterdam

Bij exploit van 10 augustus 1990 is ten verzoeke van Ioannis Liveris-Avras te Rotterdam bij de officier van justitie te Rotterdam, Schiekade 14, een gerechtelijk stuk gedeponeerd bestemd voor **Janice Ann Hoban**, zonder bekende woon- of verblijfplaats.
R. Krebbers,
gerechtsdeurwaarder
Bergsingel 224 B
Rotterdam
TV 10058360

VAN HARTE
EEN RUBRIEK OM GELUK TE WENSEN

Wilt u ook iemand gelukwensen of bedanken d.m.v. een advertentie in de krant, belt u dan even de tekst door. Tel. 010-4004.293 of 4004.301. Afgeven kan natuurlijk ook bij de Avondbladen Combinatie Rotterdam, Witte de Withstraat 25, Rotterdam.

Uw advertentie moet uiterlijk 2 dagen voor plaatsing in ons bezit zijn.

Prijzen
1 kolom 30 mm hoog ƒ 25,-
2 kolom 30 mm hoog ƒ 50,-
1 kolom 60 mm hoog met foto ƒ 55,-

Deze prijzen zijn excl. 6% BTW.

Vermeld bij opsturen tekst, uw naam, adres, woonplaats, telefoonnr. en datum plaatsing.

Hoera!
Ans Klos
wordt vandaag
65

TIPS 010-4066066
Met een Tip, Regeltip of Fototip **bereikt u ruim 1.600.000 lezers van 13 jaar en ouder.**
Bron: Summo Scanner 1989.

VOOR SNEL SUCCES

DIVERSE-TIPS

POSTZEGELS EN VERZAMELINGEN 909
T.k. gevr. partijen en verz. postzegels en munten, oud blik speelgoed en ansichtkaarten. DE RUITER 01857-1500.
TIP-telefoon 010-4066066 van 's morgens half negen tot 's avonds half negen.

ERKENDE HUWELIJKSBURO'S 901
Relatielijn
van Stichting Date 50 cpm
Zoekt u een man?
..06-320.325.27
Zoekt u een vrouw?
..06-320.321.37

KONSUMENTENTIPS

BOEKENBEURS 801
"Delfshaven" koopt en haalt uw BOEKEN, encycl., grammofoonplaten, CD's, strips. 010-4767879 of 4256668.
Boekh. Blokken komt op afspraak voor boeken en strips. Bel 010-4677519 of 4222885.

COMPUTER 803
VCS hot ware SUPERKNALLERS. VCS AT / 1Mb geh / 12MHz landmark / 2× drive / 20Mb harddisk / paperwhite mon ƒ 2395. VCS AT / 1Mb geh / 16MHz landmark / 2X drive / 40Mb harddisk 28½ms / paperwhite mon ƒ 2995. AT 386 SX / 1Mb geh / 16MHz landmark / 2× drive / 40Mb. harddisk / mon ƒ 3995. Micropolis 71Mb harddisk ƒ 1495. Western Digital 60Mb tapestreamer incl. tape ƒ 599. Sound Blaster geluidskaart ƒ 549. Hewlett Packard DeskJet printer ƒ 995. Hewlett Packard DeskJet plus printer ƒ 1395. Epson LX 400 printer incl. kabel ƒ 499. Star LC 10 printer incl. kabel ƒ 499. EGA mon incl. kaart ƒ 1195. VGA mon incl. kaart 800 × 600 ƒ 1495. VGA mon incl. kaart 1024 × 768 ƒ 1695. Prijzen incl. BTW. Inruil en financ. mogelijk. Open di t/m za, vr. koopavond. Walenburgerweg 16, R'dam, 010-4675011.
Superstunt AT 16 mhz 1 MB geheugen ƒ 899,- XT 12 mhz 1 MB geheugen. 5.25" en 3.5" drive, pr. ƒ 899,-. AT Motherb. 16 mhz ƒ 199,-. Pr. excl. btw. Kom naar EPC, Weimarstraat 211, Den Haag, tel. 070-3562152.
Stunt aanbieding 80386SX, 16 Mhz, 40 MB HD, 1.2 FDD ƒ 2.995,-. Bel nu 010-4262903 / 078-196588
AVEHA Kantoormach. import ook voor computers (zie rubriek kantoorbenodigdheden).

DOE-HET-ZELF 805
CENTRALE VERWARMING. Bouwpakket 6 rad. + ketel + mat. ƒ 2500. Scheffer c.v., Bergw. 339, 010-4666493.

FOTO EN FILM 807
T.k. kompl. FOTOPRINT shop printer, ontw. mach. C-41, ontw. mach EP2, snijcutter e.d. eventueel met winkel (huur). Tel. 01804-10380.

INBOEDELS 819
T.k. gevr. hele of ged. inb., bankstellen, eeth., slk., Lodewijk en Chesterfield bankst. Markthal De Kade, Aelbrechtskade 80, 010-4774929

RADIO EN TV 813
K.T.V. SNELSERVICE gebeld uw TV/video direct hersteld prijsopg. + gar., geen voorrijk. dag- av- serv. per mobilof. wagen. Voordelig en Vertrouwd. 010-4588697 (k.v.k. 158549)
Rep. KTV video dag av. serv. Service door heel Zuid Holl. d.m.v. mobilof. techn. Buro de Jong. Lid Uneto 010-4840018 Paul Krugerstraat 127 R'dam.
T.k. gevr. KTV en video def. geen bezw. word eventueel opgeh. Tel. 010-4196823.

FINANCIERINGEN EN HYPOTHEKEN 806

Als u nu belt, heeft u meestal 4 uur later geld!
ELK BEDRAG TUSSEN ƒ 2.000,- EN ƒ 200.000,-
OOK ALS U ELDERS LENINGEN HEEFT LOPEN.
ƒ 10.000=60×ƒ 225 ..... ƒ 40.000= 96×ƒ 664
ƒ 15.000=60×ƒ 338 ..... ƒ 50.000= 96×ƒ 831
ƒ 20.000=60×ƒ 451 ..... ƒ 80.000=120×ƒ 1179
Langer dan 60 m. voor caravan, boot, woningverb.
Ook doorlopende kredieten. Eff. perc. v.a. 13,4%
GRATIS THUISBEZORGD DOOR HEEL NEDERLAND
Bel nu 010-4215144*
Algero Krediet
UW VOORSCHOTBANK
Marten Meesweg 141, 3068 AV Rotterdam.
Dagelijks geopend van 9-21 uur, zaterdag 10-16 uur.

Geld nodig
Elders lopende leningen geen bezwaar.
11.000=73x220
25.000=71x500
40.000=72x794
Rente v.a. 13,4%
Voorschotbank
Assfibo B.V.
Pretorialaan 19
3072 EE Rotterdam
010-4853366
Ook avond/weekend
Bent u AMBTENAAR of semi-ambtenaar dan kunt u bij ons leningen afsluiten met een laag ambtenaren tarief. Bel voor info. 010-4853614 ook avond/weekend.
SPAARBRIEVEN inwisselen tegen geld? R'dam, 010-4669447. E'hoven, 040-119413. De Spaarbrievencentrale.
HYPOTHEKEN tot 135 % vd executiew. óók voor 2- verdieners! V.a. Variabel 8.9 %. Annuïteit 8.8 % Spaar 8.7 %. Bel gratis 06-0225099.
SETIAKAWAN geldleningen. Ook als u 71 jaar bent kunt u aanvragen. Meer weten? Bel 078-180866. Tot 23.00 uur.

LESSEN 810
T.k. TAALCURSUSSEN: Spaans, Frans, Eng., Ital., Duits en Russ. Met 7 cass. en boeken. Wegens herdruk van ƒ 430. Nu ƒ 140. Hindi, Thai, Pools, Deens e.a. ƒ 220. Uitgeverij Sitas 05147-1700.
Rijkserkende Autorijschool "BMW" biedt aan: Interessant RIJLESPAKKET van 10 volle rijuren, incl. Gratis C.B.R. rijexamen voor ƒ 450,-. Tel. 010-4776253 - 4568377.

RIJWIELEN EN BROMFIETSEN 815
Zundapp, Honda, Puch enz. onderdelen, nieuw, gebruikt. Fred Motoren, 010-4860380. Integraalhelmen v.a. ƒ 69,95.
T.k. VESPA Ciao. 1 jaar oud. ƒ 500,- incl. verzekering. Tel. 010-4376243.

WONING INRICHTING 817
Bankstellen en kussens OVERTREKKEN. Gr. collecties meubelstoffen. Vrijblijvebd prijsopg. Meubelstof. Arthur van Rooijen, Boezemstr. 368-370, 010-4134090.
Uw meubelen opn. gestoffeerd met leder of exclusieve stof. Vrijblijv. prijsopgave. INTIEM (House of George) Schiedamseweg 4, R'dam 010-4258900

GOUD EN ZILVER 818
GOUD+Zilver kopen wij tegen de hoogste prijs. Ook verkoop sieraden. Couwenburg 53, R'dam, Goby Edelmetaal, 010-4147090. Open: ma. t/m zat.

DIVERSEN 804
Eindelijk vrij van ongewenst HAAR thuis door u zelf. Voor vrijblijvende info: Finally Free, Tel. 01751-77272.
DIENSTPLICHT? Het Leids Juristen Collectief verzorgt uw vrijstelling. 071-171757
Geboren helderziende adviseuze GEDINA JANSSEN ook handlezen. Tel. 010-4376576.
Professor ABDUL WAHEB helderziende, medium helpt u in geluk, liefde, examen en relaties, beschermt u tegen slechte invloeden, snel resultaat. Bel nu 010-4625537.
Medium en helderz. voorziet, voorkomt en helpt bij probl. in geluk, liefde tussen man/vr., sex probl., geestel. ziekten beschermt u tegen kwadegeesten. Dhr. Mahdi 010-4848443.
Voor de ideale lichaamsmass. Tel. 010-4774855, open v.a. 10 uur. MASS. welkom.

MUZIEK 811
PIANO'S. Huur met kooprecht van ƒ 65 tot ƒ 200 p.m. Gratis transport. Alle merken. Gebruikte piano's ƒ 450 per jaar. Van Urk, Westersingel 42, Rotterdam. 010-4363500.

VRIJDAG 17 AUGUSTUS
ALJA HERFST/WINTER '90/91
MODESHOW
'n Show, die u als modebewuste vrouw niet mág missen. De gehele dag - tussen 10.00 en 17.00 uur showen mannequins in ons modehuis modellen, precies zoals u het verlangt: modieus, uitstekende kwaliteit, uitgekiende dessins en perfecte pasvorm. Kom gerust op de tijd die u het beste schikt.
MODEHUIS alja
Broersvest 109 - 113, Schiedam
Tel. 010 - 4260399
Ook op maandagmiddag en donderdagavond geopend. RUIME PARKEERGELEGENHEID t.o. ons modehuis.

GEVRAAGD : GOEDE BEZORGERS (M/V)
GEBODEN : GOEDE VERDIENSTEN

Met een krantenwijk bij de Avondbladen Combinatie Rotterdam kun je heel wat wensen vervullen. Een uurtje per dag levert met een vergoeding van ƒ 4,- tot ƒ 7,- per uur al gauw zo'n ƒ 150,- per maand op.

Momenteel hebben wij een wijk in jouw omgeving vrij voor de bezorging van het Rotterdams Nieuwsblad en Het Vrije Volk.
De bezorgtijden zijn : ma t/m vrijdag : ca. 16.00 - 17.00 uur
zaterdag : ca. 10.00 - 11.00 uur

Wil je een zakcentje verdienen én durf je de uitdaging aan, bel dan direkt: **010 - 4004. 444**

ALTIJD RAAK!!
VOETBAL-SEIZOEN '90/'91
ZATERDAG 18 AUGUSTUS 1990
verschijnt in deze krant een special met informatie over het ***betaalde-voetbal.***
&
DINSDAG 28 AUGUSTUS 1990
een special met informatie betreffende het ***amateur-voetbal.***

In deze bewaarkranten krijgt een advertentie ***extra*** aandacht. Voor adverteerders derhalve ***extra hoge*** attentiewaarde.

Wilt u 326.000 mannen en vrouwen van 13 jaar en ouder bereiken, bel dan voor informatie betreffende adverteren in deze uitgaven en interessante combinatieplaatsingen:*
Cor van der Velden, 010-4004.296
**bron: SUMMO SCANNER*

Circus BUSSH-ROLAND
VANAF VANDAAG!
R'DAM-ZUID
„de Plompert"
naast AHOY'
t/m zo. 19/8 dag.
20.00 uur
V.a. morgen matinees om 15.00 uur
Voorverk.: lektuurshop „Populair", Winkelcentrum Zuidplein. Bespreekbur. ACR, VVV-Coolsingel en circuskassa's.
CIRCUS-TEL.: 010-4816484
Op vertoon v.d. advert. ƒ 10,- korting v. 1 of 2 volw. op alle pl. beh. 1e en 2e rang. Schollerenpr. (t/m 16 jr.) parket ƒ 10,-/stalles ƒ 15,-

TIPS
010-4066066
VOOR SNEL SUCCES
Het komt voor elkaar met een Tip.
Vakantie bij bestemming. Het huis in zijn regio: overzichtelijk gerubriceerd in TIPS.
Vul de bon in. Voor elke letter, leesteken en voor elke ruimte tussen de woorden één hokje gebruiken.
U ziet meteen hoeveel regels uw Tip heeft. Daarachter de kosten, bij één plaatsing of bij drie. Bedenk: bij drie plaatsingen binnnen 7 dagen betaalt u er maar twee! (Dit geldt niet voor Clubs en 06-nummers.)

Gewenste tekst	regels	Prijzen in guldens bij: één plaatsing	drie plaatsingen	één plaatsing met Br.o.Nr	drie plaatsingen met Br.o.Nr
	1.	41,97	83,94	46,32	88,29
	2.	41,97	83,94	46,32	88,29
	3.	41,97	83,94	46,32	88,29
	4.	58,75	117,50	63,10	121,85
	5.	75,53	151,06	79,88	155,41
	6.	92,31	184,62	96,66	188,97
	7.	109,09	218,18	113,44	222,53
	8.	125,87	251,74	130,22	256,09
	9.	142,65	285,30	147,--	289,65
	10.	159,43	318,86	163,78	323,21

Voor brieven onder nummer wordt 1 regel extra berekend. De vermelde prijzen zijn incl. 6% BTW. Bewijsnummer f 2,70 incl. BTW

Ingesloten girobetaalkaart/betaalcheque no.: _____
(het volgnummer van de betaalpas moet op de betaalkaart/betaalcheque vermeld staan)
Naam: _____ 1 Bewijsnummer à f 2,70 ☐ Ja ☐ Nee
Adres: _____ Rubriek: _____
Postcode: _____ Plaats: _____ Plaatsingsdatum/-data: _____
Telefoon: _____ Handtekening: _____
Uitknippen en in een gesloten, voldoende gefrankeerde, envelop zenden aan: TIPS, Postbus 241, 3000 DB Rotterdam.

'Wij geven geen korrel zand prijs aan Iraq'

JEDDAH — Koning Fahd heeft gezworen dat Saudiarabië tot de laatste man zal vechten om het koninkrijk te verdedigen tegen een aanval van Iraq of een ander land. „Hoe kunnen we Hussein geloven dat hij Saudiarabië niet zal aanvallen, als hij ondanks zijn beloftes aan mij en de Egyptische president tóch Kuwayt is binnengevallen," hield Fahd gisteren zijn gehoor in de havenstad Jeddah aan de Rode Zee voor.

„We zullen geen enkele aanvaller toestaan om ook maar één korrel zand uit ons land te halen. De prijs die hij betaalt, zal veel hoger zijn dan hij zich kan voorstellen," voegde de koning eraan toe.

De Saudische vorst eiste de onmiddellijke en onvoorwaardelijke terugtrekking van de Iraakse troepen uit Kuwayt. Hij zei dat de voorstellen van de Iraakse president Saddam Hussein voor de oplossing van de Golfcrisis vooruitgang in de situatie hebben bemoeilijkt. „Het Iraakse iniatief is niet haalbaar," zei Fahd.

De koning benadrukte dat zijn land niet de aanval zal openen op Iraq. Hij verdedigde zijn beslissing om Amerikaanse troepen uit te nodigen op Saudisch grondgebied. „Aan de grens tussen Kuwayt en Saudiarabië verzamelden zich steeds meer Iraakse troepen. We moesten het kwaad weren," zei Fahd.

De Saudische ambassadeur in Frankrijk bevestigde dat het uitgesloten is dat zijn land zal dienen als springplank voor aanvallen op Iraq. „De regering van Saudiarabië zal nooit toestaan dat vanaf haar grondgebied aanvallen worden ondernomen op Iraq of andere Arabische landen. De aanwezigheid van Amerikaanse troepen in Saudiarabië is puur defensief," aldus ambassadeur Jamil al-Hejailan in een tv-uitzending.

Jordanië wil embargo wel steunen, maar kan het niet

JERUZALEM — Israëlische functionarissen hebben Jordanië gewaarschuwd de internationale boycot van Iraq niet te omzeilen door Iraakse goederen via de havenstad Aqaba, aan de Golf van Aqaba, te verschepen. Deze Jordaanse havenstad, die precies tegenover de Israëlische havenstad Eilat ligt, „is Iraqs reddingslijn", meent de Israëlische parlementariër Binyamin Ben-Eliezer. „We moeten inzien hoe belangrijk het is dat deze route, een bevoorradingsroute voor Iraq, nog steeds open is."

Volgens waarnemers wordt het belang van Aqaba als doorgangshaven voor Iraakse goederen steeds groter, naarmate de internationale blokkade van Iraq in de Perzische Golf vorm krijgt. De havenautoriteiten in Aqaba zeiden gisteren dat Iraakse goederen, net als altijd, in de haven worden gelost en geladen. Ook zouden vrachtwagens met Iraakse goederen dagelijks de Jordaans-Iraakse grens bij Ruwaished passeren.

Officiële bronnen op het ministerie van Handel in de Jordaanse hoofdstad Amman hebben daarnaast openlijk toegegeven dat een Iraakse oliepijpleiding naar Jordanië nog steeds normaal functioneert. De oliepijpleiding loopt naar een punt in de woestijn genaamd H-4, ongeveer 50 kilometer ten zuidoosten van Amman, waar tankauto's de olie laden en naar de haven van Aqaba aan de Rode Zee transporteren.

Voor de Jordaanse autoriteiten is de situatie pijnlijk. Enerzijds wordt volgehouden dat Jordanië van plan is het embargo van de Verenigde Naties na te leven, maar in één adem wordt eraan toegevoegd dat de economische afhankelijkheid van Iraq een totale boycot niet toestaat. De Jordaanse minister van Informatie Ibrahim Izzeddine herhaalde gisteren dat „het nog te vroeg is om te beslissen welke sancties worden opgelegd". Volgens het ministerie van Handel bedraagt de export van Jordanië naar Iraq 40 percent van de totale Jordaanse export. Als Jordanië sancties tegen Iraq afkondigt zou het werkloosheidspercentage, dat nu al 16 percent bedraagt, nog eens toenemen met 10 tot 12 percent.

Inmiddels heeft de oproep van de Iraakse leider Saddam Hussein tot een 'heilige oorlog' weliswaar onder de bevolking van de verschillende Arabische landen veel weerklank gevonden, maar niet op regeringsniveau. De Egyptische minister van Buitenlandse Zaken Esmat Abdel-Maguid noemde het voorstel gisteren „volstrekt onduidelijk" wat betreft de positie van Kuwayt. In de Egyptische pers werd het afgedaan met „bluf" en „lege woorden". Saddam verbond zondag aan de terugtrekking van zijn troepen uit Kuwayt onder meer de voorwaarden dat Israëlische en Syrische troepen zich terugtrekken uit de bezette gebieden en Libanon. De VS verwierpen het voorstel categorisch, Moskou deed het gisteren af als „niet constructief" en „niet te verwezenlijken".

Journaliste 'per ongeluk' grens over'

DEN HAAG — Het moreel onder de in Iraq en Kuwayt verblijvende Nederlanders is goed. Dat heeft het 'Crisiscentrum Kuwayt' van het ministerie van Buitenlandse Zaken bekendgemaakt. Het wordt ook bevestigd door de Nederlandse journaliste Hetty Lubberding, die veilig in Saudiarabië is aangekomen. „Iedereen helpt iedereen," aldus Lubberding. Er is ook constant onderling contact. En er zijn ook mensen die uit veiligheidsoverwegingen bij elkaar zijn gaan wonen. Overigens heb ik bij de grens andere landgenoten gezien noch gesproken."

De journaliste vluchtte met andere buitenlanders Kuwayt uit. „Eigenlijk ging dat per ongeluk," aldus Lubberding. „Na geruchten dat de grens naar Saudiarabië open was, zijn we op pad gegaan. We kwamen alleen maar Iraakse militairen tegen die ons vriendelijk de weg wezen. Maar al snel bleek dat er van een openstelling geen sprake was. Vervolgens ben ik min of meer verdwaald en zo in Saudiarabië terecht gekomen. Ik heb dus geluk gehad. Ook al omdat we vriendelijke militiaren tegen kwamen. Tenslotte heb ik in Kuwayt genoeg verhalen gehoord over de misdragingen van het Iraakse leger."

Het crisiscentrum van het ministerie roept Nederlanders met familieleden in Iraq en Kuwayt op contact op te nemen met het ministerie. Op dit moment gaat men er vanuit dat er in Iraq 153 en in Kuwayt 84 Nederlanders zitten.

Nieuwe vergadering van OPEC-landen

WASHINGTON — De olieexporterende landen van de OPEC komen binnenkort opnieuw bijeen om van gedachten te wisselen over de gevolgen van de Iraakse invasie in Kuwayt voor de wereldoliemarkt, aldus de Saudische ambassadeur in de Verenigde Staten, prins Bandar Bin Sultan. Hij weigerde echter te zeggen wanneer of waar de vergadering zal plaatshebben. Het is duidelijk dat op de geplande ontmoeting zal worden gesproken over het verlies van vier miljoen vaten olie per dag op de wereldmarkt als gevolg van het embargo tegen Iraq en Kuwayt. Daarnaast zal de ontwikkeling van de olieprijs hoog op de agenda staan. Volgens Charles DiBona, president van het Amerikaanse Olie Instituut, hebben Saudiarabië en Venezuela te kennen gegeven dat zij bereid zijn de tekorten aan te vullen. De prijs van een vat ruwe olie steeg gisteren in New York tot ruim 26 dollar, meer dan vijf dollar boven de richtprijs van 21 dollar die op 27 juli tijdens het jongste OPEC-beraad werd vastgesteld.

Egyptenaren in Baghdad straat op

BAGHDAD — Honderden Egyptenaren zijn in de Iraakse hoofdstad Baghdad langs de Egyptische, Saudische en Amerikaanse ambassade getrokken om tegen de opbouw van een troepenmacht in Saudiarabië te protesteren. De betogers droegen portretten van de Egyptische president Hosni Mubarak wiens mond werd gevormd door een Amerikaanse vlag. Op spandoeken stond: 'Mubarak en (de Saudische koning) Fahd zijn laffe agenten van de Verenigde Staten'. Andere Egyptenaren droegen enorme portretten van de Iraakse leider Saddam Hussein en de voormalige Egyptische president Gamal Abdel Nasser met zich mee. De demonstranten lieten weten Saddam totaal te steunen en riepen leuzen tegen de Verenigde Staten en de Golfstaten: „Neer met het imperialisme. Weg met de corrupte regimes van de emirs langs de Golf."

Iraq wil Liga niet in Cairo vestigen

NICOSIA — De Iraakse minister van Buitenlandse Zaken Tariq Aziz heeft er bij de Arabische Liga op aangedrongen terug te komen op het besluit haar hoofdkwartier over te brengen naar Cairo. Aziz zei dat het besluit van de Liga om haar hoofdkwartier van Tunis naar Cairo te verhuizen, in heroverweging moet worden genomen, gelet op de „partijdige leiding" van de Egyptische president Mubarak tijdens de topconferentie van de Arabische Liga vorige week. De manier waarop Mubarak de zitting voorzat vormde „een schending van de gebruikelijke methoden en normen in inter-Arabische betrekkingen", aldus Aziz, die op de conferentie aanwezig was. Twaalf van de 21 leden van de Liga stemden op de conferentie voor het zenden van een Arabische strijdmacht naar het Golfgebied teneinde Saudiarabië en andere staten tegen Iraakse agressie te beschermen.

Iraakse radio op Egypte gericht

BAGHDAD — Volgens Iraakse berichten is de Iraakse radio begonnen met een radioprogramma dat exclusief is gericht op Egypte, de „Stem van Arabisch Egypte". In het programma wordt regelmatig opgeroepen tot een volksopstand tegen het bewind van president Hosni Mubarak. De Iraakse radio had ook na het bezoek van wijlen president Anwar Sadat aan Jeruzalem in 1977, dat leidde tot het vredesverdrag van Camp David, een programma onder deze naam gericht op Egypte.

Crisis drijft inflatie op

MONTEVIDEO — De president van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (BID), Enrique Iglesias, is bezorgd over de invloed van de Golfcrisis op de inflatie in Latijns-Amerika. Iglesias zei dat als de huidige olieprijzen lang op dit niveau blijven, het gevaar voor inflatie zeer groot is, omdat de olie „een zeer belangrijke component" van de Latijnsamerikaanse economieën is. Hij wees erop dat de Latijnsamerikaanse landen die zelf olie produceren in staat zijn om met hun eigen capaciteit regelend op te treden op de binnenlandse markt. De landen die zelf geen olie hebben moeten deze voor dollars inkopen, ten koste van de buitelandse deviezenvoorraad, aldus Iglesias.

Israël probeert uit alle macht paniek te vermijden

TEL AVIV — De Israëlische autoriteiten stellen alles in het werk om paniek over de Golf-crisis onder de bevolking te vemrijden. Daarom is ook besloten om tot dusverre geen gasmaskers uit te delen. De toch al hoge spanning zou anders tot een ongewenst niveau worden opgevoerd, aldus de veiligheidsautoriteiten. Israël heeft al wel alle voorbereidingen getroffen om binnen 24 uur ten minste de 4 miljoen Israëlische ingezetenen te voorzien van gasmaskers.

De bevolking wordt niet op de hoogte gesteld over het overleg dat premier Yitzhak Shamir, opperbevelhebber generaal Dan Shom Ron, het hoofd van de veiligheidsdienst en andere hoge Israëlische officieren tweemaal per dag voeren over de noodsituatie waarin het land verkeert. Evenmin worden mededelingen gedaan over de militaire maatregelen die worden getroffen.

In de Israëlische bevolkingscentra is op het eerste gezicht niet veel van de spanning merkbaar. Er wordt nauwelijks voedsel gehamsterd en de stranden zijn overvol.

Niettemin is de angst zo groot dat winkels die gasmaskers verkopen, de afgelopen dagen zeer goede zaken hebben gedaan. Winkelier Ilan Shalev: „Onze voorraad is geheel uitverkocht. We verwachten een dezer dagen een grote zending uit het buitenland."

Israëliërs die met vakantie in het buitenland verblijven, haasten zich inmiddels naar het vaderland terug. „Nu de kans op oorlog groot is, ben ik liever thuis bij mijn familie," zei een net teruggekeerde vader.

Daarentegen berichten luchtvaartmaatschappijen en reisagenten dat tientallen buitenlanders de afgelopen dagen hebben geprobeerd een plaats op de volgeboekte uitgaande vluchten te bemachtigen.

Buitenlandse joodse jongeren die op vakantie zijn in Israël, hebben hun verblijf, veelal op verzoek van hun bezorgde ouders, afgebroken. „Tientallen jongeren zijn voortijdig vertrokken," aldus directeur Yona Betsaleli van de Israëlische jeugdbeweging Hanoar We-Hahaloetz.

In de afgelopen dagen is uit een haastig onderzoek naar de toestand van de schuilkelders gebleken dat daar voor ongeveer een miljoen Israëliërs geen plaats is. Van zeer veel schuilkelders zijn de sleutels onvindbaar gebleken. Schuilkelders die wel toegankelijk waren, bleken voor een groot deel door afval en rommel onbruikbaar te zijn.

Oud trekt voorbij aan nieuw

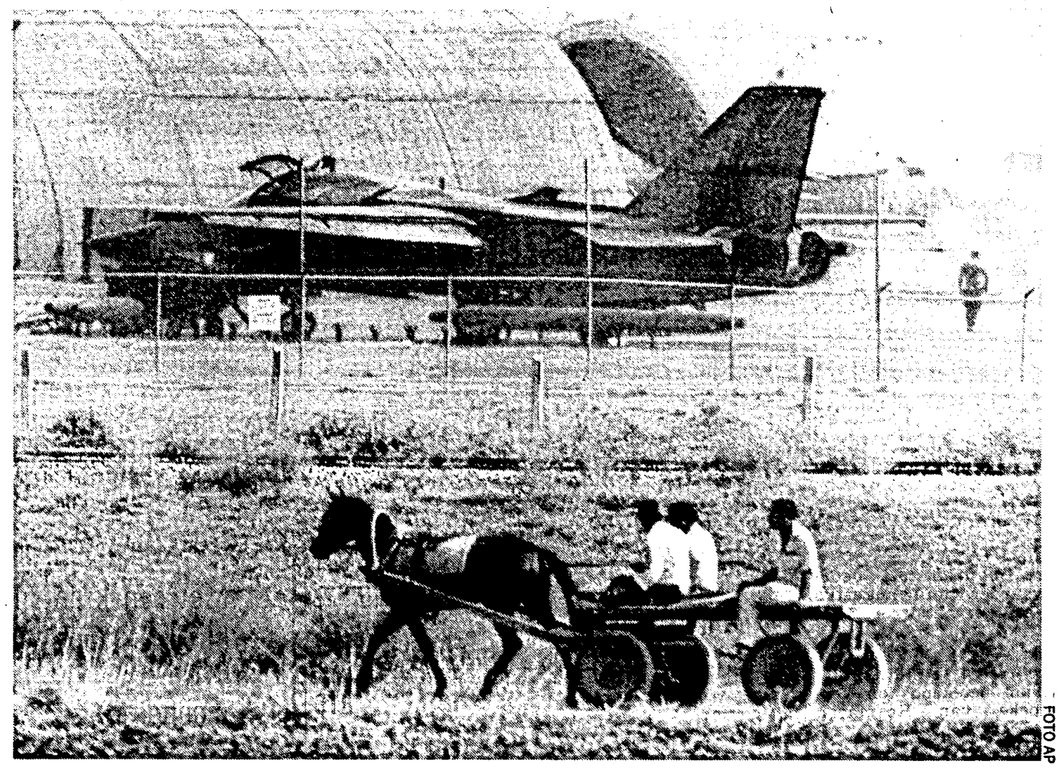

FOTO AP

Een enigszins merkwaardig beeld uit Turkije: paard en wagen trekken voorbij aan de NAVO-basis bij Adana, waar achter de hekken een van de Amerikaanse moderne F-111 jagers te zien is die zich voorbereidt op een trainingsvlucht.

Uit Kuwayt geen nieuws: de oorlog aan het oog onttrokken

Door Frits Baarda

Het is oorlog om de oorlog. De strijd woedt tussen tientallen fotografen, filmers, fotoredacteuren en kent slechts één heilig doel: beelden. Al is het maar één fletse foto, van de invasie of aanwezigheid van Iraakse troepen in Kuwayt. We *weten* dat Saddam Hussein zijn manschappen het sjeikdom heeft laten bezetten, maar *zien* doen we het niet.

's Werelds jongste oorlog is aan het oog onttrokken. Geen spoor is ervan te zien geweest, of het moeten de vage en hoogst betwistbare beelden zijn die de Iraakse televisie van de zogenaamde terugtrekking van de Iraakse troepen uit Kuwayt aan het Westen heeft verstrekt. We moeten het stellen met beelden van vissende jongetjes langs het Suezkanaal die marineschepen voorbij zien trekken, of van Arabische staatshoofden die zich broederlijk tegen elkaars borst vleien voordat ze in gesloten vergaderzalen elkaar de mantel uitvegen. Maar van Kuwayt, waar de wereld momenteel om draait, van Kuwayt geen nieuws.

„Het is een echt gevecht om beelden," zegt Marion Schut van Transworld Features, de Nederlandse vertegenwoordiger van grote foto-agentschappen als *Black Star*. „De eerste die met beelden uit Kuwayt komt, is voorlopig binnen. Franse bladen als *Paris Match*, maar ook Italiaanse en Britse kranten willen met exclusief materiaal scoren. Daar hebben ze tienduizenden guldens voor over." De bibberige, gesmokkelde amateuropnamen uit Kuwayt van een Britse zakenman die gisteren voor het eerst op televisie te zien waren, vonden dan ook bij vele televisiestations gretig aftrek.

We moeten het er voorlopig mee doen. Iraq laat in 's lands nieuwste 'provincie' geen pottekijkers toe. Vermoedelijk verbleven in Kuwayt wel enkele buitenlandse fotografen en journalisten, onder wie de Nederlandse Hetty Lubberding, maar niemand weet precies hoeveel het er waren. Maar foto's en berichten komen eenvoudig niet de grens over.

Om toch in de behoefte aan nieuws te voorzien, zijn wel tientallen journalisten in naburige staten gestationeerd. Zij doen hun werk zo goed mogelijk, maar wachten niettemin vurig op het sein dáár te gaan waar het zich afspeelt: Iraq en Kuwayt. Tot die tijd moeten televisiekijkers en lezers het doen met diplomaten, gepensioneerde legerofficieren, anonieme zegsmannen van regeringen of ieder ander die zich enige kennis van de regio denkt te hebben eigen gemaakt.

Marion Schut zegt zich geen oorlogsconflict te kunnen herinneren, waarbij fotografen zo op afstand werden gehouden als nu. „Het land is hermetisch gesloten. Je kunt ervan verzekerd zijn dat onze fotografen er alles aan hebben gedaan om binnen te geraken. Maar binnen zijn is niet genoeg: je moet ook je foto's weer over de grens zien te krijgen. Dat we van deze oorlog geen enkel beeld hebben is uniek."

Teruggaand in de geschiedenis zijn er inderdaad weinig gewapende conflicten die de vergelijking met Kuwayt kunnen doorstaan. In het recente verleden waren de Amerikaanse legerautoriteiten ook niet scheutig met het verlenen van accreditaties voor het volgen van de invasies in Panama en in Grenada. Mondjesmaat kreeg de Amerikaanse bevolking informatie in woord en beeld. Pas jaren later, toen de aandacht voor de conflicten al lang was weggeëbd, konden de Amerikanen vernemen hoeveel gruwelijker en omvangrijker de acties in werkelijkheid waren geweest.

De eersten

Iets verder in de tijd terug had de Britse regering eenzelfde weigerachtige houding, toen de armada van tientallen schepen optrok naar de Falkland-eilanden, waar Argentijnen zich verstout hadden een vlag te planten. Van de tientallen fotografen die zich aanmeldden voor de slag om de archipel bleken uiteindelijk Tom Smith van de *Daily Express* en Martin Cleaver van *Press Association* de enige uitverkorenen. „Elke foto die ik doorseinde was belangrijk voor mezelf, maar ook voor Engeland," herinnert Martin Cleaver zich. Zijn naam was binnen enkele dagen gevestigd.

Zolang de fotografie bestaat, en dat is ruim honderdvijftig jaar, zijn er al fotografen geweest die naar de fronten trokken. De eersten verschenen op de slagvelden van de Mexicaans-Amerikaanse oorlog (1845-'48). Ze hadden er meer oog voor de gesteven uniformen van de officieren dan voor de oorlogshandelingen zelf. De Britse fotograaf Roger Fenton waagde het tijdens de Krimoorlog (1853-'56) om ook neergeplofte kanonskogels op de glasplaten vast te leggen. De Britten konden zo de oorlog thuis bekijken. Ze konden maar niet begrijpen dat oorlog zo erg was.

Ze wisten niet dat oorlog nog wreder was. Honderd jaar later konden Amerikanen van alle gruwelen kennis nemen, doordat de autoriteiten de naar Vietnam gereisde fotografen geen strobreed in de weg legden. Van alle oorlogen blijkt 'Vietnam' journalisten nog de meeste vrijheiden hebben geboden. De beelden misten hun effect niet. Familie en vrienden zagen bij wijze van spreken hun naasten in de huiskamer sterven. „Fotografie en televisie hebben méér gedaan om de oorlog te stoppen dan alle krachten samen," concludeert Tim Page, in die dagen een heroïsche Vietnam-ganger onder de fotografen.

De Amerikaanse legerleiding heeft van die openheid een lesje geleerd. De conflicten die erop volgden, Grenada en Panama, werden afgeschermd voor het Amerikaanse publiek. De informatie werd gedoceerd en de fotograaf of journalist die tot boodschapper werd verheven, kon op veel collegiale afgunst rekenen. De journalist werd de vrijheid weer afgenomen en afhankelijk gemaakt van een van de oorlogvoerende partijen. Amerikanen fotografeerden en filmden, ook in het 'vrije' Vietnam, vrijwel uitsluitend aan de 'eigen' kant. Hoe integer ze ook te werk gingen, ze toonden altijd slechts een deel van de 'waarheid'.

Dat regeringen, maar ook rebellenlegers of andere partijen in een conflict, journalisten niet altijd welwillend tegemoet treden, is gemakkelijk verklaarbaar: ze hebben vaak tegengestelde belangen. De pers is in oorlogen op zoek naar feiten, regeringen naar de overwinning. Om de zege te kunnen behalen dienen regeringen steun te verwerven of te behouden van het volk, dat voor zijn nieuwsvoorziening weer afhankelijk is van de pers. Slechte prestaties van het leger, misstanden en vooral demotivatie van de soldaten kunnen het vertrouwen aantasten.

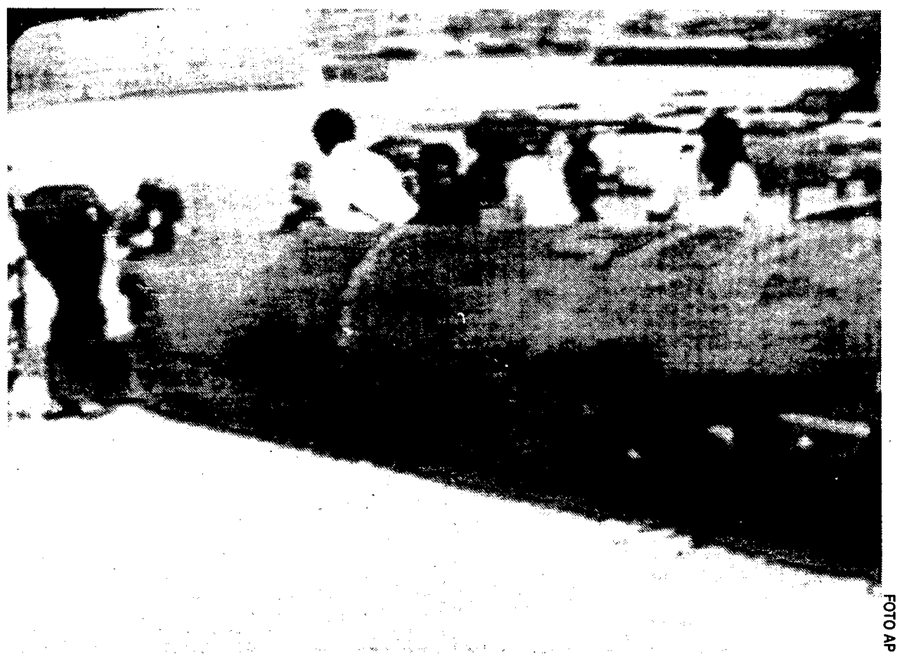

FOTO AP

De eerste bibberige amateuropnamen uit Kuwayt vonden bij de televisiestations gretig aftrek: inwoners van Kuwayt-Stad bekijken een neergestorte Iraakse helikopter.

Gesloten

Oorlogen van deze tijd zijn gesloten voor de pers, mits een van de betrokken partijen toestemming verleent de strijd te volgen. Fotograaf Anthony Suau, World Press-winnaar en leverancier van Transworld Features beaamt dat. „Zonder toestemming van regeringen kom je nergens meer. Regeringen nodigen fotografen tegenwoordig slechts uit om er propaganda mee te bedrijven. Je weet dat zij je vrijheid bepalen. Je bent niets anders dan een nieuw middel, een wapen, want je hebt macht."

Iraq heeft nog niet van het wapen van de fotografie gebruik willen maken. Het weet terdege dat Westerse fotografen het wapen zullen inzetten om de onrechtvaardige bezetting van Kuwayt aan te tonen.

De nieuwsagentschappen oefenen op dit moment echter niet alleen op het Iraakse regime druk uit om journalisten toe te laten. Ook Saudische ambassades krijgen tientallen aanvragen te verwerken. Maar koning Fahd van Saudiarabië heeft, uit vrees dat journalisten over zijn immense rijk uitzwermen, tot nu toe slechts enkele aanvragen voor visa gehonoreerd. Een „nationale mediapool van het ministerie van Defensie", waartoe het selecte groepje Westerse journalisten is omgedoopt, zal de berichtgeving verzorgen over de opbouw van de Amerikaanse troepenmacht in Saudiarabië. Veel anderen blijven echter teleurgesteld achter.

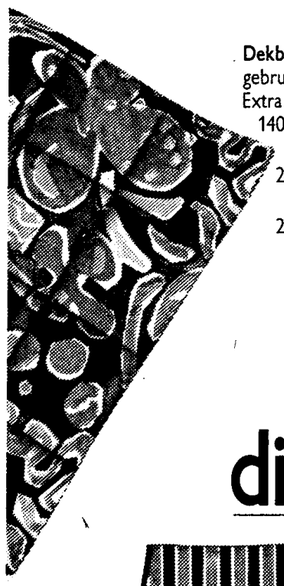
Maar ook de Amerikaanse en Britse autoriteiten zijn journalisten niet terwille geweest. Zo hebben ze bijvoorbeeld, ondanks smeekbeden van de machtige omroepbazen, nog altijd geen toestemming gekregen mee te varen op de marineschepen die in de Golf opstomen. De Britse en Amerikaanse regeringen zeggen hun gastheren, de Saudiërs, niet voor het hoofd te willen stoten. Marion Schut van Transworld: „Zo is ineens weer duidelijk hoe belangrijk beelden zijn. Mensen onderkennen het belang van een foto pas ten volle als hij wegvalt. Nu wordt er om foto's en filmateriaal gevochten en straks om een plaatsje op de eerste rang natuurlijk."

De persbureaus laten zich niet door de stuurse houding van de diverse regeringen ontmoedigen. De Amerikaanse militaire presentie in de regio en de mogelijke invasie van Iraakse troepen, hebben een journalistieke bedrijvigheid veroorzaakt, die vergelijkbaar is met een leger dat zich voorbereid op een oorlog. Alle grote Amerikaanse omroepstations hebben de metalen kisten met camera's, satellietschotels en computerterminals al dagen klaar staan. Wat de stations betreft kan de oorlog beginnen.

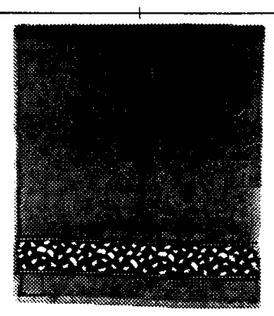

Ⓑ Ⓒ **Matras SG40.** Van polyether. Met streepdessin.
80 x 190 cm. **189,–**
90 x 200 cm. **199,–**

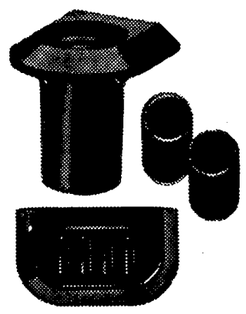
Ook verkrijgbaar: bijpassende hoeslakens.

Dekbedovertrek. 2-zijdig te gebruiken. In diverse kleuren. Extra lang.
140 x 220 cm. **49,95**
200 x 220 cm. **69,–**
240 x 220 cm. **89,–**

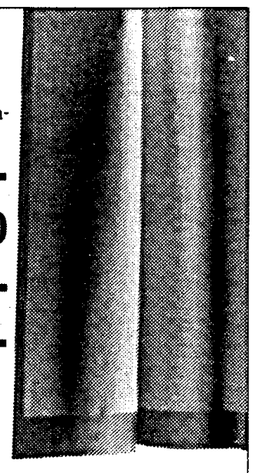

Baddoek. Met bijpassende washand. In uni en met streep. In zwart/fuchsia en bleu/lila.
Baddoek.
50 x 100 cm. **9,95**
Washand.
15 x 20 cm. **1,95**

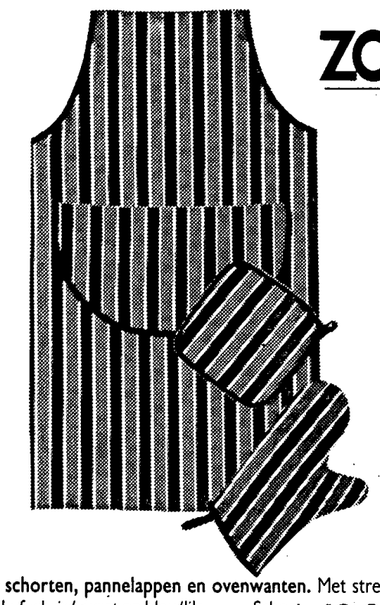

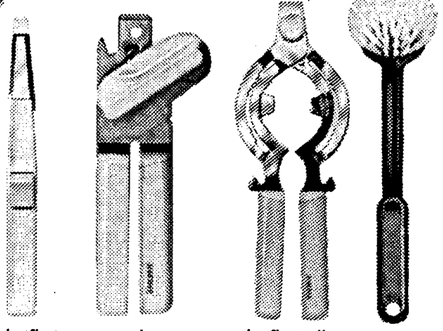
Badkameraccessoires "Tiger Italic". Houder voor tandenborstel en tube. Met beker. **22,50**
Haakjes voor handdoeken. 2 stuks **5,95**
Zeepbakje. **16,50**

Ⓑ Ⓒ **Kant-en-klare gordijnen.** In naturel. Van 100% Indiakatoen.
120 x 220 cm. Van ~~27,50~~ voor **20,–**
120 x 260 cm. Van ~~29,95~~ voor **22,50**
240 x 220 cm. Van ~~55,–~~ voor **40,–**
240 x 260 cm. Van ~~59,–~~ voor **45,–**

Voor iedereen die dit jaar op kamers gaat wonen: zoek het zelf maar uit.

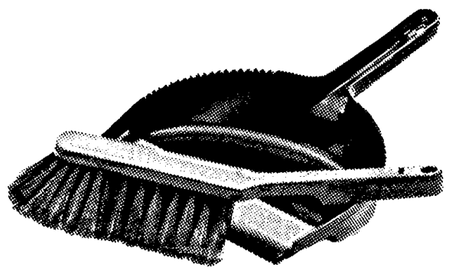

Leifheit gasaansteker. Van ~~14,95~~ voor **9,95**

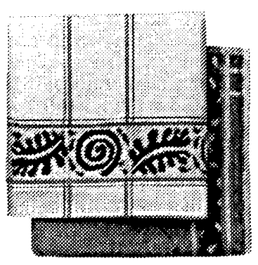
Leifheit allesopener. Van ~~9,95~~ voor **8,95**

Leifheit blikopener. **9,95**

Afwasborstel. **1,50**

Stoffer en blik. Stoffer. **3,25** Stofblik. **3,75**

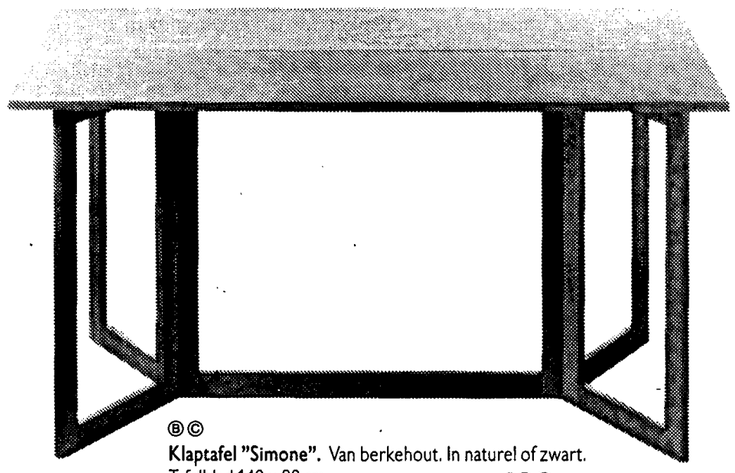

Thee- en keukendoeken. In rose/zwart en bleu/lila. **3,95**

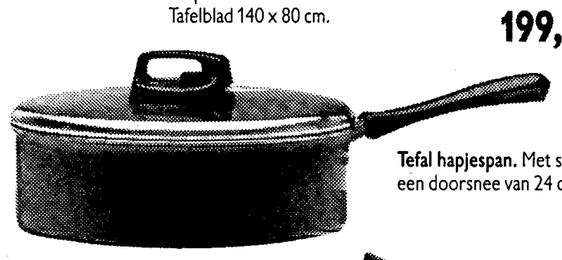
Royale schorten, pannelappen en ovenwanten. Met streepdessin. In fuchsia/zwart en bleu/lila.
Schort. **19,95**
Pannelap. **3,95**
Ovenwant. **8,95**

Ⓑ Ⓒ **Klapstoel "Tatiana".** Van berkehout. Naturel. **59,–**

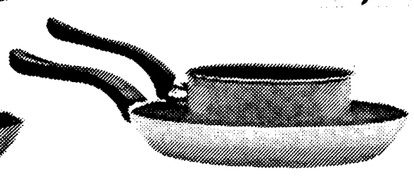
Ⓑ Ⓒ **Klaptafel "Simone".** Van berkehout. In naturel of zwart. Tafelblad 140 x 80 cm. **199,–**

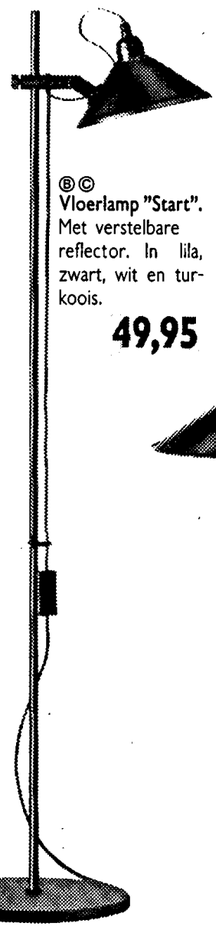
Tefal hapjespan. Met stoomregelknop. Heeft een doorsnee van 24 cm. Geschikt voor gas. **27,50**

Koekepan. Met anti-aanbaklaag. Vanaf 20 cm doorsnee. Vanaf **12,95**

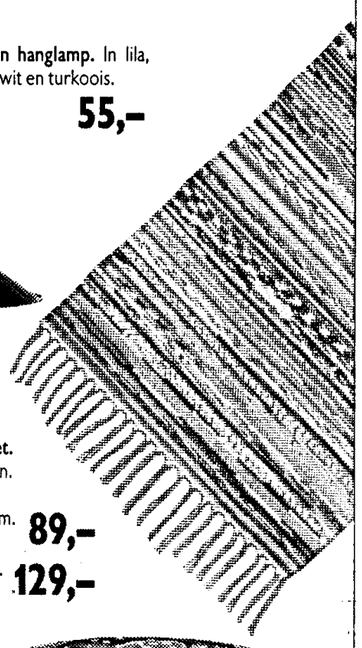
Steelpan. Vanaf 14 cm doorsnee. Vanaf ~~12,95~~ nu vanaf **10,95**

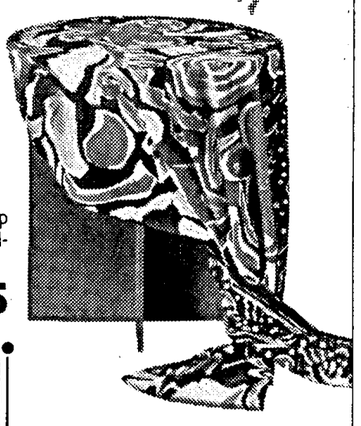
Ⓑ Ⓒ **Vloerlamp "Start".** Met verstelbare reflector. In lila, zwart, wit en turkoois. **49,95**

Ⓑ Ⓒ **Metalen hanglamp.** In lila, zwart, wit en turkoois. **55,–**

Ⓑ Ⓒ **Grieks karpet.** Handgeweven. In 6 kleuren.
130 x 190 cm. **89,–**
160 x 230 cm. **129,–**

Ⓑ Ⓒ **Granfoulardstof.** Te gebruiken als losse lap over uw bank, als gordijnstof of als tafelkleed. In 3 kleurstellingen. 280 cm breed.
Per meter **39,95**

WOON Starters 15

't Wordt steeds leuker bij V&D.

Aanbiedingen geldig t/m zaterdag 25 augustus of zolang de voorraad strekt. De artikelen uit deze advertentie kunt u bij alle V&D-vestigingen kopen. Artikelen waarbij Ⓐ, Ⓑ of Ⓒ aangegeven staat, kunt u kopen in V&D-vestigingen waar deze letter bij de ingang is vermeld.

11473308

TIPS

010-406 60 66

VOOR SNEL SUCCES

Telefonisch op te geven van 8.30 tot 20.30 uur. Schriftelijke opdrachten aan: Postbus 241, 3000 DB Rotterdam. Telefax: 010-406 69 65.

Enkele categorieën advertenties worden alleen geplaatst tegen vooruitbetaling.

Advertenties opgegeven voor 10.00 uur kunnen de volgende dag geplaatst worden. Voor de maandagkrant tot vrijdag 16.00 uur.

Tips. Prijs voor de eerste drie regels f 39,59. Iedere regel meer f 15,83. Bij drie plaatsingen van dezelfde tekst binnen zeven dagen onder dezelfde rubriek worden slechts 2 plaatsingen berekend. Breedte: 1 kolom. Tekst achter elkaar plat gezet met één woord in hoofdletters. (Dit geldt niet voor clubs- en 06-nummers.)

Regeltips. Advertenties met één of meer groot gezette regels.
Prijs per mm per kolom f 6,31.
Breedte: 1 of 2 kolommen.

Fototips. Dit zijn Regeltips met hierin opgenomen een foto van het te verkopen object.
Formaat foto: 2 kolommen 40 mm of 1 kolom 30 mm hoog, of veelvouden hiervan.

Bewijsnummer **alleen op aanvraag** f 2,55 per exemplaar.
Alle genoemde prijzen zijn exclusief 6% BTW.
Wij aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door het niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties. Fouten in telefonisch opgegeven advertenties en fouten ontstaan door onduidelijk schrift behoeven door de uitgeefster niet te worden gecompenseerd.

Tips, Regeltips of Fototips worden geplaatst in de combinatie Algemeen Dagblad, Het Vrije Volk en Rotterdams Nieuwsblad.

Met een Tip, Regeltip of Fototip **bereikt u ruim 1.600.000 lezers van 13 jaar en ouder.**

Bron: Summo Scanner 1989.

PERSONEEL AANGEBODEN 101

Verzorging van Uw boekhouding bem. in leningen, verzekeringen enz. Kant. Garnier 010-4223947.

Voor al uw SCHILDERWERKEN binnen en buiten, vrijblijvend prijsopgaaf. Tel. 010-4110537 of 01814-3843.

Draai één nummer om meer dan 1.694.500 mensen te bereiken. Bel TIP-telefoon 010-4066066.

COMMERCIEEL PERSONEEL GEVRAAGD 102

INFORMATIE VOOR ADVERTEERDERS

U kunt Uw Tip op de volgende manieren opgeven:

TELEFONISCH:
010-4.066.066 van 8.30-20.30 uur.

SCHRIFTELIJK
Postbus 241,
3000 DB Rotterdam.

TELEX:
21243 NDU/NL.

TELEFAX:
010-4.066.965.

Uitg. vraagt per direkt enth. ADVERTENTIE VERKOPER M/V op free-lance basis voor gemeentelijke milieukalender in eigen woonpl. Bij gebl. geschikth. ook andere opdr. Tel.: 078-136767 (9-17u.).

GOLDAIR Reklame zoekt vertegenwoordiger in vast dienstverb., Free lance vertegenwoordiger en een parttime telefonisch verkoopster. Inl.: 010-4525799.

Plaats een TIP. Bel 010-4066066, voor snel sukses.

TECHNISCH PERSONEEL GEVRAAGD 104

BV ZEEUWS SERVICE BEDRIJF II
Vraagt met spoed voor de afdeling STEIGERBOUW

1e steigermonteurs
2e steigermonteurs
en
sjouwers (min. 18 jr)

Telf. soll. tijdens kantooruren
01180-11151.
Beloning wekelijks volgens CAO-bouw en RBS-systeem

Met spoed gevraagd:
een ervaren draaier
Alsmede
lasser/bankwerker
Telefonische reacties 010-4257465 Dhr Dolman.

Tempo-Team Uitzendbureau heeft per direct werk voor LTS-ers ELEKTRONICA (m/v) en/of handige schoolverlaters (m/v) die voor langere tijd beschikbaar zijn. Het werk betreft het in elkaar zetten van computers en randapparatuur. Leeftijd: tot 24 jaar. Voor meer informatie: 010-4862777, Ron Drent of Wout van Hoogenhuizen, Zuidplein 119, R'dam.

MC. MANN BEHEER B.V. vraagt per direct voor projecten in omg. Amsterdam, Rijnmond + Zuid Ned. Arg-G6-G6R lassers met geld. certificaten. 1e pijpfitters - scheepsijzerwerkers - machine stellers. Prima sal. - index auto verg. -pensioen voorz. Reageren tijdens kantooruren. Tel. 010-425.55.11 / 425.69.11, afd. Projectleiding.

ADMINISTRATIEF PERSONEEL GEVRAAGD 103

Nouveau Métier zoekt COMM./ADM. zelfstandige voor nieuwe afdeling bij een middelgroot bedrijf, min. HEAO-CE niveau, lft. 30-35 jr. voor vaste dienst. Inl. 010-4116433.

Nouveau Métier zoekt SECRETARESSE voor grote handelsond. met mogelijkheid tot doorgroei, min. Havo niveau + goede secr. opl., lft. 19-22 jr. voor vaste dienst. Inl. 010-4116433.

Nouveau Métier zoekt erv. LEIDINGGEVEND, administratief medew. voor adm. afd. min. MEAO-BA niveau, lft. 27-40 jr. voor vaste dienst. Inl. 010-4116433.

Nouveau Métier zoekt erv. DIR.SECRETARESSE voor expeditie bedrijf, min. Havo niveau + goede secr. opl. Kennis v.d. Eng. taal is vereist, lft. 25-30 jr. Inl. 010-4116433.

O.G. Bedrijf vraagt: Full-time Adm. medewerkst., lft. v.a. 19 jaar. Tevens zkn wij op afroep een medewerkst. voor onze wassalon. Tel. 06-34031045.

Welke direktie secretaresse is op zoek naar een zelfstandige baan bij een Internationaal bedrijf? Uitzendbureau DULFER tel. 070-383 57 11.

INTERBOUW ROTTERDAM zoekt voor diverse plaatsen in Nederland timmerlieden, metselaars en tegelzetters. Tel. 010-4854078, 4854052. Blankenburgstraat 121C, Rotterdam.

Gevr. voor nog echt timmerwerk, all-round TIMMERLIEDEN t.b.v. onze afd. houtskalet bungalow en systeembouw. Aannemingsbedr. J.P. v.d. Heuvel, Barendrecht, 01806-12515 na 18 u.

Gevr. met spoed machinale werkpl. TIMMERMAN voor het zelfst. maken van kozijnen en ramen, evt. auto beschikb. Hoog loon. Leeftijd v.a. 28 jr. Tel. 01891-18760, na 18.00 uur 010-4219715.

Las- en Constr.bedrijf A.W.M. V.D. TAS BV vraagt mach.bankwerkers, pijpfitters, ijzerwerkers, electromonteurs en hulpkrachten. Tel. 010-4340877.

Lasbedrijf A.H. van LEEUWEN BV zoekt per direkt 1e fitters, lassers, bankwerkers en 1e ijzerwerkers. Tel. 01806-15344. Donk 7, 2991 LE Barendrecht

Gevr. voor Loodgietersbedrijf BEDRIJFSLEIDER met vak diploma's. Br. o. nr. 039476494 bur. v. d. bl.

Bouwbedrijf "VERMIJS" bv. vraagt vqor direct metselaars en timmerlieden. Tel. 010-4780559.

Met spoed gevraagd: ELEKTROMONTEURS liefst i.b.v. rijbewijs. 01650-59252

R.S.A. de Lange vraagt vakbekwame IJZERWERKERS en el. lassers. Tel 01857-2854.,

Gevr. v. direkt LOODGIETERS Tel.: 010-4384667 / 010-4806978.

N. HELBERS vraagt: CO2, el. en argon lassers, ijzerw. en 1e pijpfitters. Tel. 01860-18834.

H. v. Elten Security Systems B.V. VRAAGT zelfst. install. monteurs c.q. onderhoudsmonteurs met ruime ervaring in beveiligingsinstallaties. Opl. MTS elektronika / elektro of gelijkwaardig. Rijbewijs B.E. Screenen vormt een onderdeel van de selectie procedure. Dag.soll. vragen naar dhr. Bergwerf 010-4229555.

H. v. Elten Electrotechniek vraagt: zelfstandig werkende ELEKTRICIENS voor utiliteits en burgerwerk. I.b.v. VEV mont. dipl. en rijb. BE. Bedragingsmonteurs afd. paneelbouw en Elektromonteurs afd. industrie. (VEV dipl.) Dag. sol. 010-4229555.

ERMAHA vraagt, CV-monteurs en lassers met een geldig certificaat 6G, Tel. 076-203444.

MTS-/HTS-ERS

Voor korte en langdurige projecten in alle vakrichtingen

010-4117111 of 070-3617340

polec

POLEC KENT DE WEG IN DE TECHNIEK

WINKEL PERSONEEL GEVRAAGD 107

FLEXMEN Uitzendorganisatie zoekt per direct vakbekwame slagers voor de slagerij en het groot winkelbedrijf. Bel gratis voor info. ma. t/m vrij 10-17 u. 06-0223122 doe het nu nog

Gevraagd met spoed WINKELMEISJE ± 17 jr. voor kaas- en vleeswarenwinkel in R'dam-Z. Liefst enige ervaring. 5-daagse werkweek. Tel. 4215867 na 19 uur.

Gevr.: VERKOPER/STER voor do., vr. en za. Liefst met erv. Sigarenmagazijn W Vrijhof, Beijerlandselaan 88 R'dam. 010-4191424.

KAPPERS PERSONEEL GEVRAAGD 112

Je kunt meteen bellen als jij die creatieve 1e Kapper(ster) bent, die met ons aan de top wil werken! Wij kunnen ook nog enkele schoolverlaters plaatsen (min. MAVO-HAVO) die we een gedegen salon-opl. geven. DE GRUND Intercoiffure R'dam. Tel. 010-4146124/ 4120726 / 4138345.

Wie komt ons Hairline team versterken? Gevr.: LEERLING KAPSTER voor Dordrecht/R'dam. Bel voor info en/of afspraak: 078-141460 , vrg. naar mw. Wolvers of mw. Gilhooley. R'dam 010- 4559465 vrg. naar mw. Bakker

Fox Intercoiffure, Vlaardingen zoekt creatieve 1e dames/heren KAPPERS, als je graag werkt binnen een enth. team, en als je 4/5 dgn. wil/ kan werken, bel dan voor inl. 010-4743904/ 4742098.

Gevraagd 1e DAMESKAPPER/ STER. Olga's Haarstudio, C. a/d IJ. 010-4519798.

HORECA PERSONEEL GEVRAAGD 108

Met SPOED gevraagd: jonge enthousiaste kok, ervaring niet vereist. Werktijden: ma. t/m vrij. Interesse? Bel voor een afspraak rest. De Negen Platanen, dhr. Korswagen. Tel. 010-4120571. B.g.g. 010-4334337.

Rest. Montmartre in R'dam-Z zkt jonge enthousiaste chef de partie , sous-chef en ervaren kelner voor bar en rest. werkzaamheden, om in een GEZELLIGE werksfeer te komen werken. Lijkt het je wat! Aarzel niet en bel 010-4816490.

Gevr. aankomend/chef de Party. REST. 'T OUDE RAADHUIS, Schiedamseweg 26, Schiedam-N 010-4715800 Dhr. Braun.

Brasserie MIRAMAX Stadhuisplein 19, R'dam, z.s.m. erv. enthousiaste part-time kelner/ serveerster lft. 20-25 jr. Tel. soll. 010-4048884 of 4611137

Met spoed gevr. in Zeeland: zelfstandig werkend KOK (tot eind okt) Voor woonruimte kan eventueel gez. worden. Bel 01110-12156.

BUFFETJUFFROUW gevraagd voor 2 dagen per week. Tel. 010-4147192 bellen na 10 uur.

WERKSTER gevr. voor 7 dgn. p.w. van 7.00u. tot 11.00u. voor café en snackbar, tel. 010-4624040.

Gevr. een zelfst, werkend amb. kok. 2 dgn p.w. Tel. 01747-2503.

Gevr. erv. BUFFETJUFFROUW voor bar. Tel 010-4361436.

Gevraagd KOK voor Italiaans Restaurant in R'dam-West. 010-4732756.

U kunt uw TIP telefonisch opgeven dagelijks van 8.30 tot 20.30 uur. Bel 010-4066066.

HUISHOUDELIJK PERSONEEL GEVRAAGD 110

Golfcentrum Rotterdam zoekt een INTERIEURVERZORGSTER voor 5 ochtenden p.w. Goede secundaire arbeidsvoorw. Soll. na 12 uur 010-4184698 vr. naar dhr v.d. Vlis.

SCHOONMAAKSTERS gevr. in R'dam. Inl. kant. uren: Softline Hairstyling 01804-10826.

AUTOMATISERINGS PERSONEEL GEVRAAGD. 105

Ervaren (business) basic PROGRAMMEURS gevraagd voor spoedige indiensttreding. Uitstekend salaris en prettige werksfeer. Schriftelijke sollicitaties met uitgebreide C.V. richten aan Softpak B.V., Postbus 722, 2920 CA Krimpen a/d IJssel.

DIVERS PERSONEEL GEVRAAGD 111

Word rijinstructeur / rijschoolhouder (M/V). Full-time of part-time. Vast en zeker werk in fijn beroep met toekomstperspectief. Grote vraag, 250 vacatures! Nieuwe dag-, avond-, en zaterdagopleiding voor enig erkende Kaderschooldiploma starten binnenkort in Best en Utrecht bij het Nationaal Opleidingsinstituut. Zoekt u de zekerheid van werk? Heeft een rijbewijs en Havo/Mavo/Lts-c? Bel dan de Kaderschool (ook 's avonds) voor een gratis studiegids: 04998-99425.

LEUKE BIJVERDIENSTE en sinds januari fiscaal vaak zeer aantrekkelijk. Ogilvie / Marktonderzoek BV zoekt Medewerkers m/v voor het houden van vraaggesprekken in eigen woonplaats of omgeving. Bel: 020-32 72 31 (ook 's-avonds en in weekend) of 32 68 81 (kantooruren). Antwoordnr. 12131, 1000 RM Amsterdam.

ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER voor een klein kantoor te Rotterdam centrum zoeken wij per direkt een persoon met een goede typevaardigheid en een prettige telefoonstem. Kandidaten die zelfstandigheid aankunnen en gemotiveerd zijn genieten onze voorkeur. Burema Holding, tel. 01842-2381.

Daniels Servicebedrijven b.v. vraagt met spoed: 2 nette, ervaren INTERIEURVERZORGSTERS voor een kantoor omg. Heemraadssingel. Werktijden van 16.45 tot 18.45 uur. Goede beheersing Ned. taal. Aanmelden na tel. afspraak tijdens kantooruren van 9.00 tot 16.00 uur: 010-4565024.

TIPS doen het! GEEN WONDER, MET ZO'N OPLAGE.

FLEXMEN Uitzendorganisatie zoekt per direct vakbekwame slagers voor de slagerij en het groot winkelbedrijf. Bel gratis voor info. ma. t/m vrij 10-17 u. 06-0223122 doe het nu nog

Gevr. CHAUFFEUR, bekend met container en ferry-transport. Liefst in bezit van A.D.R. diploma. Transportbedrijf T. H. J. Iemm. Van Maasdijkweg 21, Tel. 010-4296488 na 19.00 uur P. vd Oever 01883-18910.

VAN EYK UITZENDGROEP daar verdien je je poen in het groen! Kom langs of bel en informeer naar de div. vakatures die wij nog open hebben staan. Plaats 19, Bleiswijk. Tel. 01892-16211.

Schoonmaakbedrijf I.S.O.S. zoekt: Enthousiaste MEDEWERKERS. Ervaren en leerling schoonmakers en glazenwassers m/v, voor vast, part-time en oproep. Werkzaamheden op de dag. Inl.: 010-4255014.

Spoed. AWS Uitzendburo b.v. zoekt: PRODUKTIEMEDEWERKERS/STERS voor onbepaalde tijd. Goed salaris. Bel voor meer info 010-4149291 of kom langs Hoogstraat 43a te R'dam.

Wordt RIJ-INSTRUCTEUR in R'dam: info-avond op 21 aug. Za.- en avondcursus starten begin sept. Cursusgeld ƒ 2.900,-. Gespr. bet. mog. Inl. Kaderschool Knetemann: 01871-1752.

Licent Uitzendorganisatie vraagt met spoed: STRIJKSTERS voor bedrijf in Oud-Beyerland Bel. 010-4140222 of kom langs, Van Oldenbarneveltstraat 134, 3012 GW Rotterdam.

Gevraagd met spoed: MAGAZIJNBEDIENDE met enige ervaring in magazijnwerkzaamheden en ordervoorbereiding. Voor inl. 010-4766433.

Gevr. m. sp. ploegjes STEIGERBOUWERS voor div. projekten in Nederland in vast dienst verband. 010-4781077/ b.g.g.4781086.

SWETS AFLOSCENTRALE vraagt voor direkt: kapiteins, stuurlieden en matrozen, voor de Rijn en Binnenvaart. Erv. vereist. Tel. 010-4331233.

PLANMASTER uitzendburo zkt sjouwers, kamermeisjes, erv. vorkheftruckers, secretaressen. Info 010-4115633.

Met spoed gezocht leerling-GLAZENWASSER, die bij ons het vak wil leren lft tot 20 jr, tel 01871-1363.

Taxi Noord BV zoekt beslist ervaren TAXI-CHAUFFEURS. Aanmelden Zomerhofstraat 52-56 Rdam.

CITY MODELS nieuwe cursus Manneguin-Fotomodel incl. houding-fitness & Make-up start 10/9 Opg 010-4770393

Gordijn-atelier vrgt met spoed erv. gordijnnaaister en/of handige schoolverlaatster, 078-158090.

Gevr. enige nette all-round GLAZENWASSERS en halfwasglazenwassers. Tel. 010-4388443.

Schilder vakman gevr. voor enige klusjes, niet zwart. Br. o. nr. 033476686 bur. v. d. bl.

CHAUFFEUR gevraagd: De Bierwinkel (groothandel in bier) Tel. 010-4851582.

Voor een industrieel bedrijf in de regio zoeken wij PRODUKTIEMEDEWERKERS die vanaf 13 augustus voor een lange periode beschikbaar zijn. Neem voor meer informatie kontakt op met Keser uitzendburo in Schiedam, Rotterdamsedijk 258, 010-4734022.

TEMPO-TEAM Uitzendbureau heeft weer volop werk op de groente- en fruitveiling in Barendrecht voor mensen van 16 tot en met 20 jaar. Kom langs om je in te schrijven op onze vestiging aan het Zuidplein 119 in Rotterdam.

ONROEREND GOED TE HUUR

KAMERS AANGEBODEN 201

Voor kamers en etages in Den Haag, Leiden, Rotterdam, Haarlem e.o. naar het Woningburo de Goede Hoop, Wagenstr. 179 1e verd. Den Haag. Tel. 070-3645506/ 3645508 bgg 3653245 geopend van ma t/m zat van 10.00- 16.00 20.00-22.00 uur.

Bij LIJNBAAN schitterende nieuwbouw 1 kamer studio (4e et.) luxe Am. inb. kkn., douche, gestoff., isol., wasgel. ƒ 565,- p.m. incl. Borg ƒ 1000,-. G.W.M. 070-3679903/ 3273953.

Gr. zonnige kam. op 2e et. kkn. douche toil. omg. Liskwartier. ƒ 500,-. 010-4226054.

Hotel KEELDAR h. kmr. vrij ƒ 35 p.n.p.p. ook gem. kmr. v. l. tijd 010-4777400/4152102

Nog enkele gestoff. kamers t.h. v.a. ƒ 475,-. all-in. Rotterdam e.o. 06-34031045.

KAMERS GEVRAAGD 202

Heeft u KAMERS te huur. Woningburo "De Goede Hoop" verhuurt snel en korrekt voor U. Tel. 070-364.55.06. 070-364.55.08 en 070 365.32.45. Ma t/m za van 10 u t/m 16 u. en van 20 u t/m 22 u. Aan de verhuurders brengen we geen kosten in rekening.

Kmr-woonruimte voor 1e jrs stud. medicijnen, in R'dam. Rustig besch. type in regel weekends weg. 04103-1123.

1e j. studente Bedr.knd. zkt KMR in R'dam-C/Kral. Tel. 01814-2262 of 2750.

Ouders zoeken voor zoon, aank. student HTS, kamer in R'dam. Tel. 013-341373.

Wanhopige ouders zoeken woonruimte in R'dam of omg. voor zoon. Tel. 040-441791

Studente geneesk. zoekt voor korte tijd kamer in ROTTERDAM. Tel. 05486-17654.

WONINGEN TE HUUR AANGEBODEN 203

For decorated or furnished first class accomodation between ƒ 900,- and ƒ 5500,- monthly, please call: "MAROGEJA AGENCY". Tel.: 010-4227188.

Voor exclusief huren van topobjekten w.o. bungalows en villa's. gestoff. en/of gemeub. Voor korte of langere duur. "MAROGEJA"-VASTGOED, tel. 010-4227188.

Renting a (partly) furnished house or flat is important enough for you to choose a chartered Real Estate agent (NVM makelaar). Pooled & computerized. Phone therefore STAD & LAND brokerage Rotterdam. 010-452.66.66.

Voor kamers en etages in Den Haag, Leiden, Rotterdam, Haarlem e.o. naar het Woningburo de Goede Hoop, Wagenstr. 179 1e verd. Den Haag. Tel. 070-3645506/ 3645508 bgg 3653245 geopend van ma t/m zat van 10.00- 16.00 20.00-22.00 uur.

2-3-4 Kamerwoningen R'dam e-o. Tel. 06-34033077, 50 ct p.m. (m/z overname).

R'dam-Z., Jasmijnstraat 62b, vrije 2 kmr bovenwon. ƒ 295 p.m. Tel. 010-4769608.

WONINGEN TE HUUR GEVRAAGD 204

Al meer dan 10 jaar lang verhuren wij gestoff. en/of gemeub. woonobjecten aan consulaten, stafemployés en multinationals. Aanbiedingen tot ƒ 5500,- p.m. worden in overeenstemming met het gebodene per direct, discreet en vertrouwd verwerkt. Bellen bezichtigen verhuren is onze dagelijkse slogan. 'MAROGEJA' Vastgoed, 010-4227188.

Uw gemeubileerd of gestoff. huis of flat verhuren via een NVM-makelaar geeft u de nodige zekerheden. STAD & LAND, 25 jaar makelaars te Rotterdam. 010-452.66.66.

Uw huis/flat gemeub. verhuren? ACB Agency meer dan 10 jaar uw vetrouwde partner in gemeub. verhuur, kostenloze taxatie. Info 010-4657092.

Zij (31) hij (33) zoeken met SPOED woonruimte in R'dam, Delft en omgeving. Tel. 050-413776.

T.h. gevr. won. m/z overname, etages, kamers enz. 010-4625808. Gn kosten voor eig.

STUDENTEN-PAAR uit Delft zoekt woonruimte in Rotterdam. Tel. 01112-1972.

Woonruimte GEZOCHT Huur t/m ƒ 625,-. Evt. tip ƒ 100,- beloning. 01110-16275.

4e Jrs STUDENT zoekt etage in Rotterdam. Tel. 010-4254431 / 4773828.

Arts zoekt z.s.m. WOONRUIMTE in R'dam e.o. Tel 075-174154 (na 18.00 uur).

Geen ziekenhuis meer in Monrovia

Vervolg van de voorpagina

MONROVIA — In de Liberiaanse hoofdstad Monrovia, waar hevig wordt gevochten, is nu geen enkel ziekenhuis meer in gebruik. De laatste tijd ontbrak het al aan de meest noodzakelijke medicijnen en toelevering van nieuwe was volstrekt onmogelijk. Een aflossingsploeg van Artsen zonder Grenzen, die in Sierra Leone gereed staat, wil echter trachten het verlaten St. Joseph-ziekenhuis weer in gebruik te nemen, zodra de situatie het toelaat.

De hevige gevechten tussen beide rebellengroeperingen en de regeringstroepen in Monrovia verhinderden gisteren dat duizenden andere vluchtelingen de Amerikaanse ambassade in de hoofdstad konden bereiken, om van daaruit te worden geëvacueerd.

In het buurland Sierra Leone zijn gisteren nog meer troepen aangekomen die zich bij de Westafrikaanse vredesmacht hebben gevoegd, die als taken heeft in Liberia een staakt-het-vuren te bewerkstelligen en een tijdelijke regering te installeren. Het wachten is nog op 500 Nigerianen, die zullen worden overgevlogen, en dan is het vredeskorps met 2.500 manschappen op volle sterkte.

Rebellenleider Taylor, die tot nu toe elke interventie afwees, heeft gisteren echter alsnog besloten om op uitnodiging van de Gambiaanse leider Jawara in Banjul te komen praten. Deze manoeuvre van Taylor zal de stationering van de vredesmacht mogelijk vertragen. Taylor zal in Banjul ook overleg voeren met president Babangida van Nigeria, die hij ervan beschuldigt de Liberiaanse president Doe te blijven steunen, en met president Rawlings van Ghana en de Oegandese president Museveni, de huidige voorzitter van de Organisatie voor Afrikaanse Eenheid (OAE).

De Westafrikaanse interventiemacht zal Liberia vermoedelijk over zee binnentrekken. Door de hevige tropenregens zijn de meeste wegen in Liberia onbegaanbaar geworden en bovendien hebben Taylors rebellen het grensgebied bij Sierra Leone in handen. Taylors rivaal Johnson heeft aangeboden de door hem veroverde haven van Monrovia te laten gebruiken.

Belgen snel vrij?

BAYRUT — Morgen zouden vier Belgen worden vrijgelaten die drie jaar gegijzeld waren door de Abu Nidal-groep. De vrijlating van een in België vastzittende terrorist zou onderdeel zijn van de overeenkomst. Sa'eed Nasser zit levenslang uit wegens een aanslag in Antwerpen: er viel 1 dode en 20 joodse jongeren raakten gewond.

'India deed aanval op Pakistan'

Conflict om Kashmir blijft smeulen; New Delhi ontkent heftig

ISLAMABAD — Pakistaanse troepen hebben een aanval van Indiase legereenheden in het grensgebied tussen beide landen afgeslagen, zo heeft een zegsman van de Pakistaanse regering bekendgemaakt. Volgens een bericht van het officiële Pakistaanse persbureau APP vond het incident zondag plaats in de bestandszone tussen het Pakistaanse en het Indiase deel van Kashmir, een gebied dat wordt gecontroleerd door de VN.

APP meldde dat de Indiase troepen gebruik hadden gemaakt van zwaar artillerie- en mortiergeschut, in een poging een Pakistaanse stelling in het omstreden gebied te veroveren. De aanval werd afgeslagen en er viel een onbekend aantal slachtoffers onder de Indiase soldaten, verklaarde een zegsman van het Pakistaanse ministerie van Defensie. Islamabad heeft de gebeurtenissen gerapporteerd aan de militaire waarnemers van de Verenigde Naties en extra militaire maatregelen getroffen in het gebied, zei de defensiewoordvoerder.

In New Delhi ontkende een woordvoerder van de Indiase regering heftig dat zich een grensincident had voorgedaan. „Het is niet waar. Wij hebben geen aanval uitgevoerd. Wij hebben geen artillerie ingezet. Er zijn geen slachtoffers gevallen," aldus de woordvoerder. Een woordvoerder van het Indiase ministerie van Defensie zei dat de Indiase veiligheidstroepen 'slechts' hun waakzaamheid hadden verhoogd bij de grens om te voorkomen dat separatisten uit Pakistan het Indiase deel van Kashmir infiltreren. „Het bericht van Pakistan klopt niet. Onze militaire sterkte is normaal. Er is geen sprake van hevige troepenbewegingen," zei hij.

De woordvoerder meldde dat het Indiase leger gisteren 27 islamitische separatisten heeft gedood. De moslim-strijders waren volgens het ministerie vanuit Pakistan het Indiase deel van Kashmir binnengedrongen. Volgens de woordvoerder werden bovendien vijf lijken doorzeefd met kogels gevonden op wegen in Kashmir. Ze waren informanten van de politie, vermoord door separatisten, aldus de woordvoerder.

Huiszoekingen

Ondertussen verrichtten soldaten en paramilitaire groepen massale huiszoekingen in Kashmir, in hun jacht op wapens en leden van de islamitische afscheidingsbeweging. De huiszoekingen hebben al geleid tot 700 arrestaties. Het zou gaan om aanhangers van de rebellen en mensen die van plan waren om de festiviteiten rond de Indiase onafhankelijkheidsdag, morgen, te verstoren.

Pakistan heeft het gezag over eenderde, India over tweederde van Kashmir. De twee landen hebben al verschillende oorlogen om het gebied gevoerd. De strijd van de islamitische afscheidingsbeweging in het Indiase Kashmir, die zou worden aangewakkerd door Pakistan heeft al meer dan 1.100 mensen het leven gekost sinds New Delhi in januari troepen inzette.

Aan water geen gebrek in Moskou

Ze mogen dan gewoonlijk aan van alles en nog wat gebrek hebben, de Moskovieten hadden gisteren in ieder geval meer dan voldoende water. Hevige, sommigen spraken zelfs van tropische, stortbuien veroorzaakten behoorlijk wat overlast, zoals hier bij het Kievskaya-station, waar de treinen richting Kiev vertrekken. Eén man was zo aardig zijn vrouw over de natste gedeelten te dragen.

FOTO ANP

Gorbatsjov rehabiliteert alle slachtoffers Stalin

MOSKOU — Sovjet-president Michaïl Gorbatsjov heeft bij decreet de rechten hersteld van alle slachtoffers van de Stalinistische repressie. Gorbatsjov merkte daarbij op dat nog duizenden onschuldige mensen „een smet van onrecht" dragen. De maatregel impliceert een krachtige veroordeling van de periode van gedwongen collectivisatie van de landbouw, die tegen het einde van de jaren twintig in de Sovjetunie begon. De collectivisatie leidde tot hongersnood, waardoor miljoenen mensen om het leven kwamen. Miljoenen anderen — de koelakken of 'rijke' boeren — werden naar werkkampen gezonden of als „vijanden van het volk" doodgeschoten.

Gorbatsjov noemde de onderdrukking in de periode van collectivisatie „onwettig en in tegenspraak met de belangrijkste burger- en economische rechten van de mens". Hij veroordeelde voorts de onderdrukking van „alle burgers op politieke, sociale, etnische en religieuze gronden in de periode van de jaren twintig tot het einde van de jaren vijftig" als onwettig.

In het decreet wordt met name aangedrongen op eerherstel voor geestelijken en burgers die vanwege hun religie zijn vervolgd. Een uitzondering wordt gemaakt voor degenen die „in de Tweede Wereldoorlog en in de jaren daarna wettig zijn veroordeeld wegens misdaden tegen het moederland en het Sovjet-volk". In het decreet wordt niet ingegaan op de kwestie van schadevergoeding. De groepering 'Memorial' heeft naast eerherstel voor de slachtoffers van Stalinistische repressie en herstel van hun rechten ook compensatie voor hun lijden geëist.

Vuurpelotons

Volgens Westerse geschiedkundigen zijn in de jaren van Stalinistische terreur door hongersnood, voor vuurpelotons en in werkkampen zeker 20 miljoen mensen om het leven gekomen. Stalins opvolger, Nikita Chroesjtjsov, veroordeelde de dictator in zijn beruchte 'geheime' redevoering tot de partij in 1956, drie jaar na Stalins dood. Onder het bewind van Leonid Brezjnev kwam een einde aan de periode van rehabilitatie, maar de draad werd opgenomen nadat in 1985 Gorbatsjov aan de macht kwam. Daardoor zijn al een groot aantal vooraanstaande figuren uit de Sovjet-geschiedenis gerehabiliteerd, maar de miljoenen naamloze slachtoffers hadden tot nu toe nog geen eerherstel gekregen.

Gorbatsjov verordende de centrale regering en de regeringen van de republieken voor 1 oktober voorstellen in te dienen waarin wordt aangegeven hoe de rechten van de onderdrukte burgers kunnen worden hersteld. Hij belastte zijn hoogste adviserende college, de Presidentiële Raad, met het toezicht op de naleving van het decreet.

Moslims vermoorden 100 Tamils als vergelding

COLOMBO — Meer dan honderd Tamils zijn in het oosten van Sri Lanka vermoord door moslims als vergelding voor de slachting die Tamil-strijders eerder in hetzelfde gebied onder islamieten aanrichtten. Het bloedbad vond plaats in een vluchtelingenkamp in het dorp Veeramunai, aldus een woordvoerder van de Tamil-organisatie voor de Bevrijding van Eelam. Gewapende politiemannen patrouilleren door Colombo om nog meer represailles van islamieten tegen Tamils in de hoofdstad te voorkomen.

Volgens militairen werden afgelopen weekeinde zeker 116 mensen vermoord in drie dorpen in het oostelijke gebied Eravur, waar een meerderheid van islamieten woont, door strijders van de Tijgers voor de Bevrijding van Tamil Eelam (LTTE), de grootste Tamil-organisatie. Volgens ooggetuigen vielen er tijdens de daarop volgende vergeldingsacties 119 doden, terwijl officieel werd gesproken van 173 slachtoffers.

Eerder hadden de Tijgers, die een bloedige strijd voeren in het noorden en het oosten van het land voor een onafhankelijke Tamil-staat, ontkend verantwoordelijk te zijn voor het bloedbad in Eravur. Zij beschuldigden het leger ervan de slachting te hebben aangericht als provocatie om de twee minderheden in het land tegen elkaar op te zetten. De meerderheid in Sri Lanka is Sinhalees.

De confrontaties volgden op de eis van de LTTE dat alle moslims die in het oosten van het land wonen dat gebied voor 20 augustus moeten verlaten. Eenderde van de Srilankaanse moslims leeft in het noordoosten van het land, een gebied waar de Tamils de meerderheid vormen.

Gisteren vermoordden de LTTE 15 Sinhalezen in Trincomalee, terwijl zij elders zes soldaten doodden. Het geweld in Sri Lanka heeft nu sinds 11 juni aan meer dan 3.000 mensen het leven gekost. Op die dag hervatte de LTTE de strijd tegen het bewind, waarbij een einde kwam aan enkele maanden van vredesonderhandelingen.

Autobom onploft bij paleis Peru

LIMA — Een autobom heeft gisteren flinke schade toegebracht aan het presidentiële paleis in Lima. De nieuwe Peruaanse president Alberto Fujimori bevond zich in het paleis. In Cuzco vielen door een bomaanslag één dode en 19 gewonden bij een betoging tegen de record-inflatie in Peru. Elders kwamen twee agenten om. De secretaris-generaal van de Verenigde Naties zal naar Peru reizen om te zien hoe het land kan worden geholpen.

Zjivkov moet voor parlement getuigen

SOFIA — De voormalige leider van Bulgarije, Todor Zjivkov (78), moet voor het parlement getuigen over het controversiële beleid tijdens zijn harde communistische regime dat 35 jaar heeft geduurd. Het zou het eerste publieke optreden van de voormalig leider zijn, sinds zijn aftreden in november vorig jaar. Zjivkov moet vragen beantwoorden over het aandeel van Bulgarije in de invasie van Tsjecho-Slowakije in 1968 door het Warschau Pact, de gedwongen assimilatie van de etnische Turken in het midden van de jaren tachtig en de oorzaken van de economische crisis in het land.

Regering republiek Armenië treedt af

MOSKOU — De regering van de Sovjetrepubliek Armenië is afgetreden. Het parlement heeft een nationalist als leider gekozen van een nieuw te vormen regering. Vazgen Manoekjan (44), een leider van de Armeense Nationale Beweging, werd door het parlement met een meerderheid van 170 tegen 35 stemmen tot premier gekozen. Hij volgt Vladimir Markarjants op, die eerder gisteren het ontslag van zijn regering indiende. Naar verwachting zal Manoekjan binnen een maand een nieuwe regeringsploeg bij elkaar hebben.

Quebec gaat praten

OKA — De regering van de Canadese provincie Quebec gaat onderhandelen met de protesterende Mohawk-indianen. Er is een akkoord getekend om de onderhandelingen over het geschil binnenkort te hervatten. De overeenkomst werd door een leider van de Mohawks omschreven als „het begin van de oplossing van dit conflict". De indianen blokkeren al maanden een brug bij Montreal en enkele wegen in het nabijgelegen Oka uit protest tegen de uitbreiding van een golfbaan op land dat door de indianen als het land van hun voorouders wordt beschouwd.

TIPS 010-4066066
Met een Tip, Regeltip of Fototip bereikt u ruim 1.600.000 lezers van 13 jaar en ouder.
Bron: Summo Scanner 1989.

VOOR SNEL SUCCES

BEDRIJFSRUIMTE 206 TE HUUR AANGEBODEN

Houdt het hoofd koel! Huur nu uw representatieve KANTOORRUIMTE met topkoeling aan de Hoofdweg in Capelle a/d IJssel. Direkt beschikbaar in luxe units vanaf ca. 270 m2. VAP/G&W: 010-4363200.

OPSLAGLOODSEN verhuren? De Galan Bedrijfshuisvesting Lid NVM. Tel. 010-4769799.

T.h. BEDRIJFSRUIMTE in Pernis ± 120 m2 ƒ 500,-. Tel. 010-4720396 na 18 u.

Repr. kantoorruimte vrij met SECRETARIAATSSERVICE v.a. ƒ 600,- p.m. all-in. OBC 010-4252524.

R'dam-C Coolhaven 600m2 bedrijfsruimte evt. geschikt voor garagebedr. hr ƒ 4.000,- p/mnd. Tel. 010-4665976

T.h. 95 m2 kantoorruimte + 95 m2 bedrijfsruimte, ƒ 2.015,- p.m. Schaardijk, Rotterdam tel. 010-4530077.

T.h. ± 2200 m2 MEUBELHAL, restaurant, tuin of zoncentrum, biljarthal. Tel. 078-147193.

BEDRIJFSRUIMTE 207 TE HUUR GEVRAAGD

Voor onze relaties w.o. een groot aantal winkelketens zoeken wij met spoed WINKELS in Rotterdam en regio. Maltha Bedrijfshuisvesting, 010-4257755.

Wij vragen met spoed verhuur en verkoop opdrachten van winkels, kantoren en opslagruimten. De Galan Bedrijfshuisv. Lid NVM. 010-4769799.

Te huur of te koop gevraagd: Winkelruimte in of regio R'dam. Alleen toplocatie. Tel. 010-4660660/01751-12000.

Laat ons Uw WINKELRUIMTE verhuren. De Galan Bedrijfshuisv. Lid NVM. 010-4769799.

ONROEREND GOED TE KOOP

ZUID-HOLLAND 309

ROTTERDAM E.O.

BRIGANTIJNSTRAAT 47c, geheel geren. prachtig 3/4 kmr. app. 2e etage, gr. wnkm. 33 m2, nw. kkn. + douche, 2× balkon, ged. kunststoframen met dubbel glas (achterzijde), kelderb. 100% hyp. mog. geen eig. geld nodig. Netto mnd.last ƒ 335,-. Edro Vastgoed B.V. 010-4121080, na 18.00 uur 010-4765009.

ROTTERDAM-ZUID Hekelingenstr. 27c, voor de kleine beurs geh.geren 2/3 kmr. app. 1e et. met o.a. nw.kkn douche achterbalk, berging 100% hyp. mog. geen eig. geld netto mnd.last ƒ 247,- Edro Vastgoed B.V. 010-4121080 na 18.00 u. 010-4765009.

Huis kopen? Bel voor onze gratis woninggids! SCHILDTVOORDE 010-4803088*.

Bilidorp, Noorderhavenkade, een 2/3 kam. app. op 1ste verd. met eig. entree en kelderberg. App. gel. aan brede str. met uitzicht op park. Ideaal voor studenten. Vr.pr. ƒ 47.500,- kosten koper. HOGEMA O.G. 010-4665555.

Centrum, Zomerhofstr. Ruime 2 kmr.-flat met lift, parket, c.v., eigen grond, Bouwjaar '80. Vr.pr. ƒ 89.000,- k.k. SPREIJ MAKELAARDIJ. Tel. 010-4180855.

Gratis WONINGGIDS, taxaties, hypotheekbemiddeling, aan- en verkoopbegeleiding. Anke Bodewes Makelaardij O.G. lid NVM 010-4265200.

Pleinweg 83b/Charlois Leuke gel. 3 kmr. app. op 2e verd. 110% fin. mog.! Vr.pr. ƒ 39.000,- k.k. SCHILDTVOORDE 010-4803088*

Centraal gel. 4 kmr. vrij bovenhuis a.d. Wolphaertsbocht voorz. v. nieuw vloerbed. kunststr. keuken. Nu voor slechts ƒ 64.500,- k.k. Bij 110% fin. netto mnd. last ca. ƒ 455,-. SCHILDTVOORDE 010-4803088*.

Rustig wonen? Dit leuk gel. 2 kmr. parterre app. a.d. C.D. Tuinenburgstr. 19a te Lombardijen. Voor en achtertuin. Vr.pr. ƒ 39.500,- k.k. SCHILDTVOORDE 010-4803088*

Uw eigen appartement met fraai uitzicht over mooie singel? Dit is nu mogelijk aan de Urkersingel. Keurig 2/3 kamer top appartement met berging. Vraagprijs ƒ 39.500,-. HOGEMA O.G. 010-4665555.

Studenten opgelet! Ruime 5-kamer bovenwoning a/d Schiedamseweg 76. Uitstekend openbaar vervoer naar universiteit. Vr.pr. ƒ 89.000,- k.k. Ooms Makelaars B.V. 010-4132260.

Bergpolder, Donker Curtiusstraat, een leuke 2/3 kam. ben. won. met tuin. App. keurig onderh. evt. div. inb. ter overname. Eigen grond. Vraagprijs. ƒ 54.00,- k.k. HOGEMA O.G. 010-4665555.

Wegens succesvolle verkopen met SPOED verkoopopdracht voor eengezinsw. gevraagd te R'dam en omgeving. Bel voor een gratis verkooptaxatie SCHILDTVOORDE 010-4803088*.

Bergpolder, Berkelselaan, een 4/5 kam. hoek app. op 3e en 4e verd. gel. in rustige buurt. Ruime kamers, ideaal v. studenten. Vr.pr. ƒ 69.500 k.k. HOGEMA O.G. 010-4665555.

Slinge, GOUDESTEIN 164. Boven winkels gelegen 3/4 km. flat app. met fraai uitzicht, balkon en berging. Ks ƒ 69.000 k.k. Sander Pieters, 010-4666252.

Uw woning VERKOPEN!! Gratis taxatie. Geen resultaat, geen kosten. Wij kunnen uw woning ook direkt aankopen. Sander Pieters, 010-4666252.

H'berg ½ vrijst. herenh. MONTIGNYLN. 215, 2 badk geh. gemod., schuifp., openh. ƒ 315.000,- kk 010-4180479

BLIJDORP, Schieweg, dubb. 4/5 kam. ben. won. met C.V. Vr. pr. ƒ 92.500,-. Info: Westpoint 010-4663411.

Blijdorp, Cleijburchstraat. 4 km. app. Van binnen gerenoveerd, van buiten RENOVATIE met gemeente subsidie mogelijk. Ks ƒ 56.000 k.k. Sander Pieters, 010-4666252.

Zuid, Mijnsherenlaan 177b. Dubbele 5/6 km bovenwoning met nette keuken, douche en 2 balkons. Ks ƒ 59.500 k.k. Sander Pieters, 010-4666252.

BELEGGINGEN aan Strevelsweg gel. panden. Verh. voor ƒ 27,500,-. Pr. ƒ 155,000.-. Info. Jansen 010-4658102.

HILLEDIJK, leeg bovenhuis best. uit 3 woonlagen met 2 keukens ƒ 75.000,-. Info Westpoint 010-4663411.

T.k. app. DORDTSELAAN tegenover Metro Maashaven en een app. met garage Bloemhof R'dam-Z. 010-4823492.

Gratis (koop)WONINGLIJST. Sander Pieters, Schieweg 113, R'dam. Tel. 010-4666252.

BARENDRECHT e.o. Gratis woningkrant Markus Mak. b.v. Barendrecht. 01806-15233

Huis VERKOPEN? R'dam. Kontante inkoop of bemidd. Molenoord 010-467.33.99.

BARENDRECHT/RHOON. Gratis fotoblad. Mak. kant. ZuidHolland. 01806-18022.

Woninggids Rotterdam bestellen... even bellen... HOGEMA O.G. 010-4665555.

Voor studenten Bonaventurastr. ƒ 36.500,- k.k. V.D. Linden Vastgoed 010-4736285

ROTTERDAM-ZUID. Mijnsheerenlaan 75b, mooi ruim 3-kmr.app. 1e et. met c.v. wnkm. 26m2 mod.kkn / douche / berging beg.gr. 100% hyp.mog. geen eig.geld nodig netto mnd.last ƒ 310,- Edro Vastgoed B.V. 010-4121080 na 18.00 u. 010-4765009.

Overschie Rodenburgstraat. Ruim vrijstaande woning met grote garage/werkruimte, 500 m2 eigen grond, cv, grote tuin, eventueel geschikt als praktijkruimte/woonhuis. Vr.pr. ƒ 289.000,- k.k. HOGEMA O.G. 010-4665555.

Alexanderpolder/Oosterflank, Flensburghof een in uitstekende staat verkerende 4-kam. drive-in won. gel. in nabijheid v. winkelcentr. en openb. verv. Gr. tuin aan vijverpartij. Vr.pr. ƒ 167.000,- kosten koper. HOGEMA O.G. 010-4665555.

VOORNE PUTTEN

HEENVLIET, Putteweye 16, hoekeengezinsw. Woonk., keuken, 3 slaapk., badkr., gr. zolder, goed onderhouden. Vr.pr. ƒ 137.500 k.k. Fonk O.G. 01883-16666.

gratis FOTO/WONINGKRANT Hellevoetsluis e.o. Bel Fonk o.g. 01883-16666.

HOEKSE WAARD

DE FOTOWONINGKRANT?? Bel v.d. Vinden Vastgoed, 01860-13644 / 01854-3622.

HUIJZER VASTG. STRIJEN. Bel om gratis fotowoningkrant:01854-1844.

WESTLAND

Hoek van Holland, C. STERRENBURGSTRAAT. Nieuwbouw: luxe semi-bungalow met garage, met unieke ligging, grenzend aan blijvend natuurgebied. Indeling en afwerking nog bespreekbaar. van Staalduinen Makelaardij b.v. 01748-17711.

NOORD-BRABANT 311

T.k. in BAVEL helft van grote 2/1 kap, zeer riant gelegen. Tel. 01613-2362.

DIVERSEN 314

600 ONTWERPEN v. villa's, woningen, bung., in boek met plattegronden. ƒ 115,-. Bouwtekeningen p/huis ƒ 1500,-. Uitgeverij Sitas 05147-1700.

WOONARKEN 321

T.k.aangeb. compl. lux inger. WOONBOOT. Lengte 17 bij 4 mtr. T.e.a.b., zonder ligplaats. 010-4224985/06.52732103.

ZOMERHUIZEN 315 TE KOOP AANGEBODEN

TUIN- en ZOMERHUIZEN in elke maat met h.h. kozijnen, ramen en deuren geplaatst of in bouwpakket. Nergens goedkoper. Vraag folder Houtbouw Klaver, Polderstr. 129 in Alblasserdam 01859-12209.

BELGIË / Kempen, Vak.- woningen op park met zwembad, Nu ƒ 11.000,-. 015-134216.

PVC zomerhuis op rustige camping op de Veluwe 3 mnd oud, pr. n.o.t.k. 03417-58896

ONROERENDE GOEDEREN GEVRAAGD 317

T.k. gevr. app. en eengezinswoningen in Rotterdam e.o. HOGEMA O.G. 010-4665555.

ERKENDE VERHUIZERS 320

Verhuizen? Emigr.? Opslag? VAN DER ENT verhuizingen. Comb. mogelijkh. wk 35 naar Portugal. 01880-20111.

BEDRIJFSRUIMTEN 316

ROTTERDAM-Nieuwe Westen, te koop ca. 100 m2 praktijkruimte met 2 verhuurde bovenwoningen. Van der Cammen Makelaars / Taxateurs in bedrijfsmatig o.g. 010-4112754, lid NVM.

VERHUIZINGEN 319

Verhuizen? KORPERSHOEK, Tev. meubelbergingen. Tel. 010-4258773, goed "koop".

AUTO-TIPS

PERSONENAUTO'S TE KOOP AANGEBODEN 401

ALFA ROMEO

Alfa Romeo Giulietta 2 ltr., m' 86, 5-versn., get. glas, ƒ 9950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Alfa 75 1.8 LPG '88, wit, 64300 km ƒ 22950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

Alfa 75 2.0, LPG, 10-'85, zilver met., APK 11-'90, 95.000 km. ƒ 12.000,-. 010-4803449.

AUDI

Audi 80 D nov. '85, blauw metall., 85.000 km, 5-versn., ƒ 12.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

100 CD Avant aut. airco, '87, blauw 78000 km ƒ 34950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

Audi COUPE GT 5S, kl antr. met., bj.'81, i.g.st. Vr.pr. ƒ 10.000,- tel. 078-125624.

Audi 100C Avant 5 drs '84 i.z.m.st. ƒ 13.500,-. inr. mog. 010-4153306.

BMW

316 1,8 L wit, '85. Verlaagd, 2 el. spiegels, w.w. glas. 4 Hoofdst. Blaupunkt stereo met zwanehals, Alpine uitv. vele extra's. Alles 100% ƒ 14,500.-. tel. 010-4133105.

732i autom. okt. '82 zilvermet. blauw velours bekl. LM wielen stereo geh. als nw. ƒ 11.750. Inr. mog. 010-4777486.

BMW 316 Sedan 11-'86, blauw 55000 km ƒ 18950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

BMW 518 bj. 1980, APK 6-'90, auto verkeert in zeer goede st. ƒ 2450. 010-4654188.

BMW 318 aut., bj. nov.'75 153.000 km., geen roest, Pr. n.o.t.k. APK nov. Tel. 010-4524213 Peter of 4525609.

BMW 525 m'83, sportw., verlaagd, zwart, autom., LPG, ƒ 9950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

BMW 315, 11-82, LPG, sport vlg, rood. ƒ 4.750,- Tel.010-4146710/4528314.

BMW 318 m'81, APK 7-'91, bruin metall. striping nw.st. ƒ 2450. 010-4371701.

CHEVROLET

Chevrolet CELEBERITY 2.8, bruin met.'83. Pracht auto. Tel. 01890-15289.

CHRYSLER

CHRYSLER GTS 2.5i 1988 v.v. Gas-Airco-Aut-centr. vergr. - w.w.glas - zilver met. 1e eig. 1 jr. fabr. garantie ƒ 33.500,- inkl. btw. Info: 010-4529066 Dhr. Swaneveld.

Stafauto CHRYSLER GTS 2.5i 6-'89 v.v. 5 bak- c. vergr. - trekhaak - rad. cass. w.w.glas. 2 jr. fabr. garantie ƒ 36.900,- inkl. btw. Info: 010-4529066 Dhr. A. van der Valk.

CITROEN

CITROENDEALER biedt te koop aan. XM 2 ltr rood met., 5000 km, '89, ƒ 47.500. XM Ambiance grijs met., 19.000 km, '89, ƒ 49.500. XM V6 grijs met., 18.000 km, '89, ƒ 59.500. BX 19 D, bruin met., 8.000 km, '89, ƒ 27.900. BX 19 TZI Break, wit, 11.000 km, '90, ƒ 35.000. BX 19 GTi, grijs met. 10.000 km, '89, ƒ 32.900. BX 14 RE + LPG, blauwmet., 50.000 km, '89, ƒ 19.500. BX 16 TRi, wijnrood, 45.000 km, '88, ƒ 19.500. BX 16 TRi, wit, 60.000 km, '87, ƒ 16.900. BX 19 TRi, grijs met., 80.000 km, '87, ƒ 17.500. BX 16 TRS autom. + LPG, grijsmet., 85.000 km, '85, ƒ 11.900. BX 14 E, rood, 47.000 km, '88, ƒ 17.900. CX 22 TRS, blauwmet., el. sch.dak, 80.000 km, '87, ƒ 15.900. C 25 E 9 personenbus, wit, 37.000 km, '89, ƒ 29.500. BX 19 TRS Break autom., rood met., 75.000 km 10'86, ƒ 16.500. AX 11 GTE, rood, 5 deurs, 8700 km, 12'89, ƒ 15.900. Autobedrijf Roggeveen & van Zwienen, Kompasstr. 4, Capelle a/d IJssel. Tel. 010-4508900.

30 jaar Citroen v.d. Slik b.a.: XM Ambiance dir.auto 11-'89, ex GTi 5-'84, BX 16 TRi 10-'87, BX 16 RE LPG stuurbekr. 2-'89, BX 19 RD break 10-'87, BX GT 9-85, BX 14 E leader 6-'86, BX 14E 2-'84, AX 14 TRD 5 drs. 4-'90, AX Hit 1-'88 AX II RE 4-'87, Visa II E, 4-'86, Visa C 15 E bestel 3-'86, Axel 12 TRS 5.500 km, 9-'89, Lada 6-'86, Skoda 120 LS 4-'84, Ford Escort 1.4 bravo, 4-'87.Jan v.d. Heydenstraat 10, Bleiswijk tel. 01892-12711.

TIPS doen het! PROBEER MAAR.

Sportief uitgevoerde witte AX 11 K.WAY apr.'89, 12.000 km 1e eig Jub. uitv. met spec. bekleding blauw-rood-grijs. Deze kleuren komen terug in striping + wieldoppen ƒ 13.850. Inr. mog. 010-4156344.

VISA leader, zilver met., 46.000 km, 7-86, inr. fin. mog. Vari bv, De Nijverheidstraat 14, Spaansepolder. Tel 010-4624922.

Citroen VISA GT '84, zilver metallic, sportive look, APK gek. ƒ 3750. 010-4845508.

T.k.a. van part. BX 14E, zilv. met., bj. '87, schadevrij, 4 nwe. banden, 50.000 km, incl. radio/cass. en 3 mnd. all-risk verzek. ƒ 13.000,- 01883-17333 tot 13.30 u.

FIAT

Fiat UNO 60 S 6'87, blauw met., 3 drs, 1e eig. ƒ 8250. Inr. mog.+gar. 010-4845508.

Fiat PANDA 45 1984 APK 7/91 rood geh. i.st.v.nw. ƒ 3950. Tel. 010-4654188.

Fiat Regatta 85 S m'85, APK 6-'91, wit, elektr. ramen, striping ƒ 3950. 010-4371701.

Fiat Panda 1000S 5 versn, grijs met, nov. '87 incl. rad. cass. ƒ 9300. 01858-20234.

FIAT 127, 8-83, 60.000 km, i.p.st. ƒ 2.500,- Na 18.00 uur 010-4528314.

Fiat Ritmo '84, gekeurd, als nw. ƒ 2450,-. Inr. fin. gar. 010-4258061.

Fiat Panda '87, gekeurd, als nw. ƒ 5450,-. Inr. fin. gar. 010-4258061.

Fiat Uno '85, gekeurd, als nw. ƒ 4750,-. Inr. fin. gar. 010-4258061.

FORD

Part. 1e eig. Ford Sierra 1.6 CL Sedan 4drs m'88 60000 km donk.blauw stoff. bekl. ww glas dubb spieg striping Vaille gasinst. Gekost ƒ 33500. Vaste pr. ƒ 15500. 010-4765751.

Ford Scorpio 2.8 GL injectie m'86, airco, stuurbekr., ABS, verstelb. stuur, 5-versn., ƒ 19.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Ford Sierra 2.0 GL m'89, 2-drs, trekh., 5-versn., LPG, ƒ 20.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Ford Sierra 1.6 GL 5 deurs, grijs metall. m'89 ƒ 15950,-. Inr. fin. mog. 010-4737718.

Sierra 1.6 GL Combi m'84, in st.v.nw. APK '91 ƒ 6500,-. Inr. fin. mog. 010-4737718.

Ford GRANADA 2.3 GL. Bj. 12-'78. APK 6-'91. Nw. banden en remmen, trekh. ƒ 750,-. 01892-15554.

Ford Sierra 1.6 Station, wit, m'86, i.z.g.st., ƒ 13.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Taunus 1.6 Bravo m'82, APK 7-'91, LPG, blauw metall. striping ƒ 1750. 010-4371701.

Ford Scorpio 2.4i GL autom. '89, grijs 48000 km ƒ 38950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

SIERRA 1.6 Laser 6'87, 3 drs, rood metallic, ƒ 12.500. Inr. mog. + gar. 010-4845508.

Ford ESCORT 1.4 Bravo 8'87, zilver met., 1e eig. ƒ 12.750. Inr.+gar. 010-4845508.

Taunus 1.6 Luxe + LPG 1982 APK '91 wit geheel i.z.g.st. pr. ƒ 2250,- 010-4654188.

Ford ESCORT XR3i uitv. '84, bijz. mooi, APK, ƒ 7950. 010-4851509.

Ford GRANADA 2300 G station, '80, APK gek. ƒ 1750. 010-4845783.

Escort 1.1 Laser, bj. '85, APK 7/'91, brons met., radio, in nw. st. ƒ 8950. 010-4654953.

ESCORT 1.3, bj. '82, met trekhaak, APK 2-'91, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 010-4227535.

V. 1e eig. ESCORT 1.1 Laser eind '85 5 sp. ong. mooi en goed ƒ 8950. 010-4323167.

Escort 1.3 Bravo, LPG m'83, APK, in st.v.nw. ƒ 5950,-. Inr. fin. mog. 010-4737718.

Escort 1.6 Bravo m'83 apk bl.met. sch/kant.dak ƒ 6250. Inr.fin. mog 010-4737718

HONDA

Honda Prelude EX m'84, rood metall., stuurbekr., 5-versn., open dak, ƒ 12.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Honda Civic '82, APK 8-'91, groen metall. 5-drs, 5-versn. nw.st. ƒ 2750. 010-4371701.

JEEP

Mooiste Jeep v. Nederland cj7 Laredo alle denkbare opties veel chroom zwart mett. ƒ 29.750,-. 010-4158733.

SUZUKI

Suzuki Swift 1.3 GS, 4/'90, 6.000 km, zwart, nw. model. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. 010-4835644

Suzuki Alto GLX bj '89, grijs, 20000 km ƒ 11950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

SWIFT 1.3 GLX 5/'88 d.-blauw met. 27.000 km. I.pr.st. Na 18 uur 010-4133234

AUTOTIPS

Zo gezien, zo verkocht.

40% voordeliger.

Telefonisch op te geven van 8.30 tot 20.30 uur.
Schriftelijke opdrachten aan: Postbus 241,
3000 DB Rotterdam. Telefax: 010-4066965.

Advertenties die u opgeeft vóór 10.00 uur kunnen de volgende dag worden geplaatst. Voor de maandagkrant tot vrijdag 16.00 uur.
40% verlaagd tarief. De tarieven voor Autotips zijn met 40% verlaagd. Deze voordelige tarieven gelden voor alle soorten Autotips in de rubrieken:
401 personenauto's te koop aangeboden,
402 personenauto's te koop gevraagd,
403 bedrijfsauto's te koop aangeboden,
404 auto-accessoires en onderdelen,
405 motorrijwielen te koop aangeboden,
406 auto's en motoren te huur,
409 schade-auto's.

Autotips. Prijs voor de eerste drie regels: f 23,75. Iedere regel meer: f 9,50. Bij drie plaatsingen van dezelfde tekst binnen zeven dagen, onder dezelfde rubriek, worden slechts 2 plaatsingen berekend. Breedte: 1 kolom. Tekst achter elkaar plat gezet met één woord in hoofdletters.

Auto-regeltips. Advertenties met één of meer groot gezette regels.
Prijs per mm per kolom: f 3,79.
Breedte 1 of 2 kolommen.

Auto-fototips. Dit zijn Regeltips met hierin opgenomen een foto van het te verkopen object. Formaat foto: 2 kolommen 40 mm óf 1 kolom 30 mm hoog, of veelvouden hiervan.

Bewijsnummer **alleen op aanvraag** f 2,55 per exemplaar.
Alle genoemde prijzen zijn exclusief 6% BTW.

Wij aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door het niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties. Fouten in telefonisch opgegeven advertenties en fouten ontstaan door onduidelijk schrift behoeven door de uitgeefster niet te worden gecompenseerd.

Autotips, Auto-regeltips en Auto-fototips worden geplaats in het Algemeen Dagblad, Het Vrije Volk en Rotterdams Nieuwsblad.

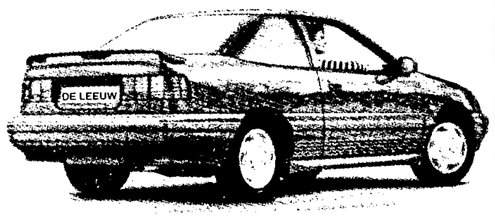
Met een Autotip, Auto-regeltip of Auto-fototip bereikt u ruim 1.600.000 lezers van 13 jaar en ouder.
Bron: Summo Scanner 1989.

Autotip opgeven? Gebruik de speciale Autotip-bon uit de krant of bel:

010-406 60 66

HYUNDAI

Onze inruil Hyundai's
(en vele andere merken)

van 1e eigenaar, schadevrij, echte km's verkopen wij vanaf f 7.500,- met een

vol jaar dealergarantie
100% financiering mogelijk
koop betrouwbaar bij
het oudste en grootste Hyundai bedrijf

A. de Leeuw b.v.
Sluisjesdijk 82-86, Goudsesingel 5-7
Rotterdam

KLASSIEKERS EN OLDTIMERS

RENAULT 4 CV in collectie staat, nooit aan gerestaureerd met papieren van 1e eig. bj. '52 vr.pr. f 10.000,- 010-4702809.

LADA

Div. Lada's 1200 + 2105 v.a. '83 INTERESSANTE prijzen. Inr. mog. 010-4156504.

LADA 1200 S '89, LPG, 19.500 Km. Vr. pr. f 7250,-. tel. 010-4652902.

LANCIA

Lancia THEMA i.e, d. blauw. Bj. 31-01-'86. 88.000 km. I.z.g.st. veel acc., o.a. elec. rmn., f 14.500,-. Tel. na 18.00 uur: 010-4047594.

MAZDA

3× Mazda 626 Coupe 2.0 12V GLX, '87/'88/'89, div. acc. w.o. stuurbekr., sch.dak, l.m. velgen en verlagingsset. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. Tel. 010-4835644

Mazda 626 Sedan 1.8 GLX + stuurbekr., l.m. velgen, a. spoiler, 35.000 km, bj. '89. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. 010-4835644

MAZDA 323 1.5 GLX, b.j. '87, 23.000 km, geheel nieuw, f 12.500,-. 010-4651992 / 4217893.

Mazda 626 H.B. 1.8 GLX, '89, rood, slechts 18.000 km. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. Tel. 010-4835644

323-626 in div. uitv. off. Mazda verkoop BOSLAND CARS Admiraliteitskade 2 R' dam-Kralingen 010-4111422.

Prachtige gave 626 1.6 4drs modelj. '82 APK tot mei '91 f 3750,- 010-4156344.

Mazda 323 Estate 1.7 Diesel, wit, '88. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM bv 010-4835644

T.k. MAZDA 323 VAN, LPG, 1984, APK 2-91. f 2.250,- Tel. 010-4560487.

626 1987 2.0 ltr GLX automaat, 76.000 km, f 16.900. Skoda 105 L 1989, 2300 km, 1st eig. Nw.pr. f 12.750 nu f 9250. Tandwielstr 20, R' dam. Tel. 010-4852361.

MAZDA 626 LX 2.0 D 5 drs. HB. Bj. 7-'86, wit. APK 7-'91. f 12.000,-. 076-422050.

MAZDA 323 m'82, APK gek. stereo inst. f 2950. 010-4851509.

MERCEDES BENZ

Mercedes Lease en verhuur, aantrekkelijke prijzen. Haze Lease B.V., Zomerhofstraat 52-56, 3032 CM Rotterdam. Tel. 010-4671511. Fax. 010-4655446.

MERCEDES 200, sept '87, 63.000 km, onderh. boekje ter inzage. f 37.500,-. 010-4764808 fax 010-4255456.

Van 1e eig. MERCEDES 230 E autom. april '86, grijs metal. div. acc., f 35.750,- inr. mog. Tel. 010-4524962.

190E bj'85 APK diamant zw. 15inch velg. get. glas in abs. nw st. Pr. f 27.500. 010-4207892 of 4563328

Mercedes 190 D wit. Bj. '86, div. acc. l.st.v.nw. Tel. 015-560190.

190 D 5'87, wit, 150.000 km, f 26.500 incl. BTW. Inr. mog. 010-4845508/4841604.

MITSUBISHI

(V. part.) COLT GLX '80 5 versn. 5 drs. wit zwart int. a.wis. sch.vrij. box gest. ANWB keur. mog. APK gek. f 2.100,-. 078-176539.

STARION 2000EX, 1e eig., metall., nieuwe motor, turbo, uitlaat, enz. bj. '83, f 14.500,- Tel. 01829-4625 (tussen 13.00 en 14.00 uur.)

Mits. Cordia 1.6, '86, spec. GSR uitv., l.m. velgen, rood. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. 010-4835644

Galant 1800 GLX Turbo Diesel 1986 APK 6-91 geh. i.st. v.nw. f 7950. 010-4654188.

Lancer 1400 GL '82 lpg sunr. d. 4 drs, 1e eig. ANWB keur. mog. apk f 2900 078-176428

NISSAN

Exclusief! Prairie 2.0 SGL 4×4 5drs combi VAN uitv. type '88 1e eig. blauw metall. st.bekr. elektr. ramen. Pr.st. f 19.900 Inr. mog. 010-4156969.

Luxe Nissan MICRA SDX '87 met slee radio in prima staat 48.000km pr. f 10.500,-. Tel. 010-4582414.

Nissan CHERRY aug. '86, 50.000 km, met lichte plaatschade. Vr.pr. f 5250. 010-4524962.

Nissan Sunny Trend 3-drs, 5/' 88, rood/ grijs, 42.000 km. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. 010-4835644

Datsun 120Y de luxe autom. '76 APK 6-'91 f 1.250,- i.z.g.st. 010-4217416.

Nissan Cherry 1.3 GL m'83, APK '91, in st.v.nw. f 4250. Inr. fin. mog. 010-4737718.

OPEL

H. VERHAGEN Bovag Opels. Vectra 20i GT '89. Vectra 16i GLS '89. Omega 20i '87. Rekord 20S Traveller '86. Ascona 16S '83 '86 '87. Ascona 16S Traveller '87 '88. Ascona 16S 5 drs. '88. Kadett 16D Caravan 5 drs. '88. Kadett 13S 5 drs. Caravan '87. Kadett LPG '85 '86. Kadett 3 drs. '85 tm '89. Kadett 3 drs. Club '87 '88. Kadett 5 drs. Club '88. Kadett Sedan 4 drs. Club '86 '87 '88. Kadett 16i GT '88. Kadett 13S GT '85. Kadett 16i Sedan Autom. '88. Kadett 3 drs. 18S '88. Kadett 16i Life 3 drs. '90. Kadett 14i Life 3 drs. '90. Corsa 3 drs. '85 '86 '87. Corsa 14i nieuw, 3 drs. Corsa 15 Diesel Swing '89. H. Verhagen Bovag Auto's, Pascalweg 163, 010-4191216.

Wegens lease t.k. Opel ASCONA Traveller 16i, ww-glas, cv, en vele extra's, kl. platina, bj. '88. Vr.pr. f 18.500,- 01650-57697.

T.k.a. van 1e eig. type E KADETT, 1.6 D, 5 versn, bestel grijs kent. B.j. 10-'86, geh.i.st.v.nw, APK 11-'90, f 8.500,-, Tel: 010-4826066.

KADETT, 3 drs diesel, kl. wit, 91.000 km, 12-86. Inr. fin. mog. Vari bv, De Nijverheidstraat 14, Spaansepolder. Tel. 010-4624922.

REKORD 2.0 S Traveller aug. '86, 1e eig., blauwmetall., LPG, pracht staat f 12.750,-. Inr. mog. 010-4156344.

Kadett 1.6 dsl 7'88, club uitv., rood met., 1e eig., 60.000 km, f 16500. Inr+gar. 010-4845508

Opel Kadett 1.6 GT '86, wit, 75000 km f 16450,- CHARLOIS BV 010-4295733.

Opel Kadett 1.6 D Station '87, wit, 83500 km f 16950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

Opel Kadett 1.8i GT Sedan '88 rood, 65000 km f 23950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

Opel Kadett 1.6 S autom. '86, blauw 30500 km f 16450,- CHARLOIS BV 010-4295733.

Omega 2.3 D caravan '87, zilver, 76000 km f 22950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

REKORD 2.0 S m'84, APK 5-' 91, LPG, trekh., sch.kant.dak, f 4950. 010-4371701.

Opel SENATOR 2.5 E '82, aut., APK 8'91, licht blauw met., f 4500. 010-4845508.

Senator 2.5 E 1984 APK 7/91 goud met. 5 speed i.st.v.nw. f 8750. 010-4654188.

Opel Corsa 1.0S '85 APK 6-91 rood 1e eig., geh. i.st. v.nw. f 6950. 010-4654188.

Opel REKORD station '80, APK, i.z.g.st. f 1750. 010-4845783.

Kadett HB 3-drs m'83, LPG, APK '91 f 4750,-. Inr. fin. mog. 010-4737718.

Opel Rekord 2.0 S m'84, APK, in st.v.nw. f 6500,-. Inr. fin. mog. 010-4737718.

Opel Ascona 1.6 S '82, APK '91, 4-drs. LPG, nw.st. f 3250,-. 010-4371701.

Opel Kadett '81, APK 7-'91, 3-drs. bruin metall. striping f 2450,-. 010-4371701.

Opel Ascona 1.6 S 4-drs '83, gekeurd, als nw. f 3750,-. 010-4230625.

Opel Manta 1.8 GT HB div. acc. '85, gekeurd, als nw. f 6950,-. 010-4230625.

PEUGEOT

Peugeot 405 GR 1900, 5-versn., LPG, m'89, get. glas, f 22.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Peugeot 205 XR Diesel 3-drs d. blauw, '86, veel acces. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. Tel. 010-4835644

Peugeot 405 GR 1.9 LPG '87, bruin 78000 km f 22950,- CHARLOIS BV 010-4295733.

1e eig. Peugeot 205 Accent apr. '89 als nieuw f 14750. Inr.mog 010-4156344.

Peugeot 309 GLD, '88, 78.000 km, f 14.750, tel 01670-63561 na 18u.

Peugeot 205 XS bj. 10 - '87, zwart f 13.500,-. In goede staat 01846-11416.

Peugeot 505 GL '83, LPG, stereoinst. APK f 4750. 010-4845783.

Peugeot 309GL bj'86 LPG trekh. APK april '91 f 6250,-. Tel. 010-4653351.

Peugeot 305 '84, gekeurd, als nw. f 2950,-. Inr. fin. gar. 010-4258061.

Peugeot 104 GL m'84, APK 5-'91, 5-drs. groen metall. 5-versn. f 2950. 010-4371701.

RENAULT

Renault 11 automaat, 5/'86, 54.000 km, d. blauw. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. Tel. 010-4835644

Part., 1e eig., biedt aan Renault 21 GTS STATIONWAGEN, 3-'88, f 19.000. 010-436.33.63.

11 Broadway '87, bl. 3 drs, in showroom st. f 8250. Inr. mog. + gar. 010-4845508.

Renault 5 AUTOMATIC 7-'87 Bovag gar. Bosland Cars B.V. Admiraliteitskade 2 R'dam-Kralingen 010-4111422.

Ren. 5 Express 1400 motor combi geel kent 1e eig '86 f 9750 Inr.mog 010-4156344.

RENAULT 4 GTL, m'81, APK 4-'91, grote beurt gehad, f 1250. 010-4371701.

Renault 2.5 TS 5 versn. '85 LPG kl. maroen rood f 9.750,-. Tel. 010-4153306.

Renault 5 TL m'83, APK 5-'91, 3-drs. rood, stoff.bekl. zr.g.st. f 2450. 010-4371701.

5 GT TURBO '86 blauw, nw. Pirelli's. Als nieuw. f 16.950,-. Tel. 01804-27829.

SEAT

T.k. SEAT Marbella GL 1e eigenaar rood 32000 km LM velgen trekhaak f 11.200,-. Tel.: 01804-19500.

Seat Ibiza 1.5 GL 11-1986 rood APK 6-'91, geh. i.st. v.nw. f 7950. 010-4654188.

SKODA

105 L 1989, 2300 km, 1e eig. zonnedak, nw.pr. f 12.750 nu f 9250. 120 L 1987, f 6950, 130 GLS 1988 f 8750. Skoda SWARTTOUW, Tandwielstraat 20, R'dam. Tel. 010-4852361.

SUBARU

Subaru Mini Jumbo 1985 (klein busje) gr. kent. 1:20 i.z.g.st. f 3450. 010-4654188.

TOYOTA

Corolla GTS 16 klepper 3-drs 1e eig nov'89 spec inter. spoilers, zijskirts, bumpers in kleur 15.000 km Geh. nw f 22.750. Inr. mog. 010-4156344

Toyota Corolla H.B. 3-drs, 1.8 Diesel, grijs kent., slecht 33.000 km, zilver grijs, 4/'88. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. 010-4835644

Toyota Corolla DX 1800 Diesel m'88, 5-versn., dubb. spiegels, f 14.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

Toyota CELICA 1.6 liftback ST mei '86, van 1e eigenaar, 57.000 km., f 19.500,- Inr. mog. 010-4524962.

Corolla 1.8 GL liftback, diesel '85, rood, 1e eig. f 6750. Inr. mog. + gar. 010-4845508.

Toyota COROLLA 1.8 GL diesel '84, groen met. in top conditie, f 4950. 010-4845508.

COROLLA 1.3 DX '86, 3 drs, knal rood, 1e eig. f 7750. Inr. mog. + gar. 010-4845508.

Corolla Diesel '84, APK '91, 4-drs. groen metall. 5-versn. f 4950. 010-4371701.

VOLKSWAGEN

1e Eig. Volkswag. Golf 3 drs CL diesel 5 versn. m'88 kmst 70000 bordeaux rood stof. bekl. ww glas f 15.500,- 010-4258050 gew. nw + zuinig.

VW Golf Diesel m'88, 5-versn., 82.000 km, f 15.950. Met 1 jr gar. Inr. fin. mog. VD BERG AUTOMOBIELEN, 010-4222228.

POLO Avance, zilver met., 60.000 km, 8-87, inr. fin. mog. Vari bv, De nijverheidstraat 14, Spaansepolder. Tel. 010-4624922,

Zeer exclusive GOLF GTi, m' 87, 112pk w.w.glas, alu' velgen, Pirelli's P7, enz., nw. f 21.950,-. 010-41 41 459.

PASSAT 2.2 '82 5 cyl. 5 versn. grijs met. z.g.a.n. erg mooi radio/cass. f 3.900,- 010-4124741 Robert.

Voor liefh.: schitt. V.W. SIROCCO GT f 2950,-. APK 1/ '91 in perf. st! 01807-16765

GOLF 1.3 C, rood, dec.'88, 40.000 km, als nw., part., f 18.000,- Tel. 010-4352658.

VW Jetta 1.6 '82, APK '91, LPG, grijs metall. stoff.bekl. f 2950,-. 010-4371701.

Pracht Golf 1.6 GLS uitv. 80 72.000km APK 9/91 wit bijz. mooi f 2.450,- 010-4129769.

VW Golf 1.8 GTi '82, APK '91, veel acc. in st.v.nw. f 7500. Inr. fin. mog. 010-4737718.

VW Golf Diesel Luxe 3-drs '81, gekeurd, als nw. f 3500,-. 010-4230625.

VOLVO

Zeer mooi 760 Turbo intercooler, 9-'86, airco, el. sch.kant.d. en ramen, kopl. wiss. Volvo radio/cass. w.w. glas enz. f 26.000. 01880-25637.

Volvo 240 DL, '87, slechts 42.000 km, zilver grijs met. Uw Mazda Dealer NOTEBOOM B.V. 010-4835644

240 GL diesel stat.car, '85, bl. met., overdr., enz. f 12.500. Inr. mog.+gar. 010-4845508.

Pracht Volvo 340 GL uitv. '84 APK 9/91 3drs km57000 als nw f 3950,- 010-4129769.

ALGEMEEN

Autobedrijf OFFENBERG biedt aan APK-gekeurde occasions o.a. Volvo 340 DL '85, 5-drs, f 6450. Opel Corsa TR 1.3 S Berlina '84, 1e eig. f 7250. Opel Kadett 1.2 S LPG '83, f 4450. Renault 5 GTL '83, f 2950. Lada 1200 S '85 zeer mooi, f 2450. Nissan Sunny HB 1.5 GL 5-versn. '84, f 5750. Lada 2105 LPG '87, f 4950. Lancia Beta 2000 '82, f 3250. Skoda 105 S '85, f 2450. Datsun Cherry GL LPG '83, f 2950. Opel Rekord 2.0 S Berlina, LPG, '84, f 7250. Mazda 323 1.5 automaat, '83, f 4250. VW Golf 1.6 C '85, f 8750. VW Passat 1.6 CL '84, f 6950. Toyota Corolla DX, LPG, '83, f 3950. Toyota Carina Diesel, '84, 4-drs, f 5250. Fiat 127 Special 900 '84, f 3450. Ford Taunus 1.6 GLS Bravo '83, f 3750. Inruil: Citroen GS '80, APK, f 750. Al onze auto's APK gekeurd en met 3 maanden garantie. Inruil en financiering mogelijk. Geopend van 9.00u. tot 18.00u. Vrijdag koopavond. Showroom Waterleidingstraat 5a, (zijstraat Oost-Havenkade 200 m. vanaf station Vlaardingen-Centrum). Tel. 010-4600332.

AUTOSLOPERIJ W. Lubbers. Grote sortering auto-onderdelen, vele merken v.a. '60 tot heden. Hoofdweg 157, tel. voor 6 uur 010-4565666, 4551233 na 6 uur 4583370-4583224. Zat. tot 12 u. geop.

DEZE AANBIEDING IS NIET GESCHIKT VOOR JEUGDIGE KIJKERS.

50% ZOMERKORTING* VOOR 65+ERS.

NIEUWE BRIL? WEES GEEN DIEF VAN UW EIGEN PORTEMONNEE, KOM METEEN NAAR HANS ANDERS.
Want bij Hans Anders kunt u rekenen op:
Liefst 750 monturen van goede kwaliteit, een assortiment dat voortdurend up to date gehouden wordt.
Slechts 75 gulden voor elk montuur, omdat we samen met andere opticiënsketens in Europees verband, groot en scherp kunnen inkopen.
25% Korting op het Rod'Ac Optics glasprogramma, op vertoon van een oogartsrecept, ongeacht het type glazen en dat naast uw eventuele Ziekenfonds of Verzekerings vergoeding.
100% Tevredenheidsgarantie: wij zorgen dat u een tevreden bildrager bent en blijft, zonder discussie.

Wie 65+ is, verdient wel wat extra's, vindt Hans Anders. Dus krijgen 65+ers bij ons deze zomer liefst 50% korting op de gehele collectie van 750 monturen. En omdat bij Hans Anders de normale prijs voor elk montuur toch al niet meer dan f 75,- is, betaalt u nu slechts f 37,50,-.* De glazen? Ook daar betaalt u bepaald niet teveel voor. Want u krijgt, op vertoon van een oogartsrecept, ook nog eens 25% korting op ons Rod'ac Optics glasprogramma! Naast uw Ziekenfonds- of Verzekeringsvergoeding!

Vragen? Bel Hans Anders klantenservice: **01650-6 89 40** (tijdens kantooruren)

HANS ANDERS OPTICIENS
ALLEEN DE PRIJS IS ANDERS

Met 85 Hans Anders vestigingen is er altijd één bij u in de buurt:

DORDRECHT, Bagijnhof 42, tel. 078-310131. **GORINCHEM,** Kruisstraat 12, tel. 01830-35069. **GOUDA,** Wijdstraat 23, tel. 01820-18872. **ROTTERDAM,** K. Doormanstraat 463a, tel. 010-4118449. **ROTTERDAM,** Gr. Hilledijk 265, tel. 010-4231012. **ROTTERDAM,** Zuidplein Hoog 689, tel. 010-4818792. **ROTTERDAM,** Zwartjanstraat 74, tel. 010-4670423. **SCHIEDAM,** Hoogstraat 35, tel. 010-4735868. **SPIJKENISSE,** Nieuwstraat 83, tel. 01880-15592. **VLAARDINGEN,** Hoogstraat 203, tel. 010-4359068.

* Deze aktie geldt voor de gehele collectie van 750 monturen tot 31 augustus 1990. Max. 2 monturen per klant.

AUTO KLIP J. Liekendiek biedt aan: Austin Montegro 40000 km '86 f 6950,-. BMW 318i 4-drs '86 f 16950,-. BMW 320i LPG 4-drs '85 f 16950,-. Citroën BX 1.4 RE '86 f 7950,-. Citroën BX TRi LPG 9-'88 f 17950,-. Citroën Axel 1.1 '86 f 4950,-. Citroën 2CV6 Special '88 f 6950,-. Ford Escort 1.1 L Bravo '84 f 6950,-. Ford Escort 1.3 5-drs 7-'85 f 8950,-. Ford Escort 1.6 L Bravo 5-versn. '85 f 8950,-. Ford Escort 1.6 Diesel 5-drs '87 f 10950,-. Hyundai Pony nov. '88 f 11950,-. Honda Accord Sedan EX '83 f 6950,-. Honda Civic automatic '85 f 9950,-. Mazda 626 LX 40000 km '86 f 8950,-. Mercedes 190 5-'87 f 27950,-. Mercedes 190 Diesel automatic '87 f 28950,-. Mercedes 190 LPG spec. uitv. '85 f 23950,-. Mitsubishi Lancer 1.8 Diesel '88 f 13950,-. Nissan Stanza 1.6 5-drs '85 f 6950,-. Nissan Sunny 1.3 DX '85 f 6950,-. Nissan Cherry 1.3 DX '86 f 7950,-. Nissan Patrol Turbo Diesel 2 mnd. oud f 59500,-. Nissan Bluebird 2.0 D LX Sedan 6-'87 f 13950,-. Opel Omega 1.8 S Automaat '88 f 16950,-. Opel Corsa 1.2 S 3-drs 5-'84 f 7950,-. Opel Corsa 1.2 S TR '86 f 8950,-. Opel Corsa 1.2 S CLP-uitv. '87 f 11950,-. Opel Kadett 1.3 S 9-'89 f 18950,-. Opel Kadett 1.3 S Station Van '86 f 8950,-. Opel Kadett 1.8 GSi veel extra's '87 f 18950,-. Opel Kadett 1.8 GSi 7-'86 f 18500,-. Opel Kadett 1.3 S LPG Sedan 5-'88 f 16950,-. Opel Kadett 1.6 S GT Sedan '88 f 17950,-. Opel Kadett 1.2 S LPG 5-drs '85 f 9950,-. Opel Ascona 1.6 S LPG '87 f 13950,-. Opel Ascona 1.8 S LPG '88 f 13950,-. Opel Ascona 1.6 S 2-drs '83 f 5950,-. Opel Vectra 1.8 GLS '89 f 27950,-. Opel Rekord 2.0 S Traveller '86 f 10950,-. Renault 5 Le Car '85 f 5950,-. Renault 19 GTX LPG '89 f 21950,-. Saab 900 GLS '84 f 6950,-. Seat Ibiza 1.2 GL Van '88 f 7950,-. Toyota Camry 1.8 5-drs '85 f 7950,-. Toyota Corolla 1.6 S 16 Valve 9-'89 f 20950,-. Volvo 740 GL Lambasond LPG '89 f 39950,-. Volvo 340 GL Diesel '86 f 8950,-. Auto Klip Boterstraat 14 Schiedam. Alle keuring. toegestaan. Inr.fin.mog. 010-4733271.

TIP-telefoon 010-4066066 van 's morgens half negen tot 's avonds half negen.

Autobedrijf VAN GULIK b.a. ± 60 occasions: Daihatsu Charade, '83 f 3.250,-. Fiat Uno 55 S, '86 f 6.950,-. 2× Ford Escort 1.3 spec. uitv., '82 v.a. f 4.950,-; Taunus 1.6 LPG 4-drs, '82 f 3.950,-. Honda Civic automaat, '81 f 3.250; Civic DL, '82 f 4.750,-. Lada 1200 S, '85 f 3.950,-; Lada 2104 Combi, '86 f 5.450,-. 5x Mazda 323 v.a. '80 f 1.950,-; Mazda 626, '83 f 4.950,-. Mini Metro, '82 f 2.950,-. Mitsubishi Tredia, '84 f 5.950,-; Galant 1.6, m. '85 f 5.950,-. Nissan Stanza 1.6 GL aut., '83 f 4.950,-; Sunny 1400 GL, '82 f 3.250,-; Sunny Diesel, '83 f 5.750,-. Opel Kadett LPG, '82 f 5.250,-; Rekord 2.0 Combi, t. '84 f 6.950,-; Rekord Berlina, t. '84 f 7.950. Peugeot 205 5-drs, '84 f 6.950,-; Peugeot 305 GL, '83 f 4.250,-; Peugeot 104 ZL, '83 f 3.950,-. Renault 5 GTL automaat, '82 f 3.450,-; Renault 5 TL, '83 sunroof, spoilers f 3.950,-; Renault 18 TS, '83 f 4.950,-. Seat Fura Sport, '86 f 5.950,-; Ronda 1.2 GL, '84 f 4.950,-. Skoda 105 L, '86 f 3.450,-. Subaru 1.3 DL, '84 f 5.400,-. Suzuki Carry bus, '86 f 5.950,- 2× Talbot Horizon, '83 v.a. f 3.250,-. Starlet 1.2 GL, '82 f 3.450,-. VW Golf Diesel GLD, '82 f 4.950,-; Golf C LX, '83 f 5.950,-. Volvo 245 GL Combi, '80, LPG onderb. f 3.450,-. Diverse goedkope inruil wagens met nieuwe APK: Fiat 133 '79 f 1.450; Ford Fiesta Ghia '79 f 1.950; Renault 4 GTL '84 f 2.500; Talbot Solara '81, duurste uitv. f 2.900. Deze auto's met 3 maanden garantie en nieuwe APK keuring en 10.000 km beurt. Burg. Honnerlage Grietelaan (zijstr. 's Gravelandseweg) Schiedam, tel. 010-4737211, geopend van 10.00 tot 20.00 uur. Werkplaats Schoolstraat 6, Schiedam, tel. 010-4731521. Tevens vragen wij auto's te koop!

Smalle beurs auto's. Ford Taunus '80 APK 4-'91 LPG f 750,-. Peugeot 104 '80 APK 3-'91 f 950,-. Opel Kadett APK 8-'91 f 850,-. Renault 5 '80 koppakk. defect f 350,- APK 3-'91. Suzuki SC 100 GX '80 f 650,- APK 9-' 90. Lada 1200 '86 f 4950,-. Zastava 65 GTL '86 f 3750,-. Hyundai Pony '83 APK 8-'91 f 2450,-. Skoda 105 1987 f 5950,-. Swarttouw Tandwielstraat 20 R'dam. Tel.: 010-4852361.

Wij bieden voor: Uw autowrak v.a. f 50,-. Uw sloopauto v.a. f 125,-. Uw schadeauto tot f 10.000,-. Autosloperij V/D BEL, Hoofdweg 175, 010-4550872. Na 18 uur 4511478.

SPORTWAGENS Mercedes + BMW + VW + Japanse te koop gevr.voor export. Wij geven echt de hoogste prijs 1980-1990 9 tot 20 uur geopend 010-4775918/4768311.

SLOOPAUTO's gevraagd. Prijs vanaf f 125,-. Telef. 010-4216581.

T.k. gevr. sloopauto's en autowrakken div m.va f 150 010-4205506 u belt wij komen dir.

Dir. geld + vrijw. elk bouwj. sch/def. g. bezw. 7d. pw 24u per dag. 06-52733366.

Wij geven het hoogste bod voor uw autowrak en tev. afstandsverkl. 010-4112784.

PERSONENAUTO'S TE KOOP GEVRAAGD 402

Snel uw auto verkopen?
Jan Ligthartstr. 9A, Rotterdam Zuid. Zijstraat Dordtsestraatweg, Zuiderziekenhuis nabij Zuidplein 9-20 uur.
Dus bel: 010-4845508 - 4841604 - 4845508

Groot garagebedrijf
geeft de hoogste prijs voor alle merken auto's tegen contante betaling + vrijwaring o.a. Mercedes, BMW, VW, Opel, Audi, jonge Japanse auto's en sportwagens. Mathenesserdijk 279, Rotterdam-W 010-4763671.

Gevraagd alle merken auto's!!!
Hoogste prijs contant geld + off. vrijw. bewijs
Lisstraat 16-R'dam N. 010-465.4188
(achter Bergweg Ziekenhuis) geop. van 9 tot 20 uur.

De allerhoogste prijs Tel. 010-4625049

!!Attentie Attentie Attentie!! Bovag Autobedrijf vraagt te koop met spoed. Alle merken auto's, schade of defect geen bezwaar. Gesp: Mercedes, VW, BMW, Ford, Opel, Japanse auto's en sportwagens. Hoogste prijs à cont. geld + PTT vrijw. bew. Wij geven f 500,- meer voor uw auto dan elders. Kom en overtuigt u zelf ons adres is Graaf Florisstraat 99 R'dam-C. 010-4777617. Geop. v. 9 tot 20 u.

Snel KONTANT geld voor uw auto. Met P.T.T. vrijwaring. Tel.: 010-4763930/4777241.

De POPULIER, Hoofdweg 143 R'dam vraagt t.k. alle merken automobielen, niet apk/defect geen bezwaar 010-4216500

Groot Garagebedr. vr. met spoed alle merken auto's in iedere prijsklasse. Gesp. in Japanse auto's, BMW, Opel, VW Merc., Ford, sportauto's enz. Hoogste kont.prijs, PTT vrijw. Dus voor alle merken VAC Automobielservice, Aelbrechtskade 33 t/m 37 R'dam-W. 010-4259245. Geop. 9-20 u.

!!! STUNT !!! Autosloperij De Zaag, vraagt elk merk schade of sloopauto's, v.a. f 125 tot f 10.000. Tevens krijgt u een gratis afst. verkl. Eig. ophaaldienst, tev. verkoop onderdelen. 010-4201897.

Gevraagd alle MERKEN auto's in iedere prijsklasse, hoogste prijs contant. U belt, wij komen direct 010-4863562.

BEDRIJFSAUTO'S TE KOOP AANGEBODEN 403

Administrateur met
M.B.A.
Bij CONTENT ben je een master on business administration. Bel snel:
Content
Uitzendbureau, Meent 70, 010-4135171.

De specialist voor alle soorten VW-BUSJES, meer dan 60 st. Alle uitvoeringen en bouwj. Alles in showroom. Alg. Bedrijfsauto Combinatie, Gustoweg 83, grens Rotterdam-Schiedam, 010-4263333.

SEAT, TERRA bestel nieuw v.a. f11.395 ex btw, dsl v.a. f12.995 ex btw. Tijdel. f1000 retour op benzine uitv. Seat dealer Jan Smit, Pompstr. 44, R'dam, 010-4291023.

70 BESTELAUTO'S en personenbusjes, gar. Rysenhout, lid BOVAG, Bennebroekerweg 17, Rysenhout, bij Aalsmeer, 02977-24229, ook gevr.

VW Transporter diesel dubb.cabine, 1985. VAN VLIET TRUCKS HOLLAND B.V., 01803-12644

VW Pick-up dubb.cabine, benzine, 1985. VAN VLIET TRUCKS HOLLAND B.V., 01803-12644

VW LT 28 turbo diesel bakwagen, 1988. VAN VLIET TRUCKS HOLLAND B.V., 01803-12644

Peugeot J 5 l/hg TD '88 zeer gesch. voor campingbus Kamsteeg Bedr.wagens Oegstgeest 071-173414.

Wisselsysteem (cylinder) merk Contar 6 m. + 2 bakken open 1 met twistlocks prijs f 4.000,- 010-4702809.

Trailer merk Groenenwegen bj. '80 geen papieren 25 ton tandemstel vr.pr. f 3.000,- 010-4702809.

MB207 diesel, gesloten bestel, 1981. VAN VLIET TRUCKS HOLLAND B.V., 01803-12644

VW Polo bestel, benzine, 1985. VAN VLIET TRUCKS HOLLAND B.V., 01803-12644

LT 28 l/h D veel extra's bj. '88 Kamsteeg Bedr. wagens Oegstgeest 071-173414.

LT 28 kort/laag D. Imperial '83 Kamsteeg Bedrijfswagens 071-173414.

AUTO-ACCESSOIRES EN ONDERDELEN 404

A. Bouman AUTOBANDEN, accu's, schokbrekers tot 50% korting. Gebr. banden va. f 15,- Lange Hilleweg 14, ook za. geop. 010-4851438.

Grote sortering auto onderdelen van zeer recente schadeauto's. Autosloperij Gebr. OPDAM. 071-315101.

Japanse Onderdelen Service, overdekt Japans autosloop bedrijf. 02907-5411.

Autosloperij De Zaag grote sortering AUTO-ONDERDELEN in voorr. 010-4201897.

MOTORRIJWIELEN 405 TE KOOP AANGEBODEN

Honda GOLDWING GL Interstate, bj. '83, 60.000 km, bruin met. f 13.500,-. Tel 010-4624922.

FINANCIERINGEN 408 EN VERZEKERINGEN

BESPAAR op verzekeringspremie. Voor goed en goedkoop verzekeren Fiscover B.V. R'dam, 010-4795744.

Dorsman verzekert auto's. Altijd GOEDKOPER. V.a. f 69,-. Bel: Dorsman, 02507-14534.

AUTOVERZEKERING WA v.a. f 99,-, AR v.a. f 224,- p.j. Inf. R.E.A.S. B.V. 010-4101881.

AUTO- Boot- en Caravanverz. concurerend tarief. Bet. ook in termijnen. Tel. 01804-13758.

De GOEDKOOPSTE verzekering voor auto, boot, carav. 05663-1530 maand bet. mog.

Autoverz. lage maandpremies. Dames v.a. 24 jr. EXTRA kort. Krenten, Rhoon: 01890-18689

WATERSPORT-TIPS

MOTORBOTEN 503 TE KOOP AANGEBODEN

SPEEDBOOT Boesch 5,20 M Inboard 265 pk. Vr. pr. f 21,500.-. 01682-3230 of autotel. 06-52772025.

DOERAK - motorjachten !! Verkoophaven Pro Aqua, Meppel 05220-54007.

DIVERSEN 508

Deze zomer nog DUIKEN leren. Inkl. huur duikmaterialen v.a f 600,-. Inl. Duikschool Aquatiles. P.b. 100 3140 AC Maassluis. Tel.: 01899-15215.

MAKREEL vissen op zee, dagelijks sportvistrips uit Scheveningen, om 08.00 uur, met Rederij Vrolijk. 070-355.11.53.

RECREATIE-TIPS

VAKANTIE 601 BINNENLAND

OVERIJSSEL

OMMEN, prachtige bungalow. Vrijheid op 2.000 m2 bosgr. Geen park. Compl. inger. voor 6 pers. Vrij na 18/8. f 450,- p.w. Tel. 05291-52226.

GELDERLAND

Gelderland vrijst. luxe recreatiebung. in bos. Speeltuin, recreatiemeer, 3 slpkmrs, KTV. Va. f 265 p.w., 074-664360.

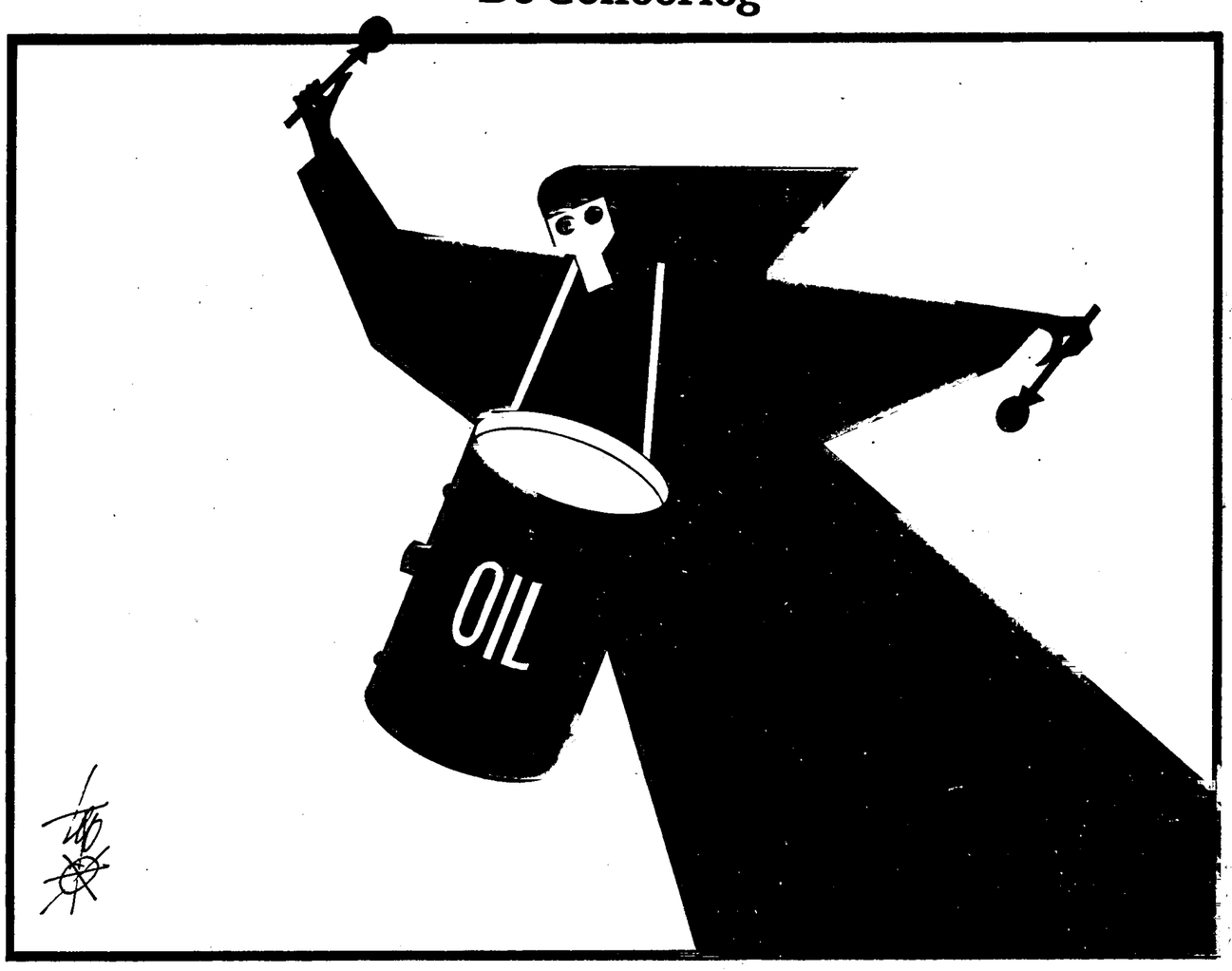
T.h. ERMELO (Vel.) staca

HANS KOK

Passend eerbetoon

De veerboot van Leuvehaven naar Charloise Hoofd, via Veerhaven, Kaap en Parkhaven, is op deze zomerse zaterdag mooi bezet en de passagiers laten zich het tochtje met kalme wellust aanleunen. „Hou je vast", zegt een jonge man tegen een oudere man die een kind draagt. „Joho", lacht de aangesprokene, „niks in de weg, recht zo die gaat, opa heeft zeebenen".
Op het achterdek van het deinende schip heerst de vanzelfsprekende vriendelijkheid die mensen, hoewel door toeval samengebracht, voor elkaar kunnen voelen wanneer ze genieten van iets volstrekt elementairs. Zoals van een eerlijke maaltijd in een tuin onder kastanjebomen. Of een vaart met een pretentieloos schip over de rivier, het diepe midden van de stad.
Een paar weken eerder bevoer ik, met een Amerikaanse gast, de rivier nog per Spidoboot. Het is altijd een weldaad voor het gejaagde gemoed om op breed water te zijn, maar de firma Spido bedierf ons genoegen door uit luidsprekers harde woorden te laten schallen. Deze ingeblikte stemmen, van een man en een vrouw, vertellen de toerist wat hij geacht wordt interessant te vinden. En dat in een stuk of zeven talen, die allemaal op z'n Hollands worden uitgesproken. Spido zou er goed aan doen dit teisterende geluid te vervangen door nette folders en de luidsprekers alleen nog in geval van nood, dus niet, in werking te stellen. Op de Maas moet je ongehinderd kunnen wegdromen bij de geluiden van water, wind en scheepsmotoren. Op het veel kleinere — en luidsprekerloze — schip van de veerdienst ervaar ik het stromende stadshart onbelemmerd. Ik voel me vrij als een zwerver die met overtuiging voor zijn lot heeft gekozen. Dat is een geluk dat me op de Coolsingel, toch ook een mooi breed stuk van de wereld, nog nooit beschoren is geweest.
Het is verkwikkend om weer eens 'all out' van de stad te kunnen houden. Op de wal wordt de liefde de laatste maanden nogal gefrustreerd door de stroom beschamend nieuws die.. nee, niet weer gaan jeremiëren nu. De zon schijnt, het briesje doet wat briesjes doen moeten, namelijk ruimte scheppen, en de scheepsdiesel laat horen dat hij zonder mankeren nog wel honderd jaar wil doordraaien, mijn liefje wat wil je nog meer.
Elke druppel water in de natuur is deel van een eeuwige kringloop. Ieder schoolkind leert dat water uit de zee verdampt, dat wolken boven land leegregenen, dat plasjes, stroompjes, beekjes, watervallen en kleine en grote rivieren dit water weer naar de zee brengen, waar het verhaaltje opnieuw begint. Een natuurfilm op de EO.
Niets bijzonders. Maar de machtige stroom die we nu bevaren maakt me zo nadrukkelijk deelgenoot van het onophoudelijke dat ik me er toch aangenaam bijzonder door voel. (De woorden 'water naar de zee dragen' zijn ten onrechte een uitdrukking voor zinloze activiteit.)
Eens wandelde ik op een winteravond langs de Maas. In maanlicht zijn weg naar de oceaan zoekend woelde en klotste het glanzende water met een duistere kracht. Een vreemde verlokking diende zich aan, zodat ik me haastig uit de voeten maakte, weg van de zusters van Lorelei, terug naar de zorgen voor de dag van morgen en de overzichtelijke geneugten van de burgermansnacht. Maar ik wist nu wat ik al lang vermoedde: de rivier, niet het Schouwburgplein, niet het stadhuis, niet de beurs, zelfs niet de haven, maar de rivier, uitsluitend de rivier is het echte centrum van de stad.
Rotterdam dient zijn rivier te eren. VVV-peptalk over 'Waterstad'? Beledigend. Snoeverij over 'Manhattan aan de Maas'? Niet genoeg. Maar een monument van een dusdanig overdonderende allure dat de goden uit hun schuilhoeken komen om dit teken te gaan zien, dat zou wat zijn. Ons bootje deint en bromt, het briesje waait en ik denk aan een oude notitie die, ergens ver in het Oude Westen, in een bovenwoning onderop een stapel papier moet liggen. Thuisgekomen vind ik het kladje: Een welgevormde stalen boog van oever tot oever, zo hoog dat het hoogste schip ter wereld er met gemak onderdoor kan varen. Op die ereboog in tientallen meters grote, letterlijk vlammende letters het woord VUUR.

De Golfoorlog

opinie

'Saddam Hussein is een voorspelbaar produkt van de huidige situatie in het Midden-Oosten'

Door Bart van Oortmerssen

Nu de Iraakse leider Saddam Hussein allerwegen wordt afgeschilderd als verpersoonlijking van het kwaad, hoeft iemand die iets positiefs over de dictator naar voren brengt, niet op veel begrip te rekenen. Dr. Ibrahim El-Sheikh, docent internationale communicatie aan de Universiteit van Amsterdam en voormalig correspondent van diverse Arabische media, ervoer dat na een uitzending van KRO's Brandpunt. Zijn kennelijke steun aan Husseins idealen leverde hem een aantal nachtelijke telefoontjes op, waaruit bleek dat zijn verhaal niet bij iedereen was overgekomen zoals bedoeld.

Maar El-Sheikh (50), Egyptenaar van geboorte maar al vijfentwintig jaar Nederlander, neemt nadrukkelijk afstand van de persoon Hussein en zijn methoden. „Ik onderschrijf de politiek van Saddam Hussein niet en ik onderschrijf de annexatie van Kuwayt evenmin. Maar dat neemt niet weg dat hij dromen en idealen verkondigt die veel Arabieren aanspreken. Hussein zegt dat hij Arabische eenheid nastreeft, dat hij de economische wantoestanden wil opheffen, dat hij desnoods met geweld het Palestijnse vraagstuk wil oplossen. Dat verkoopt heel goed onder de massa."

„Ik onderschrijf het ideaal van Arabische eenheid, maar dan wel op een rechtvaardige en democratische manier. Ik zie hoe de meeste mensen in het Midden-Oosten in armoede leven, ik zie hoe de Palestijnen worden vernederd. Ik heb geen probleem met de staat Israël, maar ik heb grote problemen met het hardhandige optreden van Israël tegen de Palestijnen. Daarom vind ik het hoog tijd voor een rechtvaardige oplossing voor het Palestijnse vraagstuk."

Volgens El-Sheikh is Saddam Hussein een voorspelbaar produkt van de huidige situatie in het Midden-Oosten. „De Arabische wereld wordt verdeeld door de grote tegenstelling tussen aan de ene kant een paar landen die rijk zijn geworden van de olie en een meerderheid die arm is en met grote problemen kampt. De grondstoffen gaan nu grotendeels naar het Westen en het geld gaat naar de emirs en de rijken. Tegelijkertijd leeft het grootste deel van de Arabische wereld in armoede."

„Waar economische wantoestanden, armoede en analfabetisme heersen, daar komen altijd dictators als Hussein aan de macht. Ze vinden er een vruchtbare voedingsbodem voor hun dromen. Als er een rechtvaardige oplossing zou komen voor de economische problematiek, zouden mensen als Hussein geen kans meer krijgen. Ik ben dan ook een vurig voorstander van een dialoog tussen arm en rijk. Alleen als de rijken zich redelijker gaan opstellen kan er iets veranderen in de economische wereldorde en de armoede-problematiek."

Gedreven door eigenbelang heeft het Westen zich volgens El-Sheikh de afgelopen decennia uitsluitend ingespannen om de bestaande situatie in stand te houden. De huidige 'hetze' tegen Iraq, eventueel uitdraaiend op een militair confrontatie, vindt hij dan ook enigszins schijnheilig. El Sheikh: „Het Westen heeft vooral economische en strategische belangen in de Arabische wereld. Amerika wil het liefst de status quo handhaven, hoe onrechtvaardig die ook is voor het arme deel van de Arabische bevolking. West-Europa stelt zich iets gematigder op, maar streeft in feite hetzelfde na."

El-Sheikh vindt het Westen dan ook weinig geloofwaardig als beschermer van de vrije Arabische wereld tegen het dictatoriale regime van Hussein. „Amerika en de Westeuropese staten doen wat hen het beste uitkomt om hun belangen te beschermen. Ik beschuldig het Westen niet van oorlogszucht, wel van handelen uit super-egoïstische motieven. Een land als Kuwayt is in de post-koloniale periode min of meer gecreëerd door de Engelsen. Zo zijn er meer regimes die gesteund worden door het Westen. Ook die landen zijn niet democratisch, ook daar worden de mensenrechten geschonden, maar het Westen staat dat oogluikend toe."

„Saddam Hussein doet hetzelfde, alleen op veel grotere schaal. Hij heeft bijna 100.000 mensen vermoord in zijn eigen land. De oppositie is vrijwel uitgeroeid, wie een afwijkende mening verkondigde werd tegen de muur gezet. Het Westen wist dat. Zijn optreden werd af en toe ook wel veroordeeld, maar dat ging nooit gepaard met maatregelen. Er werd geen resolutie aangenomen, geen vloot gestuurd. Zolang hij deed wat het Westen wilde, bij voorbeeld in de Golfoorlog, werd hij voorzien van wapens en chemische grondstoffen. Daarnaast heeft hij in praktisch alle West-europese landen tot twee weken geleden altijd kredietfaciliteiten gekregen."

FOTO GPD

Dr. Ibrahim El-Sheikh: „De Arabische wereld wordt verdeeld door de grote tegenstelling tussen aan de ene kant een paar landen die rijk zijn geworden van de olie en een meerderheid die arm is en met grote problemen kampt."

„Nu Saddam Hussein voor zichzelf is begonnen, voor zijn eigen hegemonie, is dat ineens veranderd. In een week tijd zijn de man en zijn land ineens slecht geworden. Natuurlijk, Saddam Hussein is een dictator. Hij is naar mijn smaak een groot misbruiker van de gevoelens van zijn volk en van de Arabische massa. Maar het Westen, en tot op zekere hoogte ook de Sovjetunie, heeft een hele grote bijdrage geleverd aan de situatie die nu is ontstaan."

„Als ik dit alles afweeg vind ik dat iedere poging van het Westen om de situatie met geweld tot een oplossing te brengen ten stelligste moet worden afgewezen. Het zou desastreuze gevolgen hebben. De vijandigheden zullen vooral de bevolking raken en waarschijnlijk de oliebronnen platleggen. De terugslag die zou volgen is de komende tien, twintig jaar niet te herstellen. Mijn voorstel is: niet militair ingrijpen, wel een economische en politieke boycot. Ook dan zal de bevolking zwaar te lijden hebben, maar die prijs moet dan maar betaald worden voor de val van het regime. Ik denk daarbij overigens eerder in jaren dan in maanden."

Husseins pretentie op te treden als leider van de Arabische wereld was volgens El-Sheikh al uitgehold vóór het besluit van de Arabische top om een eigen vredesmacht te vormen. „Die mogelijkheid had hij al begraven toen hij Kuwayt binnenviel," meent El-Sheikh. „Of zijn claims terecht waren of niet, het past gewoon niet meer in deze tijd om problemen op deze manier op te lossen. Ik denk dat hij zich beter had kunnen concentreren op verbetering van de economische situatie van zijn land. Hij heeft op dat gebied aanvankelijk wel degelijk successen geboekt. Had hij die lijn voortgezet en nog een paar jaar gewacht tot andere regimes zijn voorbeeldfunctie hadden erkend, dan was dat beter geweest voor hem en voor de Arabische wereld."

„Iraq had een voorbeeld kunnen zijn van organisatie, discipline en economische vooruitgang, maar Hussein had het geduld niet en koos met de aanval op Iran en nu Kuwayt voor geweld als middel. Dat is zijn fout geweest. Hussein is een goede organisator, een goede strateeg, maar geen goed politicus, geen diplomaat."

De oproep van de Iraakse leider tot een Heilige Oorlog is volgens El-Sheikh weinig reëel. „Er komt weinig reactie op. De oproep vindt wel weerklank bij de fundamentalisten, bij de gewone man in de straat, maar die zijn niet in staat om hem vanuit hun landen te helpen. Dat kunnen alleen regeringen en legers, maar daarvoor is het nu te laat."

Hoewel El-Sheikh ervan overtuigd is dat Saddam Hussein het op den duur niet zal kunnen volhouden tegen de oppositie, vindt hij dat de dictator vanuit zijn optiek en die van zijn aanhang wel degelijk iets heeft bereikt. „Ten eerste heeft hij aangetoond dat een enkel land, mits gedisciplineerd en georganiseerd, het Westen op het verkeerde been kan zetten. Dat is op zich een politiek succes. Ten tweede heeft hij met de annexatie van Kuwayt het koloniale verleden in een klap weggevaagd en een historische claim van de Iraakse bevolking gerealiseerd. Verder bestaan er sterke vermoedens dat hij beslag heeft weten te leggen op de goudreserve van Kuwayt. Dat zou om een bedrag van 50 miljard kunnen gaan. Dat is een enorm succes, hoe je het ook bekijkt. Immoreel, maar wel een succes."

„Je kunt zeggen dat het allemaal korte termijn-successen zijn, die hij later misschien weer verliest. Maar dan zeg ik: een volgende keer kan een andere Hussein het misschien langer uithouden. Voor het Westen moet dit dus een signaal zijn dat het serieus naar een oplossing moet zoeken voor de brandende problemen in het Midden-Oosten, in plaats van ad hoc militair in te grijpen."

Volgens El-Sheikh hebben de huidige ontwikkelingen die oplossing niet dichterbij gebracht. „Ik denk eerder dat de greep van het Westen erdoor versterkt is. Het besluit van de Arabische top om een gezamenlijke vredesmacht te vormen zie ik niet als teken van grotere eensgezindheid. Het besluit is genomen onder zeer zware druk en onder bizarre omstandigheden. De leiders hebben vooral gehandeld uit angst voor destructie van hun land en de val van hun regimes. Zelfs in deze wanhopige toestand was de beslissing niet unaniem. Ik hoop dat het besluit een eerste stap is in de goede richting, maar ik vrees dat het weinig waarde heeft. Zolang de tegenstellingen blijven bestaan tussen de progressieve en traditionele regimes, en tussen rijk en arm, zal ook de verdeeldheid onder de Arabieren blijven."

Een oplossing voor het Palestijnse probleem lijkt op dit moment verder weg dan ooit. De leiders in Israël zullen in het optreden van Saddam Hussein zeker geen aanleiding zien om zich toegevender op te stellen. El-Sheikh: „Ik ben het daar niet mee eens. Wat er nu is gebeurd moet juist een stimulans zijn om zo snel mogelijk het Palestijnse vraagstuk naar tevredenheid op te lossen. De Palestijnen zijn niet inhalig, ze zijn bereid Israël te erkennen als hun rechten ook erkend worden. De argwanende, hardhandige houding heeft Israël in dertig jaar niet verder gebracht. Laten we het nu door vreedzame middelen proberen. Je zult zien dat dat productiever is."

Gedachten bij warm weer

Door Wim Crouwel

Elkaar afwisselend schrijven tien hoogleraren van de Erasmus Universiteit op deze plaats elke week een column; de samenleving in kijkend over de grenzen van hun specialismen heen.

Mooi zomerweer levert altijd een rustig museum op. De zichtbare zon is de geduchtste concurrent van kunst en cultuur. De enkele bezoekers die je gedurende warme dagen ziet rondlopen, zijn toeristen (ze komen dus wel degelijk naar Rotterdam). De Rotterdammers zitten met hun landgenoten in hun caravan of aan het water; geef ze eens ongelijk zou je zeggen.

Ik heb tot nog toe de neiging onderdrukt om aan toeristen in het museum te vragen of ze de musea in hun eigen stad kennen. Ik durf ze dat ook eigenlijk niet te vragen, omdat ik bang ben dat het eerlijke antwoord vaak 'nee' moet zijn. Per slot wil ik ze niet in verlegenheid brengen. Toeristen bezoeken musea, dat hoort bij toeristisch gedrag. Als je thuis bent, kun je dat weer achterwege laten. Ook hier raak ik wel eens met een stadgenoot in gesprek die ons museum niet kent, maar bij voorbeeld het Louvre meerdere malen heeft bezocht.

Ondanks de zomerse inzinkingen en ondanks het feit dat vele Rotterdammers nog niet over de drempel zijn te halen, neemt het museumbezoek gestaag toe. Dat is een landelijke en ook internationale trend. Beeldende kunst, kunstnijverheid en het zogenaamde 'design' kunnen zich verheugen in belangstelling uit de meest onverwachte hoeken.

Wel is duidelijk dat de wat traditionele kunstvormen en de toegepaste kunsten het hoogst scoren, toch krijgen ook de nieuwste ontwikkelingen in de beeldende kunst steeds meer aandacht. Je komt er moeilijk achter wat de oorzaken zijn van deze toenemende belangstelling. Ook onderzoeken onthullen maar moeizaam de werkelijke motieven achter museumbezoek. Het is zeker dat meerdere factoren hier samenwerken, zoals economische opbloei, toenemende scholingsgraad, meer vrije tijd en in zekere mate ook de vergrijzing.

Ik denk dat de laatste tijd vooral de economische factoren een rol spelen en daar horen aspecten bij die veel meer liggen in het vlak van sensatie en 'human interest'. Zo maken de gigantische prijzen die op kunstveilingen worden gehaald het publiek nieuwsgierig. Ik ben er van overtuigd dat de enorme toeloop tot de prachtige Van Gogh-tentoonstellingen vooral daaraan is te danken. Het is te hopen dat een groot deel van al die bezoekers ook heeft ontdekt hoe fascinerend het werk van Van Gogh is. En hoe zat het met onze Van Dongen-tentoonstelling? Kwam men er in zo groten getale naar toe omdat men wist dat het zulk schitterend werk was of omdat er zo'n boeiend verhaal hangt rond deze verloren zoon van Rotterdam?

Door de stijgende prijzen op de kunstmarkt krijgt helaas ook de onderwereld belangstelling voor schilderijen Het toenemende aantal kunstdiefstallen is de prijs, die we moeten betalen. Ook die maken het publiek nieuwsgierig. Komt een geroofd schilderij in het gunstigste geval weer boven water, dan komt iedereen er naar kijken.

Beeldende kunst is evenals 'design' in het korte golf-bereik terecht gekomen, het patroon waarin zich bij voorbeeld ook de mode bevindt. Voor elk volgend seizoen nieuwe modellen. Het marktmechanisme heeft een stevige greep gekregen op produktie en afzet. Het lijkt alsof beeldende kunst en 'design' zéér dicht het moment zijn genaderd dat ze inwisselbaar worden. De begrippen 'nieuw' en 'origineel' hebben daardoor een veel sterkere betekenis gekregen bij de beoordeling dan voorheen. 'Anders dan anderen' werkt als een magneet op het publiek. Jonge kunstenaars kunnen daardoor in een relatief korte tijd sterk in de belangstelling komen en hoge prijzen vragen voor hun werk, er staan genoeg yuppies in de rij om gretig te kopen. Met eenzelfde snelheid kunnen ze echter ook weer 'uit' raken. Door dit soort factoren komt de beeldende kunst terecht in de sfeer van de modieuze, luxe woninginrichting en de spiegelende projectkantoren.

De effecten van de maalstroom waarin het geheel zich bevindt zijn voor het 'design' minstens even funest als voor de beeldende kunst. Er wordt een eindeloze stroom 'gedesigned', nutteloze produkten op de markt gebracht die geen ander doel hebben dan verkocht te worden. Ogenschijnlijk spelen trendkenmerken een grotere rol dan bruikbaarheid. Het zicht op nuttige, functionele en goed ontworpen spullen wordt er behoorlijk door belemmerd.

Slechts een relatief klein aantal kunstenaars en ontwerpers weet buiten en boven deze nieuwste ontwikkeling te blijven en het is interessant om te zien hoe in die gevallen de domeinen van de beeldende kunst en de toegepaste vormgeving helder gedefinieerd blijven. Dan blijkt dat we gelukkig in het geheel niet hoeven te verwachten dat er ooit sprake zal zijn van inwisselbaarheid van beeldende kunst en 'design'.

Om al dit soort verschijnselen is het dus de vraag wat we moeten denken van het toenemende museumbezoek. Ik weet het antwoord niet, want het kan zijn dat er uiteindelijk toch sprake is van een stijgende, echte interesse in kunst en vormgeving en dat men ontdekt hoe onmisbaar deze elementen zijn in ons dagelijks leven. Musea zijn er om dit laatste aan te tonen. In het hete weekend dat ik dit schrijf is het goed toeven in het museum; de klimaatinstallaties werken er op topcapaciteit. Marketing-denken had ons natuurlijk een advertentie moeten doen plaatsen: 'het museum is de beste plaats voor een hete dag'.

Prof. W. Crouwel is bijzonder hoogleraar Historische en Kunstwetenschappen aan de Erasmus Universiteit en directeur van Museum Boymans-van Beuningen.

TIPS

010-4066066

VOOR SNEL SUCCES

VAKANTIE BUITENLAND 602

SURINAME

SURINAME ƒ 1750,- v.a. Amsterdam. ƒ 100,- korting op andere tarieven. Kroonduif Reizen 010-4777122 sgr/anvr.

JOEGOSLAVIE

Yoegoslavië, midden adriatische eiland, t.h. luxe 4-pers. app. Van aug.-sept., resp. ƒ 90,- en ƒ 80,- p.d. Mogelijk gebruik van waterscooters, speedboot, waterskiën en parasailen. Tel. 010-4520939 of 010-4340522

Porec/Stunt hérfstreis, vertrek op 7 sept. en 21 sept. verblijf in hotel Lotos d/wc. HP. incl. drie excursies v.a. ƒ 375,- p.p. Keijman Reizen 08376-14130/14121

CARAVANS 605

Houten Red-Ceder en PVC stacaravans alle maten. Fin. mog. Indeling naar wens. Casco's v.a. ƒ 12.500,-. Zaterdags open tot 15 uur, Leca Caravanbouw, Breevaartstraat 38 (Spaanse Polder), Rotterdam-West. Tel. 010-4154733. b.g.g. 010-4556314.

VERHUUR!!! Luxe toercaravans. V.a. ƒ 295,- p.w. C.C. Bos, Woutersweg 8 's-Gravenzande. Tel. 01748-12683.

T.k. vouwwagen, WALKER DOUBLETTE, '84, i.z.g.st., geh. compl. Vr.pr. ƒ 3.500,- Tel. 01880-44181.

KNAUS Passat De Luxe 485 T, i.z.g.st, geh. compl., met verw., kk, voort., luifel, enz. ƒ 4.950,- 01807-21406.

Witte HOBBY 400 met eindkkn. (nieuw), vele extra's. Van ƒ 18.000,- voor ƒ 15.000,-. Tel. 010-4262938.

T.k. gevr. Toer-, Sta- en Vel.-maat carav., cont. betal., eig. transp. aanw. Tel 03407-3557

T.k.a. Car. T.E. 380, bj. '78, incl. voort., ƒ 2.150,-. 01830-34764 na 19 u 010-4511568.

DETHLEFFS camper Luxus 470 TR, incl. voort., z.g.a.nw. ƒ 11.000,- Tel 01623-13536.

T.k. CHATEAU GP364, bj '81, m. voortent en div. acc. T.e.a.b. Tel. 010-4588920.

ROLLER 3.10 m., 3 pers., incl. koelk., voort. l.z.g.st. ƒ 3.500,-. 01807-22300.

ALPENKREUZER Select t'86 div. acces. ƒ 2600,-. 01810-14648.

KAMPEERAUTO'S 607

Last minute voordeel

Camperverhuur voor de maand augustus: v.a. ƒ 999,- per week. Inl. Achilles Camperverhuur Rotterdam. Tel. 010-465.64.00.

GARANTIE! Camperhuur Ned. goedk. adres. Bel: 03495-72737/ 71308.

T.k. KAMPEERAUTO opbouw 3 hr. i.st.v.nw. Vr.pr. ƒ 27.500. Tel.01840-19971.

ZAKENTIPS

ZAKENFLITSEN 701

Verhuur van GEREEDSCHAPPEN. Keuze uit honderden professionele machines. Breur IJzerhandel, Vlietlaan 51 - 55, R'dam 010-4522544 (6 lijnen). Geerlaan 13-17, Ridderkerk. Tel. 01804-24611. Geertsema IJzerhandel, Lemmerweg 49, Sneek. Tel. 05150-18484.

Ter overname levensmiddelenzaak + winkelwagen met wijk in R'dam-Z. Hr. dubb. winkel ƒ 1000 p/m. Vr.pr. ƒ 40.000. HANS SINTEMAARTENSDIJK Intermediair voor horeca en detailhandel. 070-3293042.

Wij kunnen geen enkele AANSPRAKELIJKHEID aanvaarden, voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door het niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Glazen OPENHAARDEN ook naar Uw eigen ontwerp. Van Suijlekom Openhaarden Fabrikant. Boterstraat 50 Schiedam 010-4268334/ 4263872.

DRAAGTASSEN natuurvriendelijk plastic of papier, alle maten, blanko of met Uw tekst. Gijzen Papier telef. 043-254737.

ALWO horeca-slagerij- en winkel inventaris. Inkoop-verkoop-inruil. Tel.: 01802-2151/3915.

B.V.'s N.V.'s en BEDRIJVEN t.o. gevr. slechte fin. positie geen bezwaar. R & P groep Den Bosch 073-418380.

TELEFOONSERVICE abonnement voor ƒ 45 p.m.(incl. Telex- en Faxservice). Telecon infolijn 010-4760630.

Detailh. bedr. kopen of verkopen? Bel voor info en gratis doc. ROAL, 010-4561468.

B.V. gevraagd ter overname, event. fin. problemen geen bezwaar. Tel. 020-798206.

ESCO en Heuga tapijttegels v.a. ƒ 2,50 excl. BTW. Tapijttegelcentrale, 076-220686.

Groothandel in POSTERS en lijsten b.a. de nieuwe collectie. 01659-4614/ 01652-20184.

T-SHIRTS wit v.a. ƒ 2,75,- en bedrukt v.a. ƒ 3.95,- Cogatex tel. 010-4844750.

T.k. gevraagd: PORTOCABINE afmeting 3-5 of 6 mtr. Tel 01808-3122.

T.k.a. diverse trainings app. merk First Class z.g.a.n. + 48 kledingkluisjes. 01807-18212.

Kabouter Prijzen bij C&A

Nú al leuke nieuwe herfstdingen!

Katoenen hemd, gedessineerd of in uni. 19.–

Piqué poloshirts. Katoen. 140-182 2 voor 19.–

Blouse met glansstreep. Twee modellen. Polyester. 40-50 19.–

Linnenlook plissérok. Polyester. 38-52 19.–

5-pockets blue jeans. Katoenen denim. 19.–

Alles: 19.–

T-shirts, katoen. Uni en genopt. S-XL. 2 voor 19.–

Baby Club pyjama-pakken. Katoenen tricot. 56-86 2 voor 19.–

Ribjersey pantalon. Acryl. 38-52 19.–

Print-sweatshirts. Katoen/polyester 86-134 2 voor 29.–

V-hals ajourvest. Acryl. S- M-L 29.–

Korte glansblouse. Polyester. 36-44 29.–

Linnen-look rok met ceintuur. Polyester. 38-50 29.–

Alles: 29.–

Pantalon. Polyester. Diverse maten en kleuren. 29.–

Canda heren-piqué poloshirts. Polyester/katoen. 2 voor 29.–

Baby Club 'thermo-tricot' pak. Polyester/katoen. 62-86 2-Delig: 29.–

Dress-shirts. Uni en gestreept. Polyester/katoen. 2 voor 29.–

C&A

Corduroy jongens- en meisjesbroeken. Katoen. 86-134 2 voor 39.–

Kleurrijke glansblouson. Polyester. 40-50 39.–

Broekrok in polyester/viscose kwaliteit. 36-48 39.–

Sweatshirts met print. Polyester/katoen. 140-176 2 voor 39.–

Alles: 39.–

Klassieke herenpantalon met riem. Polyester. 39.–

Tweekleurige jacquard-pullover. Acryl. 39.–

Fleurige japon. Polyester. 42-52 39.–

Chintz winterjack. Polyester/katoen. 92-134 49.–

Katoenen Avanti heren-pantalon met riem. 49.–

Avanti reliëfpullover. Acryl. 49.–

Alles: 49.–

Mooi gedessineerde japon. Polyester. Diverse maten en kleuren. 49.–

Kleurrijk trainingspak. Kreuk-look polyamide. 140-176 2-Delig: 49.–

KVM109

Is een B.V. voor u niet haalbaar? Gebruik dan een legaal alternatief. Bescherm uw PRIVE-VERMOGEN! Bel BDS 070-3658759 of fax 3464660.

Mobiele- en staandereklame. Borden, autobelettering enz. MOBIREK. Tel. 010-4762556.

T.o.a. exclusieve Damesmodezaak te Rotterdam-Centrum 010-4360577 (9.00-17.30 uur)

Gezocht GARAGEBOX omgeving centrum R'dam Noord. Tel 010-4141853 na 19 uur

T.k. WINKELINT. met koof, beige bruin, geschikt voor div. branches. Tel: 01856-3052.

HORECA 702

T.k.a. EETCAFE te Schiedam ƒ 85.000,- zonder kontanten onnodig te reflekteren. Inl. tussen 9.00 - 17.00 u. onder tel. 010-4730165.

T.k. gevr. goedlopende CAFETARIA of snackbar in R'dam of omg. contanten aanw. Br. o. nr. 035476765 bur. v. d. bl.

EINDELIJK! Taste of Malaisia. Maleisisch eten en ontspanning. Enige in Europa met div. radio / TV artiesten uit Singapore / Maleisië / Europa. Delftsestraat 12-14, R'dam. Tel. 010-4121523, openingstijden 17.00 t/m 04.00 uur.

BELEGGEN in recreatie, dit is nu zeer lucratief. Grote fiscale voordelen, min. ƒ 12.500,- eigen geld nodig. Dit is een project van Zuidenveld BV. Tel. 05498-41824.

Te koop snackbar/eetcafe regio R'dam. Vr. prijs inv. / goodw. + o/g ƒ 335.000,-. HANS SINTEMAARTENSDIJK Intermediair voor horeca en detailhandel. 070-3293042.

Enorme sortering BARKRUKKEN en ander horecameubilair. Info 070-3464779.

ARKENBOUT Horeca Bemidd. vr. t.k. horecapanden v. haar relaties 010-4115271.

T.o. div. SNACKBARS / Rest. Regio R'dam e.o. Doc. en info Roal 010-4561468/4561259.

KANTOOR BENODIGDHEDEN 704

Aveha, wij zouden het er wel in willen pompen, schrijfm., kopieer- en rekenm., kassa's, computers, telefax.app., telef. beantw. en kantoormeubelen voor "nieuw en gebruikt" naar AVEHA kantoormach. import Rotterdam*, Schieweg 45 010-4668211 (*ook zaterdag) Oud-Beijerland, Adm. de Ruyterstraat 58, 01860-15799. Dordrecht, Grote Markt 71-72, 078-142288. Hellevoetsluis*, Rijksstraatweg 286, 01883-13237 (*ook zaterdag). Den Haag*, Laan van Nieuw Oost Indië 88, 070-3474727 (*ook zaterdag).

ABC KANTOORMEUBELEN tot 25% korting 2000m2 showroom en grote afd. occasions. Schieweg 89 Delft t.o. Makro tel. 015-623231* Geop. 9-17 u., zat. 10-17 u. Zie pag. 15 Gouden Gids 90/91.

Nieuw, gebruikt en licht beschadigd KANTOORMEUBILAIR. Altijd grote voorraad buro's kasten en stoelen enz. Ook voor magazijn- en archiefstellingen naar de specialist: Blok Interrek Bedrijfsinrichtingen B.V. Giessenweg 67-73 Sp. Polder 010-4378800 fax: 010-4376540.

Speciale prijzen voor SCHRIJFMACHINES, kassa's, rekenmachines, faxen, stalenkantoormeubelen enzovoorts. Bas Ruts, Witte de Witstr. 15 R'dam, tel. 010-4140644.

Voor een ruime keuze in kantoormeubilair zowel nieuw als gebruikt uit voorraad ROCOR v. Helmontstraat 7, Rotterdam tel. 010-4258123 geopend 8-17, zaterdag 10-15 uur.

TELE COMMUNICATIE 705

AVEHA Kantoormach. import ook voor fax-apparaten (zie rubr. kantoorbenodigdheden).

D.R.T.S. TEL.CENTRALES Showroom Grote Markt 74, Dordrecht, 078-313800.

DRAADLOZE bereikbaarheid. 100 m tot 25 km. V.a. ƒ 100,-. Tel. 06-52733510 R'dam.

EVENEMENTEN 707

Dagelijks MAKREELVISSEN v.a. de Neeltje Jans met de Maatje Adriana. Volop vangst. 01113-1505.

DAVID BOWIE Nijmegen 18/8 ƒ 50,-. De Jong Intra Vakanties 01804-5 77 77.

DRUK EN REPROWERK 708

AANBIEDING: Uw eigen briefpapier en visitekaartjes 500 vel briefpapier ƒ 199. 250 visitekaartjes ƒ 169. Nu samen slechts ƒ 299. Layout en kleur naar keuze!! Gratis bezorging in geheel Nederland !! Flexi-Press, telefoon 020-333665, telefax 020-312687.

DIVERSE-TIPS

HUWELIJK EN KENNISMAKING 902

INTER/RELATIE + LCH + Sol'o-Plan-Reizen. De grootste en gereputeerde combinatie met unieke mogelijkheden tot spontane kennismaking. Opgeteld: meer dan 47.600 clienten gingen u voor. 7 dagen en 7 avonden per week bereikbaar: 01807-10108*. Reizen voor alleengaanden. Partneradviezen. Ontmoetingsavonden. Zelf kiezen uit de grootste Partnerkrant van Nederland. Erkend Nationale Vereniging Relatiebureaus.

Zakenman, 37 (gebonden), zkt charmante leuke vriendin, 25-35 jr, huidkleur niet belangrijk, om vrije tijd gezellig door te brengen. Moet van autorijden en reizen houden. Brieven met foto worden direkt beantwoord. Br. o. nr. 035476895 bur. v. d. bl.

Parnter Select 50 cpm Fokkerweg 115 Leiden

Zoekt u een man ?
06-340.330.63

Luister naar partnerzoekers

Zoekt u 'n vrouw ?
06-340.330.64

Wilt u zelf gratis inspreken, bel 071-215117 (24 uur per dag)

Vermogend zakenman 39 jr. wonende te Wassenaar zoekt knappe blonde VROUW tot 30 jr, lengte 1.70-1.80 m. van middelb. niveau, voor serieuze relatie. Brieven met foto o.e.r. o. nr. 037477013 bur. v. d. bl.

TIP-telefoon 010-4066066 van 's morgens half negen tot 's avonds half negen.

WILT U REAGEREN OP EEN ADVERTENTIE MET BRIEVEN NUMMER? Zend uw brief aan: Afd. Gerubriceerde Advertenties, Postbus 241, 3000 DB Rotterdam. Vergeet vooral niet in de linkerbovenhoek van de enveloppe het briefnummer te vermelden.

Architekt, 56 j. wil op deze manier proberen een lieve vrouw te ontmoeten, om dan samen een duurzame relatie op te bouwen. Br. o. nr. 031477643 bur. v. d. bl.

HUISDIEREN 905

T.k. van Nddc. DUITSE DOG, 7 mnd. oud., met stamb. ƒ 1.250,-. Gespreide bet. mog. 01880-41557.

T.k. Yorkshire terriers + abricot poedeltje. Voll. ingeent + paspoort. Tel 01623-20305.

T.k. SIAMESE-KITTENS, ing. en ontw. met stamb. Vaste pr. ƒ 400.- Tel. 010-4951484.

T.k. nest West-highland Whiteterriers, ing. en ontw. met stamb. Tel. 03423-2839.

Zoveel soorten mooie gezonde PUPS vindt U nergens. Misschien ook de pup die U zoekt? 01890-16203.

Te koop zwarte DWERGPOEDELTJES, 4 mnd, ing., langharige tekkeltjes, 11 wkn, ing Tel. 070-3894071.

T.k. mooi getekende DALMATISCHE hondjes. Tel. 01815-2756.

T.k. SIAMEES / okh. div. kl ook silver tabby's met stamboom. 010-4387159.

KUNST, ANTIEK EN CURIOSA 906

Boeren gelöogde grenen meubelen en strak eiken bij ANTIEKHAL KRALINGEN kijken. Goudsesingel 44-48, R'dam

Nederlandse fregatten wacht in de Golf weinig tegenstand

Agressief Iraq beschikt slechts over één haven en één klein fregatje, de Ibn Marjid

Het fregat Witte de With dat met de Pieter Florisz naar het Midden-Oosten gaat, verliet gistermiddag het Amsterdamse Sail '90 om in Den Helder de Golf-missie voor te bereiden.

FOTO ANP

Door Arnoud Riethof

Samen wonnen Witte de With en Pieter Florisz de zeeslag bij Ter Heyde, op 10 augustus 1653. En samen verloren en sneuvelden deze vlootvoogden in de Sont op precies dezelfde dag: 8 november 1658. Bij Ter Heyde ging het erom de blokkade door de Engelsen van de Hollandse kust te doorbreken. In de Sont werd gevochten om de vrije handel op Scandinavië — vooral in graan en hout — te garanderen.

Er is in ruim 330 jaar eigenlijk niets veranderd. Ook op 20 augustus 1990 gaan de *Witte de With* en de *Pieter Florisz* samen het zeegat uit. Naar de Rode Zee of de Perzische Golf. Niet om die machtige Iraakse marine te verslaan. Want die heeft maar één klein fregatje, de *Ibn Marjid*. Vier andere grote fregatten en zes met raketten bewapende, door Iraq al lang betaalde, corvetten liggen al meer dan vijf jaar te roesten bij een Italiaanse werf. Door het wapenembargo gedurende de oorlog tussen Iraq en Iran zijn ze nooit geleverd. Onze fregatten gaan, net als in de zeventiende eeuw, geen vijandelijke vloot verslaan, maar iets met een blokkade doen en de vrije handel in olie veilig stellen.

Hr Ms Witte de With en *Hr Ms Pieter Florisz* zijn eigenlijk niet echt nodig in de wateren rond SaudiarabIë. Net zo min als de paar oorlogsschepen die ook Canada en Australië sturen. Ze zijn meer een ondersteuning van de door de regering uitgesproken mening dat Nederland vitale belangen heeft in het Midden-Oosten. Iraq heeft immers maar één onooglijke haven, bij Basra in het topje van de Perzische Golf. Een toegang tot zee die op het ogenblik overigens ijverig bevaarbaar wordt gemaakt door de baggeraars van Boskalis. En het blokkeren van de twee Iraqese pijpleidingen (door Turkije naar de Middellandse- en door Saudiarabië naar de Rode Zee) kun je beter met een afsluitkraan doen dan met een fregat.

Voor bescherming van de vier Amerikaanse vliegdekschepen zijn onze twee vlootvoogden ook niet nodig. De VS hebben zelf hele eskaders destroyers, fregatten en hulpschepen rond hun 'flattops'. Je kunt hoogstens zeggen dat een extra scheepje op de flanken, met radar aan boord om vijanden op tijd te ontwaren, nooit weg is.

Onderzeeërs, in de bestrijding waarvan de *Pieter Florisz* nu juist is gespecialiseerd, heeft Iraq niet. En aan de hoofdtaak van de hele Nederlandse marine, het begeleiden van grote koopvaardij-konvooien, bestaat op dit moment evenmin behoefte. Blijft over het 'ons gezicht laten zien' en wat patrouilleren om scheepsladingen die voor Iraq bestemd zijn (of die er nog uit komen) toch te onderscheppen.

Zeilscheepjes

De twee Nederlandse schepen kunnen bij dat patrouillewerk te maken krijgen met vijandelijke vliegtuigen, bommen, gasaanvallen, raketten, mijnen, kleine raket- en torpedoboten en met wat je zou kunnen noemen terroristische aanvallen: door met wapens volgestouwde onschuldig uitziende zeilscheepjes. In principe is Iraq in staat dit arsenaal in te zetten. En in principe moeten het luchtverdedigingsfregat *Witte de With* en het standaardfregat *Pieter Florisz* daartegen opgewassen zijn.

De twee schepen hebben verschillende taken en zien er ietsje anders uit, maar zijn precies even lang: 130,5 meter. De maximumsnelheid is tegen de zestig kilometer per uur, maar de kruissnelheid ligt op de helft (16 knopen). Hun waterverplaatsing, volgeladen, ligt rond de 3700 ton. Dat is niet veel, als je bedenkt dat het ook naar de Golf vertrokken Franse vliegdekschip *Clemenceau* alleen al 3720 ton *brandstof* aan boord heeft.

De *Witte de With* zou oorspronkelijk net zo'n standaardfregat worden als de *Pieter Florisz*. Z'n kiel werd gelegd op 15 december 1981. Een half jaar daarna brak de Falkland-oorlog uit. De Argentijnen brachten tot schrik van de Royal Navy vijf Britse fregatten en destroyers tot zinken. Met van grote afstand afgevuurde Franse Exocet-raketten. Ook de niet eens zo geavanceerde Argentijnse jachtvliegtuigen konden op eenvoudige wijze tot de Britse vlooteenheden doordringen. Het bleek dat het niet genoeg was om oorlogsschepen met een scherm van eigen vliegtuigen te verdedigen: de eigen luchtverdediging van de schepen — voor doelen op afstand en voor nabije — ontbrak pijnlijk.

Goalkeeper

Ook de Koninklijke Marine — waarvan de schepen op dezelfde leest geschoeid waren als de Britse — trok lering uit de Falkland-oorlog van '82. De in aanbouw zijnde *Jacob van Heemskerck* en de *Witte de With* werden gebombardeerd tot luchtverdedigingsfregatten. De tien andere 'standaards' werden wel volgens plan afgebouwd. De aanpassing hield onder meer in, dat de hangar voor de onderzeebootbestrijdingshelikopters plaats maakte voor extra middellange afstands-luchtdoelraketten — en de helikopters verdwenen dus ook. Het aloude kanon op de voorplecht werd weggehaald en op de achtersteven verscheen een snelvuurwapen tegen zeer nabije (doorgebroken) doelen: de goalkeeper. Bovendien werd de boordradar verbeterd.

De *Witte de With* heeft als wapen tegen onderzeeboten nu 'alleen' twee dubbele torpedolanceerbuizen. De torpedo's hebben een bereik van 11 kilometer. De eigen aanvalssonar kan onderzeeërs opsporen, maar via het commandocentrum kunnen ook helikopters van andere schepen naar een vijandelijke duikboot worden geleid.

Van voor naar achter beschikt het Nederlandse L-fregat nu over de volgende wapens. Vlak voor de brug staat een achtvoudige raketwerper voor de Sea Sparrow. Die kan radargeleid met een snelheid van tweeëneenhalf keer het geluid (mach 2,5) luchtdoelen raken op 14,6 kilometer afstand. De *Witte de With* heeft in totaal 24 Sea Sparrows aan boord.

Zilverpapier

Tussen de voorste 'mast' en de schoorsteen staan acht Harpoonraketten tegen zeedoelen (andere schepen dus). De Harpoon heeft een reikwijdte van 130 kilometer en bereikt een topsnelheid van 0,9 mach. Deze zware raket is ook radargestuurd. En heeft daarmee het nadeel dat de tegenstander het radarsignaal kan storen en zo de Harpoon kan laten 'missen'. Maar dat kan de De With zelf ook, dat storen: door zelf op de frequentie van de vijandelijke radarsignalen te gaan zitten of door zilverpapier tot op vier kilometer hoogte uit te spuwen of door fakkels de lucht in te schieten. De raket weet door een teveel aan 'doelen' dan niet meer waar-ie het moet zoeken en 'vernietigt' dan vaak een fakkel in plaats van het schip.

De Tartar-raket voor luchtdoelen op langere afstand staat op het achterdek. Daarvan heeft het schip er veertig. Vliegtuigen kunnen er al mee worden aangevallen (met een snelheid van twee keer die van het geluid) als ze nog op 46 kilometer afstand vliegen. Daarmee vormt de Tartar de eerste verdedigingslinie tegen de beruchte Exocet. Want het bereik van deze laag over de zeespiegel scherende raket is, afgevuurd uit een vliegtuig, veertig kilometer. Als je dus snel (op minstens 41 kilometer afstand) de straaljager-met-Exocet weet te vernietigen, krijgt deze geen kans te vuren.

Verspieders

Luchtdoelen groter dan twee vierkante meter kan de radar van de *Witte de With* al op 264 kilometer afstand onderscheiden. Dan is het voor de meeste straaljagers nog tien tot vijftien minuten vliegen. Als het een beetje meezit beschikt het schip sinds dit jaar ook al over de nieuwste drie-dimensionale radar van Hollandse Signaal, die zo tegen de 150 kilometer afstand doelen op zee en in de lucht begint te onderscheiden. Bovendien zijn er nog radarapparaten voor de kortere afstand, die tegelijk doelen onderscheiden en al dan niet automatisch ook het vuur leiden. Alle wapens kunnen tegelijk, onafhankelijk van elkaar en snel na elkaar worden ingezet.

Het is waarschijnlijk, dat de Nederlandse schepen in de Golf ook gebruik gaan maken van de informatie die de Amerikaanse en Saudische AWACS-vliegtuigen verschaffen. Deze hoogvliegende radarverspieders kunnen op nog veel grotere afstanden doelen ontdekken en — wat nog veel belangrijker is — onderscheid maken tussen vriend en vijand. Want dat is het nadeel van veel van de huidige opsporingssystemen: ze kunnen niet zien *wie* het is. De vuurleiding op een schip moet dan andere bronnen aanboren: waar komt het ongeveer vandaan; moeten we niet gauw effe via de radio vragen wie dat is; zijn er misschien gewoon vrienden in de buurt. Want natuurlijk sturen 'vriendelijke' vliegtuigen wel een speciaal signaal uit, zodat ze herkend kunnen worden. Maar de Iraqezen zullen dat niet doen, zodat het net lijkt alsof er een Amerikaans vliegtuig met een kapotte zender in de buurt is.

Op die manier gaat er tijd verloren. De Amerikanen hebben gemerkt wat er kan gebeuren als je te snél schiet: tijdens de vorige Golfoorlog schoten ze per ongeluk een Iraans verkeersvliegtuig neer — alleen maar omdat het geen signalen gaf en op een vreemde hoogte op ze af vloog.

Maar andersom kan ook. Wie radarsignalen uitzendt, kan daarmee door de tegenstander worden ontdekt. En dat kan dodelijk zijn. In de moderne oorlogshandboeken wordt dan ook aanbevolen om zo min mogelijk *actieve* opsporingsmethoden (als sonar en radar) te gebuiken. Schepen en vliegtuigen houden zich op alle mogelijke manieren stil. Sommige soorten van de nieuwste raketsystemen zijn zelfs louter gericht op het gebruik maken van de vijandelijke radar. Dan hoeft een raketkop maar een klien flitsje radarsignaal op te vangen, en hij weet waar-ie wezen moet, zonder zelf nog signalen uit te zenden.

Redmiddel

De commandant van het Amerikaanse fregat *Stark* merkte op 17 mei 1987 in de Golf dat het ook nadelen heeft om 'stil' te zijn. Net toen Iraq (per ongeluk, zeiden ze) twee Exocet-raketten afvuurde had hij zijn laatste redmiddel, een snelvuurkanon à la de Goalkeeper, uit staan. Ook al omdat zo'n kanon, als-ie op automatisch staat, zich niks van vriend of vijand aantrekt en lustig begint te ratelen. De *Stark* verloor 37 bemanningsleden.

De Nederlandse *Pieter Florisz* beschikt niet over de langere afstands luchtdoelraket Tartar en heeft ook minder radar aan boord. Wel staat achterop een hangar waar twee Lynx-helikopters een plaats vinden. Deze machines zijn gespecialiseerd in het opsporen en vernietigen van onderzeeboten. Voorop dit S-fregat staat bovendien een 76 millimeter OTO Melara-snelvuurkanon, dat een bereik heeft van 16 kilometer. Luchtdoelen kunnen er ook mee worden bestreden: tot op 12 kilometer.

Helemaal achterop beide schepen staat dan tenslotte de Goalkeeper, Neêrlands trots. Al is dit kanon dan ook alleen nog maar aan Nederland zelf, aan Groot-Brittannië en de Verenigde Arabische Emiraten verkocht. De Goalkeeper zoekt en vindt z'n doelen helemaal zelf, tot op twee kilometer. En dat razendsnel. De zeven lopen spuwen 4200 30 millimeter-granaten per minuut uit (zeventig per seconde). Zelfs de zwaar gepantserde kop van een Exocet is daartegen niet bestand. Het door Hollandse Signaal Apparaten samen met General Electric ontwikkelde kanon is overigens ook tegen te dichtbij gekomen vliegtuigen en schepen te gebruiken, en met verschillende soorten granaten.

Het enige nadeel van de Goalkeeper is dat de magazijnen voor de kogels nog met de hand moeten worden verwisseld. Maar daar kunnen onze Jantjes in de drie weken die ze nog te varen hebben, nog eens goed op oefenen.

Laadtechniek enige probleem van Goalkeeper

Een demonstratie met de roemruchte Goalkeeper, het snelvuurkanon tegen vijandelijke raketten. De magazijnen voor de kogels moeten echter met de hand worden verwisseld.

Vandaag begint de nieuwe serie van het feuilleton 'Een avondje stappen', dat door acht bekende Nederlandse misdaad- en thrillerauteurs wordt geschreven. Na Tomas Ross, Jacques Post, Ina Bouman, Jan van Hout, Manuel van Loggem en Gerben Hellinga, die de voorgaande afleveringen schreven, nu Jacob Vis. Na hem neemt René Appel — voor de laatste week — het estafettestokje over.

EEN AVONDJE STAPPEN

Jacob Vis

AFLEVERING 7-1

Het gebouw van de Stichting Sociaal Cultureel Werk lag in een klein plantsoen, omringd door huizen uit de zestiger jaren. Om het gebouw lag een grote, verwaarloosde tuin. In het portaaltje stond een Omafiets met een kinderzitje.

De deur stond open. Ik bleef op de drempel staan en gluurde naar binnen. In het keukentje tegenover de ingang leunde een meisje tegen het aanrecht. Uit de radio jengelde Turkse muziek. Ze keek me glimlachend aan en wees naar de deur met een naamkaartje: Leo Struik, coördinator.

Ik klopte. Iemand riep ja en ik stapte naar binnen. Achter het bureau zat een forse man. Hij leunde achterover in een luxueuze bureaustoel en luisterde met een verveeld gezicht naar de vrouwenstem uit de telefoon. Ik schatte hem een jaar of vijftig. Hij droeg een bril met dikke glazen, een beige colbert met een hemelsblauw ruitje en hij had een fascinerend lelijke kop.

„Ik hang je op," zei de man. „Ik krijg bezoek. Over een uurtje of zo bel ik je terug." Hij legde de hoorn neer en keek me aan. „Meneer?"

„Mijn naam is Max de Klerk," zei ik. „Ik ben op zoek naar de heer Struik."

„Die ben ik," zei de man.

„Wat kan ik voor u doen?"

„Tja, dat is een heel verhaal," zei ik. „En ik ben bang dat het nogal persoonlijk is. Hebt u even tijd?"

Struik kinkte al even behoedzaam. „Gaat u zitten."

„Dank u." Ik deed de deur dicht en ging op een bruin plastic stoeltje zitten.

Struik vouwde zijn handen in elkaar en keek me onwelwillend aan, maar dat kon ook door die jampotjes komen. Ik had onderweg een lange inleiding bedacht maar in een impuls besloot ik tot de directe benadering.

„Ik kom hier in verband met de moord op Karin de Leeuw."

Struik rees half overeind. Zijn knokkels maakten een knappend geluid.

„Wat heb ik daarmee te maken?" vroeg hij schor.

„Dat weet ik nog niet," zei ik. „Daarom ben ik hier."

Ik haalde Karins boekje uit mijn zak en legde het opengeslagen op zijn bureau. Hij griste het naar zich toe en tuurde naar zijn naam en het absurde bedrag van *f* 12.813,65 per halfjaar.

„Dit is belachelijk," mompelde hij.

„Tja. . ." ik maakte een onbestemd gebaar. „U staat erin. Helaas. Met vele anderen als u dat enigszins geruststelt."

„Geruststelt! Wat denkt u wel! U dringt hier mijn kantoor binnen, u. . . u. . . komt met een absurde beschuldiging en dat omdat een naam die toevallig op de mijne lijkt in dit boekje staat!"

„Wonen er nog meer Leo's Struik op het Welnaplein?"

„Nee," mompelde hij. Ik begon medelijden met hem te krijgen. „Er is nog geen sprake van een beschuldiging," zei ik. „Wij zijn alleen benieuwd naar uw connectie met Karin de Leeuw."

„Wie zijn wij?"

„Mijn partner en ik."

„En wat bent u? Detectives?"

„Ja," zei ik snel. Bij hem leek me dat wel een passende rol en het zou later een hoop uitleg sparen.

„Kunt u zich legitimeren?"

Ik wees naar het boekje. „Wat denkt u daarvan?"

„Dat zegt me niks," zei hij nors. „Bovendien is het een kopie zonder rechtsgeldigheid."

Ik glimlachte. „Natuurlijk. Het origineel ligt in de kluis."

Het Turkse meisje stak haar hoofd om de deur en zei: „Ik ga hoor. alles is schoon." „Dank je," zei Struik. „Tot morgen."

„Doei." Even later fietste ze het pad af. Het zitje rammelde achterop.

„Heeft ze al kinderen?', vroeg ik verbaasd. Struik glimlachte. Hij zag er plotseling menselijk uit.

„Ze haalt haar jongste broertje van school. Haar moeder kan niet fietsen."

Hij keek het meisje vertederd na. Toen keek hij naar mij en zijn gezicht verstrakte. „Waar waren we gebleven?"

„Bij uw connectie met Karin de Leeuw."

„Ik heb haar welgeteld een keer ontmoet. Jaren geleden. . ."

„Hoe verklaart u uw naam in dit boekje?"

Struik haalde zijn schouders op. „Geen idee."

„Echt niet?"

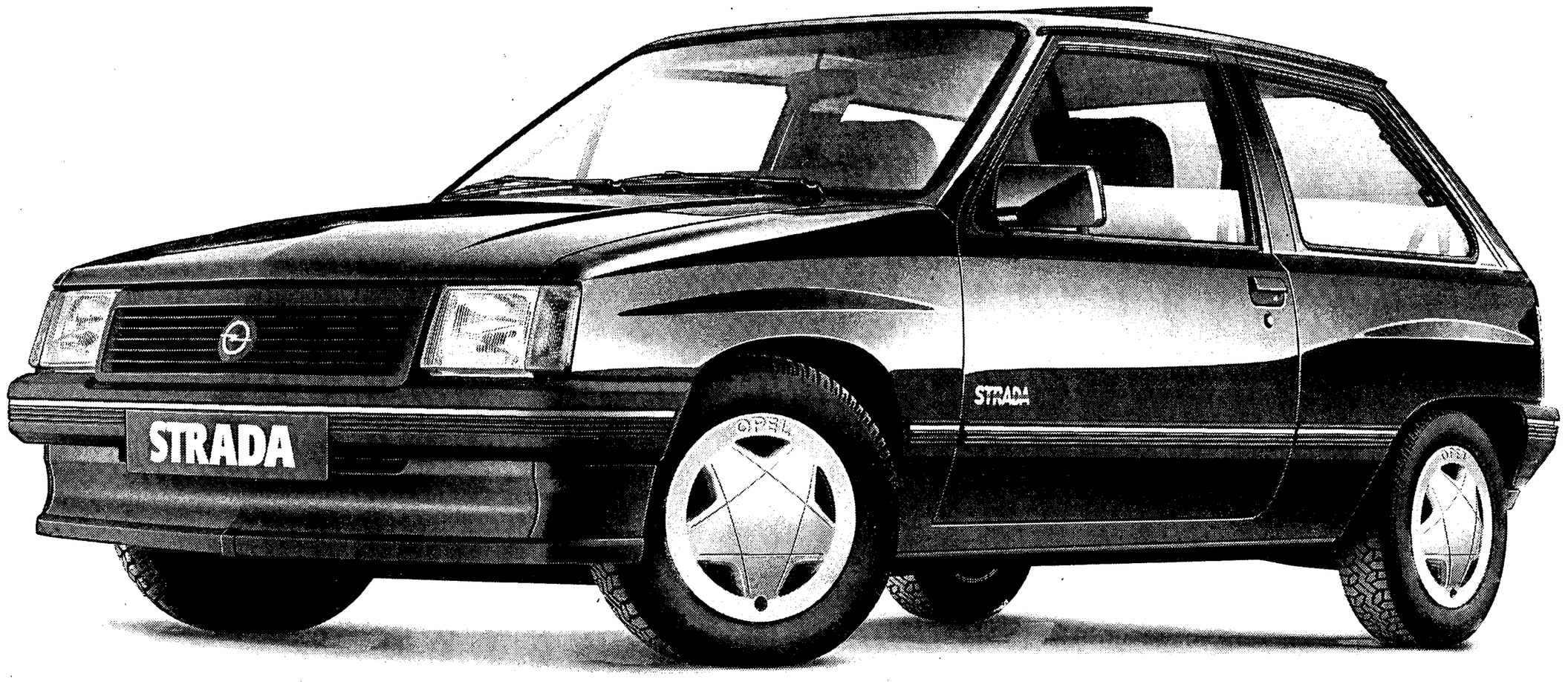
„Nee. Zou u me eindelijk eens uit willen leggen wat dit te betekenen heeft?"

Ik aarzelde. Zou een professional zo stom zijn geweest zijn kaarten op tafel te leggen? Kon ik nu nog terug zonder me belachelijk te maken?

Struik had mijn aarzeling gezien. Hij grijnsde en van zijn verwarring van een paar minuten geleden was geen spoor meer over. Ik voelde me plotseling als Breukink op de Tourmalet.

Ik begon te vertellen. Tien minuten later liep ik naar buiten. Bij het hek draaide ik me om en keek door de ramen van het kantoortje. Struik zat in de houding zoals ik hem achtergelaten had: als een halflege zak in zijn luxe bureaustoel.

STRADA = WEG.

Van de Opel Corsa Strada is slechts een beperkt aantal gemaakt. Enige haast is dus geboden. Want het zou natuurlijk jammer zijn als je de Strada net mist. Ga zelf maar na: waar vind je nog een auto voor f 20.495,– met een 1.4-injektiemotor en geregelde 3-weg-katalysator en als extra's: intervalschakelaar op voor- en achterruitwissers, kwartsklokje, een handige middenconsole, speciale bekleding ook op de deurpanelen, dichte stoffen hoofdsteunen, zilverkleurige wieldoppen, extra brede banden, getint glas, verlichting in handschoenenkastje, motor- en bagageruimte en een speciale bies in bumpers en beschermstrips. Voor slechts f 500,– extra krijg je er ook nog eens een vanaf de fabriek ingebouwd, perfekt afgewerkt schuif/kanteldak in. Maaarrr, op is op. Wie het eerst komt, het eerst maalt. Ga daarom zo snel mogelijk naar de Opel-dealer.

OPEL CORSA STRADA, VANAF f 20.495,–

EN WEG = WEG.

waarschuwingszoemer voor als je je lampen laat branden. Maar ook van binnen uit verstelbare buitenspiegels in de kleur van de auto,

Look at Opel now!

OPEL

DAAR STAAT DE WERELD VAN GENERAL MOTORS ACHTER.

Adviesprijs inclusief B.T.W., exclusief afleveringskosten. Af General Motors Nederland B.V., Sliedrecht. Prijs- en specifikatiewijzigingen voorbehouden. Zes jaar garantie tegen doorroesten van binnen uit. Ook in Fleetsales & Leasing is Opel al jarenlang No. 1.

DE BOEKENPLANK

DE ARBEIDER-WETHOUDER DRIES VAN DER VLERK

Een leven van dienst aan de gemeenschap.
Door Dr Jan Grandia.
Luxe gebonden editie met stofomslag.
120 foto's, o.a. van Rotterdam tijdens de wederopbouw, ca. 400 pag.

Dit boek geeft een beeld van een boeiende politieke en bestuurlijke loopbaan van een arbeider-wethouder en zijn persoonlijke achtergrond. Het vormt tegelijkertijd een bijdrage aan de politieke en sociaal-culturele geschiedenis van de Nederl. sociaaldemocratie. Maar ook is het een boek over Rotterdam en een Rotterdammer, die een belangrijk aandeel heeft gehad in de wederopbouw van de Maasstad.

DE ARBEIDER-WETHOUDER DRIES VAN DER VLERK

Een leven van dienst aan de gemeenschap

Dr Jan Grandia

TOT 15 AUGUSTUS 1990 tegen de voorintekenprijs van..... ƒ 30,- Winkelprijs ƒ 48,--

Bij verzending per post dient ƒ 35,- overgemaakt te worden op girorek. nr. 28333 of ABN rek. nr. 50.03.11.897 t.n.v. Avondbladen Combinatie Rotterdam te Rotterdam onder vermelding van de titel van het boek.

VOORDEELCOUPON

Geldig tot 15 augustus 1990.
.....ex. DE ARBEIDER-WETHOUDER
DRIES VAN DER VLERK
Voordeelprijs ƒ 30,– /per post ƒ 35,–.

Naam : .....
Adres : .....
Postcode : ..... Plaats : .....

U kunt deze bon inleveren of opsturen naar: Avondbladen Combinatie Rotterdam, afd. PR- Promotie, Witte de Withstraat 25, 3012 BL ROTTERDAM. Zodra het boek in september verschijnt, krijgt u nader bericht.

METROPOOL Het Vrije Volk ROTTERDAMS NIEUWSBLAD

TIPS 010-4066066

Met een Tip, Regeltip of Fotolip **bereikt u ruim 1.600.000 lezers van 13 jaar en ouder.**

Bron: Summo Scanner 1989

VOOR SNEL SUCCES

OPROEPEN 908

Slachtoffer van een ongeval?

Advocaten hulplijn (verkeers)slachtoffers Mr. W.J. Gelderblom biedt hulp bij het verhalen van schade na een verkeers- of bedrijfsongeval.
Bij letselschade kunnen de kosten van rechtshulp buiten proces geclaimd worden bij (verzekeraar) tegenpartij.
Wij zijn al vele jaren specialist op dit terrein.
Vraag (vrijblijvend) advies:

010-4130148.

Mee in Mokum: Fantastische STADSWANDELINGEN o.l.v. trotse oudere A'dammers. (020-251390 ma.-vr. 13-16 u).

Onbegrepen angsten? Fobieën? Onverklaarbare lichamelijke klachten? V. REINCARNATIE-THERAPIE 010-4667671

PIJNBEHANDELING. Thuis, door u zelf, met naaldloze acupunctuur. Voor vrijblijvende info 01751-77272.

PIJNBEHANDELING thuis met acupunctuur zonder naaldjes, voor vrijbl. info. 01751-77272.

CLUBS 998

Villa Weizigt

'n intieme en gezellige sfeer voor u en uw zakenrelaties.
Rijksstraatweg, hk Pieter Zeemanweg, Dordrecht, 078-179405. Sauna, zwembad en massagebaden.
IEDERE ZATERDAG V.A. 21.00 UUR PARENAVOND.

Climax, Maashaven 34, R'dam-Zuid.

Strikt prive v.a. 20-6-'90 uniek blonde moeder met haar zeer verlegen sensuele dochter hebben besloten om heren te beminnen. Moeder geheel topless in jarretels met DD-cups, dochter geheel bloot samen met een lesbisch trio zullen we u uren beminnen voor een prijs. Een pils staat voor u klaar. Mathenesserweg 115c, ma-vrij van 12.00-02.00 Rotterdam West. Ook SM moeder-dochterliefde.

Erotische PEEPSHOW v. ƒ 10 deze week met onze sensationele Linda 20 j. geschoren. Nieuw! Erica 18 j. slank en blond, supersexy. Vertoon sexfilms in privécabine v.a. ƒ 5 met massage ƒ 25. Erotische Kijkshop, Putsebocht 61b R'dam-Zuid. Vrij entree.

Paradise Club

Sauna, zwembad, Turksstoombad etc. Wij bieden totaal relax en entertainment in alle opzichten v.a. 14.00 u. Thomsonlaan 107 070-3.60.26.42.

Transsexuelen esc. privé de 4 mooiste sterren ontv. U discr. SM Hard slav., 010-4760929 Heemraadssingel 209.

SEXPALEIS INTERNATIONAL Club met vele jonge dames bedrijven de liefde tot een ware extase. Boetiek en prive cabines. Geopend vanaf 10 uur 's morgens tot 1 uur 's nachts. Dordtsestraatweg 245-251 R'dam-Zuid

SEXSCHOMMELSHOW deze show nu met nieuw jong blond meisje 21 jaar en onze speciale ster 22 jaar. Ook vertoon van sexfilms in privecabine's vanaf ƒ 5,- met massage ƒ 25,-. Taboe Benthuizerstraat 45 Rotterdam - Noord.

Heerlijke bloedhete PIN UP in strak glimmend slipje lange benen, stiletto naaldhakken en peervormige ..., wil strelend het hoogtepunt bereiken. Kom snel! Grondherenstraat 16B R'dam-Z 12-24 uur.

Theatre Venus. Doorl. striptease met films op groot doek + sauna ƒ 25 entree. 12 Int. topless dames. Ma-vrij van 12-24 u. Adriaan van Bleyenburgstraat 28, Dordrecht. Tel. 078-140967.

Nw Javaanse meesteres aanw. Tropische erotische MENGELMOES uit verschillende landen. Zat. ook geop. 070-3851987. Nw meisje uit Peru aanw. Nw meisje aanw.

BRITT, 27 heerlijk slanke en zwoele Skandinavische sexy blondine met superlange benen, zij laat u 2× genieten voor ƒ 100 incl. Franse massage, tongzoenen, vrijen enz. Rijswijk, 070-3900636.

LIVESHOW in erotische speelcabine met sensationele jonge Go-Go girls. De show 10 gld. met massage 25 gld. Video filmshop 2e Middellandstraat nr. 1 R'dam-C.

Huize Lucia

Bergweg 328 B R'dam. Bodymassage ƒ 60. Relax v/a ƒ 100. Ma-za 12-22 u. Asc.gevr.

Anja Chantal Carla Pascal Paula 10-22

Mass. relax 010-4362167. 's Gravendijkwal 150d.

Lesbi Hard Porno

CI, pb. 96014, A'dam, (50 cpm)

06-320.321.99

Spoed charm. jonge gastvrw gevr. v. 20 t/m 25 jaar voor gezell. Beslist druk privé huis verd. ± ƒ 400,- p.d. ook parttime mog. 010-4364384.

RIJNDIJK 59. Ruime keuze betaalb. prijzen. Vrij entree. Van 11.00-24.00 uur. Hazerswoude, 01714-12579. Leuke ass. welkom.

LINDA, mooi, jong blondje verwent 'U',gretig en geduldig. Sandy,speels tienermeisje,18, maakt Uw stille dromen waar. Ma/za 11-22u., 010-4232564.

Uw 'PRIVEADRES' sensuele massages frans-intiem-grieks. Britt , 21, blonde liefhebster. Merel 19 sensuele masseuze, Ma/zo 11-22 u. 010-4845057

Heerl. trio ƒ 100 piek bij Nana + Moniek sexy moll. blond superv. v. bov. doen wij graag wat we beloven ma t/m do 10 -20 u Walenburgerweg 58A.

BLONDINE prachtig gevormd gr. D-cup sensueel in luxe ling v.e. heerlijke relax of mass. Harddraverstr. 43a, acht. CS 010-4661502 m-vr 16-22.30u

Nw Angelo bl. Lolita Fr-zc mtrs Sharon anaal beh. uro. Marian bl. DD-cup Slavin 18j. aanw. Heemraadssngl 247, r. deur. Ass. gevr. 10-23u.

Bananas Prive

V. 12 tot 23.30 u. 070-3833462. Tev. ass. gevr.

Meesteres Maria rh + Janet DD-cup v. 65+ uro ff trav. Grieks Indo Liza hard. slav. 010-4765611.

"FIRST LADY" Escort & Guide serv.! 010-4655344. Vnl.j. modellen tot i/d.... verzorgd! (Nwe. inschr. welkom).

Lords Privé

ma t/m vr. 11-21u. Erotische relax spel. Pinaspl. 5a 010-4621358 4152229.

Massagesalon BODY CONTOUR v. uw compl. ontspann. massage + sauna. 010-4207073. Masseuses gevr.

Ongedwongen grandioos bloedheet wat wil je nog meer, probeer het een keer. Bel me 070-3463219.

PLAZA-ESCORT Leuke jonge meisjes aan huis/hotel, 24 u. serv. 010-4563611. Ass. gevraagd.

PAPENDRECHT, 2 sensuele bl op zoek naar een avontuur ook trio 078-154829 ook za / zo tev. nette gastvrouw gevr.

Nieuw R'dam knap THAIS meisje m. vriendin, trio of apart. Mnd tm zat. 11-22u. Prins Hendrikkade 112a.

Lucy een echte SPECIALISTE op sex-gebied. Voor Intiem, Frans, Grieks en massages. Ma/vrij 11-22 u. 010-4328092

Gevr. in luxe Club Kit Kat blondje, Ind., meisje Dcup 7d 20u Hoge verd. + garantie 070-3616837/3658696 Centr.

SENSUELE mass. & intiem dr moll. roodh. vr. super E-cup ma-vrij 10-17u Harddraverstr. 43a acht. CS 010-4661502.

Leuke sportieve jongens ontv. en bez. heren WHIRLPOOL, sportmass. 070-3106765, 070-3231707, ass. gevr.

Hellevoetsluis ESCORT Bea, leuke meisjes discr. aan huis / hotel, privé-adressen via fotoboek 01883-20731, 7 d.p.w.

Voor EXCLUSIEVE relax sens. mass. en soft SM ontv. een charm. gast. v. di-vrij 12 uur-21 uur, tel. 010-4853940.

(H)eerlijk Lolita popje 18 jaar nimphoname 2× 100 ma-vr LANGE HILLEWEG 23a. R-Z 10-22 Spoed ass. v/d avond.

Nieuw Massagesalon EAGLE o.a. Zweedse massage ma-vr 10-22u Kleiweg 225B R'dam 010-4180477 masseuses gevr

Debby 19 jr Miranda 21 jr Tanja 28 jr v. ma. t/m vrij. v. 10-19 Lesbische trio's ook Escort 010-4863389.

NIEUW in Papendrecht 19j studente ontv privé 078-158485 ook Grieks ma-za va 12u

PAPENDRECHT, aantr. jonge vrouw zoekt een spannend erotisch kontakt met man of vrouw 078-412380.

PAPENDRECHT j. bl. vr. vindt het leuk om jou te verwennen. Kom eens vrijblijvend kennismaken 078-159448 ook za/zo

Ruby mooie krullebol 20j. Viva m. br. super EEE cup. Sandra 19j. vrijt m. lng haar. Dordtseln 81c. Sp. ass. gevr.

Meesteres

Debby 010-4257923.

A-N-N-A 26j volslk. verw. u langd. vrijen Frs/int ƒ 50 010-4772494 Beukelsw 89b.

Nw ANGEL 19 j blond lang slk geschoren 010-4363680 10-18 's Gravendijkwal 156a.

J-I-L-L 19 slk l. zw. haar frs/int. ƒ 50,- 010-4366035 11-17 's Gravendijkwal 156a.

SILVIA 25 jr super gevulde grote EE-cups 010-4360208 17-23 's Gravendijkwal 156a.

TANJA Lolita 19 j. neemt de tijd ƒ 50 int. 010-4676495 10-17u. Schieweg 18 B.

LENNY, Rijswijk voor 'n gezellig moment. In aug. open van 11-18 uur. 070-3950639.

DIANA 29j lief & ged. slank + volume, ongeb. ik kom graag a/huis & hotel. 010-4206170.

Sex op niet commerciële basis. Uniek! Safe en discreet. Info: 076-223911/219693.

BREDA Leuke j. vrouw en vriendin echt privé. Ook zaterdag 076-221051.

Nieuw TRANSSEXUEEL beauty met zijn Thaise vriendin discr. privé 010-4655581.

TEAP-BANDAL. Thaise en Zuid-Amerikaanse meisjes aanw. 040-454290.

ARNHEM Ron Wel 38 jr, lief en geduld. Allen voor heren. 085-427319 ook sm.

Nw. metamorphose mass. en Jap. lokai mass. Shaana gedipl. 010-4777988 gn sex.

NIEUW Tonny blond 40 jr. sexy gesch. ook escort 010-4816758.

CHEVY--117--4 - spontane - jongens - voor - nette - Herenprive of-escort-010-4191532

CINDY 25j. komt graag aan huis, veilig en discr. erv. m. oud 010-4849828.

Nieuw Vanessa en Angelique allebei 20j sl. lang vol v. bov lief v. ouderen 010-4733592.

RIDDERKERK, stewardess 29 Zwitserse blondine 26 jaar. Ma-vr 10-24 u. 01804-16326.

R-O-S-I-T-A safesex Fr. mass. 2x HP halfbl ind ma-za 1-22u Math.dijk. 74B, 010-4152808.

Mandy 18 sensuele LOLITA Chantal 18 geduldig nu privé Nieuwsgierig? 010-4845057.

Papendrecht uitdagend jong meisje, doet het graag met jou. 078-412542. Ook za/zo.

ESCORT-JOSE-BURO dames, homo's, transs., stript. Vele nieuwen. 010-4115227.

SM-ver. BISAR woensdagm. live SM-shows aanv. 15.00 u. Info 010-4776171.

Nw! Bezuidenh. Charm. volsl SECRETARESSE 34 jr. Buro Prive Kontakt 070-3609654

Zr. knappe bl. jong slanke vr. 28 jr. Erg mooi fig. Buro Prive Kontakt 070-3609654

SEXY! mooie, jonge, vrouw, wil nu eens lekker vreemd Tel.010-485.91.90 ass. gevr.

Nw Erwin22 Frank21 Leo19 v. her. ma-za 12-24u Wij zijn g..! 010-4760498 B.Meineszln 12a

Anita 1.80 ±100kg DD95 W.Buytenw. str 110b bij tel.cel overnachting mogelijk.

Nw Loes 18j DD cup. Jesel 19 j int/Fr ƒ 50. Cindy get. mass. + bad ma/z. Schiekade 63B.

CINDY'S-ESCORT Leuke meisjes v.a. 18 j. aan huis/hotel. 01880-37371.

MODERN KONTAKT zkt. enk. besch. gastvr. v. nivo v. inf. 01804-23034 Ridderkerk.

Nw RIDDERKERK Klasse Meisje 25 jr. zkt. enk. rel. v nivo bij M K 01804-23034.

BURO-BARBARA heeft nieuwe adressen, tev. dames gevr. 010-4861144.

RIDDERKERK blond, jong, slank, vrouwtje ontv. u strikt privé ma t/m vr 01804-10553.

Bl. Sven Rob Edwin + Stev. priv.+esc. 010-4760929 Heemraadssingel 209B.

Buro Noord voor een goed adres. Wij vragen gastvr. v/a 20 jr. Th. ontv. 010-4654528.

Privé KIM Ned. Ind. lief vrouwtje zeer lang haar slank vol v. boven 010-4779633.

Nw Cliff 21 grote? Ben gew. g. v't ontv/bez her ma-za 12-24 010-4760774 Groshansstr. 8a

NW: beeldschoon Koreaans meisje 19 jr. perfect slank, absolute top 070-3607674.

Op en top fijne relax 10-22 Marja 26 blond Bianca 21 indo Lola 010-4776447 as gevr

MEISJES v.a. 18 jaar gevr. voor saunaclub te Baarle Nassau. Tel. 04257-9772.

CHARMANTE alleenst. jonge vrouw ontv. U prive bij haar thuis ma-vr. 010-4232258.

Linda, Gerda 32 jr. Prive en Escort. Ma t/m vr. v.a. 10.00 u. 010-4804670.

2 Slanke STUDENTES 18-23 jr willen deze vakantie wat verdienen 010-4841729.

Gorkum Oost leuke dame v 21-26 jr. ontv. en bez. u. IJsbaan 55, 01830-28802.

BREDA Jannekes Relaxteam vr. prive en escort tev. met sp. ass. gevr. 076-147510.

Bij Fleur een goede, verzorgde ontsp.-massage met warme olie, geen sex. 010-4859137.

AMY rustige relax m.c. in privesfeer, ma t/m vr. 10-16u. Tel. 010-4661353.

Spontane JONGE DAME v. 30 blond en slank komt bij u thuis. 01804-18070.

3 Blonde schatjes 18 voor trio's esc. priv. 010-4765611 Heemraadssngl 209 24u open

L-U-C-K-Y E-S-C-O-R-T voor een leuk jong meisje v.a 18j. huis / hotel. 01819-16710.

Slanke j.man 34 jr. zoekt slanke j.man tot 35 jr. voor SM-RELATIE 010-4148130.

PRIVE: bl. volsl. sexy, ma t/m vr. 11.00-19.00 uur, 070-3838038.

SM huis ook sex en massage ma-za 10-22u. 010-4659221 Insulindestr. 272 R'dam-N.

PIERRE 18 j. Rob 19 j. Peter 22 j. Rick 23. ontv./bez.,u prive, alles mog. 070-3951336.

WENDY sexy vr. met kousen & jarr. v.e. goed & rustig relax ma-vr 15-22u. 010-4666570.

J.meisje uit goed milieu mooie body (turnster). Uitsl: ESCORT, 010-4655344.

Nw Linda 23 DD-cup nympho 2×hp grieks bad m-vr 12-24u 010-4772650 B.Meineszln 12a

ZEVENBERGEN Els, Angela, Dian prive 11-23. tel 01680-25923 fotob. aanw., ook zat.

GORKUM, J.dame ontv. op verzoek zonder ondergoed 01830-22678.

PAPENDRECHT, zeer mooie j. vrouw wil eens lekker vreemd. 078-411590 ook za/zond. av.

Egypten. zkn. VROUW voor (sex)rel. Lijsbesstr. 147, Den H. Tev. massage.

PAUL zr alt. bruine boy ja + transsexueel Marpessa, Dordtseln 81a ben. 12-22 u.

Huize PINOKKIO 3 (h)eerlijke boys, 18-20, o. gr. + mstr + sl. Gr. Florisstr. 90A, 13-24u.

T-R-A-N-S-E-X-U-E-E-L 19j. m. onder haar rokje. iets groots. Heemraadspl. 10a.

MINOU pour-vous sl. blkant. Karin super bl. DD cup Fr.zc. gr. Mathensserln 396a.

Vrij VEILIG vrij met Eric! Voor een super relax + esc. Heemraadspln 10a, 010-4765069.

NW lief CHRISTINE sexy 20j. Tamara Rubensfig. sp. Fr-zc, Claes de Vrieseln 45a 11-22u.

3 Nieuwe dames bij GERDA 36 -40-42j 5×7 d.p.w. v. 11 tot 23u 010-4860201 str.pr.

NICOLE mooi sl. 20j. Diana neg. m. zin 24j. D-cup Fr-zc. Westvarkenoordseweg 259c.

Heerlijke sensuele Surinaamse lekker mollig m. gr. DD boezem 010-4781168 10-17u.

Gez. huisvr. RUBENSFIG. DD-cup intiem Fr. of Gr. ma t/m vr 18-24 uur. 010-4853004.

Uw prive "Black-Beauty" j.vr. heel erg lief v. ma-zat. v. 11-20. Tel. 010-4863400 RZ.

Heren gesp. BOUWVAKKERS ontv./bez. halfbloed 19 j. 03480-20898. Geh. NL ma/za

Kinderen zwoegen en zweten in warm Blijdorp aan wintermode-reportage

Door Marjan Meijer

ROTTERDAM — Zweetdruppels werden verholen weggeveegd. De ogen sperden zich wijd open. Op commando was het lachen, serieus in de camera blikken of olifant Sonny een pluk hooi voeren. De keuze van Het Vrije Volk om voor een speciale winterkleding-modereportage van Marca de dierentuin als lokatie te gebruiken, bleek een schot in de roos. De modellen waren dolenthousiast en gingen geheel op in hun 'werk' en het voederen van de dieren. Fotograaf en pr-man waren zeer tevreden de fotogenieke achtergrondbeelden.

Het verbaasd toekijkende publiek keek vorige week de ogen uit bij de olifanten, de kamelen, de Canadese wapitiherten en in de Kiboko kinderjungle van Diergaarde Blijdorp. Gestoken in dikke winterkleding van Marca lieten kinderen van 3 tot 12 jaar, via het fotomodellenbureau Kids uit Baanbrugge geboekt, zich fotograferen door modefotograaf Frits Keijzer. En die fotosessies trokken een mensen!

Marca bleek een hete dag te hebben gekozen toen het bedrijf met stapels dikke wintertruien, stevige broeken, sjaals, handschoenen, petten en mutsen naar de diergaarde trok. „Dat is hard werken hier," mompelde het ervaren model Sjoerd van Uijtregt (12 jaar) uit Zoelen, terwijl hij in opdracht van Het Vrije Volk hevig zwetend de touwbaan van de kinderjungle beproefde.

Terwijl tientallen leeftijdgenoten zich uitleefden op de touwen poseerde een kwartet in de warme winterjassen. Een klamme klus voor de kleintjes Stepanie Vonk (3,5 jaar) uit Beverwijk en de vierjarigen Ryan Robertson en Shane Blom uit Rotterdam. Het Rotterdamse vriendenduo was vergezeld van pappa en mamma's. Nog onaangetast door de glamour van het vak wilden de kinderen maar het liefst de olifanten voeren met het hooi dat oppassers Rob van Loon en Willem Emans beschikbaar hadden gesteld. Ryan moest wel even wennen aan die grote olifant. Hij durfde er niet met zijn rug naartoe te staan.

Frits en Shirley Robertson en Mickey Blom begeleidden zwetend hun 'trotsjes' bij de modereportage. Vader Henk Zevenboom kwam met beeldschone dochters Angelique (5 jaar) en Regina (4 jaar) te laat uit Ridderkerk. Zijn 'kids' waren dubbel geboekt. „Om het geld gaat het niet. Wij zijn trots als een pauw als ons kroost in een krant, tijdschrift of magazine staat," verklaarde Henk zijn teleurstelling voor hij het beloofde gratis rondje door de diergaarde ging maken. De meisjes verkenden de kinderjungle, de fotograaf interesseerde ze niet. Zij willen dieren zien.

„Dubbele boekingen zijn gebruikelijk bij kindermode of andere reportages waar kinderen aan te pas komen. Sommige kleintjes vertikken het op het 'moment suprème.' Je moet op alles bedacht zijn, want voor zo'n dag is een ploeg ingehuurd," verklaarde fotograaf Frits Keijzer, zelf vader van drie kinderen en gespecialiseerd in kindermode-fotografie. „Dat is de ellende met kinderen bij reportages. Voor ons betekent het werk. Het is ons beroep en technisch weten we van de hoed en de rand. Die modellen doen het uit een hobby. En dwingen, dát doen we nooit."

's Middags verschenen de oudere modellen Niels Rietdijk (11 jaar) uit Amsterdam en de achtjarige vriendinnetjes Marlous Bogaard en Merel Sauer uit Nederhorst den Berg en de oudste van het gezelschap, Sjoerd. De tienermodellen bleken het vak door en door te kennen. Niet dat ze blasé zijn. Maar ze weten exact wat kleding showen is, hoe je enthousiast in een snack hapt of samen met het huisdier poseeert. 'Top of the bill' is optreden voor de televisie. Sjoerd kreeg het voor elkaar bij de Avro en Niels heeft gescoord in commercials.

's Ochtends om negen uur waren de pr-man, de modefotograaf, visagiste Gineke Coster, styliste Astrid Halberstadt gearriveerd. Attributen: meters film; camera's, strijkplank en stapels kleding. In de catacomben onder de keuken van het diergaarde-restaurant in de Rivièrahal is een kleedruimte. „Met kinderen is het in een dierentuin overal leuk," stelde Frits vast. De olifanten moesten er het eerst aan geloven. De allerkleinsten showden de nieuwste kleding voor aanstaande winter met élan. De zwartwit foto's, voor zover te zien op de proef-polaroids, doen denken aan die weergaloze platen van 'de uitvinder van de modefotografie', de Amerikaan Richard Avedon. 's Middags moest het Rotterdamse echtpaar Paula en Senza Daniëls, dat kind aan huis is in Blijdorp, de kinderen en fotoploeg helpen toen er in stoere corduroy, stevig spijkergoed en kleurige windjacks moest worden geposeerd bij de wapiti-herten.

De herte-dames bleken het herkauwen fijner te vinden en vertikten het te komen. Paula en Senza Daniëls brachten uitkomst. Paula lokte de beesten geraffineerd met brood. Het paar (Senzo werd drie jaar geleden getroffen door een hersenbloeding en revalideert stapje voor stapje) heeft 'kontakt' met de wapiti's. Paula kent alle dieren en oppassers. Zij neemt dagelijks iets te smikkelen mee voor de wapiti's, zoals sla of peen.

„Wat spannend en wat een leuke kleding," riep Paula bewonderend. „Dat is een ijsje waard," meende de fotograaf. De kinderen ontdeden zich van veel kleding en likten tevreden. De fotoploeg zeeg na afloop aan het einde van haar latijn neer in de terrasstoelen. Fotograaf Frits; „Nu ontwikkelen en afdrukken en hopen dat alles goed is gegaan."

FOTO TIELEMAN VAN RIJNBERK

FOTO FRITS KEIJZER

Fotograaf Frits Keijzer houdt toezicht terwijl styliste Astrid Halberstadt en visagiste Gineke Coster de modellen in winterkleding klaar maken voor de fotosessie in de Kiboko kinderjungle van Blijdorp. Rechts: Alvast een tip van de sluier opgelicht via een polaroid-proefje van fotograaf Frits Keijzer: zo gaat een deel van de kindermode-reportage voor Marca, geschoten bij de olifanten van Blijdorp, eruit zien.

Féraud kiest voor Rotterdam

ROTTERDAM — De Rotterdamse Karel Doormanstraat lijkt hoe langer hoe meer te scoren als modestraat. Mode-ontwerpers en bekende modeketens uit binnen- en buitenland vestigen zich in deze centrum-winkelstraat. Bij de opening van de eerste winkel van de Franse ontwerper Louis Féraud in Nederland wordt zelfs gesproken van Karel Doormanstraat als Rotterdams nieuwste Mode Avenue.

De chique modezaak van Louis Féraud, met boutiques in Parijs, Cannes, Singapore, Hongkong, Tokyo, New York, Londen, Hamburg, München en Düsseldorf, heeft met Rotterdam voor de eerste Nederlandse vestiging een verrassende keuze gedaan. Een zaak in Amsterdam lag meer in de lijn der verwachting.

De herfst- en wintercollectie van Louis Féraud wordt gedomineerd door mooi spijkergoed in diverse kleuren, rijke borduursels en glanzende accessoires. Paars, aardetinten en dierenprints zijn favoriet. De stijl is chique, tegen het zeer nette aan. De doelgroep is jong, maar ook de oudere vrouw die niet bang is voor aparte prints, grote knopen, glimmende details en felle kleuren, kan aan haar trekken komen bij Louis Féraud.

FOTO AP

Nadia showt een dieprood fluwelen Haute Couture-jurkje uit wintercollectie van Louis Féraud. Opvallend zijn de pofmouwen waarin satijnen strepen zijn verwerkt.

Een pagina met een keuze uit de foto's, gemaakt tijdens de gezamenlijke modereportage van Het Vrije Volk en Marca, wordt binnenkort in deze krant gepubliceerd.

Rotterdam-maand in modegalerie Portaal

ROTTERDAM — De modegalerie/winkel Portaal staat deze maand in het teken van de stad Rotterdam en haar verjaardag. Om het 650-jarig bestaan van de havenstad te vieren exposeert Portaal deze maand het winterwerk van vijf ontwerpsters. De vijf hebben gemeen dat zij allen werden geschoold aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam. De Rotterdam-maand is tevens de introductie van de wintercollectie van Portaal (Mariniersweg 315).

De bestaande collectie met kleding van Marta de Wit, Ruurd de Graaf, Linnemore Nefdt en Mariette Zandijk is uitgebreid met een damescollectie van Jolande Bosman en winterjassen van Marjan Eradus. Behalve dat, zijn er handbeschilderde sjaals van Annemiek van Dijk te koop. In september toont de textielkunstenares Marian Schoettle haar kunsten in de modegalerie.

De geëxposeerde mode-ontwerpen die samenhangen met de Rotterdam-maand behelzen totale collecties. Carmela Filareto maakte kleding, geïnspireerd door de middeleeuwse kledingstukken. De vleermuis stond model voor de opvallende kragen en capuchons, die een belangrijk onderdeel uitmaken van de kleding. Frans Henneman bedacht kleren in duurzame materialen en neutrale kleuren, waarvoor moulage en patroontechnieken de basis vormden.

Hettie van der Werf bracht een tijdloze collectie, geënt op Europese klederdrachten, waarin vilten applicaties en Schotse ruiten werden verwerkt. Caroline van der Linde hing ruim- en soepel vallende vrouwelijke kleding aan de hangers. Saskia Markx is present met kleding in zachte, aardse tinten, soepele zijden stoffen en stoer linnen.

Portaal, Rotterdam-maand, vijf mode-ontwerpsters, Mariniersweg 315, toegang vrij. Tot en met 1 september.

MODE VAN DE STRAAT

Rotterdam bruist. Op cultureel, culinair, maar zéker ook op modegebied. In de Rotterdamse straten barst het van de modische nieuwigheid. *Het Vrije Volk* plukt die mode van de straat en presenteert haar in een wekelijkse rubriek. Redactrice MARJAN MEIJER laat daarin telkens Rotterdammers aan het woord over hun favoriete kleding en JAN VAN DER MEIJDE fotografeert de geïnterviewden in zijn Rotterdamse studio. Vandaag in de dertigste aflevering: László en Irene Moldován en hun liefde voor het motorrijden en de daarbij behorende kledij.

László en Irene: 'Motorkleding is waanzinnig trendy'

De motorfiets heeft op László Moldován (46) altijd een onweerstaanbare aantrekkingskracht gehad. De in Alkmaar uit een Hongaarse vader en een Rotterdamse moeder geboren László, kon amper schrijven toen hij aan motoren sleutelde. De motorliefhebber 'pur sang', getrouwd met de geboren en getogen Rotterdamse Irene Vermeulen (44), heeft inmiddels van zijn hobby zijn beroep gemaakt. In de Schiedamse Hoogstraat 195 is hij de enthousiaste mede-eigenaar van de populaire zaak in motoren en bijbehorende artikelen Daytona Motors.

László is een gezelligheidsmens met een ongebreidelde zucht naar avontuur. Hij heeft de halve wereld 'herontdekt' op de motor. Echtgenote Irene heeft dat, in 22 jaar huwelijk, geweten. Eén van die eerste motoren, een Harley Davidson, zal zij niet licht vergeten. Het zadel was breed, Irene vrij smal, dus dat was pijnlijden. László schaamt zich nog: „Ik moest haar rechtstandig van de motorfiets tillen. Dan moet je liefde voelen voor je motorfiets. Het is soms afzien, met een stijve nek, tintelende handen of vreselijke zadelpijn."

Irene herinnert zich hoofdschuddend die 'goeie ouwe tijd': „Wij maakten ooit een rit van drie dagen door de Sahara. M'n nieren kwamen er haast uit. Ik wou volhouden. Tot een bijna-aanrijding met een dromedaris. Dat was lachen, daar aan de rand van het Atlasgebergte. Staan op de voetsteunen bleek de manier van reizen daar."

Tegenwoordig gaan de Moldováns nog met de motor op vakantie. Hun vervoermiddel is een 'dikke' Honda Gold Wing GL1100. László verklaart: „Een 'interstate'. Je kan er op slapen. Soms moet ik Irene wakker houden."

Alles draait in het leven van de Moldováns om de motorfiets. Dus wat kleding betreft ook. Las: „Het stadsjack, oftewel het cityjack, is populair, maar voor op de motor ongeschikt. Je krijgt er een koude rug in, klacht nummer één van motorrijders. Uitkomst is de leren tuinbroek en goed ondergoed (altijd Schiesser)." Motorkleding gaat steeds meer lijken op 'straatkleding'. In de winkel haalt László de particuliere kopers er zo uit: „De klant die het jack koopt voor de zaterdagavond naar de disco past anders. Dan is het zuiver voor de kick en is pasvorm niet belangrijk."

Irene raakte, aangestoken door manlief, eveneens aan de motor verslingerd. Zij heeft haar motorrijbewijs gehaald, maar rijdt niet veel meer. Irene: „Motorkleding vind ik waanzinnig leuk. Die vroegere vetjacken (katoenen jacks, die werden ingesmeerd met vet) waren vreselijk. Ik had aldoor een smoezelige borst. Er is nu waanzinnig leuk spul te koop. Ik profiteer van de regenpakken, die perfect zitten." Haar regenpak komt uit de onlangs uitgebreide motorkledingshop van Daytona Motors. De zaak, op 1 april werd het' veertienjarig bestaan gevierd, heeft eigenlijk ongemerkt steeds meer kleding in de rekken gehangen.

De vraag van stoere binken en toffe meiden, die een motorjack 'niet verkeerd' vinden, blijkt enorm. László legt uit: „Wij hebben ingehaakt op de trend van vandaag en de verandering in het kooppatroon. Acteur Mickey Rourke, motorrijder bij uitstek, heeft aan image-building gedaan in die prachtige pakken én jacks. Dat wil iedereen." De tendens gaat naar het minder opvallende model, dat tevens korter is. De leren jacks lagen vroeger óp de bil. Het chopperjack, kort met elastiek in het midden op de rug, is 'in'. De kleuren paars en groen zijn populair.

László: „Kortom: motorkleding is trendy als de pest." Hij weet waarom het publiek Daytona Motors binnenstapt. László: „Hier zijn ze veel mooier dan bij C&A. Iedereen koopt op de dikte van het leer. Die jacks in de 'gewone' winkels zijn gemaakt uit dun nappa. Onze fabrikanten gebruiken een dikkere leersoort. Dat geeft meer body, het zit beter, strakker. Een motorjack mag niet fladderen, omdat het dan kapotgaat en, belangrijker nog, hinder geeft bij het rijden."

De verschillen in motorkleding zijn groot. Snelle pakken uit een stuk hangen naast korte jacks met franje. „Ik sta soms versteld van de hoeveelheid leer op straat," zegt László, die ooit met zijn Ireen een snackbar aan Nolenslaan in Schiedam runde. Tot hij zijn grote vriend de Schiedamse 'motorgek' Toon Sparreboom ontmoette en zij partners werden in Daytona Motors. De laarzen zijn een verhaal apart: daar kocht Lascika (zijn koosnaam in Hongarije) vijftien paar van bij Dr. Adams. Deze Adamsboots draagt hij ook op de motor.

László's leren tuinbroek, jack en laarzen kosten respectievelijk *f* 645,-, *f* 650,- en *f* 220,-. Irene's regen-outfit is *f* 225,-, de laarzen *f* 179,- en voor het Daytona Motors t-shirt moet de klant *f* 19,50 neertellen.

Volgende week: de Turks/-Nederlandse Betül Üresin en haar spectaculaire creaties in spetterende kleuren.

'John Cleese maakt comedy die ècht superieur is'

Steunpilaar van Keek op de Week speelt pompstation-baas in Orlow Seunkes slapstickfilm 'Oh Boy'

Door Eric van der Velden

UTRECHT — Kees van Kooten speelt de hoofdrol in 'Oh Boy', een filmkomedie van Orlow Seunke. De opnamen zijn op het moment in volle gang en duren nog tot half september. Orlow Seunke is regisseur van twee speelfilms 'De smaak van water' en 'Pervola'. Ook maakte hij naam met een reeks korte tv-films rond het karakter 'Pim'. Hij schreef eigenhandig het scenario voor 'Oh Boy' en speelt naast (in feite tegenover) Kees van Kooten één van de hoofdrollen.

'Oh Boy' wordt een slapstickfilm over twee rivaliserende tankstation-eigenaren in een verlaten landschap. Tegelijkertijd gaat de film over het maken van de film; het verhaal van achter de camera's, gekissebis, jaloezie, schaamteloze ijdelheid maar ook een ontluikende liefdesaffaire binnen de crew.

Kees van Kooten speelt de tankstation-eigenaar Bozz, alias de oudere steracteur Gert Schouwen. Van Kooten is zelden of nooit tot interviews te bewegen, maar Gert Schouwen blijkt daarentegen wel bereid om in de lunchpauze van een drukke opnamedag de verslaggever te woord te staan.

Ervaren als deze verslaggever is met het interviewen van de Gefrustreerde Oudere Acteur (G.O.A.), besloot hij tot een beproefde tactiek: gevlei. En inderdaad, dat werkte: Schouwen gaf zich zó bloot, dat op het laatst zelfs even Kees van Kooten zichtbaar werd.

Gert Schouwen: „Ik ben zeer vereerd dat u mij nog kent, en dat u mij een acteur van formaat noemt. Dat is te weinig gebeurd. Misschien is dat de reden, waarom ik Nederland een jaar of twintig geleden verlaten heb. Wel heb ik per brief en per telefoon nog wat contacten onderhouden, zoals met Otto Waaier, de regisseur van de film 'Oh Boy'.

Ik heb een tijd in Engeland geacteerd, ik heb bij wat ambulante toneelgezelschappen gezeten. Veel Shakespeare gedaan, en incidenteel wat televisiedingetjes. Ik kan niet ontkennen dat ik het gevoel heb dat mijn kwaliteiten altijd onderschat zijn. Ik run nu — merkwaardig genoeg — een keten van pompstations in Cornwall, en het was daarom dat Waaier op het idee kwam: laten we Gert Schouwen voor de grote rol van pompstation-eigenaar vragen."

Maar met uw welnemen: auto's van benzine voorzien, is wel iets heel anders dan acteren. Vindt u het geen enorme miskenning van uw talenten dat u op een dergelijke manier uw geld moest verdienen?

„Ik sta, zoals gezegd, niet zelf achter de pomp, hoewel ik dat wel heb gedaan. Er zijn natuurlijk wel meer voorbeelden te geven van Nederlandse acteurs die ook op een andere broodwinning zijn aangewezen. Neem Will van Selst, toch waarlijk ook een groot acteur. Als ik het goed heb drijft hij een restaurant in Zandvoort. Paul Cammermans is eigenaar van een bonbonzaak in Antwerpen.

Het is maar hoe integer je tegenover jezelf wilt zijn bij het aanvaarden van rollen. Ben je bereid om in een platte Tiroler pornofilm te spelen, of een slap Nederlands politiefilmpje, ja, dan lukt het om met dit vak behoorlijk je brood te verdienen. Ik ken ook acteurs — ik zal geen namen noemen — die een sigarenwinkeltje hebben. Die komen dan net rond, met die totoformulieren erbij en de paardentotalisator.

Gert Schouwen (Kees van Kooten) en tegenspeler Orlow Seunke (alias regisseur Otto Waaier). Rond Pasen volgend jaar zijn zij samen te zien in 'Oh Boy'.

FOTO GPD

Het is goed, dat er regisseurs als Otto Waaier bestaan. Deze mensen kennen en appreciëren nog de kwaliteit van de oudere acteur, die weten hoe gepokt en gemazeld je bent als je de lange leerschool van kermis tot en met de Koninklijke Schouwburg hebt doorlopen.

Nu moet ik wel zeggen: mijn jonge tegenspeler, de 17-jarige Orlow Seunke, doet het heel aardig in de ouderwetse comedy-traditie. Hij moet natuurlijk nog veel leren, maar toch: heel aardig. Een beetje Buster Keaton-achtig, zou ik zeggen. Ook dat andere jonge ding doet het leuk. Een echt fris gezichtje heeft die Monique Smets."

Als Orlow Seunke een Buster Keaton-achtige creatie probeert neer te zetten, welk type karakter neemt u dan voor uw rekening?

„Zoals u ongetwijfeld bekend is, werkt de ouderwetse comedy altijd met een 'heavy'. Tegenover Charlie stond de man met zware wenkbrauwen. Ik wil deze traditie geen geweld doen, en heb dus besloten om mijn rol wat dreigend te spelen. Er is duidelijk een competitie aan de gang. En daarbij is het mijn taak om duidelijk wat meer gewicht in de strijd werpen."

Ik heb een stukje opnamen mogen meemaken, en wat mij daar bij opviel was dat uw creatie enigszins deed denken aan Cor van der Laak, een typetje van die hier in sommige kringen populaire VPRO-satiricus Kees van Kooten.

„Ik heb wel eens een band van die Koot en Bie naar Engeland opgestuurd gekregen, en ik moet zeggen: het is wel aardig wat die jongens doen. De satirische elementen kan ik uiteraard niet op de juiste waarde schatten, omdat ik daarvoor te weinig op de hoogte ben van het Nederlandse moeras der middelmatigheid.

Wat in dit verband misschien wel aardig is voor u om te vermelden dat ik voor deze film per se met dezelfde grimeur wilde werken als Koot en Bie. Dat is de 85-jarige Arjan van der Grijn, een man met een ongelooflijke ervaring. Volgens mij hebben Koot en Bie alles aan hem te danken, want hun acteren houdt op de keper beschouwd natuurlijk niet over. Het zijn die koppen. Maar om op uw vraag terug te komen: het is mogelijk dat mijn vertolking op die van De Laak of zo lijkt, maar dat gebeurt dan onbewust."

Wat is voor u het verschil tussen een satire en een comedy?

„Een comedy is veel minder tijdgebonden dan een satire. Als u mij nou bijvoorbeeld zou vragen: wat vind u een superieure comedy, dan zou ik antwoorden: Fawlty Towers van John Cleese. De twaalf afleveringen van deze serie zijn even tijdloos als de films van Laurel en Hardy. Over honderd jaar zal er nog steeds om worden gelachen. Dat komt omdat er geen tijdgebonden grappen in voorkomen, maar dat komt natuurlijk ook door de enorme aandacht die aan de realisatie is gegeven.

Het verhaal van 'Oh Boy' handelt over een strijd tussen twee benzinestations in een woestijn-achtige omgeving. De oorlogsdreiging in het Midden-Oosten kan dit pretentieloos bedoelde gegeven in een heel merkwaardig licht gaan zetten.

„De film moet gelukkig pas volgend jaar Pasen uitkomen. Ja, hoe zal de wereld er dan uitzien? De hoeveelste oliecrisis is dit niet? Maar het is waar: Irak kan aan de film een hele pikante dimensie gaan geven. Aanpassen aan de actualiteit gaan we het script denk ik niet. Dan zou je er toch weer een satire van gaan maken, terwijl een comedy juist tijdloos moet zijn."

Waarom heeft Kees van Kooten nooit eerder een speelfilm gemaakt?

„We hebben ... Ik bedoel: Wat ik gehoord heb, is dat Kooten en Bie altijd al een speelfilm hebben willen maken, maar daar nooit tijd voor hebben gehad omdat die twee het maken van televisie toch wel het leukste vinden dat ze kunnen doen. En tegelijk het meest arbeidsintensieve, en daar komt bij — als ik het goed heb — dat zij 18 jaar lang elk jaar een bescheurkalender hebben gemaakt. Van september tot mei deden ze televisie, en van mei tot september de bescheurkalender. Nu ze gestopt zijn met de bescheurkalender hebben ze allebei tijd voor af en toe iets anders."

Waarom koos Kees van Kooten voor de comedy, en niet voor het genre waarin hij al ruimschoots bewezen heeft dat hij daar een absolute meester in is: de satire. Begeeft hij zich niet op oneigenlijk terrein?

„Ja, maar het is toch hartstikke leuk om af en toe een oneigenlijke bezigheid te bedrijven. Vanaf oktober gaan we weer elke week Keek op de Week maken. In onze eigen geschiedenis is het vrij uniek dat we voor derde achtereenvolgende jaar dezelfde televisievorm aanhouden. We hebben altijd per seizoen gewisseld. Dan weer een half uur per 14 dagen, dan weer eens een uur per maand, dan weer twee hele avonden per seizoen... Nu hebben we een vorm, die ons blijft bevallen."

Waterpop mist doodzieke topact Rory Gallagher

ROTTERDAM — Popliefhebbers kunnen in het weekeinde van 18 en 19 augustus hun hart ophalen. Muziekliefhebbers die na Kartoga op de Maasvlakte nog niet verzadigd zijn, kunnen zaterdag terecht in Wateringen waar het jaarlijkse Waterpop gehouden wordt en de dag daarna in Spijkenisse waar het wat kleinere Spijkpop losbarst. Beide festivals zijn, net als Kartoga, gratis toegankelijk.

Waterpop heeft het tot nu toe niet meegezeten. Eind vorige maand kwam uit Ierland het bericht dat de beoogde topact, de gitaarheld Rory Gallagher, met ernstige gezondheidsproblemen in het ziekenhuis was opgenomen en dus niet kan optreden. De berichten over de gezondheid van de Ier worden intussen steeds somberder. „Hij is helemaal opgeblazen. Hij lijkt gewoon op," zegt Len Mostert van Waterpop.

Niet alleen Gallagher zegde af, ook drie andere groepen van naam lieten verstek gaan. Waterpop heeft toch een interessant programma waten samen te stellen, bestaande uit 6 Nederlandse en 5 buitenlandse bands. De Engelse Soup Dragons zijn nu gecontracteerd als Top of the Bill.

Het volledige programma luidt: De Artsen, Maximum Bob, Henry Rollins, Flinstones, The Scene, Africa Soli, The Fish Hospital, Ruff, Ruff & Ready, Kong, Something Happens en The Soup Dragons.

Het festival, in het Hofpark in Wateringen (nabij Den Haag), begint om tien voor één 's middags met een verrassing als opening en duurt tot ongeveer twaalf uur 's nachts. Er zijn drie podia. De presentatie is in handen van Fer Abrahams. Vorig jaar trok Waterpop zo'n 26.000 bezoekers en verwacht wordt dat de editie dit jaar op z'n minst evenveel liefhebbers zal aantrekken.

Spijkpop 1990 heeft het, ook door de geringere omvang, een stuk gemakkelijker. De organisatie is evenals vorig jaar in handen van het professionele organisatiebureau DMS in Rotterdam. Ed van der Zelm van het bureau meldt dat alles in kannen en kruiken is. „Het blijft natuurlijk koffiedik kijken maar als het weer mee zit, rekenen we op ongeveer 10 tot 12.000 bezoekers."

Spijkpop vol Nederlandse attracties

Begin dit jaar liet de gemeente Spijkenisse weten niet meer zoveel geld als anders aan het succesvolle evenement te willen spenderen. De subsidie werd bijna gehalveerd tot 14.000 gulden en Van der Zelm vreesde sterk op zijn programma te moeten bezuinigen. Dankzij medewerking van bierbrouwer Dommelsch, de ABN en een 'eigen bijdrage' van DMS is uiteindelijk een ruim budget van 47.000 gulden op tafel gekomen.

Voor dat bedrag zijn louter Nederlandse bands gecontracteerd. V.O.F. de Kunst sluit het festival als topattractie af. Het festival begint om ongeveer twee uur met optredens van de lokale grootheden Atomic Brassband en Get Back. Zij strijden om de Grote Prijs van Spijkenisse.

Daarna volgen optredens van: 24. K, Johnny Baby, The Bob Color en V.O.F. de Kunst. Het geheel wordt aan elkaar gepraat door Veronica-discjockey Erik de Zwart. Het festivalterrein ligt aan de Plaatweg. Om tien uur is de muziek afgelopen.

Herrie om topmusical Miss Saigon — hevige kritiek op 'blanke acteur met gele schmink'

Door Lia van Bekhoven

LONDEN — Eén van de meest succesvolle Britse musicals, 'Miss Saigon', zal de planken van Broadway in New York niet halen. De producer, Cameron Mackintosch, weigert akkoord te gaan met de eis van de Amerikaanse acteursvakbond Equity om de mannelijke hoofdrol aan een Aziatische speler te geven.

In Londen kreeg de 'blanke' Britse acteur Jonathan Price lovende kritieken en de Olivier-onderscheiding voor zijn vertolking van de Aziatische bordeeleigenaar in 'Miss Saigon'. De bedoeling was dat Price de rol ook op Broadway zou spelen. Equity noemt het echter beledigend voor de Aziatische minderheid om de rol van de Oosterse bordeelhouder te laten vertolken door een westerling met half dichtgeplakte ogen en gele schmink.

Alle voorbereidingen voor een Amerikaanse overdracht van 'Miss Saigon' zijn nu gestaakt. Het afzeggen van de show levert impressario en producer Mackintosch een schadepost op van een miljoen gulden aan voorproduktiekosten en 60 miljoen gulden aan voorverkochte kaarten.

Mackintosh zegt met het terugtrekken van de produktie te willen voorkomen dat 'racistische vooroordelen triomferen over artistiek vrijheid'. Maar volgens tegenhanger Equity riekt de produktie naar de dagen van vernederend toneelwerk zoals de karikaturale 'Black and White Minstrelshow'. Britse producers zeggen de hele wereld afgereisd te zijn op zoek naar een Aziatische acteur voor Miss Saigon. Een geschikte kandidaat voor de hoofdrol werd niet gevonden.

Theatermedewerkers stellen dat Mackintosh 'kleurenblind' is op artistiek gebied. De impressario was verantwoordelijk voor de aanstelling van de zwarte acteur Robert Guillaume in de met onderscheidingen beladen musical 'The Phantom of the Opera'. Zegt Mackintosh: „Waarom kan een zwarte acteur wèl een Europese aristocraat spelen en een Europeaan geen Aziatische pooier?" Bovendien gaat de regel 'een Aziatisch acteur voor een Aziatische rol' niet op als het om een Amerikaan gaat. Volgens de Equity-regels is het een blanke Amerikaan wél toegestaan de bordeeleigenaar in de omstreden musical te spelen.

Een feestelijke scène uit 'Miss Saigon'. De gang van zaken achter de schermen is minder feestelijk.

FOTO GPD

Touwtjes

De ruzie over 'Miss Saigon' gaat alleen in naam over huidskleur. Hij is symptomatisch voor de nieuwe machtsverhoudingen in de anglo-Amerikaanse theaterwereld. In die wereld zijn het de Britten die nu de meeste touwtjes in handen hebben. De Londense theaters zijn niet meer afhankelijk van Broadway-producties. De beste en meest succesvolle musicals zijn Engels van origine.

In tegenstelling tot enkele jaren geleden zijn het nu de Britse musicals die nu in New York hoge ogen gooien en zijn het nu de Britse impressario's die beslissen hun shows niet in New York uit te laten komen. Die ontwikkeling is zeker van invloed op de eens zo machtige positie van Amerikaanse acteurs.

De Amerikaanse Equity-bond probeerde twee jaar geleden te voorkomen dat de Engelse Sarah Brightman in 'Phantom of the Opera' zou optreden, maar slikte alle bezwaren in toen Lloyd Webber dreigde de musical van Broadway weg te halen.

Per boot langs Maas-eenakters

ROTTERDAM — Vijf bijzondere korte toneelstukken over Rotterdam zijn binnenkort aan de Maas te bezichtigen. Het publiek wordt op één avond per boot langs verschillende Rotterdamse verhalen gevoerd. De eenakters over wederopbouw, hoge kringen, lage kringen en De Maas worden op vier verschillende locaties langs de Maas gespeeld door Rotterdamse amateurspelers.

'Rotterdamse verhalen' is een project in het kader van 'de stad bruist', een kunst- en cultuurprogramma ter ere van vijftig jaar Rotterdamse wederopbouw.De première is op vrijdag 31 augustus, daarna tot 16 september dagelijks, (behalve maandag en dinsdag), om 19.45 uur in de Japarastraat 4 aan de Schiemond. Kaartjes à *f* 15 kunnen worden gereserveerd bij de Rotterdamse kunststichting, tel. 4333534.

Christie-experts taxeren gratis

ROTTERDAM — Rotterdammers kunnen op 6 september weten wat hun antiek eigenlijk waard is. In de Kuijl's fundatie (adres: 's Gravenweg 73) taxeren experts van het veilinghuis Christie's die dag tussen 10 en 16 uur gratis de meegebrachte kunstvoorwerpen. Maar van grote of kwetsbare voorwerpen kunnen ook foto's worden getoond. Iemand die zijn kunst of antiek bij Christie's wil veilen, kan het voorwerp tijdens de taxatiedag achterlaten.

'Wit over Zwart' blijkt baanbrekend

AMSTERDAM — Voor de tentoonstelling 'Wit over Zwart', die nog tot en met 28 augustus in het Tropenmuseum in Amsterdam te zien is, bestaat opmerkelijk veel belangstelling bij buitenlandse musea en organisaties. De tentoonstelling gaat over beeldvorming over zwarten door blanken. De gekozen invalshoek en de toon in de presentatie worden in het buitenland als baanbrekend beschouwd, aldus het Tropenmuseum. Volgens het museum is het zeer waarschijnlijk dat de expositie eind dit jaar naar Brussel gaat en volgend jaar naar Washington. Er zijn voorts besprekingen gaande met conservatoren en organisatoren uit Groot-Brittannië, Zweden, Italië en de Bondsrepubliek Duitsland.

Noodkreet uit filmwereld

GRONINGEN — Het aanbod van kunstzinnige films in Nederland zal de komende jaren dramatisch terug lopen als de minister van WVC volhardt in haar voornemen meer dan de helft van het zogenaamde vrije bestedingskrediet van 215.000 gulden structureel te doneren aan het jaarlijks terugkerende International Documentary Feativa l en het Holland Animation Festival. Dat zeggen ruim dertig niet-commerciële filmvertoners die de minister hierover een brandbrief hebben geschreven. Het voornemen van de minister heeft volgens hen tot gevolg dat interessante retrospectieven en incidentele festivals als 'Africa in the Picture', 'Film & Fashion', 'Sovjetskaje Kino' en 'American Independents', niet of nauwelijks meer kunnen worden georganiseerd.

Opera-gezelschap opent met Parsifal

AMSTERDAM — De Nederlandse Opera opent het theaterseizoen met een nieuwe produktie van Richard Wagners 'Parsifal'. De première vindt op 3 september plaats in het Muziektheater in Amsterdam. De voorstelling wordt geregisseerd door de befaamde theaterregisseur Klaus-Michael Grüber. Als operaregisseur maakte Grüber in Bremen zijn debuut met 'Wozzeck' van Berg en Julius Caesar van Händel. Van Wagner regisseerde hij eerder 'Die Walküre' bij de Parijse Opéra en de 'Tannhaüser' bij het Teatro Communale in Florence.

Kylián op Holland Festival

AMSTERDAM — Tijdens het Holland Festival van volgend jaar staat gedurende vier avonden het oeuvre van Jiri Kylián centraal. Van de artistiek leider van het Nederlands Danstheater zijn in totaal acht balletten geselecteerd. Op 2 juni worden de balletten 'Verklärte Nacht', 'Falling Angels' en de 'Psalmensymfonie' uitgevoerd. De avond daarna staan 'Soldatenmis', 'Silent Cries', 'No More Play' en 'Sechs Tänze' geprogrammeerd.

Piet Raymakers: geen koeien maar paarden

Positieve Brabantse boerenzoon aanvoerder Nederlandse ruitergilde

Vijf dagen lang top-paardesport in het Rotterdamse Kralingse Bos. Van woensdag tot en met zondag: springen, dressuur en acrobatiek en showrijden, dat allemaal onder de noemer CHIO, voor de 43e keer in de Maasstad. Het CHIO 1990 belooft de kwaliteit van het EK van vorig jaar nog te overtreffen: er zijn deelnemers uit achttien verschillende landen.

Sportieve hoogtepunten: vrijdag de landenwedstrijd, waaraan elf équipes deelnemen, vrijdag- en zaterdagavond én zondagmiddag de dressuurproeven, zondagmiddag de finale om de Grote Prijs van de Rotterdamse Haven.

Eén van de vele bekende gezichten in Rotterdam is ook dit jaar de 33-jarige Brabantse boerenzoon Piet Raymakers, wiens jongensdroom het ooit was een boerderij met melkkoeien te bezitten, maar die nu alweer zo'n vijftien jaar de (inter)nationale paardenconcoursen afstruint.

FOTO SOENAR CHAMID

Piet Raymakers: „Ik heb nooit verzaakt. Als ik een goed paard had, deed ik het ook goed."

Door Paul Berkhout

ASTEN — Als jongen droomde hij van een eigen boerderij, met een stapel melkkoeien. En nu zit hij 'hoog' te paard. Boerenzoon zal Piet Raymakers wel altijd blijven, maar boer zal hij nooit meer worden.

De zesde uit een gezin van negen, geboren, getogen en voor altijd gebonden aan het Brabantse dorpje Asten. Maar uiteindelijk tot volle wasdom gekomen als internationaal springruiter, nu al weer vijftien jaar.

Tsja, hoe gaan de dingen. „In mijn hart was ik het liefst boer geworden, maar die mogelijkheid was er gewoon niet. Mijn vader had een kleine boerderij, dus leerde ik een vak."

Zijn vak lag in de smidse en lange Piet werd het knechtje van de dorpssmid. Daar kochten ook de paarden hun hoefijzers. „De smid was een paardenman, ik ook. Met paarden ben ik altijd gek geweest. De klanten vroegen mij om hun moeilijke beesten te rijden. Daar had ik al snel meer succes mee dan anderen met makkelijke paarden. En zo ben ik in de sport gerold. Ik kreeg een aanbod van een goede sponsor en later volgden andere contacten."

Raymakers werd Nederlands kampioen (in 1980), deed mee aan twee WK's, was op het recente in Stockholm vijfde met het team, behaalde tiende plaatsen op twee EK's. „Ik heb nooit verzaakt. Als ik een goed paard had, deed ik het ook goed." Maar pas de laatste twee jaar was hij meer succesvol. Winnaar van de Europese finale van de wereldbeker en eigenaar van drie Grote Prijzen.

Piet Raymakers werd aanvoerder en woordvoerder van het Nederlands ruitergilde. Zijn kracht: positief denken en inleven in anderen. Al viel er wat hem zelf betreft de laatste weken minder te lachen, want zijn toppaard Olympic Zamira ZB bleek niet in vorm.

Piet 'Positivo' draagt zelf de verantwoordelijkheid. Hij bepaalt zijn programma, stippelt de weg naar succes uit. „Ik *'manage'* alles zelf. Mijn werkgever, Zetbazen-directeur Bargmans, is mijn sponsor en de eigenaar van Zamira. Maar hij laat mij volledig vrij. Een super-baas, zeurt nooit. Ook niet als het slecht gaat. Dan komt hij bij me en zegt: Piet, ik vind het rot voor jou. Zoiets doet me goed, snapt ge."

Die vrije hand ligt Raymakers wel. „Althans, voor 95 percent. Af en toe kom je iets tegen, dan denk ik: nu zou ik graag willen overleggen. Neem Zürich, laatst. Was ik twee dagen heel ziek geweest en misschien was Zamira wel toe aan rust. Maar ja, er viel op de slotdag een klap geld te verdienen. En dan de eerzucht. Die twee minuten in de ring overwin ik m'n eigen wel, dacht ik. Maar dat kan niet in topsport. Toen had ik iemand nodig die de knoop had doorgehakt en mij niet had laten rijden."

Voor het geld had Raymakers niet hoeven starten. Hij heeft een vast inkomen. „Een mondelinge afspraak. Als ik maanden geen uur per dag in het zadel, meer moet ik niet aan mijn kop hebben. Ik hoef alleen maar te zorgen dat mijn paard over die palen springt."

Juist dat laatste lukt nu niet zo met Zamira, in Stockholm niet verder rijkend dan een 47e plaats. Niet door twijfel, bezweert Raymakers, de afgelopen weken wel eens op een rijfout betrapt. „Ik had juist te veel vertrouwen in mijn paard. Het leek allemaal zo goed, dat ik het haar zo makkelijk mogelijk wilde maken. Gewoon kijken of de knol uit zichzelf meedoet. Niet bij elke sprong haar als een bom opladen en dan, boem, die explosie... Ik reed niet agressief genoeg meer. En daardoor ging ik fouten maken. En dan denkt die merrie: 'Ja maar Raymakers, ben je me nu gek geworden?' Dan gelooft ze me niet meer."

Met te zware trainingen en programma's heeft dat niks te maken. „Wie dat zegt, heeft er geen verstand van. Ik geloof in een bewuste opbouw, kan presteren én een goed paard overhouden."

Overleg met zijn huisdokter, de Belg Leo de Backer, sterkt Raymakers. „Een schakel in het totale proces. Samen met hem moet ik Zamira weer in vorm kunnen krijgen. Hij stelt de diagnose, ik stem de training daar op af. Misschien kan hij een medicijn geven waardoor het paard iets frisser wordt. Nee, dat is geen doping. Het is pure fantasie dat een veearts een paard over bomen kan laten springen."

Bondscoach Horn kan dus gerust zijn, Piet Raymakers staat er straks wel weer. De vrolijke Brabander is immers én een mentaal sterke ruiter én een goed manager. In alle opzichten. „Als het mooi weer is, pak ik met vrouw en kinderen ook nog wel eens een dagje strand. Dát gezin moet ook gemanaged worden. Ik wil niet dat ik na ieder internationaal concours thuis kom en die jongens zeggen: 'Mama, wie is dat?' Ik ben al te veel op pad met die knollen."

Brands twee jaar naar Fenerbahce

ROTTERDAM — Feyenoorder Marcel Brands tekent vandaag een twee-jarig contract bij Fenerbahce. De vrije verdediger, die bij de Rotterdamse club niet langer op een basisplaats kon rekenen, onderhandelde gisteren uren lang met het bestuur van de Turken.

Vanmorgen zouden de laatste details (huisvesting, vliegtickets) worden doorgesproken. Vanavond kan hij tijdens een oefenwedstrijd al zijn opwachting maken in het elftal van Guus Hiddink. Donderdag speelt hij opnieuw mee in een vriendschappelijk duel, waarna hij vrijdag naar Nederland terugkeert om zijn verhuizing te regelen.

Marcel Brands had weken geleden al mondeling overeenstemming bereikt met RKC over een vijf-jarig contract, maar kon bij Fenerbahce zo'n kapitaal salaris gaan verdienen dat hij de aanbieding onmogelijk kon laten lopen. Fenerbahce moet aan Feyenoord iets meer dan een half miljoen gulden betalen. De Rotterdamse club moet uiterlijk morgenochtend de vrijgave aan de Turkse voetbalbond opsturen, anders is Brands niet speelgerechtigd in de eerste ronde van het UEFA Cup-toernooi.

★ Milan Jankovic en Arnor Gudjonsson zijn bij Anderlecht met de noorderzon verdwenen. Volgens manager Michel Verschueren was de Joegoslavische middenvelder Jankovic rond met de Spaanse club Castellon. „Het is niet te geloven. Jankovic hoefde alleen nog een handtekening te zetten, maar is plotseling onvindbaar geworden. Hij denkt er zelfs over helemaal te stoppen."

De IJslandse international Gudjohnsson verdween nadat hij er niet in was geslaagd een bevredigend contract af te sluiten met de Brusselse club of een andere gegadigde.

★ De zestiende editie van het Amsterdam-toernooi staat komend weekeinde in het teken van de onmoeting 'Holland-België'. Behalve abonnementhouder Ajax, zijn ditmaal PSV (voor de eerste keer), KV Mechelen (winnaar van 1989) en de Belgische kampioen Club Brugge vastgelegd. Ajax en PSV zullen niet tegen elkaar uitkomen omdat zoiets door beide clubs, zo vroeg in het seizoen, „minder wenselijk werd geacht". Door deze programmering wordt tevens een mogelijke finale tussen Mechelen en Brugge vermeden, hetgeen voor het Amsterdamse publiek nauwelijks interessant zou zijn. Met 45.000 betalende bezoekers in twee dagen hoopt de organisatie uit de kosten te komen.

Waar in voorgaande de NOS immer de tv-rechten had van het Amsterdam-toernooi, zal het evement ditmaal uitgezonden worden door RTL Véronique. „Gewoon een kwestie van koopmanschap," aldus woordvoerder Bal. „Véronique heeft een aantrekkelijker bod gedaan."

Honkballers nemen voorproefje op EK

EDMONTON — Het Europese onderonsje tussen Nederland en Italië is in het voordeel van Oranje beslecht. In een wedstrijd, die vooral aantrekkelijk was door de spanning, namen de mannen van bondscoach Jim Stoeckel vast een voorproefje op het EK in 1991. Met een daverende tweehonkslag sloeg Mike Crouwel Nederland naar een 7—5 overwinning.

„Ik denk dat dit wel iets zegt over de verhoudingen zoals die nu in Europa liggen," legde de immer positieve Stoeckel uit. „We zijn een jong team, dat nog alle mogelijkheden in zich heeft om beter te worden. En de Italianen hebben vooral ervaring in huis. Als ze het op één punt moeten winnen, is het wel op routine."

Diezelfde routine liet de Italianen op belangrijke momenten in de steek. In de vierde innings bijvoorbeeld, toen Rikkert Faneyte (infieldhit) kon scoren op een fout van midvelder Leonardo Schianchi. En in de beslissende achtste innings toen Erik de Bruin door een fout van korte stop Bagialemari en Wiesmar Ansjeliena (4 wijd) gratis op het eerste en tweede honk plaats mochten nemen. Waarna powerhitter Mike Crouwel de bal voor twee honken wegsloeg.

Voor een groot deel zat de winst ook in de pitcherstaf. Frans Groot begon matig, gaf de Italianen de leiding (0—1), maar herstelde zich buitengewoon krachtig door in vijf innings tien Italianen voor drieslag aan de kant te zetten.

De trage swings van de Italiaanse spelers waren geen partij voor de snelheid waarmee Groot de bal over de plaat wierp. Zijn opvolger, na vijf innings, Geoffry Kohl (Stoeckel: „Het was gewoon de afspraak dat Groot maar vijf innings zou gooien, hoe goed hij het ook zou doen.") kwam in de problemen. Maar Erik Lommerde, die van hem overnam, had dezelfde ervaring als Frans Groot.

Italië: 1-0-0-0-0-3-1-0-0 = 5
Nederland: 0-0-0-1-0-3-0-3-x = 7
Werpcijfers Nederland: Groot (5): 10-1-3-1, Kohl (1 2/3+2): 0-2-3-1, Lommerde (2 2/3): 2-1-1-0. Italië: Cretis (5+5): 1-2-8-1, Ceccaroli (3): 0-3-2-2.Homeruns. Nederland: Faneyte (6e inn.+2).**Slaggemiddelde Nederland:** Crouwel 0.750 (3 uit 4), Ansjeliena 0.500 (1-2), Faneyte 0.500 (2-4), Van Alen 0.333 (1-3), Jacoba 0.333 (1-3).
Andere uitslagen: Mexico—Venezuela 1—0; **hoofdtoernooi:** Verenigde Staten—Zuid-Korea 3—5, Puerto Rico—Japan 5—15, Taiwan—Verenigde Staten 10—7, Cuba—Zuid-Korea 5—1, Canada—Japan 8—12.

'Snelle Jelle' verzamelt Oranje truien

Door Dick Heuvelman

GRONINGEN — Jelle Nijdam houdt er twee verzamelwoede's op na. Als hobbyist is hij tuk op oude jukeboxen en oude rockplaten, als wielerprof is hij gedurende een week per jaar drukdoende met het verzamelen van oranje tricots. Daarvan moeten er nu al flink wat in zijn sportieve garderobe liggen opgevouwen, want er is geen renner die zo vaak de leiderstrui in de Ronde van Nederland heeft gedragen. Gisteren kreeg 'Snelle Jelle', na de ouverture in Groningen weer zo'n eredracht om zijn breedgeschouderde tors gehesen.

Als proloogspecialist-bij-uitstek maakte Nijdam optimaal gebruik van de hem geboden kans. Tot grote vreugde van het Groninger publiek, want Nijdam's roots liggen onder de rook van de noordelijke metropool, in het - overigens Drentse - dorpje Eelderwolde.

Hoewel recordhouder oranje truien is Nijdam nog nooit als eindwinnaar afgevlagd. Tot drie keer aan toe begon hij als aanvoerder aan de laatste etappe, even zo vaak werd hij in de (Limburgse) slotkilometers de pottebak in gefietst. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat Nijdam in deze ronde op herhaling gaat. Doorgaans vallen er in deze zesdaagse trektocht weinig tijdverschillen te noteren en kunnen vooral de sprinters zich uitleven. Pas in de slotrit over de bekende Limburgse bulten valt in de regel de beslissing. Dus is de kans groot dat Nijdam zaterdag tussen Maastricht en Gulpen andermaal zijn oranje trui mag verdedigen, temeer omdat er een dag eerder in Maastricht nog een specialiteit voor Nijdam in het vat zit: een tijdrit over 7.6 km.

Breukink sr. speelt daarmee als ronde-directeur zoonlief Erik in elk geval niet in de kaart. Die had er graag een kilometertje of tien bij gezien. Desondanks liggen er volop kansen voor Breukink jr., die in Limburg op voorhand over betere papieren beschikt dan Nijdam. Aan de nodige vorm ontbreekt het hem niet, getuige de tweede plaats in de Groninger proloog. Breukink: „Doordat ik drie weken achtereen alleen maar criteriums heb gereden, is het natuurlijk allemaal wel wat minder geworden, maar ik ben niet ontevreden. Ik heb in elk geval een goede basis gelegd."

Nijdam, ook al iemand die zich intensief heeft gelaafd aan de lucratieve 'rondjes om de kerk', wenst evenmin al te ver op de zaken vooruit te lopen. Hij is allang blij dat-ie de proloog heeft gewonnen, zijn twaalfde seizoenzege al weer. Nijdam: „Zo'n proloog is een doel op zich voor mij. Daarin moet ik me toch altijd weer waarmaken, dat verwachten de mensen gewoon van je. Daarom is deze ronde nu in feite al voor mij geslaagd; al zou ik hem natuurlijk best willen winnen. Maar dan is het beter dat je niet als nummer een de Limburgse heuvels ingaat. Je kunt daar beter aanvallen dan aangevallen worden. Dat brak me steeds op, al moet ik zeggen dat we dit keer een sterkere ploeg hebben."

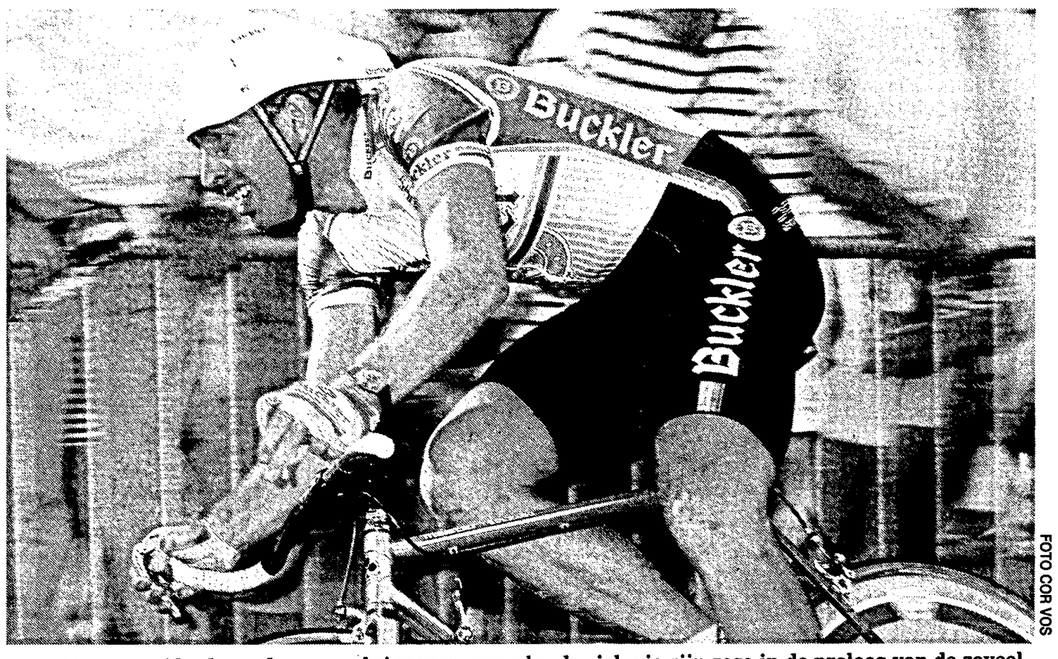

FOTO COR VOS

Jelle Nijdam voldeed aan de verwachtingen en verzekerde zich via zijn zege in de proloog van de zoveelste Oranje trui.

Rooks

Steven Rooks hoopt in de Ronde van Nederland de stijgende lijn weer te pakken te krijgen. De start mocht er in ieder geval zijn. Met een vierde tijd scoorde hij voor zijn doen buitengewoon goed. Die prestatie geeft de Noordhollandse burger weer moed. Net op tijd, want het wereldkampioenschap in Japan nadert met rasse schreden. En daar wil Rooks toch wel dolgraag van de partij zijn. Daarom is deze Ronde, nota bene zijn eerste wedstrijd na de Tour (hij heeft alle criteriums links laten liggen), heel belangrijk voor hem.

Rooks: „De komende week zal moeten blijken of het zin heeft naar Japan te gaan. Dit resultaat is elk geval goed voor de moraal. Het heeft me ook weer eens duidelijk gemaakt dat ik niet veel hoef te trainen om in vorm te komen en dat de rustperiode me goed heeft gedaan. Eigenlijk had ik vorige week al in de Ronde van België moeten rijden, maar dat durfde ik nog niet aan. Het lichaam, voelde ik, was er nog niet aan toe. En ik heb inmiddels wel geleerd dat je moet luisteren naar je lichaam."

Proloog: 1. Nijdam (Ned) 5,5 km in 6.33 min (gem. 50.381 km/u), 2. Breukink (Ned) 0.05, 3. Marie (Fra) 0.11, 4. Rooks (Ned) z.t., 5. Skibby (Den) 0.12, 6. Vanderaerden (Bel) 0.14, 7. LeMond (VSt) 0.15, 8. Raab (DDR) z.t., 9. Stumpf (BrD) z.t, 10. Durand (Fra) 0.16, 11. Lilholt (Den) 0.17, 12. Andersen (Den) 0.18, 13. Hanegraaf (Ned) 0.19, 14. Ampler (DDR) z.t., 15. Frison (Bel) 0.20, 16. Dorgelo (Ned) z.t. 17. De Vries (Ned) 0.21, 18. Onclin (Bel) z.t., 19. Harmeling (Ned) z.t., 20. Moorman (Ned) 0.22.

Profronde in Dordrecht

DORDRECHT — Dordrecht fungeert morgen als finishplaats van de tweede etappe van de Profronde van Nederland. De renners passeren rond half vier voor het eerst de streep op de Spuiboulevard, waarna zij nog elf kilometer voor de wielen hebben. De langste rit (209 km) start 's morgens in Raalte. Onderweg doet het peloton ondermeer Leerdam, Noordeloos en Papendrecht aan. Het is het tweede achtereenvolgende jaar, dat de Ronde in Dordrecht bivakkeert. In 1989 won Jelle Nijdam er een massasprint.

★ Patrick Eyk is gisteren als laatste toegevoegd aan de amateurselectie voor het WK wielrennen op de weg in Japan. Bondscoach Piet Kuys liet het kwartet tijdrijders voor de 100 km in tact. De uitverkorenen zijn: Robert van de Vin, Eric Knuvers, Richard Luppes en Antoine Goense.

Vier dagen na de ploegentijdrit (29 augustus) staat de wegwedstrijd voor amateurs op het WK-programma. Robert van de Vin is de enige die opnieuw in actie zal komen. In de Oranje-ploeg wordt hij op het zware parcours bijgestaan door Eric Dekker, Harm Jansen, Wilco Zuyderwijk, Ruud Poels en Patrick Eyk.

Monique Knol vormt met Cora Westland, Astrid Schöp en Leontien van Moorsel het Oranje-kwartet in de ploegentijdrit bij de wk over 50 km. Alleen als het parcours in Japan, dat bondscoach Hoekstra slechts op video heeft gezien, teveel berg op loopt, kiest hij alsnog voor Loohuis-Damveld.

Op tv

VANDAAG
14.00-02.00 Sportnet: 14.00: GP speedboatrace, 14.30: paardespringconcours, 15.30: auto- en motorsportmagazine, 16.30: boksen, 18.00: kano, 19.00: paardesport, 20.30: WK honkbal, 21.00: polo Engeland—Frankrijk, 22.00: Amerikaans honkbal, 00.00: autosport, 01.00: motorsport.
14.00-10.00 Euro: 14.00: waterpolo in Rome, 16.00: Ivo van Damme-Memorial, 17.00: wielrennen, Ronde van België, 18.00: motorsport, 19.00: Eurosportnews, 20.00: WK atletiek junioren, 22.00: worstelen, 23.00: GP formule I Hongarije, 01.00: Eurosportnews.
14.35-19.30 BBC 2: cricket Engeland—India.
19.15-20.00 Ned 3: Studio Sport.
20.00-22.00 Super Ultra Sport: met windsurfen, parasailing, mountainbiking en skateboarden.
22.15-00.15 Super Ultra Sport.
22.35-22.45 Ned 2: Sport extra: wielrennen, Profronde van Nederland.
00.50-01.20 BBC 1: cricket Engeland—India.
MORGEN
08.00-02.00 Sportnet: 08.00 VS Pro Boksen, 09.30 Bowlen, 10.45 Paardesport: vierspan, 12.45 Sport uit Spanje, 13.00 Kano, 14.00 Britse Rallycross, 15.00 Autosport Hockenheim, 16.00 Amerikaans honkbal, 18.00 Polo, 19.00 WK Honkbal, 19.30 Turnen: VS-Sovjetunie, 20.00 Atletiek Monaco, 21.00 WK Basketbal Argentinië, 23.00 Dragraces, 00.30 VS PGA Golf.
09.30-01.30 EURO: 09.30 Eurobics, 10.00 Eurosportnews, 11.00 GP motor Zweden, 12.00 Atletiek Brussel, 13.00 Autosport GP Hongarije, 14.00 Waterpolo: Nations Cup Rome, 16.00 Tennis vrouwen, San Diego, 19.00 Eurosportnews, 20.00 Atletiek GP Zürich, 22.30 Boksen, 23.30 Trans World Sport, 00.30 Eurosportnews.
10.30-11.00 BBC 2: Cricket: Engeland-India.
11.25-13.50 BBC 2: Cricket: idem.
14.35-18.50 BBC 2: Cricket: idem.
14.50-17.10 BBC 1: Cricket: idem.
18.50-20.40 BBC 2: Cricket: idem.
19.15-19.54 Ned 3: Studio Sport: CHIO Rotterdam.
20.00-23.00 BRT 2: Sport Extra: atletiek Zürich.
20.25-22.00 Ned 3: Studio Sport: atletiek Zürich.
21.00-22.00 BBC 1: Atletiek Zürich.
21.45-22.45 Dld 1: Sport Extra: atletiek Zürich.
21.55-22.05 Ned 2: Wielrennen: Profronde van Nederland.
22.00-22.30 BBC 1: Atletiek Zürich.
22.35-23.30 Ned 3: Studio Sport: atletiek Zürich.
00.55-01.20 BBC 1: Atletiek Zürich.
01.20-02.20 BBC 1: Cricket: Engeland-India.

Agenda

VANDAAG
HONKBAL
Vriendschappelijk: NDC'86—Collegeteam Californië (Achillesstraat, 110 Morgen,
VOETBAL
Vriendschappelijk: Papendrecht—Excelsior (Slobbengors, 19.00).
18.30).
Zilveren Molentoernooi: Nieuw Lekkerland—De Zwerver (terrein De Alblas, 19.00).
Capelle-toernooi: Capelle—Dilettant (19.00).
MORGEN
VOETBAL
Vriendschappelijk: De Graafschap—Feyenoord (De Vijverberg, Doetinchem, 19.00), Dordrecht'90—Sparta (Krommedijk, 19.30), BVV Den Bosch—SVV (De Vliert, Den Bosch, 19.30).
Albrandswaard-toernooi: Rhoon—Poortugaal (terrein Rhoon, 19.00).
Gorkum 608-toernooi: TSC—NAC 2 (sportpark Molenvliet, Gorkum, 19.00).
Wihamij-toernooi: Barendrecht—Spijkenisse, RVVH—Rijsoord (De Bongerd, Barendrecht, 19.00).
WIELRENNEN
Profronde van Nederland (finish tweede etappe, Spuiboulevard, Dordrecht, ong. 15.45).

UITSLAGENUITSLAGENUITSLAGE

SPORTPRIJSVRAGEN
Lotto 32: 1e prijs: 3 winnaars, ieder ƒ 96.328; 2e prijs: 6 winnaars, ieder ƒ 25.000; 3e prijs: 195 winnaars, ieder ƒ 605; 4e prijs: 6202 winnaars, ieder ƒ 19; 5e prijs: 73171 winnaars, ieder ƒ 5.
Cijferspel 32: 6 cijfers goed: niemand, 5 cijfers 3 spelers, 4 cijfers 25, 3 cijfers 232, 2 cijfers 2254.
ATLETIEK
Grosseto (Ita). Mannen 100 m: 1. Smith (VSt) 10,37; **400 m:** 1. Valmon (VSt) 44,74; **800 m:** 1. Sharpe (GBr) 1.46,30; **1500 m:** 1. Cram (GBr) 3.35,98; **110 m horden:** 1. Nehemiah (VSt) 13,44, 2. Kingdom (VSt) 13,47, 3. Blake (VSt) 13,48; **400 m horden:** 1. Page (VSt) 49,28; **ver:** 1. Powell (VSt) 8,22; **hinkstap:** 1. Harrison (VSt) 17,74 m; **vrouwen 100 m:** 1. Ashford (VSt) 11,27; **200 m:** 1. Young (VSt) 22,88; **400 m:** 1. Crooks (VSt) 50,78; **800 m:** 1. Floyd (VSt) 1.59,44; **100 m horden:** 1. McKenzie (VSt) 13,31; **400 m horden:** 1. Fulcher (VSt) 56,08; **hoog:** 1. Petrovic (Joe) 1,94.
BASKETBAL
Buenos Aires. WK mannen, kwartfinaleronde: groep 1: Sovjetunie—Griekenland 75—57 (37—40), Spanje—Egypte 107—73 (56—36); **groep 2:** Canada—Zuid-Korea 124—86 (52—49), Joegoslavië—Brazilië 105—86 (52—41).
BOKSEN
Cap d'Agde (Zuidfrankrijk): om Europese titel in half zwaargewicht: Tom Collins (Eng) wint door knock-out in de negende ronde van Eric Nicoletta (Fra).
GOLF
Birmingham (VSt). PGA-kampioenschap, derde grand slam toernooi. 1. Grady (Aus) 282 slagen (67-72-72-71), 2. Couples (VSt) 285 (69-71-73-72), 3. Morgan (VSt) 286 (77-72-65-72).
Stratton Mountain (VSt). LPGA Classic, 810.000 gulden. 1. Gerring (VSt) 281 slagen (71-70-72-68), Keggi (VSt) 281 (71-72-70-68), 3. Connelly (VSt).
PAARDESPORT
Koersen Alkmaar
Eerste koers, 2040 m: 1. Ecaria Lee (C. J. de Leeuw) 2.48,7 — 1.22,7, 2. Ever Jade, 3. Evita Steenwijk. Toto: winnend 1,90 plaats 1,20 1,20 1,30 koppel 6,10 trio 31,40. **Tweede koers, 2040 m:** 1. Excellent Z (J. P. C. Oorthuijsen) 2.51,0 — 1.23,8, 2. Elton Buitenzorg, 3. Elia Buitenzorg. Toto: winnend 8,40 plaats 2,10 3,80 4,70 koppel 47,70 trio 1649,40. **Derde koers, 2040 m:** 1. Darley Dorado (M. L. Louwersheimer) 2.48,5 — 1.22,6, 2. Carmen Sammer, 3. Cadilac Boshoeve, 4. Cupido. Toto: winnend 20,00 plaats 4,10 1,80 2,00 koppel 35,60 trio 1031,80 kwartet 4342,10. **Vierde koers, 2380 m:** 1. Arend (Mw. A. A. de Heer) 3.14,8 — 1.21,8, 2. Arjen Steenwijk, 3. Allard Morgan. Niet gestart: Alysses V. Toto: winnend 4,70 plaats 2,30 1,80 1,60 koppel 18,20 trio 190,30. **Vijfde koers, 2380 m:** 1. Every Mendel (J. de Leeuw jr.) 3.24,8 — 1.26,1, 2. Eric Dean, 3. Ep Oorklep. Toto: winnend 12,30 plaats 3,20 2,00 3,90 koppel 41,70 trio 887,70. **Zesde koers, 2700 m:** 1. Dustin Morgan (G. W. M. Hulleman) 3.44,8 — 1.23,3, 2. Zandor Dorado, 3. Norton, 4. Dream Mereveld. Niet gestart: Coy van de Lente. Toto: winnend 2,90 plaats 1,40 1,80 2,10 koppel 6,10 trio 44,60 kwartet 98,50. **Zevende koers, 1700 m:** 1. Cesar Crown (M. L. Louwersheimer) 2.20,2 — 1.22,5, 2. Cherie Norton, 3. Brenda Belwin. Toto: winnend 4,50 plaats 2,00 1,80 8,00 koppel 10,90 trio 408,70. **Achtste koers, 2040 m:** 1. Bryan Harvester (F. van Klaveren) 2.50,5 — 1.23,5, 2. Coachella Fiber, 3. Al Patron. Toto: winnend 3,90 plaats 1,70 1,60 2,40 koppel 11,70 trio 145,40. **Negende koers, 2040 m:** 1. Dyenni Cunera (Mej. H. Paulusma) 2.46,9 — 1.21,8, 2. Zo Boy Rose, 3. Anton Geesink, 4. Ajax Buitenzorg. Toto: winnend 3,10 plaats 3,70 2,10 1,40 koppel 16,10 trio 135,50 kwartet 345,00. **Tiende koers, 2040 m:** 1. Dante Buitenzorg (C. P. G. Wortel) 2.43,2 — 1.20,0, 2. Dynamic Duty, 3. Duke of Winsser. Toto: winnend 3,30 plaats 1,70 2,30 1,60 koppel 45,60 trio 224,30. **Elfde koers, 2040 m:** 1. Wilco Staaweide (H. C. v.d. Tol) 2.48,2 — 1.22,5, 2. Cirianne N, 3. Charming Pearl. Toto: winnend 16,20 plaats 2,50 2,00 2,20 koppel 63,00 trio 602,20. **Twaalfde koers, 1700 m:** 1. Chantal Loo (R. Knoll) 2.21,2 — 1.23,1, 2. Cya van de Lente, 3. Crista Ruimzicht. Toto: winnend 58,20, plaats 6,20 2,00 1,70 koppel 109,90 trio 6600,30.
W-5 SPEL: 7-2-4-6-3. Uitbetaling: ƒ 1417,00. Totalisator-omzet: ƒ 309.065,00.
TENNIS
Cincinnati. Finale internationaal toernooi: Stefan Edberg (Zwe)—Brad Gilbert (Vst) 6—1 6—1.
WIELRENNEN
Lissone. Coppa Agostoni: 1. Fondriest (Ita) 206 km in 5.12.43, 2. Cesarini (Ita) op 0.40, 3. Vandelli (Ita) 0.43, 4. Ghirotto (Ita) 0.46, 5. Oegroemov (Sov) z.t.

Nederland 1

NCRV
18.04 Disney Special, tekenfilms.
NOS
19.00 (S) Journaal.
NCRV
19.20 (TT) Kerkepad, serie over landschap en kerken. Vandaag: Kerken rondom een Romeinse veste te Xantgen.
19.52 Zo vader zo zoon.
20.23 NCRV filmcyclus: Liefde op het eerste gezicht, 9 films over liefde en romantiek. Vandaag: Oci ciornie (Donkere ogen), Italiaanse speelfilm uit 1987 van Nikita Mikhalkov. Met: Marcello Mastroianni, Silvana Mangano, Elena Sofonova, e.a. Romano Patroni is getrouwd met de welgestelde Elisa. Na een woordenwisseling pakt Romano zijn spullen en vertrekt naar een luxueus kuuroord. Hier ontmoet hij de lieftallige Anna.
22.23 Hier en nu, actualiteitenmagazine.
NOS
23.00 (S) Journaal.
NCRV
23.10 Dertien persoonlijke ontmoetingen. Ds. C.B. Roos uit Bilthoven over Augustus.
23.17 Verborgen landen, documentaireserie over moeilijk toegankelijke landen. Vandaag: Laos, land van duizend olifanten.
00.09 Huizen van Oranje: Paleis op de Dam te Amsterdam. (herh.).
00.11 Einde.

■ MORGEN

NOS
13.00 Nieuws voor doven.
13.05 Einde.
EO
15.30 Overal en nergens, gedramatiseerde documentaire over een bekeerde Hells Angel.
16.05 Bush Tucker Man, serie natuurfilms over Australië. Afl.: Regenwouden.
16.35 Survival in de Ardennen, portret van een groep meisjes van het opvoedingsinstituut Maria Regina Stevensbeek.
17.10 Flap uit, kindermagazine.
NOS
17.30 (S) Journaal.
EO
17.40 Vrouw zijn, vrouwenmagazine. Compilatie van het afgelopen seizoen. Presentatie: Paulien Lens.

Nederland 2

TROS
18.00 De TROS TV show op reis, Ivo Niehe op bezoek bij bekende buitenlanders. (herh.).
18.47 De albatros, natuurfilm.
19.00 Tik tak, Belgische kleuterserie.
19.05 Heathcliff & Co, tekenfilmserie. (herh.).
19.17 (TT) Bananasplit, programma met de verborgen camera. Presentatie: Ralph Inbar. (herh.).
NOS
20.00 (TT+S) Journaal.
TROS
20.27 Terugkeer naar Eden (Return to Eden - The story continues), Australische serie. Afl. 21+22 (slot). Jilly stelt alles in het werk Jake snel te trouwen, geld te verduisteren en naar Rio te vluchten, voordat Stephanie het bedrijf kan overnemen. Nog een zaak bedreigt Stephanie: haar werkelijke zoon. Samen met Johnno bezoekt ze een klooster waar het kind ter adoptie is aangeboden.
22.05 TROS Aktua, actualiteitenrubriek.
22.35 TROS sport extra, verslag van de eerst etappe van de profronde van Nederland. De etappe van Groningen naar Raalte over 214.
22.45 Dear John, 22-delige Amerikaanse comedyserie. Afl. 14: De onlangs gescheiden Tony wordt lid van de praatgroep. Hij verteld John dat zijn huwelijk gestrand is omdat hij homoseksueel is. John vindt dat hij dit in de groep moet vertellen.
23.15 TROS tele-archief: music all in (5), muziekprogramma met Lionel Hampton, Jan Goudswaard, Louis van Dijk e.a. Presentatie: Pim Jacobs.
NOS
00.05 Journaal.
00.10 Einde.

■ MORGEN

NOS
13.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.05 Einde.
VOO
17.00 (TT) Mijn eerste keer, informatief kinderprogramma. Vandaag: Mijn eerste keer rolschaatsen.
17.25 (TT) JADSV, Jan Lenferink kijkt achter de schermen van beroepen. Vandaag: Jan als recreatieleider. (herh.).

Nederland 3

NOS
18.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
19.00 Sesamstraat.
19.15 Studio Sport.
20.00 (S) Journaal.
20.20 Avondvoorstelling: Met de prijs voor ogen, documentaire serie over de strijd voor rassengelijkheid in Amerika. Afl. 6.
21.17 (S) De sinfonia concertante, voor viool, altviool en orkest in Es, KV 364, Mozart. Uitgevoerd door de Wiener Philharmoniker o.l.v. Nikolaus Harnoncourt m.m.v. Gidon Kremer en Kim Kashkashian.
22.00 NOS-laat, achtergrondinformatie. Presentatie: Maartje van Weegen.
22.30 Nieuws voor doven en slechthorenden.
22.35 Einde.

■ MORGEN

NOS
09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.05 Einde.
13.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.05 Einde.

Stads TV R'dam

(Kan.28+ Rotterdamse kabelnet)
17.29 Aankondiging Stads TV
17.30 NOS-Journaal
17.36 Stads TV Nieuws
17.44 Studiogesprek
17.48 Reportage over mooie, buitengewone, leuke, gekke of massale gebeurtenissen van het weekeinde.
17.53 Aandacht voor opmerkelijke Rotterdamse zaken
17.57 Avondbladen overzicht
18.00 Stads TV Sport met reportages en wedstrijdverslagen.
18.09 Stads TV Nieuws Extra met live gesprek
18.13 Intermezzo met nieuwtjes over omroep Rottredam
18.14 Hoofdpunten van vandaag
Herhaling: De uitzendingen van Stads TV worden elke avond vijf keer herhaald.
Dat gebeurt van: **18.29 tot 19.15 / 19.29 tot 20.15 / 20.29 tot 21.15 / 21.29 tot 22.15** en van **22.29 tot 23.15.**
Iedere (herhalings) uitzending van Stads TV begint met NOS journaal met het nationale en internationale nieuws.
23.15 Avondbladen TV krant.

Een fragment uit de documentaire 'Laos, het land van duizenden olifanten'. De NCRV brengt vanavond deze uit een serie van vier over landen waar toeristen en filmcamera's zoveel mogelijk geweerd worden, op het scherm. (Ned. 2, 23.17 uur).

RTL4

18.00 RTL-Veronique 6 Uur Nieuws. Presentatie: Jeroen Pauw.
18.05 Love Boat, Amerikaanse serie.
18.55 Prijzenslag, quiz.
19.30 RTL-Veronique Avondnieuws. Presentatie: Jeroen Pauw en Loretta Schrijver.
19.45 RTL-Veronique Weer. Presentatie: John Bernard.
19.50 Rad van Fortuin, quiz.
20.25 Mandela, driedelige serie uit 1986 over het leven den de voortdurende strijd tegen de apartheid van de Zuidafrikaanse ANC-leider Nelson Mandela en zijn vrouw Winnie.
21.15 The Robert Guillaume show, Amerikaanse comedyserie.
21.45 RTL-Veronique Laatste Nieuws. Presentatie: Loretta Schrijver.
22.00 Betrayal, Amerikaanse film uit 1978 van Paul Wendkos. Betrayal is het waargebeurde verhaal van Julie Roy. Ze wordt het slachtoffer van een psychiater die tijdens de therapie een relatie met haar begint.
23.40 Soap, Amerikaanse comedyserie.
00.10 GLOW.
00.40 Bonjour les Clips.
01.30 Vu et Corrigé.
02.00 Rete Mia.
04.00 Atoukado, quiz.
04.45 La Cuisine c'est Simple.
05.15 RTL-Veronique Classique.

Veronique

■ MORGEN

05.45 Atoukado.
06.30 RTL-Veronique Classique.
07.00 RTL4-Ontbijtnieuws.
09.00 Vu et Corrigé.
09.30 Channel E.
10.00 Rete Mia.
12.00 Channel E.
12.30 RTL-Veronique Classique.
13.30 La cuisine c'est simple.
14.00 Bonjour les clips.
15.30 The Edge of Night. Tv-feuilleton.
15.55 As the world turns. Tv-feuilleton.
16.45 Télékids.
17.35 The bold and the beautiful, Amerikaanse serie.

BRT 1

18.00 Tik Tak, Plons, Suske en Wiske, Johan en Pierewiet.
19.00 Grootmogols, (slot).
19.25 Lotto-winnaars.
20.00 Hart van staal, serie.
20.50 Margriet, praatshow.
22.00 Tales of the unexpected, serie verhalen. Vandaag: Je kan niet alles hebben. Met: Joan Collins e.a. De verarmde actrice Suzy heeft het geluk dat ze een rijke vriend vindt. En als ze het slim speelt hoeft ze haar andere, knappe vriendjes niet eens op te geve.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Nieuws.
22.45 Coda.

■ MORGEN

10.00 Eucharistieviering.
16.00 Don Bosco, Italiaanse tv-film uit 1988, met: Ben Gazarra, Patsy Kensit, Philippe Leroy e.a. Priester Don Bosco trekt zich het lot van de dakloze weeskinderen in Turijn aan. Ondanks zijn goede zorgen vallen veel kinderen terug in de criminaliteit.
17.55 Nieuws.

BRT 2

19.00 Buren, serie.
20.00 Alleen oud, documentaire over oude mensen die alleen wonen.
21.00 Christen Democratische Omroep.
21.25 Einde.

RTBF

18.00 Pour l'amour du risque (Hart to Hart), Amerikaanse serie.
19.03 Ce soir, actualiteiten.
19.20 Uitslagen lotto en joker.
20.05 Les sentiers du monde, reisreportages. Vandaag: Madagascar.
21.10 Baraka, spelprogramma.
21.20 L'univers intérieur - voyage au centre du corps humain, medische serie.
22.35 Beursoverzicht.
22.40 Baraka-trekking.
22.45 Mélo, Franse speelfilm uit 1986. Met: Sabine Azéma, Fanny Ardant, Pierre Arditi e.a. De beroemde violist Marcel Blanc dineert bij zijn vrienden Belcroix: Pierre, een oude kameraad van het conservatorium en Romaine, diens vrouw. Zij speelt piano en heeft een oogje op Marcel.
00.25 Einde.

■ MORGEN

11.00 Eucharistieviering.
12.00 Einde.
15.40 Le Frère André, Canadees docudrama uit 1987.
17.05 L'écran de vacances.

BBC 1

18.00 Newsround.
18.05 Steel riders, serie.
18.35 Neighbours, serie.
19.00 Nieuws.**20.00** Last of the summer-wine, comedyserie.
20.30 EastEnders, Engels feuilleton.
21.00 May to december, Engelse comedyserie.
21.30 The Les Dennis Laughter show.
22.00 Nieuws.
22.30 Deceptions, Amerikaanse speelfilm in 2 delen uit 1985 van Robert Chenault. Met: Melvielle Shavelson, Stefanie Powers, Barry Bostwick e.a. Deel 1.
00.00 Miami Vice, Amerikaanse politieserie.
00.50 Cricket.
01.20 Weerbericht.
01.25 Einde.

■ MORGEN

07.30 Breakfast news.
10.00 Belle and Sebastian. jeugdserie.
10.25 The record breakers.
11.00 Double dare, tekenfilm.
11.30 Playdays. Dot stop.
11.55 Five to eleven. Vandaag: Gary Watson; St. Mark's gospel.
12.00 Eats for treats, culinair magazine. Presentatie: Jane Asher.
12.35 The O-Zone.
13.00 The garden party, rubriek met gevarieerde onderwerpen.
13.55 Nieuws.
14.30 Neighbours, serie.
14.50 Cricket.
17.10 Children's BBC.
17.35 Know how, tekenfilm.

BBC 2

19.30 The bamboo blonde, Amerikaanse speelfilm uit 1946.
20.35 Bilko, serie.
21.00 Hear-Say, serie.
21.30 Wildlife showcase, serie.
22.00 Fry and Laurie, comedy en sketches.
22.30 Roads to Xanadu, 4-delige informatieve serie over wetenschap en technologie in China, Japan en het westen. Afl. 3: The dreams of wealth and power.
23.20 Minisage, serie korte verhalen.
23.30 Newsnight, actualiteiten.
00.15 Edinburgh nights.
01.00 Open University.

■ MORGEN

10.00 Boat people.
10.00 Mastermind, quiz.
10.30 Cricket. Engeland - India, vanuit Old Trafford, samenvatting.
11.00 Country file, agrarisch magazine.
11.25 Cricket. Nat West toernooi, halve finale.
13.50 Keep young and beautiful.
14.20 Fingermouse, kinderprogramma. (herh.).
14.35 Cricket. Nat West toernooi, halve finale.

Duitsland 1

20.15 Stimmt's? de Wolfgang-Lippert-show.
21.00 (TT) Monitor, actueel magazine.
21.45 Magnum, Amerikaanse misdaadserie.
22.30 Tagesthemen, actualiteiten.
23.00 Kulturwelt: Halidor Laxness. Ich schaff's - oder ich sterbe.
23.50 Nachtgedanken.

■ MORGEN

09.00 Tagesschau.
09.03 Dallas, serie.
09.45 Gymnastiek.
10.03 Schauplatz der Geschichte: Sansibar, documentaire over Zanzibar.
11.03 (ZW) Made in Germany - Ein Leben für Zeiss, Duitse speelfilm uit 1956.
12.40 Umschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazine.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.02 Sesamstrasse.
14.30 (ZW) Fury, Abenteuer eines Pferdes, jeugdserie.
15.03 Mädchen, Mädchen, spelprogramma.
15.30 Der Schatz ist vergoldet, Duitse schlagers.
16.03 Das Recht zu lieben, serie.
16.30 Die Trickfilmschau, tekenfilm.
16.45 Ofira, Abenteuer im Roten Meer, 4-delige Duits/Italiaanse tv-film van Tommaso Dazzi. Deel 3.
17.25 Einde.

Duitsland 2

18.25 Ein Heim für Tiere, serie. Vervolg.
19.00 Heute.
19.25 Die Reportage. Vandaag: Das Geheimnis von Kapen: rotes Gas mit brauner Vergangenheit, documentaire over deze Oost-Duitse plaats, waar mogelijk gifgas ligt opgeslagen.
20.00 Spannung mit Georges Simenon: Das verratene Paradies, tv-film. Afl. 3. van een 6-delige Simenon-cyclus. Eind jaren twintig: Professor Franckh Sarnave wil weg van de beschaving en een boek schrijven op een eiland. De jonge Rita is bereid hem te volgen. Maar na 5 jaar komen er nieuwelingen, die het eiland willen exploiteren. En dus staat de enige bron van het eiland snel droog.
21.20 Telemotor, automagazine.
21.45 Heute-Journaal.
22.15 Made in Hollywood, tv-spel. Matt heeft zijn midlife-crisis, maar denkt het te kunnen maken als scrips-schrijver in Hollywood. Maar dat lukt niet en dus wil hij graag de onbekende Tammy uit Missouri coachen bij haar filmcarrière.
23.05 Zeugen des Jahrhunderts, serie gesprekken. vandaag: Henrich von Nussbaum in gesprek met de uit Rusland afkomstige Duitse joodse jurist Ossip K. Flechtheim.
00.20 Heute.

■ MORGEN

09.03 Dallas, serie.
09.45 Gymnastiek.
10.03 Schauplatz der Geschichte: Sansibar, documentaire.
11.00 Tagesschau.
11.03 (ZW) Made in Germany - Ein Leben für Zeiss, Duitse speelfilm uit 1956.
12.40 Umschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Der kleine Schäfer Claudio, filmpje over de dertienjarige Claudio bij alpenherders in het Zwitserse Graubünden.
13.55 (OO) Die Stillen Stars, serie gesprekken met Nobelprijswinnaars. Vandaag: De medicus prof. Renato Dulbecco.
14.25 Die Dollarprinzessin, operette.
15.58 Programma-overzicht.
16.03 Die Ewoks, tekenfilmserie.
16.25 Logo, jeugdjournaal.
16.35 Bill Cosby show.
17.00 Aus den Ländern.
17.15 (OO) Tele-illustrierte.

Duitsland 3

18.00 Sesamstrasse.
18.30 Der Abend in West 3.
18.33 Die Sklavin Isaura, Braziliaanse serie.
19.00 Aktuelle Stunde.
20.00 15 Minuten international: Leben am Toten Meer, reportage.
20.15 In den Dreck mit der Fresse, documentaire over een Amerikaans drill-kamp voor drugsverslaafden.
20.45 Miami Vice.
21.30 West 3 Aktuell.
21.45 Monitor im Kreuzfeuer.
22.30 Die Heilige Kuh, actueel nieuws.
23.00 Deutschlandbilder: Machtverlust, reportage over het vergaren en afstaan van macht.
23.45 Zur Nacht.

■ MORGEN

08.55 Gymnastik.
09.10 Schooltelevisie.
12.25 Monitor.
16.08 Die Marx-Brothers im Theater, Amerikaanse speelfilm uit 1949. De Russische kroonjuwelen zijn in een blikje sardines terechtgekomen. De stomme dief Harpo, de eigenzinnige detective Groucho en de hebberige Madame Egilichi zitten er achter aan.
17.30 Mit Telekolleg II zur Fachhochschulereife.

RTL+

18.00 Kaz & Co. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Knight Rider. **20.00** Les bidasses au pensionat, Franse speelfilm. **21.35** RTL aktuell. **21.45** Explosiv, magazine. **22.30** Barfly, Amerikaanse speelfilm uit 1987. Aansl.: Interview met Charles Bukowski. **00.15** (ZW) Motor Psycho (Motorpsycho), Amerikaanse speelfilm uit 1965. **01.30** Eurobics - Aerobics.

■ MORGEN

06.00 Hallo Europa - Guten Morgen Deutschland. **06.05** Du schon wieder, serie. **08.35** Tele-Boutique. **09.10** Die Springfield Story. **10.05** Reich und Schön, serie. **10.35** Tele-Boutique. **11.00** Full House, serie. **11.50** Sterntaler, spelshow. **12.00** Der Preis ist heiss, spelshow. **12.30** Klassik am Mittag. **13.00** Reich und schön. **13.25** California Clan, serie. **14.10** Die Springfield Story. **14.55** Verrückte Zeiten, serie. **15.45** RTL aktuell. **15.48** Netto: Ihre Wirtschaft heute. **16.00** Knight und Daue -Zwei herrliche Chaoten, serie. **16.30** Hulk, serie. **17.10** Der Preis ist heiss, spelshow. **17.45** Sterntaler, spelshow. **17.55** RTL aktuell.

Eurosport

18.00 Motorsport. **19.00** Eurosportnieuws. **20.00** Atletiek. **22.00** Worstelen. **23.00** Autosport. **00.00** Sail '90. **01.00** Eurosportnieuws. **02.00** Einde.

■ MORGEN

06.00 International Business report. **07.00** D.J. Kat. **09.30** Aerobics. **10.00** Eurosportnieuws. **11.00** Motorsport. **12.00** Atletiek. **13.00** Autosport. **14.00** Waterpolo. **16.00** Tennis.

Super Channel

19.45 Time Warp. **20.00** Ultra Sport, met o.a. windsurfen, parasailing, mountainbiking en skateboarden. **00.30** Blue Night. **01.30** Time Warp, oude tv-series. **01.45** The Mix.

■ MORGEN

06.00 Channel E. **06.30** Perspectives on science. **07.00** Daybreak. **08.30** Hello Austria Hello Vienna. **09.15** The Mix. **17.30** Summer on the air.

TV5

18.00 La chasse aux trésors. **19.00** Carré vert. **19.40** Des chiffres et des lettres. **20.00** Télescope. **21.00** Faut pas rêver! **22.35** Chapiteau 3 á Limoges. **23.50** Dites-moi. **00.45** Fin de programme.

■ MORGEN

16.05 TV5 infos. **16.15** En Avant Astérix. **17.00** Flash Varicelle. **17.30** Genies en herbe.

MTV

18.30 Hits. **19.30** YO! **20.00** Ray Cokes. **20.30** Club MTV. **21.00** Spotlight. **21.30** Braun European Top 20. **23.15** Maiken Wexo.

■ MORGEN

00.00 Hits. **01.00** Maiken Wexo. **02.00** Night Videos. **07.00** Kristiane Backer. **12.00** At the Movies. **12.30** Club MTV. **13.00** Kristiane Backer. **14.00** Afternoon Mix. **16.00** Non Stop Pure Pop. **17.15** Afternoon Mix.

CNN

24 uur per dag nieuws met o.a. om 18.00 Crossfire. **21.00** International Hour. **00.00** Showbiz Today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime News. **03.00** Larry King. **05.00** Moneyline.

■ MORGEN

07.30 Moneyline. **12.30** Business Morning. **13.30** Business Day. **15.00** Larry King. **16.00** World New.

Sportnet

18.00 Kanovaren. **19.00** Paardesport. **20.30** 1990 WK Honkbal. **21.00** Polo. **22.00** Honkbal '90. **00.00** Autosport. **01.00** Motorsport. **02.00** Einde.

■ MORGEN

08.00 Boksen. **09.30** Bowlen. **10.45** Paardesport. **12.45** Sport uit Spanje. **13.00** Kanovaren. **14.00** Rally, Britse rallycross. **15.00** Autosport. **16.00** Honkbal.

Discovery

18.00 Beyond 2000. **19.00** The world's largest national park. **20.00** Mystery of the Locusts. **21.00** Australian Heritage. **22.00** Risking it all. **22.30** Of Energy Minerals and Man. **23.00** Battle for the Bulge.

■ MORGEN

16.00 Southseas Voyage. **17.00** Finnish Paper.

Kindernet

■ MORGEN

07.00 Nathalie. **07.30** Er was eens de Ruimte. **08.00** Bromtol. **08.30** Drie in de pan, met Vrouwtje Colargol. **09.00** Juwelen van het 7de Continent. **09.30** Sails and Ships en sporten uit opa's tijd, afl. 1. Skutsjesilen-Kaatsen. **10.00** Einde.

Children's Channel

■ MORGEN

07.00 Stories without Words. **07.30** Huva. **08.00** Cartoon Classics. **08.30** Roustabout. **10.30** Jack in the Box. **11.00** Pob's stories, Jamie and the Magic Torch. **11.30** Rub a Dub Dub, Shoe People & Noddy. **12.00** Cartoon Time. **12.30** Drama. **13.00** Jack in the Box. **14.30** Roustabout. **16.30** Cartoon Classics. **17.00** Huva. **17.30** Drama. **18.00** Closedown.

Radio

Radio 1

VOO: 19.03 Veronica sportradio. VPRO: De plantage met om 21.03 De radioverenging. 22.03 Vlaamse connectie. NOS: 23.06 Met het oog op morgen. VARA: 0.02 De nacht klinkt anders. 2.02 Muziek in de nacht. 5.02-7.00 VARA's Ochtendhumeur.

Radio 2

VPRO: 18.04 Boeken. 19.03 Passages, passanten. 20.03 Timboektoe muzikaal. 21.00-07.00 Zie Radio 1.

Radio 3

NOS: 18.04 De avondspits. VARA: 19.03 Dubbellisjes. 20.03 VARA's vuurwerk. 21.03 Popkrant. 22.03 VARA's poppodium. 23.03-24.00 Tracks.

Radio 4

NOS: 18.00 Nws. NCRV: 18.02 Lied van de week. 18.15 Leger des Heilskwartier. 18.30 Muziek in vrije tijd. 19.30 Pianomuziek. 20.00 Nws. 20.02 Concert. San Giovanni Battista, oratorium van Stradella. La Stagione m.m.v. solisten. 21.30 Literama. 22.30 Orgelconcert. 23.10-24.00 Muziek van deze eeuw.

Radio 5

NOS: 18.00 Nws. NCRV: 18.10 Goudenregenensemble. KRO: 18.30 Taal en teken. NOS: 19.00 Progr. voor allochtonen. TELEAC: 20.30 Muziek in de Nederlanden. 21.00-22.00 Geschiedenis en archeologie van de Bijbel.

■ MORGEN

Radio 1

NOS: Elk heel uur nws. VARA: 7.07 VARA Radio I woensdageditie. (NOS: 7.30, 12.30 Nws.). NOS: 12.55 Meded. t.b.v. land- en tuinbouw. TROS: 13.10 TROS Aktua. 13.32 Journalistenforum. 14.07 TROS Klantenservice. EO: 16.05 Tijdsein (NOS: 17.30 Nws).

Radio 2

NOS: Elk heel uur nws. VOO: 7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 11.04 Elsemiek. 12.04 Will wil wel. 14.04 Terug in de tijd. 15.04 Nederland Muziekland. NCRV: 17.04 Hier en nu.

Radio 3

NOS: Elk heel uur nws. EO: 6.02 Praise in the morning. 7.04 Rondult music-time. 9.04 Vrouw zijn op drie. 10.04 Jan en alleman non stop muziek. 11.04 Country trail. 12.04 GospelHolland. VPRO: 13.04 Nozems-a-gogo. 16.04 Mundial. 17.04 Ronflonflon met Jacques Plafond.

Radio 4

NOS: 7.00 Nws. NVRV: 7.02 Preludium. 7.53 Het levende woord. NOS: 8.00 Nws. NCRV: 8.02 Platennieuws door Frank Schoonhoven. 8.45 Te Deum Laudamus. 9.15 Onder de hoogtezon. 10.00 Kamermuziek uit de Barok: Ensemble de Fontainebleau. 10.30 Orkestpalet. Radio Filh. Ork. met piano. 11.50 In de schaduw van de meesters. 12.40 Promenade. NOS: 13.00 Nws. EO: 13.02 Lunchconcert. 14.00 Songs of praise. AVRO: 14.30 In de kaart gespeeld. 16.15 Jacco's keus. 17.15 Jazzpodium.

Radio 5

NOS: 6.30-6.50 Scheepv.- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. RVU: 9.30 De macht van uitkeringsrechtigden. TROS: 10.00 Oud plaatwerk met Herman Emmink. 11.00 De duvel is oud. NOS: 12.00 Nws. IKON: 12.05 Het oog van de naald. HV: 12.30 Reisbrieven van George Sand. 12.33 De verbeelding. NOS: 13.00 Nws. 13.10 NOS Wereldwijzer. RVU: 14.00 Wereldritme. NOS: 15.00 Meer over minder. TROS: 16.00 TROS Schlagerfestival. 17.00 TROS Dierenmanieren. 17.40 Basicode 3-magazine. NOS: 17.55 Meded. en schippersberichten.

Radio Rijnmond

7.00 t/m 19.00 elk heel uur Rijnmond nws. 7.00 Ochtendmagazine door Jan van der Putte met Drie over Zeven, het ochtendbladenoverzicht, actualiteiten in Editie half acht, de column, sport en Kwis en waarachtig. 9.00 Nederlands produkt, non-stop muziek. 10.00 Hans van Vliet en Pieter Leen met veel muziek, Vijf van vroeger, artiest van de week en De ruilbeurs. 12.00 Lunchmagazine door Chris Vemer met actualiteiten en cultureel nieuws. 14.00 De Radio Rijnmond Expresse met Pieter Leen, de muzikale trein van RR die non-stop rijdt. 16.00 Historisch programma. 17.00 Middagmagazine door Erik Post. 18.00-19.00 Post aan de telefoon.

Radio West

6.00 Mogge provincie! 9.00 Maatwerk. 12.00 Radio West Middag. 15.00 Radio West op verzoek. 16.00 Het gesprek van de dag. 17.00-18.00 Tot Zes!

Ronnie Barker als komische boef

De komiek Ronnie Barker, ook in ons land bekend van programma's als 'The two Ronnies' en 'Open all hours', speelt de hoofdrol in de Britse comedy-serie 'Porridge', die RTL-Véronique vanaf woensdagavond (23.35 uur) op het scherm brengt. De Nederlandse tv-serie 'Laat maar zitten', waarin Johnny Kraaykamp weer eens van zich doet spreken, is op deze BBC-produktie gebaseerd.

Ronnie Barker speelt in 'Porridge' de rol van Norman Stanley Fletcher, die in de gevangenis een straf van vijf jaar uitzit. Omdat Fletcher niet voor het eerst achter de tralies is beland, heeft hij ervaring genoeg om z'n tijd tussen de vier muren zo aangenaam mogelijk door te brengen.

Kleurrijk

Waar mogelijk deinst hij er ook niet voor terug de stugge bewaarder Mackay uit te spelen tegen diens minder hardvochtige collega Barrowclough. Samen met z'n maatje Godber, die voor de eerste keer in de cel zit, en talrijke andere kleurrijke figuren raakt Fletcher verwikkeld in tal van komische situaties.

In de eerste aflevering van 'Porridge' — in Groot-Brittannië 'slang' voor gevangenisstraf — maken de kijkers kennis met de gevangenis en het 'geboefte'. Fletcher stelt meteen alles in z'n werk om nieuwkomer Godber goed duidelijk te maken hoe het leven er reilt en zeilt. De serie is geschreven door Dick Clement en Ian La Frenais, die eerder met de reeks 'The Likely Lads' veel succes boekten.

FOTO RTL-VÉRONIQUE

Ronnie Barker (links) als Fletcher en Richard Beckinsale als Godber, de twee maatjes in 'Porridge'.

Kijktips

MET DE PRIJS VOOR OGEN. Bij de NOS de laatste aflevering van 'Met de prijs voor ogen', waarin het jaar 1965 centraal staat. De zwarte Amerikanen vechten nog steeds voor hun rechten. 't Is tien jaar nadat Rosa Parks weigerde op te staan voor een blanke man in een bus en twintig jaar nadat het Hoge Gerechtshof besliste dat 'gescheiden maar gelijkwaardig' in strijd was met de grondwet. In Selma verzamelen zich nog eenmaal duizenden zwarten en blanken voor een protestmars. **(Ned. 3, 20.20 uur.)**

OCI CIORNIE. In de filmcyclus 'Liefde op het eerste gezicht' brengt de NCRV de Italiaanse film 'Oci Ciornie' (Donkere ogen). Marcello Mastroianni speelt de hoofdrol in deze romantische geschiedenis, gebaseerd op verhalen van Anton Tsjechov. Een charmante nietsnut ontmoet in een kuuroord een lieftallige Russische dame met een hondje. Hij is meteen verloren. Echter: de dame is getrouwd en weet geen raad met die onverwachte, opbloeiende liefde. **(Ned. 1, 20.23 uur.)**

VERBORGEN LANDEN. De derde aflevering van de NCRV-serie Verborgen Landen gaat over Laos, het land van duizend olifanten. Sinds 1975 is het een Democratische Volksrepubliek en is er langzaam meer openheid gekomen. Toch zijn er nog kampen, waar mensen als politieke gevangenen voor 'heropvoeding' zijn opgesloten. Door haar persoonlijke contacten met de Laotiaanse autoriteiten kreeg de Belgische cineaste en psychologe Denise van der Perre toestemming om te berichten uit het 'slaperigste' land van de communistische wereld. **(Ned. 1, 23.17 uur.)**

BRT-omroeper Johan Verstreken

'Ik ben wel ambitieus, maar ik ga beslist niet over lijken'

Door Carlos Alleene

BRUSSEL — De populaire BRT-omroeper Johan Verstreken ziet er leuk uit, maar is absoluut geen spring in 't veld. Het liefst portretteert hij zichzelf als spontaan, sociaal en gevoelig. „Dat ik zo gevoelig ben, is het gevolg van de scheiding van mijn ouders. Ik schaamde me daar als kind over. Ik ben bij m'n moeder en m'n grootmoeder opgegroeid. Ik heb me altijd voorgenomen iets te bereiken. Dat ik bij de BRT omroeper ben geworden is een droom, die werkelijkheid is geworden," zegt hij geëmotioneerd.

Hij droomde van een carrière in het onderwijs, maar een speling van het lot dreef hem naar het conservatorium in Gent. Het begin van een artistieke opleiding? De jonge BRT-omroeper lacht ondeugend. „Ik lag er meteen met enkele leraren overhoop toen ze vernamen dat ik sporadisch aan de radio meewerkte. Toen ik hen vertelde, dat ik later presentator wilde worden, antwoordden ze me dat aan het conservatorium alleen professionele musici werden opgeleid. Ik ging met die visie niet akkoord en stapte op. Na mijn militaire dienst heb ik talen gestudeerd. Zo'n diploma geeft je enkele interessante mogelijkheden."

Door een gelukkige samenloop van omstandigheden belandde Verstreken daarna bij de BRT. „Eigenlijk ben ik altijd al een ambitieus jongetje geweest. Ik wilde iets doen in de wereld van radio en televisie. Zonder aarzelen heb ik toen enkele BRT-mensen een briefje geschreven, waarin ik mezelf voorstelde. Op een dag stond ik oog in oog met Luc Appermont, het grote voorbeeld voor alle jonge presentatoren. Tijdens de vakantiemaanden presenteerde hij strandspelen aan de Belgische kust. Ik ging toen vaak naar hem kijken.

In die tijd bracht ik een imitatie van 'Kleine Johanna', een nummer van Henk Elsink. Dat ging zó goed, dat ik altijd de eerste prijs veroverde. Op een dag heeft Luc me als gast voorgesteld en mocht ik dat nummer voor het publiek vertolken. Wellicht wilde hij me op die manier buiten de wedstrijd houden. Ik moet toen in zijn ogen vermoedelijk een vervelend jongetje zijn geweest."

- Hoe ambitieus ben je?

„Je hebt er geen idee van hoeveel geduld ik eigenlijk heb. Anders bereik je nooit iets in het leven. Ik ga nooit over lijken om een bepaald doel te bereiken, want ik ben een nogal gevoelig type. Dat betekent niet, dat ik over me heen laat lopen. Tot nu toe ben ik erg gelukkig met alles wat ik bereikt heb. Ik heb stap voor stap en op een eerlijke manier iets opgebouwd, zodat ik elke dag blij gezind naar de BRT kan gaan. Ik droom ervan in de toekomst een muzikaal programma te mogen presenteren."

- Welk programma kondig je niet graag aan?

„Een goeie film kort aankondigen, vind ik vrij moeilijk. Show- en muzikale programma's liggen me veel beter. Een goede aankondiging mag nooit te lang zijn. Het komt er in de eerste plaats op aan de kijkers voor een uitzending warm te maken. Vandaar, dat je niet te veel mag verklappen."

- Er is in enkele bladen de indruk gewekt, dat jonge en oude BRT-omroepers met elkaar in de clinch lagen. Is dat zo?

„Dat is totaal verzonnen. Integendeel. De oude omroepers hebben wel via de pers moeten vernemen, dat er ineens vijf nieuwe collega's bijkwamen. Zoiets heeft misschien bij sommigen wat wrevel veroorzaakt. Uiteindelijk kunnen we het met elkaar uitstekend vinden. Zo worden er bijvoorbeeld ook allerlei tips uitgewisseld."

- Er zijn in totaal tien BRT-omroepers, zodat je niet al te vaak op het scherm te zien bent. Hoe ervaar je dat?

„Door het roulatie-systeem komen we gemiddeld drie avonden per maand in beeld. Ik hoop, dat daar in de toekomst verandering in komt. Het gerucht gaat, dat TV-2 ook de omroepers in beeld zal brengen."

Recept

Kalfslende à la Orange

(4 personen)

Ingrediënten: stukje kalfslende van 600 à 800 gram, 75 gram boter, 2 sinaasappelen, zout, peper, nootmuskaat, 1 glas jus d'orange, 1 borrelglas Grand Marnier, bieslook, peterselie en 1 bekertje crème fraiche. Het kalfsvlees minimaal vier uur in de koelkast marineren in de jus d'orange. Droog deppen met keukenpapier. Het vlees pepperen en kruiden en daarna rosé braden in 45 à 50 minuten. Het vlees uit de braadboter halen, zouten en minstens vijf minuten met folie afgedekt laten rusten. Op voorverwarmde schaal plaatsen.

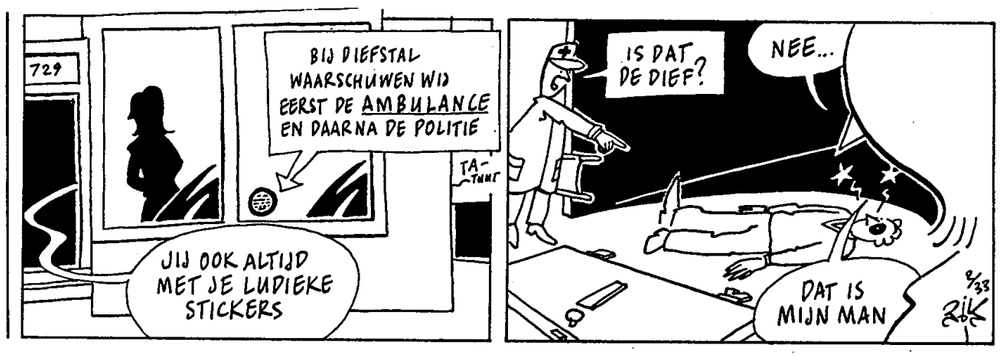
De braadboter blussen met de jus d'orange (marinadesap) en de Grand Marnier. Dit tot de helft inkoken en de crème fraiche, bieslook en peterselie toevoegen. Nu in laten koken tot sausdikte. Op het laatst de uitgesneden sinaasappel (ontveld, ontpit en in partjes) toevoegen en even doorwarmen. Jus d'orangesaus bij het vlees serveren. Lekker met aardappelkoekjes, rijst of pommes duchesse. Tip: u kunt voor dit gerecht ook lendelapjes van 125 à 150 gram nemen. De tijdsduur van het bereiden is dan 10 tot 15 minuten.

De oplossing van zaterdag

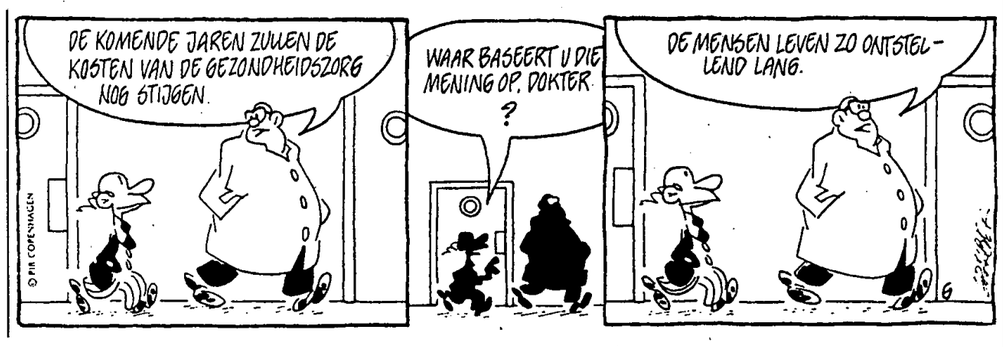
OVERLASTOSSEKAR
METEENTENENMALI
ENTERARNEMUIDEN
LEEKACADEMIEEMS
ETNAROMERISRAEL
TINNENIRISTALIE
REEKSDEMETERLEI
EEDEMANIERREEDS
DIEREKVEDAYSSEL
EERDERERELIDELI
NRLYSTERREDECEL
AKANTELUSIEFLEB
TONEELEINDETOGA
IEDEREENEEEIGEN
EKSTERREKELGELD

Strips

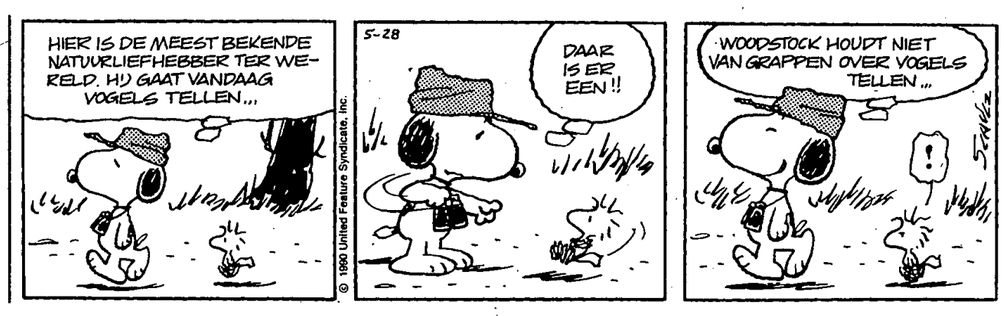
Stripstrip — RIK VAN SCHAGEN

Excellentie — CARSTEN GRAEBEEK

Peanuts — CHARLES M. SCHULZ

Agenda

Fly, Flyers The dream is alive (al) 12.30—21.15 uur Jungle Book (al) 11.00 uur Imax, Leuvehaven 77, tel. 010-4048844.
Bird on a wire (al) 2, 7, 9.30 uur Lumière 1, Lijnbaan 45, tel. 010-4117755.
Back to the future deel 3 (al) 1.45, 6.45, 9.15 uur Lumière 2.
Look who's talking (al) 1.45, 6.45, 9.15 uur Lumière 3.
Heart Condition (al) 7, 9.30 uur Ook honden gaan naar de hemel (al) dag. 2 uur Lumière 4.
Public Affairs 18) 12—24 uur Rex, 1e Middellandstraat 15, tel. 010-4772793.
Total Recall (16) 2, 6.45, 9.30 uur Thalia, Kruiskade 55, tel. 010-4111555.
Speaking Parts (16) 21.30 uur 't VENSTER 1, Gouvernestraat 133, tel. 010-4364998).
Roger & Me (16) 22 uur 't VENSTER 2.
L'Age d'Or/Un chien Andalou (16) di. 21.30 uur 't VENSTER 3.
The big parade (16) 22 uur 't VENSTER 4.

MUZIEK
Grote zaal De Doelen, Schouwburgplein 50, tel. 010-4132490.
Rob van Krefeld Trio, di. 22.00 uur Dizzy, 's-Gravendijkwal 127, tel. 4773014
Three Dwarfs Make War, di. 22.00 uur, Rotown, Nwe Binnenweg 19, tel. 4362669

DIVERSEN
Poppenspel door Koos Wieman, wo. 14.30 uur Schielandshuis, Korte Hoogstraat 31, tel. 4334188
Hodja-verhalen door Hugo van Rossum. Met Recep Aluc in het kader van het Istanbul Festival, wo. 14.00 uur Museum voor Volkenkunde, Willemskade 25, tel. 4111055
Openluchttheater Kralingen: dameskoor met vrolijke en ernstige liedjes, wo. 14,00 uur Gashouderpark (bij slecht weer: Space, Oudedijk)
CHIO, wo. vanaf 8.30 uur Manege Kralingse Bos

Rotterdam

FILM
She's out of control (al) 2, 6.45, 9.30 uur Alhambra 1, Coolsingel 221, tel. 010-4330293.
Back to the future deel 3 (al) 1.45, 6.45, 9.30 uur Alhambra 2.
Pretty Woman (16) 2, 7, 9.30 uur Calypso 1, Mauritsweg 5, tel. 010-4131855.
Cry Baby (al) 2, 7, 9.30 uur Calypso 2.
New York Stories, di. 7, 9.30 uur Wait until spring Bandini, wo. 2, 7, 9.30 uur Calypso 3.
Gremlins 2 - De nieuwe bende (al) 2, 7, 9.30 uur Cinerama 1, Westblaak 18, tel. 010-4115300.
Black Rainbow (12) 2, 7, 9.30 uur Cinerama 2.
Total recall (16) 2, 7, 9.30 uur Cinerama 3.
Wild Orchid (16) 2, 7, 9.30 uur Cinerama 4.
Look who's talking (al) 2, 7, 9.30 uur Cinerama 5.
Pretty Woman (al) 2, 6.45, 9.30 uur Corso, Stadhuisplein 27, tel. 010-4121110.
Amsterdamned (al) 21.15 uur Grand Canyon, To

Dordrecht

FILM
Pretty woman (a.l.), dag. 13.30, 18.45 en 21.30 u. Euro Cinema, Visstraat 10, tel. 078-134321.
Gremlins 2 (a.l.), dag. 18.45 en 21.30 u. Euro Cinema 2.
Total Recall (16), dag. 13.30, 18.45 en 21.30 u. Euro Cinema 3.
An other woman, di. 20.30 u. Cinode, St. Jorisweg 76, tel. 078-148938.

DIVERSEN
wo. 10.00 u., Ratje Doe Sporthal Sterrenburg, K. Lotsyweg

Hellevoetsluis

FILM
Total Recall (16) diwo. 14.30, 20 uur Look who's talking (al) di. 20.30 uurwo. 15 uur Tivoli, Rijksstraatweg 42, tel. 01883-12608.

Tentoonstellingen

ARCHIEFWINKEL (Coolsingel 89) 'Zeekastelen', foto's van Rotterdamse zeeschepen, t/m 18 aug.

BOYMANS (Mathenesserlaan 18—20, tel. 4419400) 'Dali en omgeving', t/m 19 aug. Recente aanwinsten, prenten en tekeningen, t/m 19 aug. Rubens en zijn tijd, t/m 11 nov.Meubelen van J.J.P. Oud, t/m 16 sept.

CATHARIJNEKERK BRIELLE Aquarellen van het gebied rondom Brielle en de Maasmond zoals het was, t/m 29 aug.

DIERGAARDE BLIJDORP (Van Aerssenlaan 49, tel. 4654333) 'Chinatuur, dierenleven en natuur in China', t/m 8 april '91. Deelexpo: Chinese zijde, t/m 29 sept.

DUBBELDE PALMBOOM (Voorhaven 12, tel. 4761533) 'Het oog wil ook wat' - brillen, optische en medische instrumenten, boeken en optiekgravures, tna.

GALERIE BASSTYLJA (Sliedrechtstraat 22, tel. 4805263) 'Als muren verdwijnen' - aquarellen van Roman Orlow (Polen), t/m 27 sept.

GALERIE FASCINO (Haringvliet 539) Hoeden, tassen, sjaals van Stasha Chimbur (Joegoslavië) en schilderijen op stof van Indonesische kunstenaars, t/m 8 sept.

GALERIE FOTOMANIA (Van Oldenbarneveltstraat 148, tel. 4135055/4779081) Werk van negen studenten fotografie van de Academie van Beeldende Kunsten St. Joost te Breda, t/m 25 aug.

GALERIE KUNST+(Kromme Elleboog 35, tel. 4138492) Schilderijen van Piet Willems, beelden van Emile van der Kruk, t/m 26 aug.

GALERIE N (Benthuizerstraat 60, tel. 4679391) Schilderijen en sculpturen van Maria Carlier en Aloysius Donia, tot eind aug.

GALERIE NRP DE BRIEDER (Metrostation Oostplein 150, tel. 4651716/4520566) Etalage-expo van negen kunstenaars, t/m 19 aug.

GALERIE PARKHOTEL (Westersingel 70) Pasteltekeningen van Christine Fokkelman, t/m 31 aug.

GALERIE 'R' (Rheumaverpleeghuis, Van Beethovenlaan 60, tel. 4227088) Olieverven en gouaches van Harry van der Woerd t/m 5 sept.

GLASMUSEUM LEERDAM (Lingedijk 28, tel. 03451—12714) Beschilderd glas, kunst- en gebruiksglas, t/m 31 okt. (18e en 19e eeuws glaswerk in het Hofje van mevr. Van Aerden, t/m 25 aug.)

GOETHE INSTITUT ('s-Gravendijkwal 50) 'Inszenierung der Authentizität, foto's van Elfi Frölich, t/m 30 aug.

HENKESPAND (Voorhaven 25) Tentoonstelling naieve kunst, t/m 30 sept.

HET NIEUWE ROTTERDAM (Schiedamsedijk 128) Expo over de nieuwe Van Brienenoordbrug, tna.

HOLLAND-AMERIKA LIJN (voorm. kantoorgeb., Wilhelminakade 88) Stadstimmeren - Rotterdam vanaf 1340 tot heden, t/m 21 okt. Foto's van Rotterdamse gevels en de mensen die daarachter wonen en werken, tna.

IMAX THEATER (Leuvehaven 77, tel. 4048844) Schilderijen van Rotterdam en omgeving, van Gaathe W. Reitsema, t/m 2 sept.

INFORMATIECENTRUM (Kolk 50, tel. 4120050) Expo en info over bouw van de spoortunnel Rotterdam.

DE KLERK (exporuimte, Lylantsebaan 7, Capelle) Aquarellen en gemengde technieken van Ger Stadman, beelden van Geri den Engelsman, t/m 5 sept.

KEUS/RODENBURG (Mauritsweg 54, tel. 4121268) Gouaches van Rotterdam vanaf de rivier, van Kees Rodenburg, tna.

MARITIEM MUSEUM (Leuvehaven 1, tel. 4132680) 'Voor de wind en voor 't gewin' Nederlandse zeilende koopvaardij in de 19e eeuw, met o.a. maritieme tekeningen, t/m 9 sept. 'De zee gemeten. De techniek van het navigeren', t/m 21 okt.

MATELOOS (Nieuwe Binnenweg 105) Mannelijke naakten van fotograaf Henk Miedema, t/m 18 augustus.

MUSEUM HILLESLUIS (Groningerstraat 8b, tel. 4198698) Schilderijen van Marco Driver (etalageproject), t/m 24 aug.

MUSEUM VOOR VOLKENKUNDE (Willemskade 25, tel. 4111055) Vrouwen in Juchitán, Mexico. Foto's van Graciela Iturbide, t/m 23 sept. 'Topkapi, 4 eeuwen Turks-Ned. ontmoetingen met topstukken uit o.a. het Topkapi Museum, t/m 2 sept.

NATIONAAL SCHOOLMUSEUM (Nieuwmarkt 1a) 'Spelen op en rondom het schoolplein', t/m 23 sept.

NATIONAAL SLEEPVAART MUSEUM (Hoogstraat 1, Maassluis, tel.01899—12474) Honderd foto's genomen tijdens de Golf-oorlog, t/m 5 sept.

NATUURMUSEUM (Westzeedijk 345, tel. 4364222) Milieu in huis, t/m 13 okt.

NATUURMUSEUM ROTTERDAM (Westzeedijk 345, tel. 4364222) 'Fossielen uit de klei', tna.

PERSPEKTIEF (Eendrachtsweg 21, tel. 4145766) Onbekende beelden van topfotografen, t/m 18 aug.

SCHIELANDSHUIS (Korte Hoogstraat 31, tel. 4334188) 'Poppen onder dak', overzichtstentoonstelling van poppentheaters, tot eind '90. 'Verwoeste steden', Rotterdam, Coventry en Dresden, t/m 2 sept.Rotterdamse bodemvondsten 1940—1945, tna. In de Atlas van Stolk: politieke tekeningen van Piet van der Hem, tna

STEDELIJK MUSEUM SCHIEDAM (Hoogstraat 12, Schiedam, tel. 4269066) Stedelijk Museum Schiedam 90 jaar, t/m 26 aug.

Bridge

Noord:
♠ B 9 7 5
♡ A
◇ A 9 2
♣ 9 8 6 4 2

West:
♠ —
♡ H V B 10 5 2
◇ V 10 6
♣ B 7 5 3

Oost:
♠ 8 2
♡ 9 8 7 6 4 3
◇ H B 8 5 4
♣ —

Zuid:
♠ A H V 10 6 4 3
♡ —
◇ 7 3
♣ A H V 10

Opgave. Zuid speelt 7 ♠ (alle slagen). Gelukkig voor zuid start west niet met klaveren, maar met ♡ H. Hoe maakt zuid vervolgens zijn contract?

Oplossig vorig probleem.

Zuid moest 4 ♡ spelen, start ♠ A en ♠ H na. Zuid moet zich realiseren, dat introeven gevaarlijk is zolang oost nog een schoppen heeft. Zie maar: zuid trekt de troeven in, meest waarschijnlijk, vier ronden en daarmee zijn z'n troeven 'op'. Als ◇ H nu miszit, verliest zuid nog drie schoppenslagen en gaat twee down. Zuid moet de tweede schoppen dan ook niet troeven, maar pas de derde. Nu kan hij veilig de troeven trekken en op ◇ H snijden, waarna hij in ruiten en klaveren de resterende slagen maakt.

Zon en maan

15-8-1990.
Zon op 06.22, onder 21.06.
Maan op ----, onder 17.57.

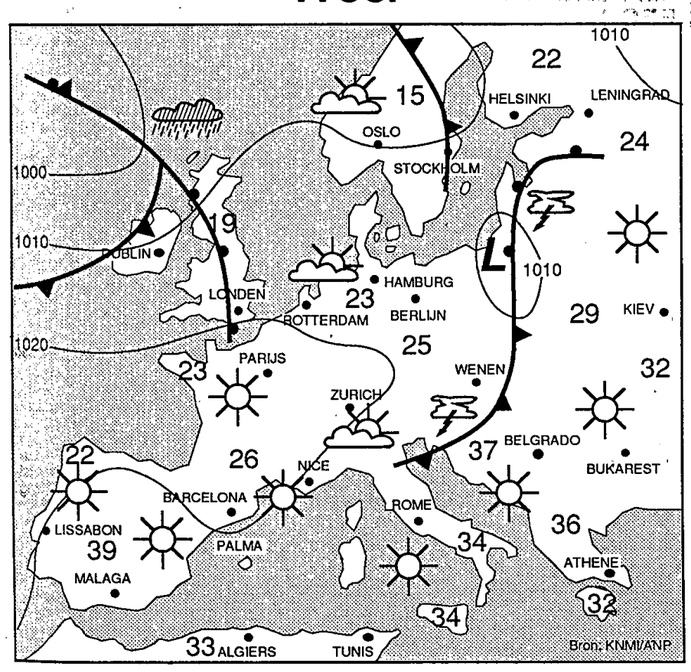
Waterstanden

15-8 -1990	1e tij	2e tij
Dordrecht	12.05,	00.55;
Rotterdam	11.25,	23.56;
Hoek van Holland	9.54,	22.34;
Scheveningen	10.30,	23.00;
Haringvlietsluizen	9.40,	22.14.

Of het werkelijk door de tropische temperaturen komt, durven we niet te beweren. Maar een feit is dat tijdens de hittegolf een aantal gnoes werden geboren in Safaripark Beekse Bergen! Dat de jongen zo kort na elkaar werden geboren is overigens heel natuurlijk. In afrika, waar deze soort voorkomt, worden bijna alle jongen in dezelfde nacht geboren.

Weer

Door Jan Visser

Vandaag wordt waarschijnlijk een voorlopig laatste bijdrage geleverd aan het warme zomerseizoen, want het wordt de komende dagen koeler. Een ontwikkeling die te maken heeft met een actieve depressie, die richting Schotse wateren trekt. Op de nadering van het frontensysteem neemt morgen overdag de bewolking toe maar waarschijnlijk blijft het tot in de avond droog. Tijdens de nacht van woensdag op donderdag en donderdagochtend in het algemeen, wordt het bewolkt weer met enkele buien, wellicht sommigen zelfs met onweer. De middagtemperatuur zal morgenmiddag omstreeks 23 graden bedragen bij een tot matig aantrekkende zuidwestelijke wind. Langs de kust wordt de wind mogelijk vrij krachtig. Gisteren was er nog volop zon en absoluut geen onweersdreiging. Ook de afgelopen nacht bleef het opmerkelijk rustig. De maximum temperaturen liepen gistermiddag weer ruimschoots tot boven de 25 graden op. In Rotterdam west werd zelfs nog een topper van 29.0 graden bereikt.

Het warmtegetal, de som van alle etmaalgemiddelden boven 18.0 graden, in De Bilt over de periode 1 mei tot 12 augustus staat op 65.0. Vooral na 15 juli is flink gescoord: 51.1. Vorig zomerseizoen (1989) veroverde met 98.1 een elfde positie voor wat betreft deze eeuw. Zo levert een etmaal met een gemiddelde van 18.2 een bijdrage van 0.2 aan het warmtegetal en een etmaal met gemiddeld 25.0 levert 7.0 graden.

Weerrapporten 14 augustus 8 uur

plaats	weer	wind	temp act	temp max	temp min	nsl
Amsterdam	onbewolkt	zw 4	17	25	14	0
De Bilt	licht bew.	zzw 1	16	28	13	0
Deelen	zwaar bew.	zzo 1	15	28	14	0
Eelde	licht bew.	z 2	15	29	12	0
Eindhoven	licht bew.	zw 1	16	30	14	0
Den Helder	licht bew.	zzw 2	17	24	15	0
Rotterdam	onbewolkt	zw 5	17	26	16	0
Twente	licht bew.	windst	17	29	13	0
Vlissingen	half bew.	zw 6	16	23	16	0
Zuid Limburg	zwaar bew.	zzw 7	18	30	17	1
Aberdeen	zwaar bew.	w 4	12	21'	12	2
Athene	onbewolkt	n 3	26	30	24	0
Barcelona	half bew.	wnw 3	23	30	23	3
Berlijn	zwaar bew.	wzw 2	20	30	20	0
Budapest	onbewolkt	windst	21	32	16	0
Bordeaux	zwaar bew.	wnw 3	19	32	19	1
Brussel	zwaar bew.	zw 3	17	30	17	0.1
Cyprus	onbewolkt	z 3	25	30	21	0
Dublin	half bew.	wzw 3	13	19	12	0.1
Frankfurt	zwaar bew.	zw 2	19	23	18	0.1
Genève	zwaar bew.	nnw 1	17	30	15	5
Helsinki	onbewolkt	ono 1	15	22	10	0
Innsbruck	zwaar bew.	veranderd	15	20	14	4
Istanbul	onbewolkt	ono 7	23	28	21	0
Klagenfurt	onbewolkt	nnw 1	15	27	12	0
Kopenhagen	half bew.	wzw 7	18	23	17	0.1
Las Palmas	half bew.	n 10	22	30	22	4
Lissabon	half bew.'	zzo 2'	25'	30	17	0
Locarno	zwaar bew.	no 1	18	28	17	6
Londen	zwaar bew.	zzw 2	15	26	15	0
Luxemburg	onweer	w 6	16	26	16	14
Madrid	onbewolkt	windst	18	31	18	0
Malaga	onbewolkt	w 2	22	29	21	0
Mallorca	onbewolkt	windst	20	35	16	0
Malta	onbewolkt	w 2	23	30	20	7
Moskou	zwaar bew.	zzw 1	16	20	14	0.1
München	zwaar bew.	wzw 2	18	31	16	0.1
Nice	zwaar bew.	nno 2	22	27	20	0
Oslo	zwaar bew.	ozo 3	17	22	16	0
Parijs	zwaar bew.	n 2	18	29	18	0.2
Praag	zwaar bew.	zw 6	18	33	17	2
Rome	onbewolkt	ono 1	19	29	18	0
Split	onbewolkt	windst	21	30	17	0
Stockholm	zwaar bew.	zzo 3	17	23	15	10
Warschau	half bew.	z 2	19	29	17	0.5
Wenen	onbewolkt	z 3	20	33	15	0
Zürich	zwaar bew.	z 1	18	31	17	0

Goud,zilver,ecu

De prijs van goud en zilver heden 14 augustus 1990:

Goud onbewerkt	22.750	23.350
Goud bewerkt	24.950	
Zilver onbewerkt	255	325
Zilver bewerkt	370	
Prijs van een Ecu	2,3390	2,3385

DSM toch hoger

De Amsterdamse effectenbeurs kon vanmorgen even ruimer ademhalen na het herstel op de Amerikaanse en Japanse zusterbeurzen. Daarbij viel de vaste stemming op voor het chemiefonds DSM, dat ondanks een met een kwart gedaalde halfjaarwinst het verlies van maandag meer dan goed kon maken. Elders kwamen overwegend koersstijgingen voor, maar de openingskoersen bleken veel te hoog gegrepen, zodat in de loop van de ochtend al weer een behoorlijke reactie intrad. De obligatiemarkt liet voor de staatsfondsen merendeels iets betere prijzen zien.

DSM reageerde op de fors gedaalde halfjaarwinst met een sprong voorwaarts van *f* 4,80 op *f* 101,60. Maar deze prijs kon geen stand houden en rond het middaguur werd ruim *f* 99 betaald. Vooral de vooruitzichten waarover de chemiereus zich in nevelen hult, beviel de beurs maar matig.

Onzekerheid bleef ook troef voor de rest van de hoofdfondsen. De beurs in Tokyo herstelde zich maar uiterst licht na de afkalving van maandag en beurshandelaren zagen het herstel in New York vooral als technisch. In het algemeen overheerste de mening dat het dieptepunt nog niet is bereikt, al kunnen nu en dan korte opflikkeringen van technische aard voorkomen.

Van de internationale aandelen was Unilever aan het eind van de ochtend *f* 1 in herstel op *f* 146,70, evenals Akzo op *f* 101,60. KLM zag op dat moment een aanvankelijke winst van *f* 0,70 omgeslagen in een verlies van *f* 0,30 op *f* 25,70. Philips sprokkelde er een paar dubbeltjes bij op *f* 25,20.

Vreemd geld

Op 14 aug (tot 17.00 uur) hanteert het GWK de volgende advieskoersen voor het inwisselen resp. aankopen van buitenlands geld:

amerik.dollar	1,71	1,83
austr.dollar	1,35	1,47
belg.frank (100)	5,32	5,62
canad.dollar	1,49	1,60
deense kroon (100)	28,00	30,50
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,21	3,46
finse mark (100)	46,25	48,75
franse frank (100)	32,00	34,75
griekse dr. (100)	1,04	1,24
ierse pond	2,90	3,10
ital.lire (10.000)	14,45	16,15
jap.yen (10.000)	114,00	120,00
joeg.din. (100 nieuw)	13,00	17,75
noorse kroon (100)	27,60	30,10
oost.schill. (100)	15,68	16,23
port.escudo (100)	1,18	1,36
spaanse pes. (100)	1,74	1,90
turkse pond (100)	0,0500	0,0800
zweedse kr. (100)	29,20	31,70
zwits.fr. (100)	131,25	135,75

(Advieskoersen - Bron: GWK)

Beurs

Hoofdfondsen

14-08-1990	vorige koers	12.30 uur laatste koers
AEGON	116,50	116,90
Ahold	127,50	128,20
Akzo	100,70	101,50
A.B.N.	33,70	33,60
Alrenta	158,90	158,70
Amev	50,00	50,20
Amro All In F.	83,70	83,80
Amro-Bank	66,90	67,20
Borsumy W.	79,00	79,00
Bührm.Tet.	65,40	65,70
C.S.M. cert.	82,70	82,90
DAF	24,20	24,50
Dordtsche P.	133,70	134,00
DSM	96,80	99,50
Elsevier	84,30	85,50
Fokker cert.	45,90	45,90
Gist-Broc. c.	28,00	28,50
HCS Technol.	14,30	14,40
Heineken	120,80	121,00
Hoogovens	54,30	55,10
Hunter Dougl.	80,00	80,70
Int.Müller	64,00	65,00
KLM	26,00	25,90
Kon.Ned.Pap.	40,90	41,60
Kon. Olie	145,70	147,20
Nat. Nederl.	64,80	65,30
NMB Postbank	43,40	43,70
Nedlloyd Gr.	58,10	58,10
Océ-v.d.Gr.	51,70	51,70
Pakhoed Hold.	197,50	197,20
Philips	24,90	25,10
Polygram	31,00	31,30
Robeco	92,40	92,60
Rodamco	75,30	75,60
Rolinco	90,30	90,40
Rorento	59,00	59,00
Stork VMF	50,90	50,80
Unilever	146,40	147,70
Ver.Bezit VNU	91,70	91,70
Volmac Software	32,50	32,00
VOC	36,90	37,20
Wessanen	58,70	59,20
Wolters Kluw.	49,10	49,10

Binnenl. aandelen

13-08-1990	vorige koers	slot koers
Aalberts Ind.	70,00	67,00
ACF-Holding	39,00	37,80
Ahrend Gr. c.	228,00	226,10
Air Holland	20,70	20,00
Asd Rubber	5,25	5,05
Aut.Ind.R'dam	85,00	85,00
BAM Groep	92,50	90,00
Batenburg	114,80	107,00
Begemann	175,00a	169,00a
Belindo	337,20	337,20b
Berkel's P.	1,85	1,80
de Boer Winkelbedr.	71,50	70,50
Bols	179,00	176,00
Boskalis W.	17,30	16,60
Boskalis pr.	18,20	17,10
Braat Beheer	38,70	38,70
Calvé-Delft c.	970,00	942,00
Center Parcs	63,70	62,00
CSM	82,60	81,00
Claimindo	328,00	327,50
Content Beheer	24,20	23,80
Cred.LBN	43,50	42,00
Crown v.G.c.	124,50	121,00
Delft Instrum.	49,50	48,00
Dorp-Groep	43,50	42,50
Econosto	400,00	385,00a
EMBA	235,00	230,00a
Flexovit Int.	92,00	91,00
Frans Maas c.	100,00	96,00a
Furness	134,00a	132,50a
Gamma Holding	96,00	95,00
Getronics	31,80	30,80
Geveke	49,00	46,80
Giessen-de N.	247,00	240,00a
Grasso's Kon.	111,00	107,00a
Grolsch	140,00	139,00
GTI-Holding	218,00	212,00a
Hagemeyer	117,50	116,50
HAL Trust B.	13,90	13,50
HAL Trust Unit.	13,90	13,60
H.B.G.	181,50	174,00
Hein Hold.	105,00	101,50
Hoek's Mach.	216,00	214,00
Holl.Sea S.	1,20	1,17
Holl. Kloos.	473,00	473,00
Hunter D.pr.	3,30	—
IHC Caland	51,50	49,50
Industr. My.	208,00	208,00
Infotheek	28,30	27,90
Kas-Ass.	39,10	39,10
Kempen Holding	12,30	12,10
KBB	93,80	92,00
Kon.Sphinx	166,00	158,00
Landré & Gl.	66,30	65,00
Macintosh	35,50	35,00
Medicopharma	63,70	61,00a
Multihouse	9,10	8,90
NAGRON	50,50	48,80
NIB	576,00	575,00
NBM-Amstelland	11,90	10,80
NEDAP	420,00	418,00a
NKF Hold.cert.	282,50	278,00
Ned.Part.Mij.	45,40	45,30
Norit	43,50	40,00
Nutricia gb	85,00	84,60
Nutricia vb	88,00	87,00
Orco Bank c.	83,00	82,90
OTRA	215,00	215,00
Palthe	71,00	71,00
Pirelli Tyre	23,00	23,00
Porcel. Fles.	164,00	164,00
randstad	46,50	46,00
Samas Groep	79,30	77,70
Sarakreek	26,50	26,00
Schultema	1380,00	1370,00
Smit Intern	60,50	60,50
St.Bankiers c.	19,40	18,50
Stad Rotterdam c.	45,00	44,90
Tulip Comp.	41,20	40,10
Union Flets.	53,30	53,50b
Ver.Glasfabr.	339,00	330,00
Verto	79,50	78,50a
Volker Stev.	85,50	84,00
Vredestein	14,40	14,30
VRG-Groep	73,10	69,50

Beleggingsinstellingen

13-08-1990	vorige koers	slot koers
Aegon sav.plus	5,10	5,10
ABN Aand.f.	69,50	68,50
ABN Beleg.f.	57,10	56,20
ALBEFO	51,50	51,50
America Fund	283,00	276,00
Amro Eur.F.	71,20	69,50
Amro Far E.F.	55,90	53,30
Amro Neth.F.	71,90	71,90
Amro N.Am.F.	58,80	57,50
Amro Obl.Gr.	156,90	157,00
CLN Obl.Waardef.	102,80	102,80
Delta Lloyd	42,00	42,00
EOE DuStInF.	273,00	270,00
EurGrFund	65,00	63,00
Florente Fund	103,00	103,00
Holland Fund	72,20	71,00
Holl.Eur.Fund	48,50	47,50
Holl.Obl.Fonds	117,00	117,00
NMB Dutch Fund	40,50	39,70
NMB Global F.	45,20	45,70
NMB Oblig.F.	33,80	33,70
NMB Rente F.	104,10	104,10
NMB Vast Goed	36,50	36,40
New Asia Fund	9,50	—
Nomura Warr.Fund	6,00b	—
Obam, Belegg.	217,00	213,00
Postb.Belegg.f.	53,60	53,60
Rabo Obl.inv.f.	73,60	73,60
Rabo Obl.div.f.	49,40	49,50
Rabo Onr.g.f.	82,00	82,00
Rolinco cum.p.	88,00	—
Vast Ned.	128,40	128,50
VSB Mix Fund	50,60	50,40
Wereldhave NV	172,00	171,00

Parallelmarkt

13-08-1990	vorige koers	slot koers
Berghuizer	43,50	43,00a
Free Rec.Sh.	35,20	34,50
Gouda Vuurv c.	102,00	93,00a
Groenendijk	41,50	41,00
Grontmij c.	221,00	214,00
HCA Holding	54,50	53,60
Heivoet Holding	59,00	59,00
Hes Beheer	255,00	255,00
Kuehne+Heitz	50,80	46,00a
Melle	287,00	284,00
Nedcon Groep	29,40	27,10
Weweler	72,40	68,90

Verklaring tekens achter koers: a-laten, b-bieden, c-ex claim, d-ex div., e-gedaan en bieden, g-bieden ex div., h-laten ex-div., i-gedaan en bieden ex div.

CBS-stemmingsindex (ultimo 1988 = 100)
12.15 uur: 105,8
Slot gisteren: 105,3

Puzzel

ALPENROOS
ALPINIST
ARRESLEE
BALKON
BAROKTOREN
BERGDORP
BERGHUT
BERGSCHOEN
BERGWEI
CITER
DENNEN
EUROPABURG
FÖHN
GENTIAAN
GERANIUMS
GROSSGLOCKNER
HAARSPELDBOCHT
HOUTSNIJWERK
INNSBRUCK
JODELEN
KAPELLETJE
KARINTHIË
KLAGENFURT
KOEBEL
KRUISBEELD
LANGLAUF
MARKETENTSTER
MARMOT
PISTE
POSTAUTOBUS
RUGZAK
SALZKAMMERGUT
SILVRETTAWEG
SKILIFT
SLEEPLIFT
SNEEUW
STOELTJESLIFT
TIROLER
VORARLBERG
WANDELPAD
WATERVAL
WENEN

De overgebleven letters vormen de namen van acht plaatsen in Oostenrijk.

S U B O T U A T S O P S T O M R A M A S
K L Z B U R G G R E B L R A R O V S T H
A B I S C N E R O T K O R A B G E O H A
R K H O U T S N Y W E R K N U O E O F A
I L S H S S K I L I F T E R O L L R F R
N A A I T N E G E N H N B G T W S N B S
T G P N N O K L A B E A R J E A E E E P
H E M I G L I G E O P O E N L N R P R E
I N I A B L L U H O S S T Z A D R L G L
E F E F R H A C R S L D K K V E A A D D
J U W O I K S U G I L A W A R L N T O B
T R G H E G E L F E M R E Z E P G L R O
E T R N R E O T E M R M N G T A M E P C
L O E E B C U B E E E A E U A D L K J H
L R B G K H S R U N P R N R W O K O N T
E E L N G I G G R A T L Z I R H D E E C
P U E R U U W U E E N S I I U E B B N I
A R E R T S I N I P L A T F L M E E N T
K B K C U R B S N N I N K E T R S L E E
G E W A T T E R V L I S N I R M M L D R

TELE-CLUBS **999**

Teleservice Belplezier 'n Wereldsucces!

Party-Line Dating 06-320.330.00

De nieuwste rage uit de USA: afspraken via de computer!

Dating: nú al 'n rage!

- Nú al duizenden voice-oproepen van jongens en meisjes, mannen en vrouwen, die op zoek zijn naar jóú! - Uitgaan! - Sport & Spel! - Hobby! - Prikbord! - Je eigen PIN-code! - Je eigen Tele-Postbus! - Je eigen Antwoord-apparaat!

Party-Line Nederland 06-320.330.10

PARTY-LINE AMSTERDAM 06-320.330.20
PARTY-LINE DEN HAAG 06-320.330.30
PARTY-LINE GRONINGEN 06-320.330.40
PARTY-LINE UTRECHT 06-320.330.50
PARTY-LINE MAASTRICHT 06-320.327.43
PARTY-LINE DATING-BOX 06-320.350.50

Alle gays uit hun bol!

Harry's Gay Dating 06-320.330.99

- Now you're up to date: kies je nieuwe vrienden op hun leeftijd en woonplaats! - Duizenden jongens zeggen je via de voice-computer wie ze zoeken en wat ze van je willen! - Met PIN-code en Tele-Postbus! - Ook voor Sex-Dating!

HARRY'S GAY BOX 06-320.330.11
GAY BOX AMSTERDAM 06-320.330.33
GAY BOX DEN HAAG 06-320.330.44
GAY BOX UTRECHT 06-320.330.55
GAY BOX ARNHEM 06-320.326.43
HOMOBOX 06-320.325.50
ALLEEN MEELUISTEREN 06-320.330.22
GAY COLLEGE 06-320.321.08
HOMO-SCHOOL 06-320.321.12

Straks al samen in bed!

Versiercentrale 06-320.320.11

- Kies 1 voor de Sex'o'foon Automatiek! - Kies 2 voor de Versiercentrale! - Duizenden mannen en vrouwen plaatsten hun voice-oproepen voor hete afspraakjes! - Je kunt direct reageren of meteen een oproep plaatsen! - Je eigen Tele-Postbus met je eigen PIN-code! - 100% discreet! - Hetero, Lesbi, Homo, SM, Trio's, Partnerruil!

Bekend van radio & tv!

Teleservice Sexgids 06-320.320.04

- Voor alle Teleservice-sexlijnen! - Of kies direct één van de onderstaande nummers! - Alleen luisteren! - Eenvoudig en anoniem! - Keus genoeg en altijd de beste!

SEXOFOON 06-320.320.01
XAVIERA HOLLANDER 06-320.320.02
BIZAR LIVE 06-320.321.01
06-MEISJES 06-320.321.02
GROEPSSEX 06-320.321.04
CONTACTENLIJN 06-320.321.05
PARTNERRUIL 06-320.321.06
SADO BETTY 06-320.321.14
SEVENTEEN 06-320.321.17
CHICK 06-320.321.61
MEISJES BELLEN 06-320.321.62
ESCORT GIRLS 06-320.322.90
GYMJUF 06-320.323.18
STEWARDESS 06-320.323.19
ZUSTERS 06-320.323.20
SEXCURSUS 06-320.325.51
CHICK CONTACT 06-320.330.63
SEXOFOON BOX 06-320.329.50

50 ct p/min.

--Gay Carrousel--

Zoek je snel een lekkere jongen??

Direkt prive met een gay, bel nu snel Homo-Kontakten uit jouw eigen omgeving.

Groningen/Friesland/Drenthe 06-320.322.31
Overijssel 06-320.322.37
Gelderland 06-320.322.57
Utrecht 06-320.322.58
Amsterdam 06-320.322.61
Groot Rotterdam 06-320.322.63
Zuid-Holland 06-320.322.67
Noord-Holland 06-320.322.68
West-Brabant/Zeeland 06-320.322.71
Brabant 06-320.322.74
Limburg 06-320.322.75

Druk op de nul voor 'n nieuwe partner. Pb. 59086 R'dam 50 c/m.

- Nieuw! - Nieuw! - !Nationale Sex Dating!

06-320.330.06

Maak nú 'n hete afspraak: spreek zelf je wensen in of reageer op de ingesproken berichten van andere sexy vrouwen of mannen! Als nu nú belt, lig je waarschijnlijk straks al samen in bed! 100% discreet dankzij PIN-code! POB 5810, 1007 AV A'dam, 50 ct p.m.

!!Gay voor twee!!

06-320.326.40

Gay voor twee Amsterdam 06-320.329.70
Gay voor twee Den Haag 06-320.329.80
Druk of draai een o voor een andere partner 50 cm

Bobby's Gay Box

Dollen met 9 jongens die maar één gedachte hebben 50 c/m

06-320.323.01

Gay Direct Box

Direct prive! Een nieuwe partner kies dan een nul 50 cm

06-320.320.71

Babbellijn 06-320.330.03

's Nachts voor ondeugende babbelaars 50 c/m

Lolbox 06-320.330.04

Voor jonge meiden en gezellige knullen! 50 c/m.

Zoek je een vriendin?

Bel flirtbox..06-320.330.01..50 c/m 59086 R'dam

Lesbi Tienertje

Cindy houdt meer van de meisjes in haar klas 06-50 cpm boven de 18 jr.

320.320.15

Tieners

18 j. 50 ct/min 06-TIENER sex box

320.325.30

50 TIENERS vertellen

320.320.50

'n chique dame 38 geeft les aan jonge jongens 18j. Pervers? 50 cpm 06-320.320.38.

Bel me dan schatje! 06-320.320.52. 50 c.p.m. Lieve SABRINA voor jou!

H-O-M-O-J-O-N-G-E-R-E-N Kontaktlijn hete boys! 06-320.332.88. 50 cm. Max. 30 jr

Hij was zwaar, haar gezicht boorde zich in het kussen

-Eroslijn-

06-320.321.22

50 c/m

Dit is taboe voor Inge, maar bij die SM-MEESTER leert ze snel te... gehoorzamen. 06-320.326.92 (50 cpm) Vibr. Pb 5086 R'dam

Hitsige del

50 cpm 06-320.331.23

Greet 40+

50 cpm 06-320-322-27

SUPER-CONTACT-BOX. De snelste voor goede sexrelaties. Altijd succes op 06-320.324.30. En Gaby en Inge gaan met je apart op de Heetste Box van NL. 06-320.328.29 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam.

Provinciebox

Club 06

DUS GOED EN GEZELLIG! ALLE NUMMERS BEGINNEN MET

06-320.330.

GRONINGEN 23
FRIESLAND 24
DRENTHE 25
OVERIJSSEL 26
GELDERLAND 27
UTRECHT 28
NOORD-HOLLAND 29
ZUID-HOLLAND 83
NOORD-BRABANT 84
ZEELAND 85
LIMBURG 86

Maak vrienden en vriendinnen in je eigen omgeving! De box zonder inbelsters. 0,50 p.m. Viditel p. 611. PB 61142, Den Haag

G A Y two Gay

06-voor twee en niemand luistert mee. Draai een nul voor een andere partner.

06-320.327.32

Draai 06-320 en dan voor
Escort Boys 323.04
SM Mr.Martin 323.05
Gay-Phone 322.06
Marcel & André 320.21
Dag & Nacht 50 ct.pm.

- Candy - Contact

Hollandse paren op zoek naar sex! 50 ct p.m.

06-320.330.53

- Chick -

Wat maken onze modellen mee? Bel (50 ct p.m.)

06-320.321.61

POB 5810 1007AV A'dam

Wil je in m'n broekje...

320-320-99

320-320-99

Hard-Core, 06/50 ct.p.m.

Hetero-Sex

Draai 06-320 en dan voor
Achter de ramen ...326.69
Dames fantasie 327.69
Sex op't werk 328.69
Secretaresses 329.69
Tele-sex 322.07
Vreemdgaan 322.08
Candid phone 326.31
Lingerie 327.34
Lekkere Mireille 327.35
Dag & Nacht 50 ct.pm.

Tienersex

Alle jongens lopen achter haar aan... maar wie wordt het? 50 c/m 06 18 jr

320.324.24
320.324.24
320.324.24

Rijpe vrouwen

Zal deze rijpe vrouw jou 'ns in je oor fluisteren wat ze lekker vindt...?

320.325.45

50 ct.p.m. 06-

Hardsex

320.325.35
320.325.35
320.325.35

Uitdagend! 50 c/m 06-

-Topsex-

O, wat lekker 50 cpm 06-

320-325-25
320-325-25
320-325-25

Nimf Linda

Geniet van 2 kanten 50 cpm 06-

320.320.14

Rijpe Claudia traint haar Buurmeisje

ze blijft komen 50cpm 06-

320-320-37

Meesteres

Uw meesteres wacht 06-ƒ 0,50 p.m.

320.320.46

PB 61142, Den Haag

Bel de heetste familie

privé sexgesprek 06-

320.330.73

0,50 pm

De naakte knul tussen het riet. TRILLEND van spanning hoort hij 'n man naderen... 06-320.321.33 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam

Bel zelf(s) GRATIS Lente. Direct/prive, PB 91093 R'dam 06-320.324.96 (50 cpm)

Bea

'n lekker ordinaire jonge meid 18j 50cpm 06-

320-320-77

Ruige Porno

Harriet is schunnig heet! Hard 50cpm 06

320-320-53

hete meiden

320.320.94

Katja voor kerels! 50 c.p.m. 06-

De WIP-IN BOX heet zo omdat er heel wat ge.... wordt op 06-320.324.60. Trouwens, de Lijf-Sex-Box daar doen ze helemaal maar raak... Blozen op 06-320.324.90 (50 cpm) Nyholt, Pb 5086, R'dam.

Sexy Verpleegstertje

320.325.15

18 jaar maar 50 c/m 06-

Grieksesex

MARCHA 50 cpm 06-

320.325.55

Tienertje

320.323.14

50 c/m 06 boven 18 jr.

SLAVINNENMIDDAG met SM live shows van meesteressen en bisexuele top slavinnen. Donderdag 16 aug. van 14-17 uur. SM Club Doma 070-3601822 voor info.

Op de BISEXBOX vinden mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje-vrouwtje, 06-320.328.38 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam

Filmtest. Ankie wil die NAAKTSCENE wel doen, maar als ze plots Grieks eisen... 06-320.326.71 (50 cpm) AA-Prod Pb 5086 R'dam

De ROSIE-RELATIELIJN. Modern sexcontact op 06-320.324.50 (50 cpm) hoor je wensen van paren en dames. Hun 'naakt' foto's in Rosie aug. Nyholt Pb 5086 R'dam.

De 30+ BOX. Dertigers hebben alles. Vitaliteit, vuur en kennis van sexzaken. Daar is de 30+ Box voor. 06-320.321.31 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam.

40 Plussers vinden begrip. en ... elkaar op de 40+ BOX. De mensen die weten waar ze over praten op 06-320.327.28 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam.

Echt LESBISCH of een beetje? Wil je contact met andere vrouwen. De Box van vrouw tot vrouw. 06-320.327.78 (50 cpm) AA-prod. Pb 5086 R'dam.

Bel HOMOKONTAKT. Jonge jongens 18 j. zijn op zoek naar hete mannen. Bel 06-320.330.18 50 c/m Pb 21344 Rotterdam. Gratis inspreken 01720-22484.

De vakantie van een blonde tiener 18 j. eindigt in een HAREM in Afrika. Daar leert ze.... 06-320.321.30 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam

Lifesex wordt voor Jenny echt waanzinnig als ze eindelijk toegeeft om GRIEKS te doen. 06-320.321.32 (50 cpm) Nyholt Pb 5086 R'dam

Tine is alleen als het VRIENDJE van haar zoon aanbelt. "Wat ben je glanzend mooi, zo naakt". 06-320.326.93 (50 cpm) Vibr. Pb 5086 R'dam

De RUILSEXBOX. Niet schrijven, niet wachten, wel plezier, nog deze nacht. 06-320.326.99 (50 cpm) Vibr. 5086 R'dam

Haar mooie benen beven als hij de boeien om haar enkels sluit. SM-LIFE. 06-320.323.85 (50 cpm) Dimac Pb 5086 R'dam

Verward ziet Helen hoe hij een naakt dienstmeisje straft. "Oh, doe dat ook met mij.." SM. 06-320.330.61 (50 cpm) AA-Prod Pb 5086 R'dam

Bijles. In haar KOORDSLIPJE ontvangt Amy de leraar. Voor hem uit de trap op begint 't. 06-320.330.17 (50 cpm) Candl Pb 5086 R'dam.

HOMO. 2 Boys beleven het uiterste keer op keer als er een derde toe wil kijken. 06-320.323.86 (50 cpm) Dimac Pb 5086 R'dam.

In bad. 2 Homoboys zepen elkaar in tot ... de spetters er af vliegen. LIFESEX. 06-320.329.22 (50 cpm) Candl Pb 5086 R'dam.

In Spanje betaalt een ROEKELOZE meid een hoge prijs voor haar ... lift. Bordeel. 06-320.326.72 (50 cpm) AA-Prod Pb 5086 R'dam.

HOMO. 2 Naakte boys op de mat. Het lijkt JUDO maar het is ... iets heeel anders. 06-320.326.91 (50 cpm) Vibr. Pb 5086 R'dam.

NIEUW!!! Vrije Homo's vinden elkaar op 06-320.326.36 (50 cpm), voor gesprekken en afspraken, en ... je kunt apart. Fijn toch? Pb 5086.

Nieuw. Lesbisch-Life. 2 Blonde meiden doen ALLES wat de bellers willen. 06-320.330.19 (50 cpm) AA-Prod Pb 5086 R'dam.

Een jonge getrouwde vrouw leert van het nieuwe buurmeisje LESBISCH te ... vrijen. 06-320.330.52 (50 cpm) AA-Prod Pb 5086 R'dam.

Harriet, hard, heftig, heet gewaagde avonturen parking amateur 50 cpm 06-..320.320.53..

Nieuw! V.a. 15-8. SM - KONTAKT-LIJN voor Hetero-Homo-biseks SM- Partners alvast gratis inspr? 01828-30599.

HOMO-KONTAKTEN de leukste jongens/mannen via 06-340.350.30 (50cpm) 010-4773791 pb 3055 S'dam

Homo: Marcel hapt naar lucht als Tim hem verwent. 06-320.328.83 (50 cpm) Arnhem B.V. P.B. 3150 R'dam

Kom naar Piet Klerkx, wie weet is uw vakantie gratis!

Wanneer u het formulier, dat u door onze verkoper wordt overhandigd, invult en de slagzin op originele manier afmaakt, maakt u kans op een geldprijs van f 2.500,-, f 2.000,-, f 1.500,- of f1.000,-. Bovendien zijn er nog 10 troostprijzen van f 500,- elk. De inzendingen worden beoordeeld door een deskundige jury van ons reclamebureau. Vóór 1 september ontvangen de gelukkigen bericht.

Modern bankstel. Uitgevoerd in het allerbeste leder. Nu van ~~2995,-~~ voor **1995,-**

PIET KLERKX RUIMT OP!

Zitgroep met wonderzachte bekleding. Leverbaar in diverse kleuren. Als afgebeeld, drie- en tweezitter + fauteuil **2595,-**

VRIJDAG KOOPAVOND TOT 9 UUR

Als drie- en tweezitter **1895,-**

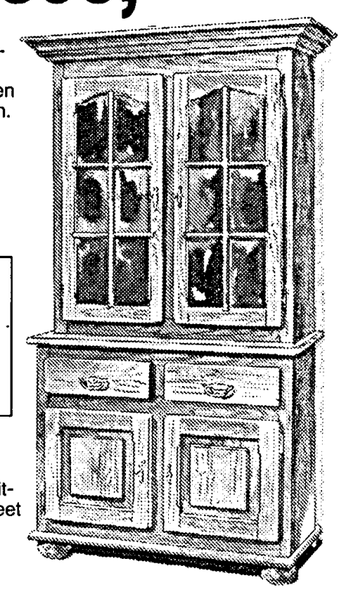

Eiken en het allerbeste leer. Een ideale combinatie voor een perfecte zitgroep met optimaal zitcomfort. Als drie- en tweezitter van ~~3495,-~~ voor **2895,-**

Bijzondere vormgeving. Een eiken wandmeubel met veel bergruimte, plaats voor T.V., ingebouwde bar, etc. Nu bij Piet Klerkx voor **2995,-**

Kan in een groot aantal kleuren en uitvoeringen geleverd worden.

Eiken vitrinekast. Massief uitgevoerd en met veel opbergmogelijkheden. Kan in blank en donker eiken geleverd worden. **1595,-**

Reiskosten Vanwaar u ook komt uit Nederland: wanneer u voor f 1.500,- of meer koopt, dan betaalt Piet Klerkx uw reis- of benzinekosten terug!

Eiken eetkamer met ruime, gastvrije tafel en vier prettig zittende zadelzitstoelen. Compleet **995,-**

In donker en blank eiken leverbaar.

MEER DAN 250 SLAAPKAMERIDEEËN IN ONZE TOONKAMERS

KLERKX KRAKER

Schitterende eiken fauteuil, bekleed met prachtige gedessineerde stof. Een echte Klerkx kraker. **495,-**

Een eiken slaapkamer. Compleet als afgebeeld, bedset (140 x 200 cm) met driedeurs kast nu voor een heel speciale prijs! Van ~~2695,-~~ voor **1795,-**

PIET KLERKX

WAALWIJK ZANDDONK. TEL. 04160-36981.

Waalwijk Tilburg Efteling N 261

* spreiding betaling mogelijk * ook op maandag en zaterdag geopend * vrijdag koopavond tot 9 uur * gratis thuisbezorgd in Nederland.
Volg de borden Waalwijk (Efteling) en wegnummer N 261. U bent dan zo in Zanddonk waar u Piet Klerkx vindt, vlak achter Woonwereld en Capitol.

Een schoolknul 18 j. legt een mooie lerares aan de computer. Nu MOET ze genieten... 06-320.326.73 (50 cpm) AA-Prod, PB 5086, R'dam.

NETWERK No. 1 Van boven tot ondergoed. Telkens weer. Live-uitzendingen op 06-320.325.88 en 06-320.325.90 (50cpm).

! Sex Lesjes !

Luister mee 50 c.p.m.

06-320.320.18

Lekkere Trek?

Anja Helpt 06-320.326.56 Cl pb96014 A'dam 50cpm

MEN ONLY Luister hoe dit hoertje u via de telefoon kan verwennen! 06-320.350.68, 50 c/m.

Sollicitatie. Mevrouw wil het meisje eerst zonder kleren zien. "Slipje ook uit?" LESBISCH. 06-320.329.25 (50 cpm) Candl Pb 5086 R'dam.

Wat doet Hans, als hij merkt dat Marjan geen slipje onder haar korte rokje aan heeft. 06-320.325.57 (50 cpm) Arnhem B.V. P.B. 3150 R'dam

Angela is verschrikkelijk vol van boven. Zou jij daar wel eens mee willen spelen.?? 06-320.325.58 (50 cpm) Arnhem B.V. P.B. 3150 R'dam

S.M.: Hij moet kruipen, smeken en huilen. Zij kent geen genade. 06-320.328.84 (50 cpm) Arnhem B.V. P.B. 3150 R'dam

Lesbi: Tiny kronkelt als An haar Tong langzaam beweegt. 06-320.328.81 (50 cpm) Arnhem B.V. P.B. 3150 R'dam

Homo: Danny is jong 18 jr en onervaren. Wil jij hem inwijden. 06-320.328.82 (50 cpm) Arnhem BV. PB. 3150 R'dam

Schoolmeisje 18 j. zoekt sexcontact SEX-CONTACT-LIJN 50 c/m 06-320.320.33 Pb. 21344 Rotterdam.

Bel buurvrouw CHANTAL voor ordinaire live-sex, 50 c/m 06-320.328.01 Pb. 21026 Rotterdam.

MEEGENIETEN: Jonge Meisjes 18 j. in de hete sauna, 50 c/m 06-320.328.88, 21026, R'dam

HOMO-KONTAKT: jongens zoeken hete jongens 06-320.325.01, 50 c/m Pb. 21344 R'dam

SEXSCHOOL. Stoute knullen gaan over de knie bij de lerares op 06-320.329.23 (50 cpm) Candl. Pb 5086, R'dam.

- CLUB PRIVE -

06-320.326.09

LOVEBOX 06-320.330.05. Flirten met z'n tienen in de leukste box! 50 c/m

SURINAAMSE SEX De lekkerste negerin van Nederland! 06-320.350.61, 50 c/m.

HOMO LIVE Twee hete jongens gaan tot het uiterste! 06-320.330.12, 50 c/m.

Een rijpe hete negerin. 39j. voor jou 50 cpm 06-320.320.91, 06-320.320.91

Lekker MOKKELTJE pak dat lekkere jonge ding, 18 j. 50 cpm 06-320.326.17.

HOMO: Jongens in de sauna, Superheet en ruig 50 c/m 06-320.332.01, 21026 R'dam.

TOP S&M - 50 cpm

06-320-331-13

VINCENT (19) is heet, homo en heel erg...! 50 cpm 06-340.350.31, p.b. 3055 S'dam.

Lekkere meiden willen Sex SEXRELATIELIJN 50 c/m 06-320.320.44 Pb 21344, R'dam

Direkt Snel Sexcontact!! Live AFSPREEKLIJN 50 c/m 06-320.320.55, 21344, R'dam

Mooie vrouwen zijn op zoek!! SEXkontaktentel. 50 c/m 06-320.321.44 Pb. 21026 R'dam.

Hete SEXCONTACTEN ook voor trio 50 c/m 06-320.325.80 Pb. 21344 R'dam

Sex met het buurmeisje, en nog veel heter! 50 c/m 06-320.326.01, 21344 R'dam

Op zoek naar 'n hete meid? Bel Sexdating (50 cpm) 06-320.326.33 Pb 21026 R'dam

Hardlesbi

50 cpm 06-320.323.24

Rijpe negerin 50 cpm

06-320-323-46

Lady Bizar 50 cpm

06-320-324-68

Zoek ze uit die meiden!! Sexafspreekband, 50 c/m 06-320.328.33, 21026 R'dam

Wil jij 'n lekkere meid? Bel Tippellijn 50 c/m 06-320.330.66 Pb 21344 R'dam

HOMO: Het is slikken voor die hete jongens, 50 c/m 06-320.330.88, 21344 R'dam

De Allerheetste meiden op zoek naar jou, 50 c/m 06-320.330.21 Pb. 21344 R'dam

Zoekt u een vrouw? Snel contact 50 c/m 06-910.910.44 Pb 59117 R'dam

Natasja ligt op de tafel, echte KEUKENSEX, 50 c/m 06-320.327.77, 21026 R'dam